

A propos de ce livre

Ceci est une copie numérique d'un ouvrage conservé depuis des générations dans les rayonnages d'une bibliothèque avant d'être numérisé avec précaution par Google dans le cadre d'un projet visant à permettre aux internautes de découvrir l'ensemble du patrimoine littéraire mondial en ligne.

Ce livre étant relativement ancien, il n'est plus protégé par la loi sur les droits d'auteur et appartient à présent au domaine public. L'expression "appartenir au domaine public" signifie que le livre en question n'a jamais été soumis aux droits d'auteur ou que ses droits légaux sont arrivés à expiration. Les conditions requises pour qu'un livre tombe dans le domaine public peuvent varier d'un pays à l'autre. Les livres libres de droit sont autant de liens avec le passé. Ils sont les témoins de la richesse de notre histoire, de notre patrimoine culturel et de la connaissance humaine et sont trop souvent difficilement accessibles au public.

Les notes de bas de page et autres annotations en marge du texte présentes dans le volume original sont reprises dans ce fichier, comme un souvenir du long chemin parcouru par l'ouvrage depuis la maison d'édition en passant par la bibliothèque pour finalement se retrouver entre vos mains.

Consignes d'utilisation

Google est fier de travailler en partenariat avec des bibliothèques à la numérisation des ouvrages appartenant au domaine public et de les rendre ainsi accessibles à tous. Ces livres sont en effet la propriété de tous et de toutes et nous sommes tout simplement les gardiens de ce patrimoine. Il s'agit toutefois d'un projet coûteux. Par conséquent et en vue de poursuivre la diffusion de ces ressources inépuisables, nous avons pris les dispositions nécessaires afin de prévenir les éventuels abus auxquels pourraient se livrer des sites marchands tiers, notamment en instaurant des contraintes techniques relatives aux requêtes automatisées.

Nous vous demandons également de:

- + *Ne pas utiliser les fichiers à des fins commerciales* Nous avons conçu le programme Google Recherche de Livres à l'usage des particuliers. Nous vous demandons donc d'utiliser uniquement ces fichiers à des fins personnelles. Ils ne sauraient en effet être employés dans un quelconque but commercial.
- + *Ne pas procéder à des requêtes automatisées* N'envoyez aucune requête automatisée quelle qu'elle soit au système Google. Si vous effectuez des recherches concernant les logiciels de traduction, la reconnaissance optique de caractères ou tout autre domaine nécessitant de disposer d'importantes quantités de texte, n'hésitez pas à nous contacter. Nous encourageons pour la réalisation de ce type de travaux l'utilisation des ouvrages et documents appartenant au domaine public et serions heureux de vous être utile.
- + *Ne pas supprimer l'attribution* Le filigrane Google contenu dans chaque fichier est indispensable pour informer les internautes de notre projet et leur permettre d'accéder à davantage de documents par l'intermédiaire du Programme Google Recherche de Livres. Ne le supprimez en aucun cas.
- + *Rester dans la légalité* Quelle que soit l'utilisation que vous comptez faire des fichiers, n'oubliez pas qu'il est de votre responsabilité de veiller à respecter la loi. Si un ouvrage appartient au domaine public américain, n'en déduisez pas pour autant qu'il en va de même dans les autres pays. La durée légale des droits d'auteur d'un livre varie d'un pays à l'autre. Nous ne sommes donc pas en mesure de répertorier les ouvrages dont l'utilisation est autorisée et ceux dont elle ne l'est pas. Ne croyez pas que le simple fait d'afficher un livre sur Google Recherche de Livres signifie que celui-ci peut être utilisé de quelque façon que ce soit dans le monde entier. La condamnation à laquelle vous vous exposeriez en cas de violation des droits d'auteur peut être sévère.

À propos du service Google Recherche de Livres

En favorisant la recherche et l'accès à un nombre croissant de livres disponibles dans de nombreuses langues, dont le français, Google souhaite contribuer à promouvoir la diversité culturelle grâce à Google Recherche de Livres. En effet, le Programme Google Recherche de Livres permet aux internautes de découvrir le patrimoine littéraire mondial, tout en aidant les auteurs et les éditeurs à élargir leur public. Vous pouvez effectuer des recherches en ligne dans le texte intégral de cet ouvrage à l'adresse <http://books.google.com>

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter <http://books.google.com> durchsuchen.

Der engadinische Psalter des Chiampel

Ulrich Campell

3149
25
328
cop.1

Library of
Princeton University.

Romance
Seminary.

Presented by
The Class of 1890.

GESELLSCHAFT FÜR ROMANISCHE LITERATUR

DRITTER JAHRGANG 1904

DRITTER BAND

DER GANZEN REIHE BAND 9

**DER ENGADINISCHE PSALTER
DES CHIAMPEL.**

GESELLSCHAFT FÜR ROMANISCHE LITERATUR
BAND 9.

Ulrich Campell

DER

ENGADINISCHE PSALTER DES CHIAMPEL.

NEU HERAUSGEGEBEN

VON

J.^{akcb} ULRICH.

DRESDEN 1906

GEDRUCKT FÜR DIE GESELLSCHAFT FÜR ROMANISCHE LITERATUR

VERTRETER FÜR DEN BUCHHANDEL:

MAX NIEMEYER, HALLE a. S.

YTI293VIMU
YRAGELU
L.M. NOTEDM94

Vorwort.

In den Publikationen der Gesellschaft für romanische Literatur durfte ein wichtiger rätoromanischer Text nicht fehlen, und die Wahl fiel ohne Bedenken auf das Psalterium Chiampels, von dem C. Decurtins in Gröbers Grundriß II, 3, 237 sagt: ‚Seine Übersetzung der Psalmen und seine geistlichen Lieder in der kernig-spröden Sprache ergreifen noch heute den Leser mit wunderbarer Gewalt.‘ Eine kurze Beschreibung des Bandes gibt E. Boehmer, *Romanische Studien* VI 110 (1883).

Bei der Herausgabe habe ich offenbare Versehen zu bessern gesucht, aber keine Uniformierung der Formen angestrebt. V habe ich in Ñ geändert, wo bloß der Mangel dieses Buchstabens in der Druckerei die Ursache war. Auch è hätte ich wohl besser überall durchgeführt, da das gleiche Wort, z. B. Senger, bald so und bald mit Akut bezeichnet ist.

Obschon das wissenschaftliche Studium des Engadinischen nicht weit zurückreicht, ist es nicht mehr notwendig, jeder Textausgabe eine Grammatik beizugeben. Ascoli hat seiner Lautlehre des Unterengadinischen unsern Text zugrunde gelegt, Meyer-Lübke hat in seiner Grammatik auch oft auf das Engadinische — allerdings mehr auf den Dialekt des Oberengadin — Rücksicht genommen; Looser redet in seiner grammatischen Behandlung der Schulserbibel (*Roman. Forschungen* XIV) oft auch von unserm Psalter.

So gebe ich diesem Literardenkmal bloß Anmerkungen und ein Glossar bei, das seltenere Wörter. verzeichnet, die bei

3149
26
328
co P. 1

236362

Pallioppi fehlen oder spärlich belegt sind. Zwei Artikel über die zweite Pers. Plur. und das Perfectum historicum bei Chiampel werden in den Roman. Forschungen erscheinen.

Zaccaria Pallioppi sang noch von unserm Dichter:

*Acciò ch'ün ama nel divin Salvader
S'ieu tschël etern e gloriu e sgür,
Annunziettast l'evangeli pür,
Levand il tössi del serpaint manxneder.*

*Allur sclarittast, o fervent musseder,
Eguel ad ün straglüsch, chi fend' il s'chür,
La mamma terra e sieu rich prodür.*

*E traunter aint, poeta venerabel
Chiantettast eir nella favella veidra
Da teis babuns ün vers apprexiablel.*

*Ou vain però gratificho l'amabel?
Possibel ais, ch'ün il startagl' in peidra,
Mo ch'ün il stampa, què nun ais probabel.*

Jetzt ist die Dankesschuld nicht bloß dem Historiker¹⁾ gegenüber abgetragen.

Zürich, im März 1906.

Jakob Ulrich.

1) Quellen zur Schweizergeschichte Bd. VII—IX.

I.

Über Campells Leben hat T. Schieß in seiner sorgfältigen Arbeit: „Dritter und vierter Anhang zu Ulrich Campells Topographie von Graubünden“¹⁾ kurz und gut gehandelt; ich gebe seine Darstellung mit einigen Kürzungen wieder.

Das Geburtsjahr Ulrich Campells, romanisch Durich Chiampel, steht ebensowenig fest als sein Todesjahr; beide lassen sich nur annäherungsweise, ersteres etwa auf 1510, letzteres auf 1583 festsetzen. Sein Vater hieß Caspar Campell und entstammte einem Geschlecht, das seinen Ursprung auf die Burg Campé am Ausgang des Schynpasses zurückführte. Die Familie Campell scheint nach der Zerstörung der Burg ins Unterengadin übergesiedelt zu sein und zwar zuerst nach Lavin, später nach Süs, das Ulr. Campell immer als seinen Geburtsort und seine Heimat bezeichnet. Sein Vater, Caspar, war ein eifriger Kriegermann; er nahm 1516 an einem Kriegszug nach Italien teil und ebenso später an den beiden Müsser- kriegern. Welchen Beruf er in der Heimat betrieb, wissen wir nicht; dagegen haben wir Andeutungen, wonach er sich schon früh der Reformation zuwandte.

Über die Jugend Ulr. Campells wird in seiner Chronik nichts näheres mitgeteilt, und auch die Angaben über seinen Bildungsgang sind äußerst spärlich; nur gelegentlich erfahren wir, daß Gallicius²⁾ sein Lehrer in den Anfangsgründen des Lateinischen war. Wahrscheinlich verdankte er demselben auch seine Kenntnis des Griechischen und die Ausbildung für den

1) Beilage zum Jahresbericht der Naturforschenden Gesellschaft Graubündens. Neue Folge. Band XLII—XLIV.

2) Derselbe, der das Vorwort zu Bifruns Neuem Testament und unserm Psalterium schrieb.

geistlichen Beruf; für den Besuch einer Universität liegen genügende Beweise nicht vor. Jedenfalls war der junge Ehemann 1537 von der Heimat abwesend, und zwar studienhalber, als ihm von seiner Frau am Himmelfahrtstage ein Töchterchen geboren wurde. Dieses Kind war so schwach, daß der Großvater, Caspar Campell, die Nottaufe an ihm vornahm, wie er denn auch in seinem Hause schon oftmals Gleichgesinnten das Evangelium ausgelegt hatte. Über diese Nottaufe entstand ein gewaltiger Aufruhr, der schließlich die Ansetzung einer Disputation in Sūs gegen Ende des Jahres zur Folge hatte. Von derselben hofften die Anhänger der alten Lehre, sie werde der Ausbreitung der Reformation im Engadin, welche von Gallicius begonnen worden war, Einhalt tun; aber das Gegenteil erfolgte. Eben durch die Disputation, welche mehrere Tage dauerte, fand die neue Lehre erst recht Eingang. Campell war wohl schon vor dieser Zeit zurückgekehrt und hatte eben eine schwere Krankheit durchgemacht; obwohl noch nicht völlig wiederhergestellt, wohnte er der Disputation von Anfang bis zu Ende bei und referierte dann später in seinem Geschichtswerk im 58. Kapitel eingehend darüber.

Über die nächsten Lebensjahre Campells sind wir wieder ganz ungenügend unterrichtet; 1548 finden wir ihn in Klosters und zwar als Pfarrer: ob dies die erste Pfarrstelle war, die er bekleidete, und wann er sie angetreten hat, verschweigt er leider. Am 14. Juli 1549 bekämpfte er in Klosters auf der Kanzel von Amts wegen über die Abschließung von Bündnissen redend die damals im Werke liegende Erneuerung des Bündnisses mit dem König von Frankreich; Ende des Jahres wohnte er in Davos den Verhandlungen über den Sigelstreit zwischen dem oberen und dem Gotteshausbund bei. Mitte Juni 1550 befand er sich noch in Klosters, wurde aber im gleichen Jahre als Prediger nach seinem Geburtsort berufen. Schon seit etwa 22 Jahren hatten verschiedene Familien von Sūs sich von der alten Lehre abgewendet und die Predigten in Lavin besucht, auch bisweilen von auswärts Geistliche zur Predigt in ihren Häusern oder selbst in der Kirche berufen, darunter eine Zeitlang auch Campell; erst jetzt aber hatte bei einer günstigen

Gelegenheit von ihnen die Abschaffung der Messe und die Berufung eines reformierten Pfarrers durchgesetzt werden können.

Campells Stellung in Süs war anfänglich sehr schwierig, da die Gegenpartei sich nicht zufrieden gab, selbst zu den Waffen griff und namentlich ihm und seinem Vater Nachstellungen bereitete. Er ließ sich jedoch nicht abschrecken, sondern war unablässig zur Einführung der Reformation auch in andern Gemeinden tätig. 1551/52 predigte er in Zernez in einer von der Gemeinde hierfür eingeräumten Kapelle, dazu aufgefordert von einer kleinen reformierten Partei, und trug schließlich den Sieg davon über den lange widerstrebenden Ortspfarrer, der 1553 auch übertrat. Daneben versäumte er seine Amtspflichten in Süs nicht und fand sogar noch Zeit zu dichterischer Produktion; am 15. Mai 1554 wurde sein erstes romanisches Drama Judith und Holofernes unter großem Zudrang aufgeführt. Gegen Ende des Jahres sandte ihn die Synode nach Zuoz, der bedeutendsten Gemeinde des Oberengadins, damit er das im Februar des gleichen Jahres von Gallicius dort angefangene Werk der Reformation durchführe, und erhielt von seiner Gemeinde Erlaubnis, für 16 Monate dorthin überzusiedeln. Er predigte nun bis März 1556 nicht nur in Zuoz, sondern auch in Madulein und den Reformierten in Camogasg jede Woche, in Süs alle zwei Wochen einmal, am Sonntag, öfters auch in der St. Georgskapelle bei Scanfs, einem ehemaligen Wallfahrtsorte, sowie in dem Armenhaus Capella unterhalb Scanfs, und überall, außer in Camogasg, wurde die Messe abgeschafft. Nach Ablauf des Urlaubs kehrte Campell nach Süs zurück und blieb dauernd dort bis 1570; als Pfarrer dieses Ortes wurde er 1561 mit Fabricius, Gallicius und zwei andern von der Synode an den Bundestag zu Ilanz berufen, um die Bündner Pfarrer gegen den von der päpstlichen Gesandtschaft erhobenen Vorwurf der Häresie zu verteidigen, und nahm 1562 an einem Kolloquium teil, das in Larsin wegen anabaptischer Regungen am 19. April abgehalten wurde; er bezeugt auch, daß ohne des Gallicius und später seine eigene eifrige Bekämpfung die von F. Calaber und andern ausgestreuten wiederteuferischen Lehren im Engadin kaum hätten ausgerottet

werden können. Unzweifelhaft ist er in dieser Zeit als der Führer der Reformierten im Engadin zu betrachten und hat um dieser ausgebreiteten Tätigkeit willen nach Gallicius, der 1550 nach Chur berufen worden war, den ersten Anspruch auf den Namen eines Reformators des Engadins.

In diese Zeit des Aufenthalts in Sūs fällt auch die romanische Übersetzung der Psalmen, die er mit teils von ihm, teils von andern verfaßten (resp. übersetzten) religiösen Liedern und einem erweiterten Katechismus¹⁾ 1562 in Basel auf eigene Kosten herausgab. Zwei Jahre später wurde wieder ein von ihm gedichtetes geistliches Drama Joseph, das zweite im Unterengadin, in Sūs aufgeführt.

Nach Art der reformierten Geistlichen jener Zeit wollte Campell aber nicht nur in kirchlichen, sondern auch in politischen Angelegenheiten sein Volk beraten und leiten; freilich hatte er hier weniger Glück. Auch seine Berufung an die Regulakirche in Chur 1570, der er folgte, brachte ihm mehr Verdruß als Freude, eben durch den Umstand, daß sehr viele die Einmischung der Geistlichen in das politische Getriebe und die Parteikämpfe als lästig empfanden. Campell gab 1573 seine Entlassung, um zu sehen, ob er das Vertrauen der Behörden noch genieße; diese machten seinen Zweifeln ein Ende, indem sie ein halbes Jahr später seinen Nachfolger wählten. Im August 1574 verließ er die undankbare Stadt und trat die Pfarrstelle in Schleins an, das nun für den Rest seines Lebens sein Aufenthaltsort war; hier wirkte er immer noch rüstig und streitbar bis zu seinem Ende, nicht nur mit der Vollendung des in Chur begonnenen Geschichtswerkes, die *Historia Rätica*, beschäftigt, sondern trotz aller widrigen Erfahrungen noch regen Anteil nehmend am kirchlichen und politischen Leben. Nicht lange nach 1582 mag der unermüdliche Kämpfer sich zur Ruhe gelegt haben, „wenn vielleicht auch nicht versöhnt mit dem widrigen Geschieke seiner spätern Jahre, so doch gewiß mit dem festen Glauben, ein auserwähltes Rüstzeug Gottes im Kampfe für die reine Lehre und die echte Kirche Christi gewesen zu sein“.

1) Von dessen Wiederabdruck wir Abstand nahmen.

Chiampells Bearbeitung des Psalmenwerkes ist wohl das hervorragendste Werk nicht bloß der engadinischen, sondern der ganzen rätoromanischen Literatur. Man mag über ihn als Reformator verschieden urteilen; in der Geschichte der romanischen Literaturen verdient er einen Ehrenplatz.

II.

Bifrun ließ 1560 die erste rätoromanische Übersetzung des Neuen Testaments in oberengadinischem Dialekt erscheinen. Die Psalmen Davids wurden zuerst von Durich Chiampel zusammen mit geistlichen Liedern in unterengadinischem Dialekt bearbeitet und in Basel 1562 gedruckt; das Jahr 1606 erlebte zwei Neuauflagen, eine in Basel, eine in Lindau; später verschwand das Psalterium rheticum vor andern Übersetzungen.

Es erweist sich dieses Werk auf den ersten Blick als eine Bearbeitung des in den reformierten Ständen eingeführten Gesangbuches, das den Titel trägt:

Nüw gsangbüchle

**von vil schönen Psalmen und geistlichen Liedern,
durch etliche diener der Kirchen zuo Costenß und
anderstwo merklischen gemeert, gebessert und in
gshichte ordnung zesamen gkellt, zuo übung und
bruch irer auch anderer Christlichen Kirchen.**

(Holzschnitt, eine Weide, an deren Stamm Frösche hinaufkriechen, in einem Bande die Umschrift: Christoffel Froschover zuo Zürich).¹⁾ lat. gedruckt zu Zürich by Christoffel Froschover, im Jar | MDXL.

Nr. Psalm

1. 1. Wohl dem menschen, der wandelt nit — . Ludw. Oeler.
2. 2. Hilf Gott, wie geht es immer zu — . . Andr. Knöpfchen.
3. 2. Warum tobet der heiden Hauff — . . (Ludw. Oeler).²⁾
4. 3. Ach Herr, wie sind meinr feind so vil — . (L. O.)
5. 4. Erhör mich, wan ich ruoff zu dir — . . (L. O.)
6. 5. Erhör mein wort, mein red' vernim — . (L. O.)

1) H. Weber, Geschichte des Kirchengesanges in der deutschen reformierten Schweiz seit der Reformation. Zürich. 1876. p. 11 und pp. 204—208.

2) Die eingeklammerten Namen fehlen im Druck.

Nr. Psalm

7. 6. Ich Herr, straf mich nit in din zorn — . . . (L. O.)
 8. 7. Hoff dich, Herr, iß min truwen hoff — . . . (L. O.)
 9. 8. Herr, unser Herr, wie herrlich iß — . . . (L. O.)
 10. 9. Dir, o Herr, will ich singen — . . . Leo Jud.
 11. 9. Ich will dem Herren sagen Dank . . . (Hans Sachs.)
 12. 10. Herr, warum trittest du so ferr — . . . (H. F.)
 13. 10. Du armer huff, Herr, thut klagen — . . . Mich. Stiessfel.
 14. 11. Ich truw uff Gott, den Herren min . . . (H. F.)
 15. 12. Ich Gott vom himel, sie darein — . . . M. Luther.
 16. 13. Ich Gott, wie lang vergiffest du min — . . . Matth. Greiter.
 17. 13. Herr, wie lang wilt vergessen min — . . . (H. F.)
 18. 14. Es spricht der Unwissen mund wol — . . . M. Luther.
 19. 15. O Herr, wer wird wonunge han — . . . Wolfg. Dachstein.
 20. 15. Herr, wer wird wohn in diner hütt — . . . (Hans Sachs.)
 21. 16. Bewar mich Gott, ich truw uff dich.
 22. 23. Min hirt iß Gott, der Herre min — . . . Wolfg. Mäsel.
 23. 25. Zu dir min seel Herr sich erhebt.
 24. 26. Richt mich, daß ichs mög lyden — . . . Thom. Glaurer.
 25. 30. Herr Gott, ich will erheben dich — . . . (Hans Sachs.)
 26. 31. In dich hab ich gehoffet, Herr — . . . Adam Reußner.
 27. 32. Wol dem des übertrattung iß durch Gottes
 Gnad verhütet.
 28. 37. Erzürn dich nit, o frommer Christ — . . . L. Heher.
 29. 43. Richt mich, Herr, und für mir min sach — . . . (Hans Sachs.)
 30. 45. Min hertz hat guotes wort betracht — . . . Ad. Reußner.
 31. 46. Eine feste Burg iß unser Gott — . . . M. Luther.
 32. 46. Gott selbs iß unser schutz und macht — . . . Joh. Frosch.
 33. 51. O Herre Gott begnade mich — . . . Matth. Greiter.
 34. 51. Erbarm dich min, o Herre Gott — . . . Erh. Gegenwalt.
 35. 53. Der thorecht spricht, es iß kein Gott — . . . Wolfg. Dachstein.
 36. 56. O Gott, min Herr, biß mir gnädig — . . . (H. Sachs.)
 37. 58. Wolt ihr dann nit reden einmal — . . . (H. Sachs.)
 38. 67. Es wöll uns Gott genädig sin — . . . M. Luther.
 39. 71. Herr Gott, ich truw allein uff dich — . . . Heinr. Vogtherr.
 40. 72. Dem künig und regenten din — . . . Leo Jud.
 41. 73. Gott iß so gut dem Israel — . . . Heinr. Vogtherr.
 42. 82. Gott hat in seiner gmeinde recht — . . . Wolfg. Mäsel.
 43. 91. Wer underm schirm des höchsten helt — . . . Wolfg. Mäsel.
 44. 103. Lob den Herren, du seele min.
 45. 104. Lob Gott den Herren, o min seel.
 46. 104. O min seel Gott den Herren lob — . . . Adam Reußner.
 47. 114. Da Israel uff Egypten zoch — . . . Matth. Greiter.
 48. 115. Mit uns, nit uns, o ewiger Herr — . . . (M. Greiter.)

Nr. Psalm

49. 117. Fröhlich wollen wir Allelujah singen — . Joh. Agricola.
 50. 118. Was Gott der herr so fröhlich ist — . Joh. Schwenkher.
 51. 119. Es seind doch selig alle die — . M. Greiter.
 52. 119. Hilf Herre Gott, dem deinen Noth — . M. Greiter.
 53. 119. Wol den die Noth sind uff der ban.
 54. 124. Wo Gott der Herr nicht by uns helt — Iustus Jonas.
 55. 124. Wår Gott nit mit uns dise zyt — . M. Luther.
 56. 125. Nun welche hie ir hoffnung gar — . M. Greiter.
 57. 127. Wo Gott zum huff nit gibt sin gunst . . (Joh. Pohlros.)
 58. 127. Wo das huff nit buwet der Herr — . (H. Sachs.)
 59. 128. Wol dem der in Gottes forchte stat — . M. Luther.
 60. 129. Sag Israel, mit lyb und seel — . Ambros. Blaurer.
 61. 130. Als tiefer not schry ich zu dir — . (M. Luther.)
 62. 130. Dasselbe von 4 auf 5 Verse erweitert — M. Luther.
 63. 137. In Wasserflüssen Babylon — . Wolfg. Bachstein.
 64. 139. Herr Gott, der du erforschest mich — . H. Vogtherr.
 65. 142. Ich schry zu Gott mit myner stimme — . (Jak. Bachser.)
 66. 146. Myn seel lobt den herren rein — . (H. Sachs.)
 67. 149. Singet dem Herren ein nûwes lied — . (H. Sachs.)

Seite CX. Hiernach folgend die geistlichen Osang und Christlichen lieder,
 deren etliche in der Kirchen vor oder nach den predigen, etliche aber allein
 ußerhalb an statt der üppigen und schandlichen wällibedern
 gesungen werdend.

Nr.

68. Herr Gott dich loben wir — . M. Luther.
 96. O Gott und Vatter gnadenvoll — . Joh. Zwick.
 70. Ich trüwer Gott, du haß usgericht — . Joh. Zwick.
 71. Herr, schaff uns wie die kleinen kind — . Thom. Blaurer.
 72. Herr Gott, din trüm mit gnaden laß — . Joh. Zwick.
 73. Gelobet sei der Herre Gott — . Th. Blaurer.
 74. Humb mit güte, heiliger Geiß — . Ambros. Blaurer.
 75. O Gott und Vatter aller vätter, leer uns — . Joh. Zwick.
 76. Ich ist aber ein tag dahin — . Joh. Zwick.
 77. Diß tagwerk ist ich ouch vollbracht — . Joh. Zwick.
 78. O Gott, lob dank sei dir gesetzt — . Claus Keller.
 79. Gelobet syß du, Jesu Christ — . M. Luther.
 80. Lend uns von Herzen singen all t.
 81. Als des vatters hertz ist gboren — . Joh. Zwick.
 82. Ein kindlein so lobelich.
 83. Der tag der ist so fröndereich.
 84. Nur wölle Gott, daß unser sang — . Joh. Zwick.
 85. Gott hat ein ewig bündnuß gstell — . Th. Blaurer.

119.		
86.	Der von dem gsch geseyet war — . . .	Joh. Zwick.
87.	O Mensch, bewein dein sünde groß — .	(Seb. Heyd.)
88.	Christ ist erstanden von dem tod — . .	Ch. Glaurer.
89.	Christ lag in todesbanden —	M. Luther.
90.	Christ ist erstanden von der marter allen +.	
91.	Fröw dich mit wunn, fromme Christenheit —	Ambr. Glaurer.
92.	Auf diesen tag so denkend wir — . . .	Joh. Zwick.
93.	Ich glaub in Gott, den Vatter min — .	Joh. Zwick.
94.	Sucht Erd und Himmel dich ergell . . .	Ambr. Glaurer.
95.	Dies sind die heiligen zehn Gebot — . .	M. Luther.
96.	Mensch, wilt du läben sälliglich — . .	M. Luther.
97.	Ach unser vatter, der du bist — . . .	Joh. Zwick.
98.	Herr vatter, din Sun Jesus Christ — .	Ch. Glaurer.
99.	Vatter unser, der du in himulen ist — .	W. Mäsel.
100.	Vatter unser, wir bitten dich — . . .	Symphorianus Pollio.
101.	Vatter unser, getrüwer Gott.	
102.	Wir glauben all an einen Gott	M. Luther.
103.	Ich glaub in Gott, vatter den allmächtigen	(Prosa.)
104.	Christus mit sinen jüngern ging — . . .	Joh. Zwick.
105.	Christus hat gleert die sälligkeit — . .	Joh. Zwick.
106.	Min seel erhebt den herren min — . .	Symphorianus Pollio.
107.	Gebenedeit sei Gott der Herr — . . .	Joh. Englisch.
108.	In Frieden dein, o Herrre mein — . . .	Joh. Englisch.
109.	Mit frid und fröud ich far dahin — . .	(M. Luther.)
110.	Jesajah dem Propheten das geschah — .	(M. Luther.)
111.	O Herrre Gott, erbarme dich —	Wolfg. Mäsel.
112.	Gumm du schöpffer heiliger geiß.	
113.	Gumm, heiliger geiß, Herrre Gott	M. Luther.
114.	Die genad des heiligen geistes sei mit uns	(Prosa.)
115.	Nun bitten wir den heiligen geiß — . .	(M. Luther.)
116.	O allmächtiger Gott, dich lobt die Christenrodt.	
117.	In dir schry ich, Gott Vatter, Herr — .	Matth. Schyner,
Formschnyder.
118.	Mitten wir im Leben sind —	M. Luther.
119.	Verleih uns Frieden gnädiglich	M. Luther.
120.	Ich resignier, usopfer dir —	Erk Jak. v. Amwyl.
121.	Nun will ich scheiden nacht und tag — .	Joh. Zwick.
122.	So wir jetz sind dem Tag am End — .	Joh. Zwick.
123.	Christe, der du bist tag und liecht — . .	Wolfg. Mäsel.
124.	Nun freut euch, lieben Christen gmein —	M. Luther.
125.	Es ist das heyl uns kommen her — . .	N. Speratus.
126.	Burch Adams Fall ist ganz verderbt — .	Laz. Spengler.
127.	Ich bin ins fleisch zum todt geboren — .	Wolfg. Capito.

Seite CCXIII. Sienach volgend etliche ganz Christliche und gschriftmäßige
 nr. gang, welche doch in der Kirchen nit gebrucht werdend.

128. Hilf Gott, wie ist des Menschen not — . P. Speratus.
129. O Herr Gott, dein göttlich wort — . . . (J. B. z. W.)
130. O allmächtiger Herr Gott — Wolfg. Mäsel.
131. Ich ruf zu dir, Herr Jesus Christ — . (P. Speratus.)
132. Mag ich Unglück nit widerstan — Maria von Nagarn.
133. Göttlicher nam, sin lob und eer Fr. Jak. von Anwyl.
134. Herr, nun heb den wagen selv Zwingli.
135. Wol denen, die mit sorg und müh Fr. Jak. von Anwyl.
136. Jesus der Herr trug sein Kreuz schwer.
137. Es ist umsonst Vernunft und Kunß Fr. Jak. von Anwyl.
138. O Herr, ein schöpfer aller ding.
139. O Herr und Gott der sabaoth — Joh. Boßheim.
140. Gedult solt han uff Gottes an.
141. Ich süß und klag vil langer tag — Jak. Bachser.
142. O Jesu zart, göttlicher art Hans Sachs.
143. O Herr Gott hilff, zu dir ich gilf.
144. Was ich nit kann sünd lan — Graf Jörg von Würt.
145. Ach Gott, ich thuo dich ruffen an.
146. Din, du soll das herze min — Leo Jud.
147. Wach auf, meins Herzens Schöne — H. Sachs.
148. Welcher das Elend buwen wöll — Joh. Rylorectus.
149. O heiliger Gott, erbarm dich doch.
150. Gottes gnad und sin barmherzigkeit — Leo Jud.

Auf dieses Gesangbüchlein verweise ich mit = G. Wo ein deutsches
 Original fehlt, ist dies durch ein Kreuz angegeben.

III.

Als Grundlage zur vorliegenden Ausgabe diene das auf der Stadtbibliothek Zürich befindliche Exemplar. P. XVI bis XXXI unserer Ausgabe entspricht p. 1 bis 25 des Originals; p. 26 bis 32 enthält das Verzeichnis der Lieder und ist hier abgedruckt p. 419 bis 425. Hierauf schließt sich der Text an p. 33ff. P. 54 folgt im Original ein Druckfehlerverzeichnis, das hier fehlt.

[1] Vñ cudesch da

Psalms, chi suun fatts è miss da chiantar in Ladin, ils quaus suun impart eir uyuaunt statts luguads da chiantar in Tudaischk, èd impart brichia. Proa quai alchiünas uschèlgre sginghias Chiantzuns Spirtualas, impart trattas our da lg Tudaischk, èd 5 impart fattas da nœw in Ladin: improa tuottas chi s' cuuèngen cun lur uardad è la scrittüra sginghia, èd our da quella tuutas.

Tuott tratt aqui insemmel in ün coarp: è dritzad a chiantar in Romaunsch, traas DVRICH CHIAMPEL, saruiaint da lg Euangeli da IESV CHRISTI a Susch in Ingadina dsuott. 10

Scha lg ais qualchün d' buona uellga intaunter wuo, schi chiaunta Psalms. IACOB CAP.

O quun duutsch ais teis plæd a meis maguun, tscheart ch' lais a mia buocca plü duutsch choa meil.

Psalm CXIX. 15

[2] Lg ais er sün quai chia Psalms ais, u chiantzuns
tuuttas our da lg Euangeli chia saingkias parsunas haun chiantad,
awaunt iminchia Psalm u chiantzun, schantad la summa u lg
argument, chi cumpillga ils puingks cuortamaingk da quai chia
5 in quell Psalm u chiantzun staa, chia é(s) s' poassa tuott taunt
mélg incler, a ché prapæst è giaigia, &c.

Quell chi haa fatt ilg cudesch, hawet eir miss las noattas
in lg seis exemplar, da tuot ils Psalms è Chiantzuns chia qui
aint staun: moa siand chia lg Stampadur nun haa tngüd par-
10 deart ilg uorden da schquitschar las noattas, schi ha 'll quellas
stuüd lasschar dawoa, infyn ad ün auter temp. Ed in lœch
da quellas inguid' ell in lg printzipi dad iminchia Psalm u
Chiantzun, sün lg cudesch Tudaischk da ls Psalms, chia queaus
chi s'intlègian sün las noattas, chiattan üna buna part da quellas
15 in less cudesch.

Proa quai ais sün lg dawoa proa lg cudesch da ls psalms
miss eir ün Catechismus, dad intraguidar ud infurmar la
giuuentün.

[3] Philippus Gallitzius chi Salutius a la Christiauna giuuentüd èd (ed. id) a tuot Christiauns d'Ingadina, gratzgia è paasch da Deis, traas Iesum Christum.

In tuott ilg muond ch' huossa par gratzgia da Deis s' preidgia l'Euangeli, suun chi scrywen è chiauntan Psalms è 5 bellas Chiantzuns a laud èd ingratzgiamaint da Deis, èd auisamaint da lg proassem, choa eir quell dee crair è s'impissar. Sul proa nuo in noassa Ingadina mauncka blear in quai. Brickia chia lg Euangeli nun uènnga in noassa terra pradgiad (Parchè ch'ell ais imprüm schkumantzad a ngyr pradgiad in 10 Ingadina dsur è dsuott in ls 1524. anns: da mai imprüm, è dalandrinaun eir dad auter fidels pradgiaduors d' la [4] noassa terra blears, fina (ed. sina) ch'eir alchiüns our d' Lumbardia naun sün lg dawoa suun ngüds proa nuo. Improa nuo nun haweivan Poëts è parsunas sappiauntas chi ns pudessen eir in quai ngyr 15 in agiüdt. Parchè tü, Christiaun lectur, deisch ssawair ch'è s' chiatta aunt uaingk u trenta alatrads è chi uschelgoa pür bain sappian, choa pür ün Poet, chi hagia ilg mœd è lg ssawair da faar indrett schantadas chiantzuns, chia ls plæds tuots s' cum-bütten è s' raspuondan, schkoa è dee esser èd auda in üna 20 tngyn ouwra. Moa huossa haa Deis eir a la noassa terra fatt quella gratzgia è datt quell duun, ch'ella haa brickia pür la uiua preidgia da lg saingk Euangeli, moa eir lgieut chi ssaun metter in lg noass languack la Scrittüra saingkia (schkoa haa fatt huossa dincuort cun lg Nouw testamaint ilg bain sappiaunt 25 Iachiam Bifrun) è faar Psalms cun quella dëschauntza schkoa huossa ais ditt (ilg qual ais ün spetzial duun da Deis). Parchè chia lg noas languack mæ nun ais statt [5] scritt, nè eir crett brick ch'ell s' poassa scriwer, infyn awaunt brick blear anns, chia lg saimper deng da ngyr cun hunur numnad huom ser 30 Ioan Trauers da Zuotz haa ell imprüm scritt in Ladin la noassa guerra, chi haa schcumantzad cun nuo lg Chiaslaun da Müsch, da lg qual nuo ns hawain stuüd ustar cun l'arma, incuntra lg qual Deis (e) ans haa datt uittoargia è ns cussaluad in noassa frytad. Huossa (schkoa eug hawëg cumantzad a dyr) 35 haa Deis muuantad sü lg huneist, alatrads èd in la Scrittüra

sainchia bain affundad Sar Durich Chiampel, chi haa miß in Ladin quell bel cudesch da ls Psalms, da quell fidel è granda-
 maingk da Deis ludad raig è saingk prophet Daud, (cun autras
 40 eir bellas saingchias Chiantzuns spirtualas tzuond da noew
 fattas) cun taunta ssientza, taunt beaus plæds, taunt' ada-
 stretza è gratzgia, ch'ün stoua s' mürawlgar. Parchè ch'ell
 cun quaist seis seriwer haa miss laa brickia pür ilg mainung
 d' la scrittüra da lg Prophet, moa eir pardütt chia lg noass
 45 languack, chi uain tngüd groasser, haa eir la sia gratzg' èd
 amur, uschè bain schkoa eir qual auter. Pür tu huossa chi
 lèr ssasch lègia è chiaunta quaistas chiantzuns, chi poan tai è
 queaus chi t'auden adastrar in la uia da lg Sènger. Parchè
 chia ls uèlg ductuors haun ditt, chia ls Psalms saian ün sum-
 50 mari è lg metzguilg da tuotta la scrittüra saingchia. Parquai
 schi artschaiwa quaist cudesch cun laud a Deis, è sappiasch
 graa, ch'ün poassa hawair buna uellga da scriwer plü, è foarsa
 faar eir auter, chi a tai saia bœn èd hunur a tuotta la noassa
 terra, la quala hagia eir tscharwellas è lgieut chi sappian. Qui
 55 nun t'uain miss awaunt auter choa quai chi ais hunur a deis
 è salüd d' las oarmas. Deis saia quell chi ns illgümna, ch'nuo
 cinguosschan plainamaingk la sia uia, è quell bain ch'ell ans
 faa traas seis sulettnad filg Iesum Christum, ün Deis cun lg
 Bap è lg Spiert saingk.

60

Amen.

Datum à Cuira, a lg 15 dy d' May da lg ann 1562.

[7] Durich Chiampel rougua èd awuira gratzgia,
 paasch, sandadt è salüdt da Deis Bap, traas Iesum
 Christum, a lg Christiaun legiadur.

Cumbain, chiarisschem amych, chick chi uainsch quaist
 5 noass cudesch a lèr, ch'eug nhag quaista lawur awaunt bain
 intzaquaunt anns tngida impart fatta, numa par mia bragiadella,
 ud eir par amur dad alchiüns spetzials amychs: è tzuond brichia
 cun prapœst da wlair quai intzacura daar a la stampa a
 lasschar a la lgüm schquitschar oura, lg pustütt a lg muond
 10 chia hussa da noass tœmp ais, in lg qual sun taunta alatrada
 b*

lgieut, chi haun lasschad èd iminchiady lasschan oura in imin-
chia languack, taunt alatràd cudeschs, è sgingchias bellas
lawuors, intaunter ils quaus eug poass bain racunguosscher,
ch'eug nun saia da metter, nè da ngyr schmaad auter choa
schkoa Saul ngywa quidawaunt schmaad intaunter ils profets, 15
schi bain aunt ch'eug dess ngyr numbrat intaunter ils nunala-
trads, taunt schkoa Corydus: è siand chi sun lhura lascuntra
intaunter queaus chi ssaun pauckett, taunts uschè plains d'in-
uildgia, chi nun ssaun swess faar inguotta chi uala, è quai
ch'auters faun, nun ssaunai auter [8] choa dritzar oura è 20
schdangar, èd uschè als pagiar èd ingratzgiar, par la fadigia
è pissèr chi uain miss par lur nütz è salüdt. Moa cumbain
(dyg eug) ch'eug nun eira tzuond inguotta sün senn, par las
chiaschuns huossa dittas, da lasschar quaist yr oura a lgüm,
schi m' hag eug improa lasschar uoaluer è müdar giuo da 25
quell senn: è nhag uschè wlgüd quaist faar stampar, èd
in quella guisa eir eug qualchiaussa, dawoa la mia flaiwla
statta, purtar in lg taimpel da Deis ilg Sènnger, proa seis
sgingk saruetzi a seis laud èd hunur, sch'eug nun poass aur
èd argient, u peidras pra(r)tziusas, giawer pells d' chiawra, 30
siand chia è stueiwa eir quellas hawair proa lg taimpel da
Salomon. Equai nhag eug wlgüd faar ilg plü par quaistas
chiaschuns.

In lg prüm par chia siand eir in noassa terra, uschè bain
choa in qual auter pagiais blearas bunas suttillgas tscharwellas 35
dad imprendder, schi ngissen adastradas, las qualas improa brichia
tuottas, parchi nun haun la pussauntza da la rauba, poan yr
in terras eistras ad imprendder, ilg Tudaischk neaunck, u lg
Lumbard, taschair ilg Latin è Greck, &c., chia queaus eir
hagian inqualchiaussa dad imprendder a lèr èd a seriwer, giawer 40
in noass pläed, ilg qual eaus poassen faar cun pauck cuost,
stànd in lur chiasas, èd improa cun blear è dalattaiwel nütz:
lg pustüt siand chia blears d'Ingiadina Dsuot plaundschen fick
(ed. sick) par quai, ch'eaus wlessen chia è fuoss u ngiss
schquitschad oura inqualchiaussa eir in lg pläed d' Suott Puunt 45
Auta, ilg qual saia ad eaus plü in amm, plü chicendsch è leiu
dad imprendder è da lèr.

- E lhura eir par quaist, chia queaus chi ssaun u uènnen
ad imprender dèck noass languack, hagian eir eaus inqual-
50 chiaussa brichia pür da lg Nouw Testamaint (ilg qual ais huossa
d'incuort traas ilg bain amuossad Ser Iachiam Biwrun da
Sammadæn, laschad oura in Ladin), moa eir our da lg Veider
Testamaint, ch'eous poassen è brichia pür udyr dad auters,
moa eir cun lur agien celgs uair, our da lg qual eaus poassen
55 imprender a cinguosscher lur Deis, èd a quell a seruyr, da
quell s'impissar, è cun quell tschartschar è s' dalettar: ilg qual
ais ün fidel deuoat Christiaun, ilg plü bell dalet è la plü
nützaiwla allagrusa chiaussa, chia in lg muond mæ poassa
esser. Siand eir chia lg pustütt aint in lg cudesch da ls
60 psalms, ais tuotta la süstauntza da la uaira cretta Christiauna,
è ductrina da lg Euangeli, uschè bain, clær è kraftaiwelmaingk
(ed. krafl-) (par nun dyr plü) cun üna spetziala arsantüm,
gratzgia è uiuur, cumpillgada è sarrada, choa in qual auter
cudesch da la scrittüra saginghia: chi uoul pür cun diligèntza
65 lèr è s'impissar. Da lg qual eug m' cradaint ad hawair lg
intlètt da quell spiert chi fawella in ls psalms bain è clær in
quaist noass cudesch miss èd asseguüdt, da lg qual improa
eug uelg è dee auters chi s'intlègien, ils quaus uènnen quaist
a lèr, lasschiar giüdichiar.
- 70 Mèlginauauant nhag eug quaist eir par quai uu[10]lgüd
faar, par ch'eug dawoa lg meis uffitzi cuffessa è preidgia la
uardad, lg laud èd hunur da Deis, brichia pür cun la buocca,
moa eir cun lg maun è cun la penna, èd uschèa in inqualch
guisa lasscha oura è cuffessa la mia cretta in Deis. E chia
75 in quella guisa uènnga a la fyn la uardad è laud da Deis
aunt ilg giuwonessem dy par scritt rasad, lasschad oura è
pradgiad in tuott languacks da lg muond, eir in quell chia
quidawaunt nun ais stat scritt, schy, ais statt schmaad ch'ell
nun s' poassa scrywer.
- 80 Eug nhag eir quaist nulgüd faar, parchia chi uoul gugent
esser leidt u s'allagrar cun chiantar, hagia èd imprenda
chiantzuns, cun las qualas ell poassa staa da buna uellga, è
chiantand s'allagrar cun Deis è brichia incuntra Deis: cun seis
nütz è salüdt, è brichia cun seis grand dān è cundamnatzgiun

da la sia oarma, in chiasa èd our d' chiasa ud eir in baselgia. 85
 E chia uschè ngand chiantzuns da Deis intaunter ilg poewel
 impraisas, uènnan las chiantzuns chi suun incuntra Deis èd
 infidelas, imblidas è lasschadas dawoa: schkoa sun las chiantzuns
 mundaunas, schbarlaffadas, pittanaischkias, sturpgiusas, èd eir 90
 las pappalas èd Antichristianaisas; da la quala soart d' chiantzuns
 sa soula lg pustütt chiantar sün ls cunuiuis è par las uias,
 cur la lgieut ais aiwra: schkoa da la awriauntza nun uain
 auter choa strasuorden. Par ilg qual eir Saing Paul daa ad
 inclèr a ls Ephesers cap. V., chia sun ls cunuiuis nun s' deia 95
 ngyr aiwer plain d' uyn, da lg qual uain strasuorden, moa
 bain [11] aunt plain da lg spiert sǝngk, quattras sa stetta
 leidt cun Deis, raschunǝnd è chiantǝnd psalms è chiantzuns
 da Deis, brichia pür cun buocca u cun la uusch, moa eir cun
 lg cour: chia quattras uènnan a lg crastiaun fatt ad imaint ilg
 bain chia Deis ans haa fatt è ns faa ch'ell uènnan muuantad 100
 a lg ingratzgiar dauoutamaingk: èd uschè s' poassa uyuer in
 paasch, stǝnd l'ün a l'auter subgiett, è cun temma da Deis:
 Chia uschèa uoul S. Paul, chia s' parchürǝnd da l'awriauntza,
 è stǝnd cun temma da Deis, è chiantzuns da Deis, s' lasscha
 esser da chiantar è da tschantschar (schkoa ell dysch nywaunt 105
 impa südsura) plæds spurchiaiscks, sturpgiuus, narre, uauns,
 u schgiandesslus, plains d' pittancǝng, d' malnettischa, è' d' ali-
 aretza(?): quatraas soula ngyr l'ira da Deis è chiasstigiamaunt
 sün ls uffaunts dschubedis èd ardünads.

Lg plü dawoa m' haa eir quaist fick muuantad a lasschar 110
 quaist schquittschar, ch'eug nhag chiattad chia blears da queaus
 chi m' haun tngüd ruguad quaist cudesch ad impraist, haun our
 da quell u swess scritt ud auters lasschad scriwer giuo blears
 psalms u chiantzuns, las qualas cur eug guard indrett, schi
 chiatt eug blears falls alaint, traas chia queaus chi haun scritt 115
 giuo, haun tngüd pauca diligentza è scritt maal cun chiawalg.
 E cuntuoott parchia quai nun poassa plü dwantar è chia in-
 qualchiaussa da quaista lawur nun uènnan rasada oura a la
 cummüna, nè plü böen nè plü maal choa dachoa ch'eug mwelß
 l' hag fatta è brichia [12] dawoa ch'auters l' haun wlgüd mëlgedrar 120
 u guastar, schi l'hag eug wlgüda lasschar ngyr a lgüm traas la

stampa, ingual (taunt schkoa pussibel ais) schkoa eug nhag scritt, è quai traas blears cudeschs, chi saian tuots l'ün schkoa l'auter.

- 125 Quai sunn las chiaschuns da quai ch'eug nhag aschkiad aqui tour a maun, è chi m'haun muuantad a faar quaist: lg pustütt siand chia quell fidel èd aut alatràd huom, Ser Philippus Gallitzius nun m'haa qui schkusslgad, moa bain aunt cusslgad ch'eug fattscha schkoa quell chi ais meis spetzial bun amich è
- 130 uèlg fidel schuolmaister u prèceptor. Eug nhag eir crett, chia quai daia purtar brichia dann è mendhunur, moa bain aunt salüdt, üttel èd hunur a la noassa patria u terra, traas las chiaschuns surscrittas. Da lg qual improa nuo wlain ruguar Deis noass buntadaiwel Bap celestial, uy da lg qual sul
- 135 quai staa, ch'ell uellga imprastar la sia gratzgia, chia quandroura cresscha blear bun frütt, a seis laud èd hunur, èd a salüd da seis fidels. E tscheart sch'eug uèng uedzand chia quaist poarta inqualck racunguosschèntscha è graa, schi uènnng eug foarsa cun auters insemmel a ngyr muuantad a lasschar
- 140 oura eir auter plü, ch'eug nhag par lg tèmپ passad fatt in Ladin.

Huossa dawart ilg chiantar psalms è chiantzuns da Deis, in baselgia ud our d' baselgia, in quaunt quai s' deia faar indrett, s' poa ssawair è bain tzuond in[13]drett intlèr our da quella fick alatrada præfatziun u pream da Ioannis Zwick,

145 chia nuo huossa dawoa ngyn a schantar, miss oura da lg Tudaischk in Ladin. Vschè t'uèlg eug, chiarisschem amych Legiadur, hawair ruguad, tü uellgasch quaist tour sü in bœn, è toutt ilg cudesch lèr cun diligentza, è tuottas chiaussas alaint cunferyr è metter par mètз la scrittüra sǝingchia è

150 brichia schdangar, blasmar è cundamnar inqualchiaussa chia tü nun ssaasch, infina ch' tü nun haasch intlètт raschun da mai. Aqua saiasch racumandad a Deis, ilg qual t' uellga dafender èd ustar da maal, è cun seis sǝingк Spiert saimper t' cussaluar è reidscher dawoa la sia sǝingchia uellga.

155 Amen.

Datt a Susch, in Ingiadina d'DSuot, in lg 9. dy d'Awrilg, in lg ǝnn da la naschèntscha da noass saluader Iesu Christi.
1562.

[14] Ilg Pream fat a dafender èd a mantngair ilg
chiantar da la baselgia, chi dwainta cun drett uorden,
traas Ioannem Zwick.

Cumbain chia è staa blear uyd quai chia in da tuottas
soarts d' chiaussas saimper s' giüdichiaesscha è s' santèntzgia 5
cun dretta discretziun u datzawrauntza, schi sun improa amuo
mürawlgusamaingk paucks chi s'uellgan da quai daar fantaschia.

Cun lg chiantaar ais pür eir uschè, uy da lg qual blears
sa schkiampüttshan, è røest schkudün dawoa seis agien mœd.
Moa nun pagè improa brichia dyr: Quell uoul uschè (ed. nschè); 10
cuntuott aisè drett; Quell auter nun uoul quai, cuntuott nun
aisè drett. Moa uschè ualè a dyr: Quai chi nun ais incuntra
Deis, quai ais drett, quai incuntra Deis nun ais drett. Parchia
nuo eir uschè nun uellgan inguotta in terra auter choa quai
chia noass Deis uoul in tschèl. 15

Muo schi aisè la dmandada, scha chiantar intaunter ilg
pœwel Christiaun saia incuntra Deis u brichia? Quatraas
uain a s' cunguosscher lhura, scha quai s' poassa duwrar u
nun? Talchiüns digien chia chiantar saia par quai incuntra
Deis, chia Christ nun lg hagia in lgur infulliad nè cummandad, 20
cun tuott nun poassè eir esser. Raspoasta. In lg prüm:
Vschè pauck choa Christ haa cummandad chi s' schiaunta,
uschè pauck lg haa 'll eir dschcum[15]mandad. Cuntuott nun
pagia quell dyr inguotta, è rumoainga ilg chiantar üna libra
frya chiaussa chy poa esser u brichia, saimper dawoa quai 25
ch' la searua a Deis a laud, èd a la lgieut poa esser nützaiwla
è buna. Vschè nun uala eir quell tschantschar inguotta: Christ
nun haa ditt: Prears den hawair mulgears, cuntuott nun poannè
hawair ingiünnas. Item: Ell nun haa ditt: Yd è battigiad
uffaunts, parquai nun s' poan uffaunts battigiar, &c. Inua 30
üna chiaussa nun uain in la scrittüra cun nuom pür nè cum-
mandada nè dscheummandada, schi ramäing la libra. Mèlgi-
nawaunt quai chi ais liber u fraunck, s' dee dritzar dawoa la
cretta è la chiaritad. Scha chiantar damæ poa in ün cummün
proa quai esser bun, schi s' poaè chiantar: scha quai nun, 35
schi s' poall lasschar dawoa.

L'autra, cumbain chia la scrittüra nun cummanda è dysch:
 Yd dawent, wuo deit è stuait chiantar, schi mett' la improa
 blear buns exaimpels èd admonitziuns awaunt da bun fidel
 40 chiantar: Moises è ls uffaunts d'Israel chiantaun a lg Sènnger
 üna chiantzun, cur ell ls hawett mürawlgusamaingk cun sia
 uirtüdt spandrad our dad Egypta. Dee lhura huossa esser
 incuntra Deis chiantar a lg ludiar èd ingratzgiar üna chiantzun,
 siand nuo spandrads plü choa our d'üna praschun? Eaus
 45 chiantaun üna chiantzun a lg Sènger, huossa l'ün huossa l'auter
 in rouda, proa la funtauna chia Deis a ls da.

Nun s' dee lhura eir pudair chiantar intaunter ilg [16]
 pœwel dawart la uyua funtauna chia Christus ais? Vschè
 pudess eir ngyr datt ad intlèr dawoa la lingua, dawart ilg
 50 chiantar da David, da Salomon è dad auters. Schy dysch
 inqualchiün: Quai sun exaimpels da lg Veider Testamaint,
 ils quaus nun pagian in lg nouw. Nuo èsschen ün pœwel
 spirtual, è denn chiantar a Deis in lg spiert. Raspoasta. Nuo
 dessen eir traas ilg Spiert Sagingk esser taunt bain amuossads
 55 in lg cour, chia nuo nun hawessen eir ingiün bseng da lg
 predgiar. Moa inua sun il[s] ses spirtuals? Proa quai nun
 s' poa tzuond brichia faar quella raschun chia ün pœwel spir-
 tual nun poassa yr intuorn cun chiaussas dadoura nè faar
 inqualchiaussa d' corporal. Vschelgœ dess ell ad ingual bain
 60 uschè pauck tschantschar eir, siand chia quai ais üna chiaussa
 corporala, chi haa flad è uusch uschè bain choa lg chiantar.
 Item nun dessen blears pruss spirtuals Iüdeaus hawair aschkiad
 chiantar è ludar Deis? V nun dessen queaus hawair pudüdt
 esser spirtuals, par amur ch'eous hawessen chiantad? Ils
 65 exaimpels suun eir scritts par bain, ch'auters poassen dawoa
 sumlgauntamaingk faar uy d'Deis è lg ludar par sia buntad u
 bain ch'ell faa. E nun poa mæ esser incuntra Deis è chiaussa
 nun spirtuala ludar Deis è traar dawoa ün bun exaimpel. Quai
 chi nun ais chi lauda Deis, è nütz a gl proassem, quai sun
 70 ouwras da lg uadrüsch chiarnal crastiaun, sèa impissar, tschan-
 tschar u chiantar. E lascuntra: Chiaick chi searua a Deis
 proa laud èd [17] a lg proassem proa bœn, quai ais chiaussa
 da lg nouu spirtual crastiaun, saia impissar, fawlar ud eir

chiantar. Proa quai haun ils apostels swess ammonydt a
 chiantar. A ls Ephesers cummāda Saing Paul, ch'eous deian 75
 intaunter lgauter fawlar da psalms è da chiantzuns spirtualas.
 Sch'eous denn la dawent fawlar, schi lg poannè eir chiantar.
 Parchiai quai sun psalms u chiaunts da laud è chiantzuns
 spirtualas chi tunan da laud da Deis è da chiaussas spirtualas.
 Schi dysch inqualchiün: Ell fawella alaa da lg chiantar aint 80
 in lg cour. Raspoasta. E nun sa seerra uschè: E s' dee
 chiantar in lg cour è da cour, cuntuoitt aisè cun la uusch è
 cun ls plæds dschcummandad, uschè pauck choa è s' poa eir
 sarar in quaista guisa: E s' dee urar in lg spiert èd in la
 uardad, cun tuott nun s' dee urar cun plæds. Moa chi uoul 85
 indrett santentzgiar, quell stoua cuffessar, chia chiaick chi s'
 poa in lg cour impissar, chia incuntra Deis nun ais, nun saia
 eir incuntra Deis a tschantschar u chiantar lgess. Cuntuott
 schkoa S. Paul ammuossa da lg urar, chi dwainta cun lg fladt,
 ilg qual poassa esser, cun quai lg milètt saia laproa: ingual 90
 uschè a fawell' ell eir da lg chiantar, chi dwainta brichia
 numæ in lg cour, moa eir cun lg fladt. Saing Iachiam wland
 ammunyr (ed. -yt) chia cur è uaa proa indrett è bain dawoa
 Deis, s' deia a quell cun allgretzgia ingratzgiar, dysch ell:
 Scha inqualchün haa maal u fadigia, quell dee urar. Scha 95
 inqualchün ais d' buna ucellga, quell dee chiantar psalms.

[18] Item siand chia ls Christiauns ngywan malamaingk
 inchiaschunads, schkoa queaus chi dessen esser mala nuschaiwla
 lgieut, è par quai ngywan iminchiady blears tzaintza number
 pirantads, schi ls schküsa Plinius Secundus uy d' lg imperadur 100
 Traiano, èd intanter auter dysch ell, chia lür üsauntza saia sün la
 damaun aunt dy a chiantar a lur deis Christo ün chiaunt da
 laud. Ilg qual ais cumpack ydt proa brichia pür (ed. pur) cun
 pissar è tschantschar, moa eir cun drett chiantar. Moa dess
 ün ta[n]gyn chiantar a laud èd hunur a lg senger Christo brick 105
 esser statt ün chiantar spirtual? E dessen ils Christiauns par
 amur da lg chiantar brick esser statt ün spirtual poewel?

Schy s' dyschè darcheau: lè ilg cour nun ais improa
 brichia saimper laproa. Raspoasta. Amo nun ais cun quai
 pruwad, chia lg chiantar tuott generalmaingk saia incuntra 110

- Deis, è chia quell nun poassa in la baselgia ngyr saluad. Parchè chia uschlgoe sa stuess metter giuo eir la cummünna uratzgiun, lg predgiar, èd auter, è stuess Christ par amur da lg cour da Iüda nun hawair eir saluad u fatt la tschaina
- 115 brichia. Moa scha lg ais in quella guisa, chia lg chiantar nun uala inguotta, cur ilg cour nun ais laproa, schi cresschè, chia cur ilg cour ais laproa, saia lg chiantar nützaiwel é bun.
- Schy s' dyschen lhura, chia è saia awuonda cun lg cour ingual, chia è nun s' bsœnnga inguotta la uusch laproa.
- 120 Raspoasta. Schkoa è nun sa ssa urar indrett cun plæds tzaintz' ilg cour, uschè [19] nun sa ssaa chiantar indrett numæ cun la uusch tzaintz' ilg cour. Lascuntra, schkoa è sa ssa urar cun lg cour tzaintza plæds, uschè sa ssaa eir chiantar in lg cour tzaintza uusch; quellas duas suun uaira. Amuo improa
- 125 nun cresscha quandroua, chia par quai nun s' poassa urar cun plæds u chiantar cun la uusch. Moa schkoa lg cour sa douwra proa boen u maal aindadaint, uschè sa douwran èd haun lur uirtdüt eir ils plæds è la uusch ourdadoura, è quai eir proa boen u maal. Cuntuott cur ilg cour, plæds è uusch
- 130 sa douwran insemmel uy d' Deis, è lg crastiaun tschauntscha è chiaunta uy d' Deis dadoura è dadaint, schi ura 'll è chiaunta 'll aint in lg plü bun mœd. Item ils plæds è la uusch agiüdan a lg cour in blearas guisas. Lg saun plü arsaint, è ch'ell nun imblida saiswess brichia baut. Alg oastan laproa blearas autras
- 135 fantaschias è chiaussas chi lg croudant proa. E cur è s' dchiappa ch'ün crastiaun taunt chia s' preidgia s'impaisa bain metz üna hura dawoa autras chiaussas u ch'ell sün iminchia bun puingk dschess Amen, schi lg dwantass quai blear main. Parchè chia plæds è uusch haun lur alimaint, uirtüdt è proprietadt, schi
- 140 lur uitta è uiuur uschè bain choa lg cour, amuo improa agualganai è muuaintan ilg cour proa boen u maal, saimper [20] dawoa quai chi suun buuns u mals. Vn chi ssaa bain tschantchar u plidar, muuainta ün, ch'ell uain tzuond d'ün auter senn choa ell uynaunt eira. Mala uerwa attaintan ilg crastiaun
- 145 da soart, ch'ell par ira nun ssaa chiai ell faa. Buttatsch è spegla nun daun lg ardimaint u cour in la guerra ud in lg suttar, moa è muuaintan ilg cour proa quai chia uywaunt

stawa alaint plain. Agua fraida nun faa la chütschina chiauda, moa la la chiattscha la chialur. Vn bäng (s' dyschè) fa ruin-guus, èd improa nun faa ilg bäng, ell, la ruinga, moa ell faa 150 ngyr oura la ruinga. Quell ch'ün schdaischda da sū da lg scenn, aquell nun daa ell tütta, moa el lg aluainta sū, ch'ell nun giascha schk'ün chiaruing martsch. Vn nausch, chiarnal, malnett chiantar nun faa lg cour da næw chiarnal è malnett, moa ell stumpla our auaunt la nauscha chiarn è malnettischa. 155 Vn nausch fauss spirtual èd infidel chiantar nun faa la in-delitat u faussa cretta incuntra Deis èd ün fauss saingchütsch cour da næw, moa l'ilg muuainta laproa, è lg stumpla our auaunt proa quai, proa lg qual l'ais uschlgœ da natūra inclinad. Schi cur ün baingia dysch, chia malas nuschaiwlas ouwras è 160 chiantzuns fatschen ün nausch cour, nun ais quai amuo brick uschè maal dit. Parchè chia quai faa l'indrett uair santyr è ssawair da lg maal da lg qual ün nun s' hawess uywaunt mæ fatt surasenn. Ilg uyn giascha in lg buttschyn sün la fëttscha, èd amuo ais clær. Moa cur ün maischda la fëttscha, schi 165 uainè tuott tuordsch.

[21] Par quella chiaschun auysa la diuina scrittüra dapar-tuott chia è s' deia parchürar da faussa ductrina èd exaimpels, parchia quatraas nun uènnga ün surmnad, &c. Muo schkoa nauscha maal plæds è chiantars suun nuschaiwels, aguaiglan 170 è daun chiaschun è muuantada proa lg maal, uschè aisè las-cuntra chia buna uerwa è chiantar ais nützaiwel, aguaigla è muuainta proa lg boen. Moa schkoa è nun s' poa cun uardadt dyr, nè s' dee, chia è nun s' poassa chiantar u tschant-schar da chiaussas da Deis in lg cour, eir tzaintza alchüna uusch 175 dadoura è plëds, uschè nun s' poa nè s' dee eir dyr, chia par quai nun s' poassa u sa sapgia cun plæds è chiantzuns ludar èd hundrar Deis, &c. Muo schy dygen talchüns: Scha bain ilg chiantar ais huossa buun è uain duwrad indrett, schi poa 'll improa baut ngyr maal è duwrad maal indret. Raspoasta. 180 Quai ais bain pussibel, moa par amur da lg strasuorden nun dee par quai ngyr büttad uia ilg drett uorden. Aur èd argient, uyn è graun uain eir duwrad mal cun strasuorden. Nun s' dee par quai faar munaida, samnar èd implantar? Ilg uffilzi

185 da pradgiar uain eir a pudair ngyr in ün grand strasuorden.
 S' dee par quai huossa lasschar dawoa ilg pradgiar? E cum-
 bain chia lg chiantar nun ais uschè bsünguus è cummandad
 choa lg pradgiar, schi haa 'll improa eir amuo aint laud da
 Deis èd amelgdramaint da lg proassem, uschè bain choa autras
 190 chiaussas, uschè bain externas u dadoura, èd ais uschè bain
 ün da cour auisar, choa uschlgœ cun plæds poa dwantar. E
 dess [22] ilg chiantar da ls utscheaus pudair esser laud da
 Deis, è lg chiantar da ls Christiauns nun?

Moa quai chia qualchüns pudessen tmair, chia lg chiantar
 195 d' huossa tragia sün lg alimaint pappal, nun poa eir brichia
 cun uardad ngyr ditt, parchè è nun s'ammuossa a chiantar in
 Lumbard u Latin intaunter ils tudaischks, è chia nè quell chi
 chiaunta nè quell chi taidla, nun intlègia lg chiantar, è chia
 ingiün nun poassa u sappia dyr laproa Amen. Item chia è
 200 s' clamma oura par quell chiantar bleara gratzgia è pardun, u
 grand miert. Item chia dèck lgieut bandida deia chiantar, è
 ch'our da lg chiantar dwainta ün dalett chiarnal, chi paschainta
 las urailgas, chi s' stoua undscher la giargiatta cun buun fearm
 uyn, chia d'iminchia soart uuschs, autas è bassas, pitschnas è
 205 grandas, sa stouan accurdar in la baselgia. E ourawaunt nun
 aisè quell praepœst, chia è saia è dwainta landroura üna mar-
 chiantia, u chia l'ün chiaunta par l'auter, par par pagialga.

Talchüns lasschan quai esser böen è unair, chia è s' poassa
 chiantar, è chia è nun saia incuntra Deis, moa haun auters
 210 scunters, schkoa ais, chia è nun s' deia chiantar auter choa
 numæ psalms, u quai chia è stetta uschlgœ dawoa lg pustab
 scritt in la bibla. Queaus nun haun brick ün maal prapœst,
 moa els falla[n] in lg drett santentzgiar è datzawrar. Quai che
 s' tain airy sün la scrittüra, par chiaschun da blears chi l'haun
 215 duwrada, èd amuo pudessen quidawoa ngyr a la duwrar cun
 strasuorden, ais drett è bain fatt, improa chia è nun sa schbüta
 la [23] spèra ils duuns da lg Spiert Sängk, ch'ell lawura in
 da blearas soarts guisas, è chia saimper s' tènnga plü airy
 blear sün lg cuntngnair èd intlètt da la scrittüra choa sün ls
 220 plæds. Tuott crastiauns alatrads è nun alatrads stonen esser
 prashuners da lg intlètt u prapœst, moa lg pustab è ls plæds

sun frauncks. Quai chia pür s' cunuain cun lg intlètt, lges
 ais eir scrittüra, par fi[c]k chia ls plæds nun sa sumailgen.
 Quai chi nun ais sumlgaunta a lg intlètt, quai ais incuntra la
 scrittüra, par fick chia ls plæds s' pudessen cunwngyr è sch'eous 225
 gia tzuond fuossen. Par quai fawan talchiüns da ls uèlg fidels
 Christiauns sün lur cuniuis ch'eous fawan a ls pouwers, chiantar
 brichia pür our da la scrittüra, moa eir quai chia ün uschlgœ
 d'imparsai ssaweiuua, improa tzaintza dubitt inguotta chi fuoss
 incuntra Deis è lg intlètt da la scrittüra sagingchia. Ad auters 230
 incuntra quai chia ls psalms èd autras chiantzuns suun fate
 chi s'addetten. A queaus ais da faar eir sul par ls plæds.
 Nun s'algoardan la proa, chia in chèck guisa chia es poa manar
 üna chiaussa ad ün buun intlètt cun fundamaint, saia boen, im-
 proa saimper, chia a lg intlètt nun uènga inqualchiaussa tratt 235
 giuo. Ils plæds suun da ls fidels, è brick ils fidels da ls plæds,
 schkoa eir Christus diss da lg sabbath, è S. Paul, chia è saia
 tuott ncess, moa nuo saian da Christ, pür chia tuott s' cun-
 uènga cun la cretta è chiaretza, ilg qual ais lg intlèt da tuotta
 la scrittüra diuina. Lhura pillgan talchiüns schkiandel da quai, 240
 chia ls psalms uèngen chiantads uia è naun par las uias èd
 in las chiasas, brichia datschiert è cun hunestad. Queaus nun
 haun [24] brichia tücert, chia lg strasuorden als plascha maal.
 Parchè scha dschunestad è grobetza staa maal in chiaussas
 temporalas, schi staa quai aunck blear pè in chiaussas diuinas. 245
 Ed è suun cun nuom lgieut groassa awuonda, ils quaus brichia
 pür douwran chiantzuns da Deis cun dschunestad, moa chi haun
 iminchidy par mauns in lœch da lasessas blearas uaunas uœdas
 chiantzuns. E schkoa la cretta pappala ais plaina d' chiantars
 faussamaingk spirtualas, pagianaisckiamaingk infidels, dad aigien 250
 nütz u da lur sack, è nun intlègiantaiwels, uschè ais eir ilg
 muond plain d' chiantars tzaintza spiert da Deis, è d' leiuas,
 uaunas, malnettas è nuschaiwlas chiantzuns, in las qualas uain
 Deis è lg proassem schdaschiad. Par lg qual denn eir ils
 buns diuins chiaunts da psalms è dad autras chiantzuns taunt 255
 main ngyr schbüttads, scha traas da quella soart ngissen las
 autras chiantzuns impa a lg main. Par quella chiaschun ad-
 monescha eir S. Paul ils Ephesers, chia schkoa eaus dessen

lasschar dawoa plæds sturpgiuus, tschauntschas narras è gian-
 260 desflas uaunas, uschè s' dessen è eir tzaintza dubitt schkiargiar
 da sturpgiusas chiantzuns mundaunas, las qualas nun s' cunuèngen
 proa lg laud da Deis nè proa l' hunur da la sagingchia cretta.

La summa da quai tuott ais quaista, chia lg chiantar nun
 stoua esser par bsceng, parchiai ch'ell nun ais cummandad,
 265 improa poa lg chiantar (da chiaussas sagingchias èd hundraiwas)
 esser, parchiai ch'ell nun ais dschcummandad. Item chia lg
 chian[25]tar cun uorden poa esser drett, è ls strasuordens
 nun sun mæ dretts. Chia fidels crastiauns poassen tuottas
 chiaussas dadoura duwrar è dritzar a laud da Deis, a mèlg-
 270 dramaint lur è da lg proassem, è saian inguotta taunt main
 spirtuala lgieut. Chia fauss chiantars dad ammanduas soarts,
 pappals è mundauns, gèan a terra traas amèlgdramaint, èd
 ourawaunt chia è s'imprenda in quell èd in auter fruosts a
 giüdichiar è santèntzgiar indrett è dawoa la uardad, è tuottas
 275 chiaussas cun uorden a differèntzgiar, parchia lg boen nun uènga
 cun lg maal ragischad oura. Parchiai chia quai haa dritzad
 proa brichia pauck maal urdeng, chia in da tuottas soarts
 chiaussas haa scudün giüdichiad è santèntzgiad dawoa sia aigna
 uèllga èd ad ün muntun büttad uia, chiaick chia ad ell nun
 280 haa plaschüd, tzaintza alchiünna differèntzgia da lg boen u dalg
 maal. Ingiün nun ssaa eir par lg uaira indrett santèntzgiar,
 ilg qual nun ssaa eir las chiaussas datzawrar. Parchiai chia
 lg boen è lg maal uain uschè cummünamaingk èd uschè chieendsch
 amaischd intaunter lg auter, chia scha è nun s' guarda sura
 285 cun stüdi, schi s' haa è baudt schbüttad ilg boen par lg maal,
 è lascuntra lg maal tudt sū par lg boen; schi aisè gia llura
 fallad, èd improa nun fuoss dcheau ilg fall uschè nuschaiwel,
 choa lg schguardin, differèntzgia, discordgia, sectas è parts,
 chia landroura uain. Deis ans detta drett intellet, traas seis
 290 plèd è spiert, chia nuo cun ünna buocca è cour, saimper èd
 in tuottas chiaussas, tschearchien bain par ünna seis laud èd
 hunur. Amen.

• •

[33] ILG CUMMANTZAMAIN DA LS
PSALMS.

Lg prüm psalm.

Beatus vir qui non abiit in consil. &c. L. O.

5

[— G 1]

S'poa chiantar schkoa ls psalms tudaischks

1. 2. 12. 23. 25. 73. 124. 130.

La summa u cunteingama[i]nt da quaiet psalm ais quaiet,

Ch'ell metta aqui in chiai stetta la beadentscha da lg
10 crastiaun, ed eir lascuntra la misiergia u cundamnatzgiun.
Nurnnadamaingk la beadentscha a nun faar schkoa ls infidels,
ils quaus nun haun ingiüna cretta è fidauntza in deis moa in
saiswess, quatraas eaus faun tuotta chiatiwiergia e puchiads, è
faurn giångias in lur cour da deis è da chiaik chia Deis dysch,
15 èd uschè sa dschoarfnan d' la beadentscha, ch'eous nun vèngan
da quella cun ls fidels mae ad hawair nè part nè art. Moa
ls fidels nun faun uschè, moa haun tuotta lur fidauntza è cuffoart
sul in Deis, quattras eaus prèdschan Deis è seis plæd, èd haun
tuotta lur ucellga è dalett in la sia ledscha, quattras cresscha
20 dad eaus tuot bun frütts, chia quai ch'eous s'impaisan, searva
a la fin a l'hunur da Deis èd a lur salüd, ch'eous vèngan a
spattar la santèntzgia da Deis tzaintza temma, è cun allgretzgia
a staar awaunt ell' èd a pussidair la uitta eterna.

[34]

I.

25

Bead quell huom ilg qual nun vaa

Davoa ils pachiaduorse,

Seis trawsch cun ls infidels nun haa

Intauntr' ils schgianggiaduorse,

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

1

*Moa metta tuotta seis dalet
In lg pled da lg Seinnger sulsulett,
Quell s' paissa dy è noatte.* 30

II.

*Quell vain ad esser schk'ün boeschk bun
Proa l'agua implantade,
Chi poarta seis bun frütt d'saschun,
Staa ueard d'hiwiern è d'stade,
Quai ch'ell s'impaisa siegua bain, 35
Moa lg fatt da lg infidel quell uain
Schkoa fluus sufflad dawente.*

III.

*Ils infidels nun poan brick staar
Awaunt in la santèntzia
Nè ls' pachiaduors cun ls pruus hawdar, 40
Vengn' ad hawair pantèntzia,
Chia Deis cungnoscha lg fatt da ls giüsts,
Moa ls infidels, queaus pouwers trists,
Denn saimper ngyr a pryre.*

IV.

*Laud say a lg Bap èd eir hunur, 45
A seis sqingchisschem fillge:
A lg sqingk Spiert eir plain d' tuott' amur,
Chi ns' detta lg duun suttilge,
Quai ais la gratzia ch'nno poaßn'yr
Dawoa seis plæd è brichia pryre. 50
Quai a gurbyr, dydt, Amen.*

[35]

Ilg secund psalm.

Quare fremuerunt gentes, &c. A. K.

[= G 3].

S'poa chantar in las nottas da ls psalms tudaischks

1. 2. 12. 13. 15. 73, &c.

5

SVMMA. In quaist psalm profetizesscha David dawart
ilg raginam da Christ, choa ls infidels vèngan a s'metter in-

cuntra quell, èd improa chia chiaik ch'èaus pillgan a maun
 incuntra Christ, uènnga tuott ad esser par inguotta, chia Deis
 10 uènnga a ryr d'èaus, èd a ls faar fallar lur cussailgs. E cunttuott
 auys'ell, chia tuott deia esser a quel' raig subgett, è brichia
 s'metter incuntra quell. Chia queaus chi s'mettan incuntr'ell,
 uènnigan bricha pür a nun schkiaffyr nè a guadangar inguotta,
 moa tzuond a pryr. Moa ls fidels chi uèngan a lg ubdyr,
 15 uènnigan traas el a ngyr cussaluads èd a uyuer, &c.

I.

*Choa ais ilg pœwl' uschè our d' senn,
 Chia tuott uschè s'infüergia,
 Snguors, raigs è queaus chia reidscher denn,
 S' cussailgan cun ingiüergia.*
 20 *A cuntrastar a teis sqingk maun,
 A Christ ch'ais Deis è crastiaun,
 Ch'ais ngüd a ns agiüidare.*

II.

*Eaus lg uœllgen esser brick subgietts,
 Moa uyuer a lur mœde,*
 25 *Seis giuff büttar giuo d' lur cullætz,
 Saluar teis plæd par uœde.*
 [36] *Sgundar pür saimper lur cussailg
 E lg dritzan our cun maal chiawailg
 E dygen d' faar fick bleare.*

III.

30 *Moa tü, singur aint in lg tschèl aut,
 O Deis, uainsch a ryr d'èause,
 A faar eir giqmgias cun teis dguaut,
 Ch'èaus s' pailan ils chiaweause.*
Cun füergia uainsch a ls daar düer plæd,
 35 *Ch'èaus uènnigan ad hawair grqnd læd,
 A staar cun grqnd stramuinge.*

IV.

*Ilg sènnger ha schantad par raig
 Christ, quell chia wuo schbüttade,*

*Sün seis sqingk muunt Sion cun fay,
 Quaj ais la Christantade, 40
 Ch'ell deß pradgiar ilg schantamaint
 Da seis sqingk Bab, è lg urdnamaint
 Ch'ell uoul chia nuo guardn' oura.*

V.

*Ell diß ad ell: Tü èsch meis filg,
 Da my' aigna natiira; 45
 Eug quaißt cußailg urdnad nhag stilg
 È quell uoellg eug chi diira,
 Chia ls powels deian staar suott tai
 È queaus chi saluan tai par raig,
 Traas tai denn saimper uyuer. 50*

VI.

*Quell' hierta, filg, eug t'uoelg dunar,
 Ch'eaus saian meiß hertawels,
 È queaus chi t'aschkian cuntrastar,
 [37] Nè staun proa tai eir stawels,
 Metsch tü a frack, schk'ün bun pal d' fierr, 55
 In miglas metta txaintxa ierr,
 Vashella d' terra coatta.*

VII.

*Ountuott wuo raigs, tadlad bein quai,
 Ws' lasschad intraguidare
 Ad éssr' ubeidis a quell raig, 60
 Seis plæd bain ad hundrare,
 È txuond brick autras creatüras
 Chi haun schkoa Deis brick lur natiiras:
 Quai fuoß noaß Deis schdangare.*

VIII.

*Seis giuff pillgad sü leidamaingk, 65
 Chia wuo nun lg agrittaintet;
 Guardad lg eir oura stildgiamaingk,
 Chia wuo fick nun lg attaintet.*

70 *Sij' ira leina baut schk'ün fœch*
 Nè arda brichia schkoa da giœch:
 Bead chi s' fyd' in elle.

Ilg teartz psalm.

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant, &c. [L. O.]

[= G 4].

S'chiaunta in la noatta da lg prüm psalm, 2. 12. 13. 14. 25.

5 SVMMA. Quaist psalm ais üna uratzgiun da lg crastiaun
 chi ais in ün grand priguel attuut ed iffichiad, ilg qual siand
 ch'ell uain dalibrad, ed taunt ant addutzad è plü, choa ell ais
 statt abassad, schi ingratzg'ell lhura dfaimaingk Deis lanturn,
 traas ch'ell haa la dretta cretta.

I.

10 [38] *O Sënnger, quaunt fadyws meiß suun*
 Chi s' mettn' incuntra maie.
 Eaus dygien: l'ais schbüttad da lg buun,
 Schi m'uoalw eug, Bap, proa taie,
 Parchiai tü èsch, Singur, meis schküdt,
 15 *Sul my' hunur è meis agiüdt,*
 Chi uainsch a m'addutzare.

II.

Eug t'ucellg clammar cun mia uusch,
 E tü uainsch a m'udyre.
 Meis inamych nun m'uain da strusch,
 20 *Ch'eug poaß valgar, durmyre,*
 Parchiai meis sënnger mai sustain,
 Schabain dèsch milli 'ntuorn am uain,
 Chi guetan tuots sün maie.

III.

Meis Deis, pür leina, m' giüda baut,
 25 *Tü 'nfrainasch meiß fadywse,*
 Chi schgryngn' incuntra mai cun dguaat,
 Sün lg gruing daasch a ls chiatywe,

*Chi gützn' ils daints incuntra mai.
Lg agiüd staa, Sènnger, sul proa tai;
Daans' tia bandischune.*

30

IV.

*Laud sai' alg Bap èd eir hunur
A seis sqingkhisschem fillge;
A lg Sqingk Spiert eir plain d' tuott' amur,
Chi ns' detta lg duun suttilge,
Quai ais la gratzgia ch' nuo poaßn' yr
Dawoa seis plæd è brichia pryr.
Quai a gurbyr, dydt: Amen.*

35

[39]

Ilg quart psalm.

Quum inuocarem exaudiuit me Deus, &c. [L. O.]

[— G 5]

S'poa chiantar in la notta da lg prüm, &c.

SVMMA. In quaist psalm rougua Deis è clamma par 5
agiüdt. Ed admonesscha ls infidels, ch'èaus s'uoaluan proa la
cretta è uènnan pruuss. Amuossa eir la grànda bella uantüra,
pauss è sgüretza chia ls pruus haun in lur cours, traas ch'èaus
s' lasschan tzuond sün Deis.

I.

*O Deis, giustia mia sul,
Chi m'audisch, cur eug t' clamme,
Chi largiasch meis cour da dulur,
M'agiüd' in mia fqmme.
O düra lgieut è grqnd stinads,
Quun loengk wlaivs ingair las uanitäts,
Voaß fauß ingiannamaintse!*

10

15

II.

*Pür sapgiat, Deis haa lg sqinck tcharnüdt
E reidscha mürawgluse.
E lg Sèngr' a mai uain in agiüdt,
Sch'eug lg clqm è ch'eug suun pruisse.*

20

*Cur l'ira ws' uain, schi nun pachiad,
Ydt in uoaß cour è ws impißad,
Ws cuntschait èd hagiät pause.*

III.

25 *Ws' melgrad è saiat giüsts è pruu,*
Vy d' Deis stad cun fidauntza.
[40] *Vffeartas tngyn uoul Deis da nuus,*
Blears staun in dubitauntza.
O Deis, inuida ns' tia lgüm,
Ch' nuo uèngan our da la schkürdüm
30 *È uaian tia fatscha.*

IV.

Da quai s'alleigra plü meis cour
Choa cur ilg uyn è lg graune
Bain redan taunt chi uaa dsurour;
Teis plæd ais ilg drett paune.
35 *Durmyr eug uelg qua leidamaingk,*
Ch' tü sènger èsch sulettamaingk,
Chi m' fasch sgür da tuott male.

Laud sai'a lg Bap èd eir hunur, &c.

Ilg V. psalm.

Verba mea auribus percipe Domine, &c. [L. O.]

[= G 6]

S'poa chiantar in lg mæd da lg prüm psalm, &c.

5 SVMMA. *Cur ilg fidel uain da ls infidels angusschiad,*
schi s'ualw'ell uy d' Deis cun plaina fidauntz' è cuffoart, è
rougua ch'ell ilg uellga dalibrar da lur mauns, cun tschearta
cretta ch'ell uènga a la fyn a lg cussaluar, è ls infidels las-
cuntr'a dschdrür, siand chia Deis uoul maal a ls infidels, èd
10 *haa gränd dschplaschair da lur chiatwiergia, è lascuntra gränd*
plaschair è tuotta sy' amur uy' da ls fidels, &c.

I.

[41] *Intlegia bain meiß plæds, singur,
Tias urailgas awra,
Manwailg guard eug sün ty' amur,
Meis raig, mia uusch Deis auda. 15
A tai dschplach infidelitad,
Malitzgia mae nun hausch ludad,
Ilg narr nun t'uain auaunte.*

II.

*Maal uousch a tuott queaus chi faun maal,
Mansnærs uainsch tül a dschfaare, 20
Chi haun in lg cour pür fierr, atschaal,
Faar saungk èd ingiannare.
Moa eug uellg yr in tia chiaa,
Tauntr' ils fidels pür tngair harwdaa
È m' tngair uy' d' tia gratzgia. 25*

III.

*In tia giustia maina mai
Parmur d' meiß inamychse.
Pardearscha m' tia uia dfai,
Ch'eaus taschan, cur lg haun uyse.
Lur buocc'è cour ais plain d' fustad, 30
Lur lingua tain pür ingiannad,
Lur chiqnn' ais plaina d'müæerwe.*

IV.

*Deis, mett'a schdesch tuott lur cußailgs
È lur putrceng'a txngure,
Ch'eaus nun uellgen esser teiß famailgs. 35
Moa queaus ch' la sprauntza lure
Schaintan sün tai, uellgsch allagrar,
Dafender è uantiüra ls daar,
Cun lg schküdt d' la tia buntade.*

[42] Ilg VI. psalm.

Domine in furore tuo ne arguas me, &c. [L. O.]

[= G 7]

S'poa chiantar schkoa sù dsura staa, &c.

- 5 SVMMA. In quaist psalm s'arcunguosscha lg fidel, cur
Deis lg chiasstigia cun malatia ud auter cuntradi ch'ell hagia
cun seiss puchiads, appussaiwelmaingk guadangad l'ira da Deis.
E cuntuott roug'ell cun grànda patzentzia, cun uaira rüglentscha
è læd da seiss puchiads, è cun fearma cretta, chia Deis nun
10 lg ucellga chiasstigiar in sia fücergia, schkoa ell hawess guadangad,
moa ch'ell ucellga faar cun ell dawoa sia misercoargia, è lg
dalibrar, eir par amur da seis nuom è laud, chia ls infidels
nun hagian da s'allagrar è da s'lauar la buocca sün ell. E cura
Deis lg haa dalibrad, exudyd è dschfichiad, schi' lg laud' ell
15 è lg ingratzgia da cour, &c.

I.

- Ty' ira balchia, Sènger buun,
Nun m' chiasstigiar cun fücergia.
Faa m' gratzgia, Sènnger u ch'eug suun
Tzuond peartx tzaentxa mimcergia;
20 Faa m', Sènger, saun, ch'eug suun schfrachiad,
Lg mitzguilg da l'ossa m'uain schkiarpad,
O meis Singur, quun længke!*

II.

- Deis, tuorn' è m' spendra, séngr', il spiert
[43] Parmur da tia buntade,
25 Ch'eug poassa tai sustngair datschiert;
Qual moart t' haa mæ ludade?
Eug cryd, suspyr è bqing meis lètt,
Larmqnd, ils pqnns d' noatt law eug nètt:
Suun tzuond ngüid uèlg è dschfatte.*

III.

- M'ydì our dawaunt tuots chi faad maal,
30 Chi dydt: Deis lg haa schbüttade,
Ch'ell haa meis plaunt udydt ingual
Parmur da sia buntade.*

*Schkoa ils fidels rumgingen uyws,
Vschè staa stouen meis fadyws,
Cun tuorp è grqnd stramuinge.* 35

Ilg VII. psalm.

Domine Deus meus in te speravi, &c. [L. O.]

[= G 8]

S'chiaunta in las noattas schkoa sü dsura staa.

SVMMA. In quaist psalm plaundscha Daud a Deis, dalg 5
tücert è foartza chia Saul èd auters seifs inamychs alg fawan,
tzaintza tuotta fia chiaschun, Da lg qual ell rametta la uandetta
a Deis lg drett mastraal, è daa ad intlèr, choa quell nun
doarma brick. Cuntuott clamm', èll quell par agiüdt. Ed ais
ün exaimpel è ductrina ad iminchia fidel crastiaun. 10

I.

[44] *Sün tai, Sèngr', eug cun sprauntza stuun,
M' dafenda d' meis fadywe,
Ch'ell d' maun nun m' detta schk'ün liun
Nè m' schkiarp' è m' scoarchia uyue. 15
O Deis meis Sènger, sch'eug nhag fatt
Oun meiß mauns ün nun redlich tratt,
U maal par bain randiide.*

II.

*U sch'eug mæ nhag meis inamyh
Schdangad tzaintza chiaschuune, 20
Schy poaß' l'a mai imminschiady
Faar maal, mettr'in prashunc,
Suott peiß mia uitta tzuond trapplar,
Eir my' humur tzuond schdaschiar
È metter tuott in puolwra. 25*

III.

*Staa, Sènger, in ty' ira sü,
Chia meis fadyws s' stramainten,
Ch'eaus uaian ch' tü nun doarmasch plü,
Schkoa eaus saisweß cradaintan.*

30 *Leiu a cun lg drett ch' t' haasch datt a mai,
Ch' teis pœwel tuorna dcheau proa tai,
Ch' tii uêngasch addutzade.*

IV.

*Ilg Sënnger reidscha tuott ilg muond
Cun drett è cun radschune,
35 Schy tènnga drett a mai eir tzuond,
Ingual schkoa pruuus eug suune.
Parch' la putrœnnga hagia fyn,
Ilg pruuus agiüda sü chiaryn,
[45] Chi uaisch dadaint in lg coure.*

V.

40 *Meis schküdt ais Deis, ilg bastiun
A ls pruuß rials da coure.
Ell sul ais ilg mastral dret buun,
Chi uain ilg schdeng a toure.
Incuntra lg maal chi staa stinad,
45 La sia spaad' ha 'll bain giültxad,
È taiß eir seis balaister.*

VI.

*Ell haa pardeart murtaal batzuns,
Sias sagiëttas arden.
Awaunt nun lg staun ils bastiuns,
50 Chiasteaus, schluppets, bumbardas.
D' mantxœngas ais ilg maal purtaunt,
Ilg tradimaint ais seis uffaupt,
Ch'ell tènnga parturyde.*

VII.

*Ell pœna lg latsch è crouda laint,
55 Cun lg qual l'haa wlgüid tour maie.
Ell spia pür ingiannamaint
È crouda quell siin saie.
Quai dritxa Deis parmur ch' l'ais giüst,
Da lg qual eug lg' laud da fuond d' meis büst,
Ludad sai' ilg autisschem!*

Ilg psalm VIII.

Domine dominus noster, quam admirabile, &c. [L. O.]

[= G 9]

S'chiaunta eir schkoa sii dsura staa.

[46] SVMMA. In quaist psalm laud'èd huondra David traas ilg 5
 Spiert Spingk ilg nuom da Deis, è sa mürawailga gràndamaingk da
 la saimpiterna pussauntza è sabgèntscha da Deis, taunta ch'ingiün
 poa quellas schmaar: èd ourawaunt sa mürawailg' ell èd in-
 gratzgia Deis da la sia buntaad, gratzgia è duuns, ch'ell sa
 dennga uschè largiamaingk ad ammuossar èd a faar ilg pustüt 10
 alg crastiaun, &c.

I.

*O Sènger, noaß singur, quun aut
 Teis nuom in tuott ilg muonde!
 Sün ls tschèls trapassa ilg teis laud,
 Tü metsch a schdèsch in lg fuonde 15
 Ils teiþ fadyws, crudels tirauns,
 Traas buocca da queaus pitschn' uffaunts,
 Schi da 'ls uffaunts chi tættan.*

II.

*Our eug guard drett tia lawur,
 Ilg tscheèl chia tü haasch fatte, 20
 La lgtinna, stailas ch' tü, Singur,
 Vschè haasch bèlg artrate,
 Schi nhag eug grànda mürawailga,
 Choa tü par powra tugyn famailga
 Taunt bæen pudiüdt haasch faare. 25*

III.

*Pauk suott ils anguels haasch schantad
 Quell chi ais fatt our d' terra.
 Oun taunt humur lg haasch tü fitad,
 Signd cun tai in guerra.
 [47] Tü lg haasch traas tia grànd' amur 30
 Schantad ün raig èd ün Singur
 Da tuottas creatüras.*

IV.

E lg murwè suluaschina tuott,
 In lg eer eir l'utschlamainta
 35 Haasch tii biittad a seis peis suott,
 Eir chiaisk ch'in lg maar s'muainta;
 Quai esser stoua tuott subgiett
 A quell chi temma Deis indrett,
 Taunt aut ais teis sqingk nuome.

Ilg psalm IX.

Confitebor tibi Domine in toto corde, &c.

[= G 10]

L. I.

5 *Schiaunta schkoa 'lg 9 psalm Tudaischk.*

SVMMA. In quaist psalm ingratzgia Daud Deis par üna
 granda bella uittoargia, ch'ell lg haa imprastad incuntra ün
 grand pussaunt fadyw. E quell psalm denn tuott fidels da
 cour chiantar ad ingratzgiar ed a laud da Deis, tauntas giadas
 10 ch'ell daa uittoargia incuntra ls infidels seiss inimychs ed addautza
 seis nuom.

I.

[48] *Tai, Sèngr, eug ucellg ludare*
Da tuott ilg meis bun cour,
Sallgnd eir m'allagrare,
 15 *A teis nuom daar hunur.*
Is teis mirackuels tauntse
Leid ucellg eug cun meiß chiauntse,
Teis nuom cun fai, quun aut quell ai,
Saimper pradgiar, stgnd tii proa mai.

II.

20 *Ls' fadyws meiß tschasentadse,*
Queaus suun dats giuo in rain,
Tii ls haasch tii stramantadse
Schi txuond a schfrack miß bain.

Meis fatt haasch tü dxiizade,
Meis stausch eir santèntxgiade, 25
Tü haasch saluad drett a lg schguidad,
Siin lg baunck da lg drett t' haasch tü schantad.

III.

Ls' pagiauns haasch tü schdangade,
Ilg infidel ais pearxz,
Saimper eir seis nuom chiassade, 30
Tü sy' hunur haasch schmeartx,
Ch'ell faar nun poa quell dqnne
Ch'l hawet pardeart quaist qnne,
Ch'l ais ell malmnad èd imblidad,
Ch'ell mæ nun uain a ngyr numnad. 35

IV.

[49] *Cuntuott, fadyw, pür tascha,*
Tuott teis schmalmnar haa fyn;
Teis trats gialgards ch' tü fasche,
Tuots uènnen scrìtts in uyn.
Citads haasch tuott schmalmnade, 40
Chia tü t'hawèsch ludade.
Lur allgurdèntsch' ais tuott sturpgèntsch,
Chiassads cun tuotta lur sabgièntsch.

V.

Moa lg Sènger chi rangnesscha,
Haa bain seis baunck pardeart. 45
A reidscher nun lg incresscha
Lg muond tuott cun drett aweart.
Ell ais sulett ilg schkiüde,
Ch'in lg bsoeng uain in agiüde
A lg huom schquitschad, chi uain chialchiad 50
E s'haa improa da Deis fidad.

VI.

Cuntuott sün tai denn staare
 Cun sprauntxa stawels queaus,
 Chi haun (ed haum) udyd numnare
 55 Teis nuom cuntschaint ad eaus.
 Als teiẞ nun pousch wlaïr maale,
 Aunck main eir bandunare
 Queaus ch'in lur bsceng schbiittan striceng,
 Proa tai da s'uoahuer sul haun sceng.

VII.

60 Chiantad a noaẞ Singure,
 Quell hanoda sün Sion,
 Pradgiad la sy' humure,
 Seis urnamaint tuott qnn.
 Ilg saungk ch'ell è bragyre
 65 Da ls seiẞ uol indraschyre
 [50] Udyr lur ræg ametz ilg fœch,
 D'eous s'allgurdar dfai txaintxa giœch.

VIII.

Amuos[s]a buna uelga,
 Singur, a teis famailg;
 70 Ouschidra mia dœllga,
 Lg fadyw meis faa cussailg;
 Am trag' our da la moarte,
 Ch'eug preidgia cun cuffoarte
 A teis fidel pœwl' Israel
 75 Teis laud, schkoa lg anguel Gabriel.

IX.

Ls' pagiauns queaus suun atudtse
 Cun granda tuorp è txngur,
 In quella foura fuudse,
 Ch'eous haun fatt mai par tour.

A mai ün latsch haun taisse 80
E sweß alaint suun praisse.
Deis uain cuntschüd cun seis agiüd,
Ch'ell ingyn santëntzia haa tscharnüd.

X.

Ilg infidel s' daa d' maune
Cun seis madèschem mauns; 85
Quai uellg eug metter naune,
Chia tuott ils crastiaunß
Cun stüdi pillgn' a coure
Ils fatts da noaß Singure,
Schaintn' eir sulett sün ell indrett 90
Lur spraunxa tuott' è lur dalett.

XI.

[51] *In iffiern uènnigen tauntse*
Dandett tzuond schlawatzads,
Ils infidels pagiaunse,
Ch'eaus Deis haun imblidad, 95
Nè s'uèllgen impissare,
Chia Deis nun poa 'mblidare
Aint in lg iffick ilg pouwr' ün tzick,
Lur spraunxa uauna nun ais brick.

XII.

Lg murtal nausch crastiaune, 100
S'aschkiaß monuer darcheau,
Staa sü, Singur, daa lg d maune,
Faa lg pür giuo metter cheau,
Chia lg infidel muntuune
Nun tènnga suott ilg buune. 105
Dumeischia ls baut cun lg fearm teis dguant,
Ounguosscher faa ls lur puwertad.

Ilg X. psalm.

Vt. quid Domine recessisti longe, &c. M. S.

[= G 13]

5 *Schiaunta in la noatta da Pange lingua gloriosi, è schkoa
din armer huff herr thut klagen. &c.*

SVMMA. Cumbain chia tuotta queaus poan quaist psalm chiantar, ils quaus uèngen crudelmaingk da ls infidels è tirauns chialchiads èd anguosschiads, schi nun poa improa ingiün qual plü appussawel cridand è plandschand faar, choa queaus chi
10 suun suott la tirannia, schgrischuus dguaut è raginam da lg antichrist (da lg qual Da- [52] niel, Ioannes Apoastel, Paulus, è lg Sènnger Iesus swess haun profetizad), siand ch'ingiün mæ nun haa uschè pouwramaingk è crudelmaingk chialchiad, anguschiad, è tzuond in iffiern chiatschad tæst tuott ilg muond,
15 cun dguaut è crudela foartza, brichia pür sur ils coarps, moa eir èd amuo plü sur las oarmas, choa quella schgrischusa bestgia curnüda. E quai (dyg eug) s'abbütta quaist psalm uschè bain sün queaus chi suun suott la best(i)gia, par quaista chiaschun, chia lg profet haa aqui uschè tzuond scritt giuo è bèlg schmaliad
20 ditts, fatts, acts èd impissamaints da lg Antichrist, da choa chia queaus s'haun (laeder) uys, èd iminschiady ils uaigen è prowan queaus chi suun suott ell: ingual schkoa lg profett fuoss statt da lg tèmp da quell, èd hawess uys seis uorden è tirannia schkoa queaus chi suun statts ud amuo suun suott ell. E cun-
25 tuott quell chi haa quaist psalm miss oura a chiantar in Tudaischk (dawoa lg qual eir eug sun ydt) quell lg haa indrett adattad, luguad, è fatt addar, a lg chiantar, dawoa lg stadi èd esser da queaus chi suun suot lg Antichrist. Cumbain ch'ell poa generalmaingk ngyr standüd oura sün tuotta queaus chi
30 faun tucert è foarza. Huossa wlain nuo ngyr sün lg psalm è quell chiantar eir in Ladin.

I.

*O Singur, tia skoassetta**T' plaundscha lg tücert da lg Antichrist,*[53] *Quell chi haa la faussa cretta*

Der engad. Psalter des Chlampol, ed. Ulrich.

2

Bèlg curweart suott teis plæd giüst, 35
Quell sün lg dy da la uandetta
Vain a dschdrür our d' peis quell bèsch.

II.

D' grønd giawüsch t' guardain nuo ngqnde;
O Singur, choa uainsch bain plaun!
Our uousch ngyr ch' tü ns' giüdesch tzuonde, 40
E ns dafendasch d' quell tiraun?
Guarda pür, choa lg dguaut da lg muonde
Staa wy d'ell rabgius schk'ün chiaun.

III.

Cur ell rabgia d'uffartgèntscha,
Arder stoua lg teis famailg, 45
Eir ludar sia sabgèntscha,
Eir dar drett a seis cußailg.
T' saia plaunt la grønd sturpgèntscha,
Voul sur lui essr' a parailg.

IV.

Lg schkryng d' seis cour ell fick pür lauda, 50
Lg autxa tzuond cun dguaut sur Deis;
Seis pardunnens è gratzgia ns' schkiauda,
Tia gratzgia mett'll our d' peis.
Sul a Deis l'hunur chi auda,
Pillg' ll a sai, impart a ls seiß. 55

V.

Schclqmm è fick schgrischuus blastemma
Sch'ell incuntra, sainnt urur,
Sænnga pauck, dinrar eir stemma,
Saia quai hunur u txngur;
Schdesch, puchiad ell eir nun^etemma, 60
Schy a tour a Deis l'hunur.

[54]

VI.

Esser aut sur tuott ch' l'agraigia,
 Sul d' grandschia ch'ell ais plain;
 Ell teis schantamaints nun vaia,
 65 Temm' ingiün chiastigiamaint.
 Dysch eir fry: chi m' daa qui braia,
 Daar la uitta stou'a lg main:

VII.

Huom da lg muond mai suott nun schainta,
 Deis nun s' broatt' incuntra mai;
 70 Sch' inqualchiün aqui ma tainta,
 L'auta schkoul' eug schdaischd in quai.
 Lg imparader uy d' mai rainta,
 Eir auwaunt am passa dfai.

VIII.

Mæ uhyd: nun ais in lg muond ün
 75 Taunt pardeart à fick schmalldyr,
 A surmnar ilg pœwel tzuond, cun
 Lg bqnn par lg sieu ch'ün stoua ngyr;
 Blears haa 'll fatt eir (o schdèsch grqnd) ch'ün
 Stou'in grqnd dubitt muryr.

IX.

80 Vn ductur uoul ell saluad ngyr,
 Sia ductrina ais stranglar;
 Stoua ngyr seiß fatt dasaiß eir
 Sul cun lg bqnn è guerra faar;
 Chi lg chiastigia stoua baut pryr,
 85 Foartza lg stoua sustantar.

X.

Ell cunttuott guard' in seis cuwel
 Schk'ün liun sü cun pißer,
 [55] Sch'ün muossaß indrett ilg pouwel;
 Sch'ell poa uair quai ud inlèr,
 90 Matx'ell lgèut ingual schkoa muwel,
 Tuots chi faun quell sqingk manstèr.

XI.

*Eir traas bqnn è dguaut da lg pappa
 Stoug' uschè ilg pouwer pryr;
 Indiürrar praschun è crappa,
 Da la spad' ell stou murir; 95
 Saia giuwn' u uèlg cun rappa,
 Gratzg'ell qua nun poa gurbyr.*

XII.

*Schkiaramyr, giüstrar eir wlain nuo,
 Dysch ilg Cuntia-Christ pastur,
 Eir awryr our d'schiaffattain nuo 100
 Lg Deis chi ns' oasta d'mendunur.
 Saimpr' ad yr noaß fatt uain bain ch' nuo
 Stetten saimper cun hunur.*

XIII.

*Ch' tü cun la santèntzia leiuesch,
 Sèngr', hawains incrasschantüm: 105
 Ch' tü eir la superwg' infrainesch,
 Quella grqnd, eir la schkürdiün;
 Grqnd sturpgèntscha ch'ella t'maina,
 Dschand: 'Mai uendsc[h]er poa ingiün'.*

XIV.

*O Singur, la tia spada 110
 La schgrischur giuo stoua dschdrür;
 D'huom pussauntza uyua nada
 Nun lg poa dennga pain' ardiür.
 Pain' eterna lg ais pinada,
 [56] Teis pœwlett ais l'hura sgür. 115*

XV.

*Huossa gia la coarna grqnda
 Ruotta giuo a lg dguaut seis ais.
 Cun l'ün spruun cuorrl'a la schmqnda,
 L'autra corna lg tain dafaiß,
 Quai a faar chia quell cummqnda, 120
 Lg haun giürad singurs è raigs.*

XVI.

Deis ludad, chia lg tèmپ uain, saia
 Ch'ell uoul sweß eßr' ilg pastur,
 Queaus müttyr baut stouen, s'uaria,
 125 Ch'haun ilg muond mnaad in errur.
 Deis udyr noaß ræg par lg uaira
 Voul' our d' differèntzgia ns' tour.

XVII.

Ws' mett' a tuorp uoaß' uffartgèntscha,
 Exudyr uoul Deis noas plaunt,
 130 Ws' mettr'a txngur ed in sturpgèntscha,
 Proasma naun quell temp awaunt;
 Las issainas è parèntscha
 Vair un oarb eir poa que taunt.

XVIII.

Deis cun tuott meis intellett eug
 135 Tschearck teis laud è ty' humur;
 Our eug dee spartyr dantett dcheau,
 Marcummqnd eug a lg Singur,
 Vendscher ch'eug è staar sii drett eug
 Poassa saimpr' in ty' amur.
 140 Amen.

[57] Ilg psalm XI. Ebr.

In Domino confido. Quomodo dicitis animae meae, &c.

[= G 14]

5 S'chiaunta in las melodias da lg prüm psalm,
 2. 12. 13. 15, &c.

SVMMA. In quaist psalm plaundscha Daud giuo da
 queaus, chi lg tchunkuaun da nun lg lasschar staar tzuppaad
 da seis fadyw, intaunter eaus, moa lg chiatschaun our da tuott
 ilg Sèngaradi dad Israel: proa quai amuoss'ell sia fidauntza
 10 ch'ell haa in Deis, è la santèntzgia da Deis, è differèntzgia

ch'ell uain a faar intraunter ils buuns è ls maals, fidels è infidels. Ed ais üna ductrina, choa la cretta da lg fidel uain suwent fearm pruwada, moa mæ brichia uitta nè missa suott, &c.

I.

Eug schaint sün Deis ilg meis Singur
Sul tuot la mia sprauntza. 15
Chiai dyw wo: 'Müittscha', a meis cour,
Vtschelg tü txaintza stauntza,
Parmur chia tuott ils infidels
Haun lur balaisters taiss rawells,
Pardeart eir lur sagiettas. 20

II.

Par sagiattar in lg schküer cun tuott
Ils pruuß intèrs da courre,
Moa lur cussailgs suun txuond miß suott,
Ilg pruuß tuudt our d' dulure.
Par chiai chè maal haa' l fatt u tuorp? 25
Ilg Sèngr' in sia sqingchia cuort
Sün tschèl haa sia suoppia.

[58]

III.

Seiß ælgs eir guardan sura bain,
Choa lg crastiaun s' dapoarta;
Dawoa quai ell ilg fatt urdain, 30
Quai txund meis cour uffoarta.
Ilg Sènngr uoul ilg giüst cular,
A lg infidel da cour uoul maal,
Chi faa qui tücert è foartza.

IV.

Sün ls infidels uain ell a faar 35
Fæch, latschs è suolper plouuer,
Schgrischusamaingk a ls chiastigiar,
Cun sia fücergia mouuer.

40

*Quella mastira l's haasch miß sü,
Moa las prudentschas ämmasch tü,
A lg giüst faasch bella tschèra.*

Ilg psalm XII Ebræorum.
Saluum me fac Deus &c. M. L.

[— G 15]

S'poa chiantar schkoa lg prüm psalm, &c.

- 5 SVMMA. Cur è s'pearda la cretta è temma da Deis,
chia la prudentscha, giüstia, fai è uardad uaa cummünamaing
a terra, ch' la chiaritad uain fraida, è la putrœnnga pillga
surmaun, chia lgieut faussa è dad inguotta rangnesschan è
pillgan ilg maun dsura da partuot, ils quaus cun mantzœngas
10 èd ingiannamaints cradaintan ilg muond, è cun bellas lusaingias
tschearchian da [59] faar lur fatts, schi plaundschen ils fidels
quai da cour a Deis, è lg rougan ch'ell s'uellga lasschar ngyr
puchiad è surcuorrier a ls pouwers, chi uènnngen da ls nauschs
uschè pouwramaing attrattads è schmnaads. E Deis imprumetta
15 aqua ch'ell uellga quell rœg exudyr, è cun seis plæd è uirtüd
ngyr inagiüdt à ls seiss, è dschdrür la chiatiwiergia. E quai
ch'ell imprumetta, salw'ell eir siand chia ell ais pussaunt è d'uar-
dad, è seis plæd giüst è nett da lœndsch plü choa lg aur, &c.

I.

- 20 *Oh guarda, Deis da tschèl, pür bain,
E t' lasscha ngyr pu(l)chiade,
Quun pauck drett sqingks suun chi faun bain,
Teis pœwl' ais tzuond schguidade.
Teis plæd nun uain lasschad sul crair,
Stüdad la crett'ais eir par lg uair
25 In tuotta chiarn humauna.*

II.

*Eaus muossan spür ingiannamaints,
Quai ch' lur sabgèntsch' inspia.
Lur cours nun suun eir brick cuntaints
Da lg plæd da Deis la uia.*

L'un spia quaist è l'auter tschai, 30
Ilg pœwel tragian our da tai
E lgüschen bèlg dadoura.

III.

Txuond oura uellga Deis txarclar
Queaus chia splandur txuond faussa
Amuossn' èd aschkian quaist tschantschar: 35
 [60] *'Chi ns uoul ustar, quell paussa.*
La foartz' hawains è dguant suletts,
Da quai ch' nuo wlain schantar, eir dretts;
Wlain uair chi ns uoul ustare'.

IV.

Cuntuott dysch Deis: 'Eug stou alluar, 40
Its pouwers suun schmaltnadse,
Proa mai eir tendscha lg suspirar,
Lur plaunts am suun prusmadse.
Meis saun plæd huossa s' dee schdaschdar,
Maun fraischkiamaingk uain a ls chiatschar, 45
Dar ardimaint a ls pouwers.'

V.

Quell schkoa lg argient ais traas lg fœch
Sett uoutas nett culade,
Sün lg plæd da Deis s' dee star cun rœg,
Sün quell uain sgür fundade. 50
Quell traas la crusch uoul ngyr pruwad,
Qua uain cuntschüd sia uardad,
Splandura clær sür terra.

VI.

Ans uellgasch, Deis, tü parchürrar
Da quella faussa soarte. 55
Nuo ns' wlain uy d' tai arcummandar,
Chi sul èsch noaß cuffoarte.
Inua 'ls nauschs suun addutzads,
Qua uènnge blears par tuott chiattads,
Dad infidels muntuunse. 60

[61]

Ilg psalm XIII. Ebr.

Vsque quo Domine obliuisceris mei? &c. M. Gr.

[— G 16]

S'poa chiantar in las noatas da ls psalms

5

1. 2. 12. 15 &c.

SVMMA. Quaist psalm amuossa chia cur ilg fidel uain
 pruwad cun cuntradi, scha baingia Deis ilg lasscha længk
 iffichiad aunt choa lg agiüdar oura, schi nun s' lassch'ell im-
 proa par quai traar giuo da Deis, moa ais traas la creta patz-
 10 **giaint**, è s'uoalua uy d' Deis da cour, è lg plaundscha seis
 cuntradi, cun tscherta fidauntza chia Deis uèngga cur ilg su-
 mailga chi saia tèmp a lg agiüdar, è dintaunt staa ell stawel,
 infina chia quell temp uain.

I.

Ah Deis, cur allgurdar t'uusch d' mai?
 15 Wousch sa[i]mper m'imblidare?
 Cun tia uista uolua tai
 A m' wlaïr hoatzmæ guardare.
 Quun længk am dee eug mweß cußlgar,
 My' oarma tuotta dy stantar,
 20 Meis cour eir cun dulure?

II.

Quun længk uain meis fadyw nun pruus
 Sur mai a s'ingrandyre?
 Meis Sènnger, t'uoalua cun raspuus
 A m' wlaïr, Deis, exudyre.
 25 Meis ælgs am uællgasch inlgümnar,
 Da lg scënn d' la moart eir mai ustaar,
 [62] Chia meis fadyw nun s' lauda,

III.

Nè digia ch'ell miß m' hagia suott;
 Leidt fuoß ell ch'eug crudasse.
 30 Vy d' tia buntad am tènng eug tuott
 Pur ch'eug teis laud chiantasse.

*D'allgretz' eug sailg sün teis saliid,
Ch' tü 'sch meis cuffoart sul èd agiüdt,
Ludad sai' ilg singure.*

Lg psalm XIII. Ebr.

Dixit insipiens in corde suo: Non est Deus, &c. M. L.

[= G 18]

*S'poa chiantar eir schkoa lg prüm psalm, &c.
è schkoa Herr wer wirt wonen in dinr hüt.*

5

SVMMA. In quaist psalm plaundscha ilg spiert Sängk traas Daud, choa lg alimaint da lg crastiaun saia uschè tzuond schguast è crudad our da la prümma natūra chia Deis hawett datt a lg crastiaun, chia è nun saia ingiün plü da sia aigna natūra buun, chi intlègia ilg boen, ud hagia allchüna uellga 10 proa lg boen. Ed ourawaunt dysch el quai sün ls infidels, chi rumängen our èd oura nauschs, nè mæ tuornan traas gratzchia da Deis è uaira pantèntzia darcheau proa Deis. E daa ad intlèr inunder tuot ilg maal u chiatywiergia uennga, numnada-maingk traas quaist, chia scha baingia ils infidels cuffessan cun 15 buocca, è stouan eir cinguosscher chia è saia ün Deis, improa in lg cour s' cradaintan è, nè craien indret, chia quell sa[i]a uair Deis, chi guarda sura tuottas chiaussas, rei[63]dscha è cussalua tuott sulett, è detta a schkudün güsta pagia u chiastigiamaint, dawoa ch'ün faa, &c. Quatraas cuitand chia lur fatt 20 stetta sün eaus swess è brichia sul sün Deis, pillgan è a maun a s' wlair agiüdar è faar lur nütz cun squitschar è malgar ils auters, è cun faar tuott maal chia lur chiarn giawüscha: èd ourawaunt uellgen è maal è tschearekian da faar maal a ls fidels, par chiaschun chia queaus nun suun nè faun schkoa 25 eaus: moa temmen Deis, craien èd haun lur sprauntza in quell, ch'ell uènnga a ls cussaluar, è brichia in chiatywièrgias è unitads schkoa eaus. E cunbain chia ils infidels nun uellgen crair uschè in Deis, schi dysch ell improa aqui, chia Deis guarda da tschèl in terra, a reidscher chiaikoh' in quella ais, 30 èd a daar a schkudün sia güsta pagiailga, dawoa ch'ell uiaia chia schkudün s' dapoarta. Ilg qual scha baingia ils infidels

nun ucellgen huossa crair, schi uènnngen è üna uouta a stuair
 crair è uair, cura Deis uain a ls daar lur pagia, èd a metter
 35 ad inguotta tuotta quai, sün lg qual eaus s'haun laschads, èd
 a faar salws tuotta queaus chi haun crett in deis, &c.

I.

Oun buocca lg narr cuffessa bain
E tschauntscha bèlg da Dèisè.
 40 *Moa d' faussa crett' ais seis c[o]ur plain,*
Quai muossn' ils fatts bain seisse,
Ils quaus suun tuots fauß è guastads,
 [64] *Awaunt Deis üna uunga schmads,*
Ingiün d'eaus bain nun faae.

II.

Deis haa guardad da tschèl qui giuo
 45 *Sün tuotta quai ch'ais nade.*
Our d' maschkl'è femna sün tuots nuo,
Sch'ün ngy pudess chiattade,
Ilg qual haweß taunt intellet
Dad indraschyr da Deis indrett
 50 *E wlair a Deis plaschaire.*

III.

Aqua nun ais chiattad ingiün
Chi fuoß buun da natüra,
In tuott ilg muond brichia suul ün,
Chi weß taunta vantüra
 55 *Da faar giawr' inqual chiaussa d' bain;*
Tuotts our da Deis büttads n's hawain,
Tuotts èschen guasts insemmel.

IV.

Eaus uènngn' amuo a ngyr partschetts,
Queaus chi faun chiativiergias;
 60 *Chi malgan pür giuo d' meiß pitschnets,*
Faun maal d' tuottas miniergias,

*Par ch'eaus nun haun fidauntz' in Deis,
Da cour nun lg clqmmn' in lg bsaeng bain seis,
Sweß s'uellgen parschurgiare.*

V.

Par lg qual lur cour mæ nun ais sgür 65
*Ch'eaus saimper staun cun temma,
Parchiai chia Deis staa schk'ün ramür
Awaunt ils pruus chi lg temmen,
[65] E wuo schbüttad tuott ilg cussailg*
Da meis pouwrett schquitschad famailg, 70
Ch' l'haa seis cuffoart sün lg Sennger.

VI.

Chi uain a lg pouwer Israel
Saliid a cunchüstare?
Deis sul cuschidra seis fidel
E lg uoul da maal spandrare. 75
Quai uain cumplyd traas seis filg chiar
E Jacob uain a s'allagrar
Israel a salgyre.

Lg XV. psalm Ebr.

Domine quis habitabit in tabernaculo tuo? &c. VV.D.

[= G 19]

S'chiaunta schkoa: o Herr wer würt sin wonung han.

S'poa eir chiantar schkoa lg prüim psalm, &c. 5

SVMMA. Ell amuossa in quaist psalm, cho queaus stouan
esser, u chiai eaus stouan hawair, ils quaus deen ngyr a pudair
hawdar in lg raginam celestial, ud esser nembers da la baselgia
Christiauna, cun nuom ch'eaus stouan esser nun impalads, quai
ais, ch'eaus stouan hawair la dretta cretta in Christ, tras miert 10
del qual sul eaus uènnan lauads è netts da puchiads, è traas
la cretta faar ouwras da la giustia, quellas ch'ell metta a la
l'üna dawoa l'autra.

I.

- 15 [66] *O Sènnger, chi mæ uain a staar
In tia bella stauntxa?
Sün teis sqingk muunt a rapussar,
Hawair qua sy' hawdauntxa?
Quell ch'ais intèr, drett è real,
Ais giüst è pruus è nun faa maal
E lg uaira dysch da coure.*

II.

- 20 *Oun sia lingua nun dritx' our
Ne dysch maal uy dawoæ,
Via da lg proassem poart' amur,
Nè lg nousscha, sch'ell bain poæ.
Nuuellas eir nun uaa tadlgnd
25 E ls infidels nun uaa 'll siingqnd,
Moa bain queaus chi Deis temmen.*

III.

- 30 *Quell chia sia fai salw'a schkudiin,
Nè 'ngignna ls crastiaunse,
Oun rienu nun uain rick giuo d'ingiün
Nè s' lassch'eir undschr'ìls maunse,
Quell chi faa quai ais drett fidel,
Schkoa fuo eir statt pruus Israel,
Cuntuott nun uain' l [a] pryre.*

Lg XVI psalm Ebr.

Conserua me Domine, quoniam speraui, &c.

[= G 21]

- 5 *S'chiaunta schkoa ls psalms 33. 135. u schkoa: My' oarm'
addautxa lg Sèn. &c. Min sel erhebt den Herren min.*

- SVMMA.** Ls plæds da quaist psalm suun tuott plæds da
Christi (schoa Saingk Pèder èd eir Saingk Paul haun datt
testmundgia) cum ls quaus [67] ell dawoa l'humanitad cuffessa,
choa tuott ilg seis cuffoart stetta sul sün Deis. Par lg qual
10 **ell** s'uolua uyd Deis, chia quell ilg uellga cussaluar, ch'ell traas

la moart corporala nun pèra, moa ch'ell quatraas uènnga addutzad cun hunur (Ioan. 17). Ed uschè dysch ell ch'ell hagia eir tuotta seis plaschair uyd dals fidels, chi haun eir uschè tuotta lur fidauntza è cuffoart ingur utruo choa sün Deis. Moa ls infidels chi haun lur fidauntza utruo choa sün Deis, in 15 lur imaginas ch'èaus faun èd aduran, in lur aignas ouwras, sacrifizis ed uffertas, queaus nun uellg ell pür uair nè mantzunar brichia, parchiai ch'ell nun hagia bsœng da quellas lur uanitats: moa ell hagia ün' altra part d'hierta, sün la quala ell s' tênga sul bun, numnadamaingk Deis ilg Sœnnger. A lg qual 20 ell ingrätzchia chia quell ilg salua proa ell, ch'ell hagia tuotta seis cuffoart è dalett sün ell è salua quell saimper awaunt œls, a uyuer dawoa lg seis plaschair, èd ad hawair sia fidauntza sul uy d'ell, chia quell nun lg abanduna, moa stetta saimper proa ell è lg cussalua. Quatras cresschen quaists früts: Allgretzgia dalg cour 25 chi rumpa eir our tras la buocca, tschearta sprauntza da la rassüstaunza da la chiarn, è la uitta eterna èd algretzgia chi dūra saimper, &c. Ed uschè s' cuwain quaist psalm dawoa Christ ilg cheau, eir a tuotta seis members.

I.

'Am salua, Deis, ch'eug m' fyd sün tai', 30
Eug ditt nhag a lg Singure;
 [68] *Tü esch meis Deis chi giüdasch mai,*
Vtruo ais bœn ingure.
Tuott meis dalett ais sulsulett
Cun ls sqingks fidels sur terra. 35
Cun ls infidells, chi sun rawells,
Cun queaus nhag eug pür guerra.

II.

Pür fatschn' imaginas, schi-ssaun far,
Tschearchn' eir quai ch' lur nun aise,
Schi nun ls uœlg pür mantzunar,
Neir lur uffertas uaire. 40
Deis ais mia part, my' hierta dwart
La büschkia chi m'ais tuocque,
Eir ilg plü bun cuntngaunt muntun
Fearm', stawl'è brichia luocque.

III.

- 45 *Eug uelg ilg sènger Deis hydar,
 Ch'ell m'haa datt intellette,
 Chia meis giawüschs am uelgen faar
 Proa lg Sènger star sulette:
 Ch' l'am staa waunt mai, da lg dret maun d' fai,*
 50 *Ch'eug nun dundai' u crouda,
 Cun leidd tramalg in lg cour eug salg,
 In pauß mia chiarn eir nouda.*

IV.

- Parchiai my'oarma uainsch brick tü
 Cun ls strappassads laschgnde.*
 55 *Neir ch' teis amich schmartschescha plü,
 In terra suot giaschgnde.
 Vainsch a m' muossar, la via m' far
 [69] *D' la uitt' ed eir d'allgretzgia,
 Ch'ais saimper d' fai, sul awaunt tai,
 In teis maun drett leidetza.**

Psalm XVII. Aebreor.

Exaudi domine justitiam, intende depre, &c.

Schiaunta in la noatta da lg psalm Tudaischk. H. C.

- LA SVMMA u cumpilgamaint da quaist Psalm. Quaist
 5 *ais üna uratxgiun da Daud, cun la quala ell rougua fick èd
 arsaintamaing, chia deis lg dalibra da queaus chi lg angu-
 schiawan: lg qual ün nun intlègia indrett, auterkoa cur ün fidel
 ais atudt in tngyn iffick.*

I.

- 10 *Dret tènga, sènger, auda lg giüst,
 E taidl', eug clqm da fuond d' meis büst,
 My' uratxgiun exauda,
 Chi uain da lg cour txuond chiauda.
 Mya santèntxgia uèng'awaunt
 Sul naun da tai incuntra lg plaunt;*

Teis ælgs ilg drett sul uaien,
Scha bain ils nauschs nun craien;
Meis cour haasch tü bain indraschyd,
Tscharchiad eir d' noat in lg schküir cumplyd,
M' haasch oura choatt, schkoa lg aur culad,
Nè haasch improa meis cour chiattad
Faus, moa tzuond schkoa la buocca.

II.

[70] *Cun chich ch'eug mæ nhai qui da far,*
Nhai eug pißèr da m' parchürrar
Da tuot ingiannamainte,
Ch' lg ais teis cumandamainte.
In tias semdas fearma tü
Meis paß, in peis am tènga sü,
Tai clqm eug in agiüde,
Ch'èsch Deis a ls teis cuntschüde.
Tias urailgas poardsch' a mai,
Ezauda quai ch'eug tschauntsch cun tai;
M'ammuossa mürawlgusamaingk,
Tia buntad fidelamaingk,
Chia quella tuot cinguoscha,

III.

Chia tü cussaluasch cun teis maun
Queaus ch'in tai sul lur sprauntxa haun;
Da queaus chi leiwn' incuntra,
Cun foartxa tü ls' affrunta.
Parchürra bain mai teis famlgel
Schk'ün huom la poappa da seis ælg,
Am tènga suott tias alas,
Sgür da las bestgias malas:
Da meiß fadyws chi searn' intuorn
My' oarma paissn' a m' tngair in fuorn,
Cun lur pußauntz' incrasad aint,
Lur bu[o]cca s'lauda stoaltxamaingk,
Ch'eaus m'hagian tzuond miß suotte.

IV.

[71]
 50 *Eaus guætan tzuond sün noaß chiamyn,
 Cun stüdi tschearchn' intauntr' ils wschyns,
 Tænden lur ælgs in terra,
 Cun Deis haun saimper guerra.
 Haun grñd anguscha schk'iin liun,
 Schk'iin luff chi guard' in tuott chiantun,
 Dandett sailg'our da lg cuwel
 55 Adæß a lg pouwer muwel.
 Schy leiwa, Sèngr', è ls' uè awaunt,
 E ls' bütt' a terra, tü dintaunt.
 La uitta m' spendra d' lg infidel,
 Ch'ais tia spada, nun wlqnd ell,
 60 Ch' tü a teis mæd la douvrasch.*

V.

*Dalibra m', Sènger, da ls murtals,
 Chi ls' haasch in maun, sch'eaus bain sun mals,
 Rantads sul wy d' quaist muonde,
 Tschearchian lur part qui tzuonde.
 65 E tü als daasch a uainter plain
 Richiætza, sul da tai chi uain,
 Ch'eaus laschn' a lur üffauntse,
 D'suroura raub' a tauntse,
 Moa eug uæg metter meiß pißèr
 70 A far indret, quai bain intlèr,
 Sün sprauntza ch'eug baut uèng' a uair
 La tia fatsch' èd a giudair,
 Cur eug rastüst, tia glærgia.*

[72]

Psalm XVIII. Ebræ.

Diligam te domine fortitudo mea, &c.

S'chiaunta schkoa lg 9. psalm, &c. H. C.

CVMPILGAMAIN. Ell lauda èd ingratzgia Deis da
 5 lg agiüdt è uitoargias ch'ell lg haa datt incuntra seis inamychs;

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

3

èd amuossa in quants priguels ls' fidels uèngen suwent, choa
deis lgs agiüda oura: Chiai eaus fatschen lhura, è koa eaus
saggian gra à deis.

I.

*Eug Sèngèr mia farmetza,
Tai qmm dad im meis cour, 10
Meis bastiun, fortetza,
Sahuadr'è spandradur.
Ilg sènger ais meis Deise:
Eug m' lasch sün ell, lg spealm meise.
Ell ais meis schküdt, da meis saliüdt 15
La coarna, è meis chiastèlg tscharnüdt.*

II.

*Eug in agiüdt clamare
Vælg ilg singur plain d' laud,
E quell mai uoul spandrare
Da meis fadyws cun dguaut. 20
Duluors d' la moart sarrade,
Lgeut peartxa stramantade
M'harwenn, schk'ün flüm, chi da in ün,
Dandett cur lg ais tzuond schküer da füm.*

III.

*Tèsüras da lg infierne 25
M'haun tzuond tschintad cun plaunt,
[73] Eir latschs d' la moart d' lg hiwierne
A mai sun ngüds awaunt.
Cuntuott eug in l'anguoscha
Clqmm meis Deis chi m' cunquoscha. 30
Vy d' quell bragick, laschad m' hall brick,
Our d' tschèl exaud'ell in lg iffick.*

IV.

*Parchè cur sy' urailga
Vdyd ha meis clamar,
Sch'hall fatt ch' la terra sailga, 35
Tramlaw' ad innatschar.*

40 *Ils munts tramländ s' bassawan,
Da fuond sü sa schquassawan,
Ch'ell s' grittanta, seis naas fümma,
Our d' buocca fœch arsaint s'uida.*

V.

45 *Bassqnd ilg tschël ell ngywa,
Tuott suott seis peis ais schküir,
Sün seis chiawall currywa
Sün l'aura praist è sgür,
Improa uair ilg pudeiwa
Ingiün, tzuupad ch'ell s'tngeiwa
In nüwel nair dadaint par lg uair,
D' tampeista plain, chia tuott deß tmair.*

VI.

50 *Sias nüwlas wy passawan,
Tampeista, d' fœch titxuns,
Ch' las lgiüms da lg sngur schwulawan,
Giuo d' tschëll daw'ell seis tuns.
Aut daw'ell sia uusche,
[74] Tampeist' è fouchs tzuond strusche
55 Hall sagiattad, è ls haa schkiatschad,
Cun blearas lgiünims tzuond stramantad.*

VII.

60 *Qua lg fuond da lg maar pareiwa
D' las auguas in lg chiafuoll,
Ilg fuond da lg muond s'wadseiwa,
Chia lg sèngr' haa datt quell buoll:
Chia lg flad d' seis naas buffawa,
Giuo d' tschëll d' maun ell am dawa,
M' haa oura tratt, chi eira statt
In grqnd furtünna tzuond a fatt,*

VIII.

In mauns da meis fadywse 65
Pussaunts chi m' wleiwan mal,
Queaus mai uandschenn chiatiwse,
In lg mal currynn a lg paal.
Moa lg sèngr' ais mia pütta,
M'haa mnaad our a la mütta 70
In iin largk plaun fatt sgür è saun,
Tras sia gratzgia our d' lur maun.

IX.

Dawoa mia giustia
Ha lg sèngr' a mai randüdt;
Eir la næltscha mia 75
Da ls mauns nhag eug giudiüdt,
Ch'eug nhag ilg plæd da lg sènger
Sahuad bain, ch'eug m'artènga,
Ch'eug nun crudaß giuo d' Deis cun lg paß,
Seis schantamaints tuots salw' eug schlaß, 80

X.

[75] *Nun schbütt sias üsauntzas,*
Salw prus rial cun ell,
Tuott mias damanauntzas,
Ch'eug m' bütta brick rawell.
Par quai mia giüstia 85
Giaud eug dawoa la ligia
Da lg sèngr' è dræts, eir meis mauns nætts,
Awaunt seiß ælgs sul sabbis uætzs.

XI.

Chy haa da lg bæen pißère,
A quell faasch tü da lg bain. 90
Ilg huom prus èd intère
Nun laschas ngyr a lg main;
Èsch cun lg rial riale,
Moa cun lg strawers è male
Fasch bèlg palais, eir schkoa ell ais, 95
Cun ell giüstia têngasch tais.

XII.

Parchè tü lg pœwel hümmel
 Cussalwasch, è lg schquitschad;
 Deis ils superwis splümm'ell,
 100 Abassa lg adutzad.
 Parchè chia tü inuidasch,
 Meis Deis chi nun m'imblidasch,
 La mia lgüm. E la schkürdün
 Tzuond schk[i]atschas, uia tuott ilg füm.

XIII.

105 Tras tai eug in daruotta
 Mett meis fadyrs lur chiamps,
 In Deis mia foartxa tuotta
 [76] Rump eug ramüers cun ls mauns.
 Da deis la uy' ais dretta,
 110 Sia ductrina nætla,
 Vn sgür bun schküdt, da tuots tscharnüdt,
 Ch'in Deis lur sprauntz' haun sul hagiüdt.

XIV.

Parchè auter choa lg' senger
 Nun ais ingün uair Deis,
 115 Quell sul eir denn nuo tenger
 Par lg fundamaint da ls seis:
 Ch' l'am daa sul ardimainte
 A seis barun cuntschainte.
 Mia uia tzuond schladin' in lg fuond,
 120 Meis peis faa 'll cuorrer praist par lg muond,

XV.

Tzuond schkoa gialgards beaus tschierwis,
 Chi staun aut sgürs sün ls' munts.
 Meis mauns cuntra ls' superwis
 Güstrar faall schkoa liuns.
 125 Eug rump d'atschal balaisters,
 Tü 'sch sul meis sküdt è maister.
 Sün teis drætt maun (ed. maum), meis fats fearm staun:
 Tvas buntads aut fatt mai haun.

XVI.

- T'haasch fatt ch'eug largk passawa,
Chi nun m' sch[b]litxg'ilg chialchiqng, 130
Ch'eug meis fadiws schkiattschawa,
Tzuond aint in lg maar a bqing.
Eug in awoa nun geiwa,
[77] Infyn ch'eug tuots harweiwa
Tzuond miß our d' peis, suott ils paß meis, 135
Ch'eaus mæ nun leiwan plü in peis.*

XVII.

- Tü m' pænasch sü a guerra
Cun fortza da barun;
Tuots sternisch uy par terra,
Chi leiwn' incuntr' ilg bun; 140
Tü mettisch a la mütscha
L's fadiws meiß schk'üna plütscha:
Chia lur agiüdt nun ls ais mæ ngüdt,
Da Deis neir, ch'eaus schbüttad haun tngüdt.*

XVIII.

- Eug schmack queaus schk'üna puolwra, 145
Chia l'aura maina waunt,
Schkoa büergia d'uia swuolua (ed. suolwua),
Paß eug suott peiß dintaunt.
Tü m' spendrasch da ls schguardynse,
Da lg pæwl'è da mal wschynse. 150
Tü m' schaintasch raig süin ls' pouwels dfai
Ch'ün eister pæwel searw'a mai.*

XIX.

- Schkumbaut chia lur urailgas
Vdydt haun mia uusch,
Da fuond da lur curailgas 155
Sgundad haun eaus da strusch.
Ils tradituors s'infendschen
Chi m' searuen par ch'eaus uendschen:
Inuillg'eaus haun, in temm'eaus staun,
E s' ruoign' in lg cour sacrætt schk'ün chiaun. 160*

XX.

- [78] *Hei, uyw' ilg Sènger saimper:*
Ad ell sul auda lg laud,
Ch' l'ais mia peidr'è taimper,
Sul meis saluader aut.
- 165 *Deis sul am daa pussauntza,*
Ch'eug m'oast è fatsch schuangiauntza,
E m' haa miß suot ilg pœwel tuott,
Ls cussailgs da meiß fadyws haa ll ruott.

XXI.

- 170 *O Sènger, tii m'adautzasch*
Sii aut d' meiß inamychs,
Da lg huom chi m' tain fatt foartza
M' haasch tudt, dad el haasch rys.
- Par quai t'uœlg eug ludare,*
Tauntr' ils pagiauns pradgiare
- 175 *Teis nuom, singur, t' dar tuot l'hunur,*
Chiantar teis laud da fuond d' meis cour.

XXII.

- Parmur da la grandetza*
Da lg bain è grqnd salüdt,
Quatraas tii daasch richietza
- 180 *A lg raig ch' tii haasch tscharnüdt,*
Eir bain a quell fatt [t'] têngasch:
Teis raig David bain scêngasch,
Saimper eir seis scœm, ilg qual eug stœm,
Christ è seis pœwel, quell eug qmm.
- 185 *Amen.*

[79] Psalm XIX. Ebræ.

Cæli enarrant gloriam Dei, & opera, &c.

Schiaunta in la noatta da lg psalm 119.

Es sindt doch sælig, &c. H. C.

- 5 *Cungualqnd u mettqnd lg plæd da deis par mêtz a lg*
sulai, amuoss'el, choa lg plêd da deis cun claretza, pussauntza

è uirtüdt trapassa dalcendsch ilg sulai. Ed amuossa, quun narrs queaus sun, chi cuntrastaun è schbüttan il plæd da Deis: è lascuntra, quun biads queus sèan, ls quaus deis s'adenga a ls illgümnar cun seis plæd, ch'èaus cinguoschen las magestad, 10 pussauntza, sabgèntescha, è buntad da Deis, las quallas uirtüds Deis hagia ourawaunt amuossad cun la creatzgiun da lg muond.

I.

Ils tschèls mætn' oura bèlg ilg laud
Da deis è sia magestad,
Ch'ell ha stais la curtina: 15
La quala preidgia la lawur
Da seis sqingk mauns è sy' hunur:
Quai ais bella ductrina.
L'ün dy sün l'auter praist chi uain,
Daclera lg plæd da Deis eir bain, 20
L'üna noatt dawoa l'autra
Amuossan saimper algk danæw,
Schbain lg haun ingiünna uusch nè træw
Chia tauntr' ils daints saclautra.

[80]

II.

Improa saraas' in tuot ilg muond 25
Bèlg lur ductrina oura txuond
Infyn a lg cheau d' la terra,
Signd chia lg tschèl ch'ais uschè bell,
Cun sias lgüms mouva lg fidell,
Ch'ell autxa lg senn da terra, 30
Ch'ell guarda quell uschè pussaunt,
Eir buntadaiwel chi ssa taunt,
Ch' haa quai tuott pudiüdt fare,
Haa tuott eir uschè bain luguad,
Manteng' eir tras sia buntad, 35
Tuott nuo a sustantare.

III.

Lg pustüdt in quai tuott, ilg sulai
Aint in seis craes, chi schkiatsch' ilg frai,
Aluqnd tuott ilg poa uaire:

40 *Schkoa cur our d' chiqmbra uain ilg spus,*
Ch'ell fatscha notzas alagrus
S'alleigra tuott par lg uaira.
Schk'ün fraischk barun cuorr' ell a lg paal,
 45 *Imminchiady tæst ad ingual,*
Cumplescha sia uia.
Ell leiwa sü d' l'ün cheau da lg muond
E cuorra fyn a l'auter tzuond,
Tuott schkiauda la lgiim sia.

IV.

50 *Ilg plæd da lg sèngr' ais aunk plü nætt,*
Seis sqingk trastütt tuott plü parfett,
 [81] *Chi skiaud' è uoalua l'oarma.*
Quell daa fidel amuoßamaint,
Chiai Deis da nuo uoul, bain cuntaint,
Ch'ell ualg' è brichia doarma.
 55 *Quell daa sabgèntscha a ls schlechts par lg uair,*
Ch' nuo searun' a Deis è lg deian tmair,
Dræt sun seis schantamaintse,
A lg cour da lg huom tzuond alagrus,
Ilg plæd da lg Sèngr ais nætt è prus,
 60 *Seis sqingk cumandamaintse.*

V.

Ils æg[l]s illgümnan queaus da lg cour
Indrett a tmair ilg noaß singur,
Tzuond nætt ais quella temma,
Plü choa lg sulai, diir' eir plü længk.
 65 *Ilg plæd da lg sèngr' ais uair è sqingk,*
Tzuond giüst santèntzg' è stemma:
Plü giawüschaiwell tuott choa lg aur,
Par næbbell ch'ell poß' essr' è blear:
Plü bun ch'ingiünna spisa,
 70 *Chi schkula d' spiir fladuns è meil,*
Dutscha, perfetta txaintxa feil,
Fatta d'iminchia guisa.

VI.

Chia teis famailg uèng' auisad
Clær cun ls giüditxis d' la uardadt
A quell chia queaus guard' oura, 75
Bleara pagailga lg ais pardeart,
La uitt' etern' è lg tschèl aweart,
 [82] *Chi düra our èd oura.*
O sènger, nætt faa m' da puchiads,
Da queaus chi m' sun eir atzuppads. 80
Chi poa tuott s'inacoardscher,
Ils earrs da lg huom? Voalw'eir dawent
Tuott las sturpgèntschas txuond suwent,
Ch'ellas nun m' poassen stoardscher.

VII.

Nè m' poassen tour eir suramaun, 85
Ch'eug saia prus cun buocc' è maun,
Da txngur txuond innotxainte:
Ch'eug tschauntsch' è paissa aint in lg cour
Inguott' incuntra tai, singur,
Ch'eug t' plasch' eir aindadainte. 90
Brick pür cun ls fats, moa eir cun ls dils
E cun ls impissamaints eir næts,
Chi m' uaisch partuott èd èsche,
Sngur mia peidra ch'eug m'afuond,
Meis saluadur ch'eug m' lasch eir txuond, 95
Sün quai ch' tü 'mprumatèsche.

Psalm XX. Ebræ.

Exaudiat te Dominus in die tribulationis, &c.

Schiaunta in lg mœd da lg psalm 118.

Das gott der Herr so fründtlich ist. H. C.

CVMPILGAMAIN. Vna uratzgiun, cun la quala ilg 5
 pœwel ruguawa a lg raig Daud par salüdt è uantüra, cur ell
 trawa inqualgk greiua, priglusa, improa giüsta guerra; è quattras
 eaus in[83]gratzgiawan lhura Deis da lg salüdt è uitoargia

ch'ell als haweiwa datt. E quai tuot ais üna tschearta (ed.
 10 tschearra) imprumaschun a ls' fidels, quun ün gratzius Deis
 queaus uèngen in tuota lur bscengs ad hawair.

I.

Ilg sènger exudescha tai,
 Ch'èsch tü noaß raig,
 Cur in anguoscha stasch fichiad,
 15 Ilg Deis da Iacob tschainta dfai
 Sün la paraid
 Seis sgür chiastèlg fortifichiad.
 Tramett agiüdt a seis tscharnüdt,
 Vndschiüdt, è lg sah'our d' tschèl in peiß,
 20 Quell Deis eir teis s'algoarda plain,
 Eir bain da ls rougs dauouts eir teis.
 Dawoa teis cour t' fatsch' our èd our
 Tuott teiß cussailys uantiira tour.

II.

Parchè cur a noaß raig uaa bain,
 25 Sgürs ch' nuo eir stain,
 Fain tras uirtüdt d' noaß Deis falloa,
 Ch'ell daa la gratzgia ch' nuo uandschain,
 Cumplæscha plain
 Teis rougs, schkudiin dysch sün lg dawoa:
 30 Huoß' eug uai tscheart ilg üsch aweart
 Pardeart da lg sèngr' agiüdt a lg raig.
 Seis æl[g] giuo d' tschæl haa uys, udydt,
 Cumplydt ilg ræg d' lg undschüdt seis dfai.
 [84] Sul da seis maun pussaunt è saun
 35 Ans uain lg agiüdt è bain tuott naun.

III.

Pür s' fidan auters sün chiawaus,
 Sün dguaut eir faus,
 S'ün chiarr' è foartza da quaist muond,
 Improa Nuo ns wlain in Deis dar paus,
 40 Vyd ell star claus
 Hundrar ilg nuom d' noaß sngur Deis tzuond.

*Eaus sun yds suott in schkainas tuott
 Txuond ruots. Moa nuo in peis stain sù
 Txuond fearms, sün ls tearms da noaß pagiais,
 Deis ais ilg sènger ch' haa sustngü 45
 Ilg noaß bun raig. Cur nuo eir tai
 Clamain, schi ns audisch, sènger, dfai.*

Psalm XXI. Ebræ.

Domine in uirtute tua lætabitur rex &c.

S'chiaunta eir in la noatta da lg psalm 118 &c. H. C.

LA SVMMA. Vn psalm cun lg qual ilg pœwel ingrätz-
 giawa è suleiwà ludar Deis da la uitoargia èd auter tuott bain, 5
 chia deis haweiwa grandamångk è dèck a muntun fatt a lg raig
 Daud. Ilg qual tuott ais è uain pür indret cumplyd in lg
 noass raig Christ filg da Daud: è dawart la uandetta da ls
 inamychs da Christ, chi parsaquiteschan ell è ls seis.

I.

*Ilg raig Sèngr', in tia uirtiùdt 10
 Tras teis salüdt
 S'alleigra fick, brick in saiswess.
 [85] Dawoa lg giawüsch d' seis cour lg haasch tngüdt,
 Datt gratzg', agiüdt:
 Quai ch' l' haa ruguad, tschunk nun haasch lgeß. 15
 Aunt ch'ell ruguaß u guadangaß,
 A fraß lg haasch tü cun bandaschuns,
 Fatt plain, ch' nuo wsain miß sün seis cheau
 Darcheau üna curun' è duns
 D'aur pratzius txuond ualarus 20
 Dasch tü uantiüra bun' a lg prus.*

II.

*Da tai haa ll uita tngüdt ruguad
 E tü dunad,
 Lg haasch tèmp fick lungk eir quidawoa.*

- 25 *Tras quell bain ch' tü lg haasch imprastad*
 Haa ll cunchiüstad
 Grqnd laud è nuom cun grqnd falloa.
 Eir blear hunur èd eir splandur,
 Amur haasch tü sün ell schantadt,
 30 *Chia tü miß stü lg haasch, ch'ell ais plain*
 D' blear bain, ch' tü saimper lg haasch dunad,
 Oun teis guardar priüwad è clær
 Lg haasch tü implyd d'allgratzgia mær.

III.

- Quai haa ilg raig tuott cunchiüstad*
 35 *Tras ch' l' haa schantad*
 Sia fidauntza sün lg singur,
 Lg autischem Deis, sün sia buntad.
 Nun muwantad
 Giuro d' seis sahüd uain l' èd amur.
 40 [86] *Deis, teis drett maun chiattad haa plaun*
 Tuots naun, teis feist è nausch fadyws:
 D' fœch tü hasch plü queaus inuidads
 Schkiudads, [s]ch'ün fuorn, è ls haasch ars uyws.
 Cur Deis uandetta fua, ch' l' haa letta,
 45 *E ls schdrüg' a fœch, schi ais la dretta.*

IV.

- Lur frütt tü schdrugisch our dalg muond,*
 Lg semm oura tzuond,
 Ch'eaus sun brick tauntr' ils auters plü,
 Ch'eaus s'haun cußlgads da schdrür da fuond
 50 *Tai our da lg muond.*
 Lur txngur cumplyr nun haun pudü:
 Ch' tü ls haasch adœß tschüngad sün ly œß,
 Dèck grœß d' batzuns, a sagiattar,
 Tuckad, laschad la dscheng' in ls œlgs,
 55 *In ls tschèls tai, sènger, denns ludar,*
 Da la uirtüdt è teis agiüdt,
 Ch' tü uèngasch tuott pussaunt cuntschüdt.

Psalm XXII. Ebr.

Deus meus Deus meus, quare dereliquisti, &c.

*S'chiaunta schkoa la Paschiun è
Hülff herre gott dem dinen Knecht.*

SVMMA. In quaist psalm amuossa Daudid fick clær, ch'ell 5
sèa statt üna fgüra sün Christ. E cunttuott mett' ell in lg
prüm, choa quell uènga grandamaingk abassad, è lhura bain
taundt èd amuo plü adutzad, è choa ilg seis raginam uènga
[87] a sarasar èd a sastender par tuot ilg uniuerss muond, èd
infyn a la fyn da lg muond, schy a saimper a dūrar. Da lg 10
qual tuott Daudid ais statt in sia uitta üna clæra sumbriua è
figiūra, schkoa ditt ais.

I.

*Meis Deis, meis deis, parchè m' hasch tii
Taunt bandunad nè m'audisch plii?
Choa staasch uschè dakendsche 15
Da m'agiüdar cun teis salüdt?
D' bragyry nun s'haa lg liun plii tngüid,
M' pudqnd giüdar tii chiwendsche.
Meis deis, eug saimper dy è noatt
Tèng tai clamad, ch'eug fick uèng choatt, 20
Mæ nun rafyn d' bragyry.
E tii nun m'audisch cun raspus,
Chi staasch cun teis laud sqingyk cun ls pruß,
E mai nun uousch udyre.*

II.

*Noaß baps haun tngüid lur spra[u]ntx' in tai, 25
Schy sprauntx' è tii ls haasch spandrad dfai;
Cur eaus in lg bsæng bragywan,
Schy ls haasch giüdad cun teis salüid,
Queaus ch' lur fidauntx' in tai haun tngüid,
A tuorp queaus mæ nun ngywan. 30
Moa eug uèng main predschad ch'ün uearm,
Nun sun saluad par ün huom fearm,
D' la lgèut eug sun ün schdenge:*

35 [88]

*Schbüttad da lg pæwel taunt chia tuot
Chi m'uaia, m'uoul tzuond metter suott
Peis, giqmgias d' mai faun crenge.*

III.

40

*La buocca stoardschen, schquassn' ilg cheau,
Dschqnd: Mèr', ell tngeiwa ditt pür: Eau
Mett tuott uy d' Deis ilg Senger.
Huossa lg agiüda, sch' l'alg uoul, quell,
E lg spendra, sch'ell uoul bain ad ell,
Ch' l' haa ditt, sün ell ch'ell s' tenga.
Improa èsch quell chi m' haasch da lg büst
D' la mamma tratt: sün tai, Deis giüst,
M' haasch saimper fatt fidare,
Taunt ch'eug tattawa pitschn' amuo,
Büttad uy d' tai sulett ch'eug fuo,
Ch' tü m' desses parchürare.*

45

IV.

50

*Dapæ ch'eug sun in lg muond naschiüd,
Èsch tü meis Deis è meis agiüd;
Da mai dakendsch nun l' tzuoppesch.
Parchiai anguoscha grqnd' ais qua,
Nè ais ingiün agiüd chi m' daa,
Cun tia gratzgia m' tuockesch.
Mai blear bows taur's m' haun incrassad
Tzuond (ed. Tzuud) fearms è graß intuorn sarad,
Staun cun lur buocc' awerta,
Rabgen è schdratschan schk'ün liun
Schkoa augua uapp alguad ch'eug sun,
My' oarma uschè pardearta.*

55

V.

60

*My' oassa tuott' eug schkiamiad
Nhai, tzuond meis cour schkoa tschair' alguad,
Dadaint proa la curailga.*

[89]

Meis krafft eir tzuond schk'ün cræs ais txgiad
Mia lengua sün ls chartlqns randat
Par temma d' la chianailga. 65
In puolwra täst d' la moart ardütt
M' haasch tü, chia ls chiauns m' haun ilg pustütt
Sarad, la cumpangya
Da ls maals furad m' haun mauns è peis,
Stais, ch'eug numbraß ils oafß tuots meis, 70
Quai ls faa taunt bain, ch'eaus ryan.

VI.

È guardan proa cun grqnd dalett,
Partyd s'haun mya uistmaint' indrett,
Tratt soart sün mia rassa.
Moa tü, singur, nun m' staar dalcendsch, 75
O mia uirtüd, m'agiüda chœendsch
Baud, chia my' oarm' ais passa.
D' la spada spendra mia gula,
Da maun da lg chiaun my' oarma sula:
D' la buocca da lg liune: 80
D' las coarnas da tngyn bestgias eir
Ani spendr' è salua, ilg uair preir
Raig da ls fide[l]s ch'eug sune.

VII.

Eug a meiß fraars uelg ilg teis nuom
Pradgiar, teis laud ametz ilg duom 85
Da lg pœwel chi saraspa.
Wuo tuots ils quaus ilg sènger tmait,
Ludad ell tuots, chi lg nuom hawait
Da Iacob, d' sia pasta.
Hundrad è tmait ell, tuot ilg sem 90
Dad Israel, ils prus eug stem,
Ch' l'anguoscha quell da lg pouwer
Nun haa schbüttad, eir brichia uout
Our da lg fidel sia fatsch' è uut;
S'infendscha da nun s' mouwer. 95

[90]

VIII.

- Moa quell chi haa proa ell clamad,
 Haa ll baut udyd, cun lg tèmپ giüdad:
 Cuntuott aint in la grñda
 Baselgia dee ll ludad da mai
 100 Ngyr fick, chia chik chi lg temma, uai,
 Ch'eug prèdsch quai ch'ell cumqnda.
 Ils pouwèrs uèngen a mandgiar
 Ch'eug queus paschaint, a ls sadullar,
 Ch'eaus lauden Deis ilg sènger,
 105 Schy queaus chi lg tschearchn' èd haun pißér.
 Lur cour a uyuer uèng' intér
 A saimper, buns ch'eaus s' tèngen.

IX.

- Tuott pouwels da ls pagiais da lg muond
 Proa lg sènger uèngn' a s' uoaluer tzuond,
 110 Ch'eaus tuornen è s' allgoarden,
 E uèngn' è s' büitten awaunt tai,
 Tuott pouwels uyws suott ilg sulai,
 D' la crætta bain s' accorden.
 Parchiai da lg Sèngr' ilg ragingm
 115 Ais, ch'ell tuott reidsch' ils filgs d' Adam,
 [91] Tuott ils graß da la tèrra.
 A uyuer uèngen da seis duns,
 A lg adurar cun tuott ils buns,
 A star bain txaintxa guerra.

X.

- 120 Awaunt ell uèngn' a s' inschnulgar
 Tuot queaus chi uèngn' a rasiistar
 Chi sun stats yds in puohwa:
 Parmur ch' l' haa datt aint in la moart
 Saisweß, ilg qual ais lur cuffoart,
 125 Stat sü d' la terra suolwa.
 Queaus quidawoa uèngn a lg saruyr,
 A saimper suott ilg sengr' a ngyr

*Numbrads: uègn' a pradgiare
A queaus chi naschen quidawoa
Sia giüstia, chiaì u choa
L' haa fatt a ls schlubigiare.*

130

Psalm XXIII. Ebr.

Dominus regit me, & nihil mihi deerit, &c. W. M.

[— G 23]

SVMMA. In quaist psalm mett'el tzuond gratziusamaingk,
suot la fgüra dad ün fidèl paster, l'amur è grànda bunauelga 5
è bain, chia Deis poarta è faa a tuotta ls (ed. tuott als') seis fidels.
Quaist psalm s'poa chiantar schko lg psalm Tudaischk 23. 37.
125. è schkoa: My' oarm', adautza lg Sènger meis, &c.

I.

[92] *Ilg Sènger ais ilg meis pastur,
Chim lascha brick manglare 10
Neir a ramaints yr cun errur,
Nè uain a m' bandunare.
Parchiai ch' l'am uain — m' paschainta bain —
In bun paschk a m' schantare,
E lhur' a m mnar, a m' arfraschkjar, 15
Proa lqmmas auguas stare.*

II.

*My' oarma uain l'am arfraschkjar,
Ch'eug stetta cuffartade,
Par la rudera dretta m' mnar
Par sia magestade. 20
E sch'eug baingia ngið a ngyr mnaa
Tras priguells tuots d' la moarte,
Nun temm eug brick da maal iffick,
Ch' tül èsch ilg meis cuffoarte.*

III.

*Parchiai tül saimper staasch proa mai, 25
M'oastasch cun teis bastune,*

Vainsch a m' pinar la maisa d'fai,
 Parmètx ls fadyws meis stune.
 Eir meis cheau paß uainsch a m' far groß
 30 Oun lg celi da lg spiert saingke.
 E meis magiæl bain plain in cel
 Sü mettisch largiamaingke.

IV.

Tia buntad a m' cumpangar
 Oun boen uain tuott meis dyse,
 35 Sch'eug uèng suott quell pastur a star,
 In chia proa seis amyse.
 [93] Laud èd hunur sai' a lg sengur,
 A lg bap èd a lg filg seise,
 Eir a lg sgingk spiert chi ns part ilg miert
 40 Da Christ, tuots trais ün Deise.

*Psalm XXIII. Ebræ.

Domini est terra & plenitudo eius, &c.

Schiaunta in la noatta da lg prüm psalm, &c. H. C.

SVMMA. Siand chia Daud fuo sappiantad, chia lg taimpel
 5 dess ngyr fatt sü, sün lg munt Moria u Sion, schi chiaunt' ell
 la buntad trapassaunta chia deis muossa uy dalg pœwel dad
 Israel, intaunter ilg qual ell s' hawess tscharnüd ün spetzial
 aigen læch da star, our da tuot auters pouwels da lg muond,
 siand improa tuott ilg muond seis: èd uschè daa ad intlèr la
 10 grànda gratzgia chia Deis fatscha a queaus, intaunter ils quals
 ell sadenga our dad auters a star cun seis plæd, gratzgia è
 duns, a ls manar a la fyn proa ell in lg seis sgingk munt è
 taimpel da lg tschèl. E chi sèan queaus chi uèngen a ngyr
 aqua: u choa queaus chi den aqua hawdar, sastouan de-
 15 purtar &c.

I.

Signd da lg sènger tuott ilg muond
 E chiaick chia quell aint searra,
 La lgèut è las limargias tzuondt,
 Chi hawdan sur la terra,

La qual' ell haa fundad stin lg maar, 20
In tauntr' ils flüms l'haa fatta star
Pussauntamaingk mantenga.

II.

[94] *Schy chi poa dyr sia buntad,*
La quala douwra Deise,
Ch'ell spetzial s'haa taunt dangad 25
A star intrauntr' ils seise?
E par testmungia haa'l da quai
Tscharnüd Sion suott ilg sulai
A far qua sü seis taimpel.

III.

Improa ais üna fgüra quell 30
Sul da seis sqingk drett taimpel
In lg qual a star uain ilg fidell,
Cun Deis s'alleigra saimper,
Ilg qual seis mauns têng innotxaints,
Eir nætt seis cour d' giawüschamaints, 35
Nè tain seis senn rantade.

IV.

Sulett uy d' martscha uanitat,
Nè giüra faus ch' l'ingignna,
Neir tain sturpgèntscha pür tschantschad,
D' tngyn chiaussas mæ nun s' uanna. 40
Quell uain a tour la bandaschun
Da Deis, ch'ell sèa giüst è bun,
Da lg sènger chi lg faa salve.

V.

Quell pœwel ais brick pür Iüdeaus
Dawoa la chiarn naschüdse, 45
Moa filgs dad Israel sun queaus,
Chi sun da Deis tscharnüdse,
Ch'œaus haun pissèr a quell plaschair,
A lg essr' ubeidis èd a lg tmair,
 [95] *Deis awaunt cëlgs haun saimper.* 50

VI.

Las poartas uèngen fattas sii,
Ls üschs stättn' awearts eir saimper,
Chia lg raig aintr' aint plü lèngk è plü,
Cun glèrg' in seis sqingk taimpel.
 55 *Chi ais quell raig taunt gloriüs?*
Ilg sènger fearm barun è prus:
Quell sul faa barunias.

VII.

Las poartas uèngen fattas baut
Da la baselg' aweartas
 60 *A lg raig cun magestad fick aut,*
Las noatxas sun pardeartas.
Chi ais quell raig cun glèrgia taunt?
Ilg sènger grqnd sul tuott pussaunt:
Lg raig ais quell gloriuse.

Psalm XXV. Ebr.

Ad te domine leuauì animam meam, &c.

S'poa chiantar in las noattas da lg prüm psalm,
2. 12. 13., &c.

5

[= G 23]

Ell rougua ilg Sènger ch'ell ilg dalibra da ls puchiads,
 lg amuossa sias uias, è lg spendra our da maun da seis inamys,
 è da lur fücergia, dawoa l'aigna natüra da sia buntad: è sün
 lg dawoa ura'll eir par lg pöwel.

I.

10 *Proa tai meis cour eug leiw, singur,*
Meis Deis, sün tai eug stune,
 [96] *Ch' tü mæ nun m' laschas ngyr a txngur,*
Nè meis fadyw brick bune
Nun s'tènga: sprauntz' eug nhai sün tai,
 15 *Chia chick chi spetta tia fai,*
Quell mæ nun uain a tuorpe,

II.

*Schkoa queaus chia txaintxa bsceng suruaun,
 Surpaßan tias uias.
 M' amuossa, bap, choa quellas uaun
 Ad yr las semdas tias. 20
 Mai maina tras tia buntad,
 Ch'eug saia laint bain adüsad,
 Ch'èsch, Deis, ilg meis saluader.*

III.

*Cuntuott eug t' guard ngqnd tuotta dy,
 D' tia buntad t'algoarda. 25
 Cumparta m' misarcoardgia qui
 Bain da lg puchiad chi moarda.
 Sèngur, parmur d' tia bunta,
 La qual' ais statta saimperma,
 Cun mai faa sieugua quella. 30*

IV.

*Ilg sènger quell ais giüst è bun,
 Cuntuott muoß l' a lg pachiader
 Ilg drett uair trui cun seis bastun
 A lg pouwer surpassader,
 Chi s'tain mal bun da seis puchiads, 35
 Queaus uèngn' ad esser adüsads
 Da Deis proa sias uias.*

V.

[97] *Tuott sias uias quellas suun
 Buntad a chi las sahua.
 D'uardad è d' fai noas Deis è bun, 40
 A chi seis pack nun skiahua.
 Parchè chi Deis sah' awaunt ælg,
 Quell uain a mnar aint in seis brœl
 Tras la tscharnüda uia.*

VI.

45 *Tuott boen uain sy' oarm' ad hawair,
 Seis sem quai ad hartare;
 Fearm stawel uain l' a rumangair,
 Proa lg pack da Deis a stare.*
 Ountuott meiß cëlgs guardar denn sü
 50 *Vyd tai sulet, singur, chia tü*
 D' la raid meis peis bain largiesch.

VII.

*Schi t'uoahua, senger, naun proa mai,
 E t' lascha ngyr puchiade*
 Ch'eug autr' ingiün nun hag choa tai,
 55 *Vschlgæ sul bandunade.*
 Anguoscha gränd' eug nhag in lg cour,
 La quala m' daa taunta dulur:
 Am pilga uy ls puchiadse.

VIII.

Laproa nhai eug taunt inamychs,
 60 *Chi m' uelgn' uschè txuond male:*
 Nè haun chiaschun schkoa tü haasch uys,
 Faun foartz' è tücert: par tale
 My' oarma spendra tü, singur,
 Ch'eug nun a tuorp uèng' èd a txngur,
 65 *Signd ch'eug m' fyd süin taie.*

IX.

[98] *Am giüda, ch'eug intèr è prus*
 Sai', eug tai sul guard ngqnde
 Cun sprauntxa brichia dubius,
 Ch' tü m' uèngasch parchiüirgnde.
 70 *O Deis, teis pæwel spendr' oatzma*
 Da tuott l'anguosch' è bsceng ch'ell haa,
 Traas Iesum Christum. Amen.

Psalm XXVI. Ebr.

Iudica me Domine, quoniam in innocentia. T. B.

[= G 24]

Schiaunta schkoa lg 26. psalm Tudaischk.

ILG CVMPILGAMAIN. Ell metta naun sia inno- 5
 tzèntzgia è prudèntescha, chi uain da la cretta: èd ais ūna
 uratzgiun chia ün chi indūra parmur da la giüstia, poa è dee
 far awaunt la supgia è bacchietta da Deis, chia ell, chi ais ilg
 giüst mastral, ilg dalibra da seiss inamys.

I.

Santèntzgia m' tü, Singure, 10
Ch'eug sun yd txaintxa fraud,
Sul tscheark la ty' hunure,
Chi uèng' a tai datt laud.
D' tai m' poaß eug bain fidare,
M' laschar eir sgüramaingk, 15
Meis fatt sün tai fundare,
Nun uèng a m' arüglare:
Schi stun eug fearmamaingk.

II.

[99] *M' indrèscha, sèngr', è m' prouwa,*
M' cousch' ils ranuilgs è l' cour, 20
Schk'ün bap la pearchia douwra
Dawoa la ty' amur.
Tia fai èd eir buntade
Sul tèng eug awaunt mai,
Meis spiert aqua dritxade, 25
A lg saungk tèng cuntrastade,
Far yr bain sieugua tai.

III.

Eug nun uelg cumiinauntxa
Oun uauna lgèut hawair;
Choa deß eug wair hawdauntxa 30
Oun faussa lgèut pudair?

35 *Bleat main cun queaus chi soulèn*
Ils lends trar cun fustad,
Chi malgen giuo da lg pouwer,
S'infendschn' ils leffs a mouwer
Vrgnd txaintxa buntad.

IV.

40 *Eug mal uelg a lg curduombel*
Da ls fauß dits spirtuals,
A ls infidels our d' nuumber,
Schi bain fuoß chiardanals.
Tuott lur fats è cussailgse,
Lur bell è fauß tschantschar,
Cun lgüms è cun pawailgse,
 45 *Bèlg lgüschen lur famailgse,*
Ilg muond a cradantar.

V.

[100] *Proa eaus nun poaß eug stare*
Inua ch'eug m'apoaixa,
Meis mauns uelg eug lavare,
Cun ls innotxaints far noaixa.
 50 *Intuorn ilg teis ulare*
Vœlg eug yr èd hawdar,
Bestgials giawüschs stranglare,
Da cour eir t'ingratzgiare,
Qua tngyn uffearatas far.

VI.

55 *Qua uelg eug eir intlère*
Teis laud è ty' hunur,
Qua metter meis pissère
Imweß pradgiar, Singur,
Tuott tias mürawaiglas,
 60 *Chia tü par nuo haasch fatt,*
Tras teis filg fatt farmailgas,
Da nuo ch' tü nun t' sparailgas:
D' la moart ans haasch artratt.

VII.

Tü haasch la ty' hawdauntza,
Cun tia gratzgia staasch, 65
Cun ls pruß eir cuminauntza,
Haasch cun ls fidels bain pasch:
In queaus louchs uelg eug esser
Cun tuott ilg meis dalett,
Brickia m' laschar increscher, 70
Pür plü l'amur m' dee crescher,
Ch'eug lg plæd teis aud' indrett.

VIII.

[101] *Cuntuott cun la chianailga*
My' oarma tü nun clër,
Nè m' daar eir la pagiaailga 75
Da ls pachiaduors u pèr,
Da queaus chi haun arsagia
Da lg innotxaint pruss saungk,
Matzar la lgèut cun dagia,
Guadangan mala pagia, 80
Stgnd giaschantads in lg faunck.

IX.

Laproa giörn' è blastemman
Las plagias, paschiun
Da Christ, baiwn' eir ch'eous dschemman
In tuott ils louchs chi sun: 85
Quai faun ils pachiaduorse,
Chi haun pür guerr' in lg senn,
Sudada cun lur snguorse,
Chi matzn' ils pradgiaduorse,
Sch'eous nun ls dyen: Amen. 90

X.

Putrængas è sturpgèntschä,
Quai pilgn' eaus taunter mauns,
Eir faussa faun santténtzgia,

95 *Piir guardan lur awauntz*
E s' laschan surbantare
Vndschnnd ils mauns cun duns
Par baiwr' è par malgare,
Ilg giüst drett a schfrackiare,
Queaus sun ils mæc putruuns.

XI.

100 *Cuntuott nun ssai eug mëlge*
Ch'eug mütscha da taunt mal
 [102] *Choa ingualyw yr bëlge*
Dawoa ilg drett rial.
Schi m' spendra tü, singure,
 105 *Cun gratzg' è cun buntad,*
Da ingyna tuorp è txngure,
Da mauns, cussailgs eir lure,
Ch'esch bun, dfai è d'uardadt.

XII.

110 *Meis paß nun dee quinchyre,*
Dee star fearm drett siin peis,
Scha bain eug steß muryre
Parmur da lg fatt da Deis:
Schi ucely eug ty' hunure
 115 *Sustngair saimpr' è saluar*
Cun teis agiüd, favure
Awaunt cumiuns, singure,
Aweartamaingk ludar.

*Psalm XXVII. Ebræ.

Dominus illuminatio mea (ed. nœa) & salus, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg huossa ditt psalm, &c. H. C.

Quaist ais ün psalm plain d'fidauntza da lg spiert in Deis:
 5 quattras ün s' lascha tzuond sün deis, chia quell uenga a lg
 inlgümnar, cuffartar è dafender, scha bain tuott ilg muond è
 la foartza da la schkürdün aluass incuntra ell. E quai rougu'

ell cun grand giawüsch, ch'ell poassa tuottas autras chiaussas
bandunar è saimper sul tras la cretta cun deis star, [103] èd
uschè cun seis plæds cuffiartar: ilg qual lg hagia blearas uoutas 10
gialgiardamaingk cun sia misarcoargia è pussauntza agiüdad.
Par lgqual ell ilg uelga ingratzgiar è pradgiar seis laud: è lg
rougua ch'ell lg uelga agiüdar da mauns da seis malitzgius
mansnaraiscks fadyws, siand uschlgœ da tuot bandunad, eir da
ls seis ls plü proassemms. E sün lg dawoa admunesch'ell ch'ün 15
deia star stawel sün Deis è spattar ilg seis agiüdt è salüd, &c.

I.

*Ilg Sèngr' ais mia lgümme,
Schi chi deiu eug tmair?
Ch' l'am spendra d' la schkürdünne,
Ais meis salüd par lg uair, 20
Ilg crafft da mia uitta,
Sul la mia uirtüdt.
Sch' la moart ais bain fick gritta,
Lg fadyw trauers eir s'bütta,
Sch'èsch tü ilg meis agiüdt. 25*

II.

*Chia cur meis inamyse
Faun lg uordn' incuntra mai,
E quaiten da m' wair uyse,
Ch'eaus m' hagian in la rai,
Par far our d' mai un roaste 30
Dawoa ilg lur giawüsch,
Schi ls falla lur prapoaste,
Ch'eaus cun tuott lur grqnd oaste
A schfrack sun mardsch è müsich.*

[104]

III.

*Scha lg legier da ls fadywse 35
M' haweß sarad tzuond aint,
Scha ls inamys chiatywse
Wlessn' huossa rumper aint,*

40 *A far cun mai batailga,
Nun temma brick meis cour,
Chia quella schi chianailga
Am poassa tour nawdailga,
Ch'eug m' têng sün meis singur.*

IV.

45 *ÿna nhai eug da lg sènger
Rugvad ch' l'am uelga far,
Quai eug tscharchiad uelg tenger
E quai uain l'am saluar:
Ch'eug uèng' in sia chiasa
50 Tuotta meis dys a uair,
Choa seis sqingk plæd sarasa
Ch'ingiün huom nun lg anasa,
Cuntuott nun uelg eug tmair.*

V.

55 *Sch'ell bain uain a m' laschare
Cuntradi ngyr a dæß,
Schi uain l'a m' atzuppare
Tuott mëlq choa nuo ilg næß,
A m' tngair suott ilg mantëlge
D' sia statxuna bain,
A m' tngair in seis chiasstëlge,
60 [105] Chi nun m' croud' ün chawëlge,
In seis gubern am tain.*

VI.

65 *Schy lg sènger quell uain huossa
Meis cheau aut ad aluar
Sur meis fadyw chi s' muossa
Da m' wlair intuorn crasar,
Par lg qual meis cour lg uffearra
Vffeartras leidamaingk;
A lg ingratxgiar sur tèrra,
Bain saia pasch u guerra,
70 Chiaunt eug ingratxgiamaint.*

VII.

Sèngr', auda mia uusche
Cun qual' eug clqm proa tai;
Tras gratzgia sta m' dà strusche
A wlaïr far bain a mai,
Raspuondr' èd exudyre, 75
A tai tschaundsche eug cun lg cour.
Eug guard proa tai a ngyre,
Awaunt teis uut a ryre:
Ch' tui m' uœlysch in gratzgia tuor.

VIII.

Our eug uèng bandunade 80
In mauns da ls inamys,
Tras quai ch'eug nhai pachiade,
Schi m'aisè saimper d'wys
Ch' tui uoaluasch tia fatscha
Cun ira our da mai, 85
Ch'eug luock uèng flingk schkoa schdratscha;
 [106] *Sèngur, cun mia bratscha*
Am dun eug d' maun uy d' tai.

IX.

Roug ch' tui nun m' abandunesch,
Ch' tui 'sch sul ilg meis agiüdt, 90
Am saluesch è m' pardunesch,
Ch'èsch sul ilg meis salüdt,
Chia cur meis bap è mamma,
Ngyssn' a m' abandunar
Cun tuorp è mala famma, 95
Schi haa meis Sènger brqmma
A m' clèr sü è m' saluar.

X.

M' amuossa, sènger bune,
Par tya uy' ad yr,
Maina m' cun teis bastune, 100
Ch'eug poassa brick suryr,

Chia meis fadyw nun hagia
 Chiaschun incuntra mai
 Da m' dar 'na mala pagia,
 105 Ch'eaus haun tuotta lur uagia
 Da m' trar, sèngr', our da tai.

XI.

E guætan cun anguosscha
 Ch'eug uèng' aint in lur mauns,
 A m' far pain' èd anguosscha,
 110 Ch'eaus rabgian tzuond schkoa chiauns,
 A s'inspiar mantxængas
 E fauß amuossamaints,
 D'ingicærgias è d' putrængas
 [107] Lur cours sun saimper plains.

XII.

Ountuott uia d' lur uælga
 Nun m' uælgasch tii laschar;
 Tramlaß eug schk'üna fælga,
 Sch'eug nun m' deß impissar
 Ch'eug uèng' a uair l'algretxgia
 120 Aint in lg pagiais da ls uyws;
 Ls fadyws queaus haun leidetxa
 Tzuond üna pitschna petxa,
 Tuott queaus chi sun chiatyws.

XIII.

Quai tuott meis cour cuffoarta,
 125 Ch'eug dych incuntra mai:
 Nun la buntad ais moarta,
 Chia Deis muoß' awaunt sai.
 Ountuott staa fearm è stawel
 E spetta fyn la fyn
 130 Sün lg Sènger, sch'èsch hartawel
 Da tuott seis bain parsnawel,
 E baiwoesch da seis uyn.

*Psalm XXVIII. Ebr.

Ad te Domine clamabo, Deus meus ne, &c.

S'poa chiantar schkoa ilg prüm psalm, &c. H. C.

Quaist ais üna fearma uratzgiun, cun laquala ilg fidel
 rougua arsaintamaingk deis, ch'ell ilg uelga dalibrar da ls 5
 infidels, è brichia cun queaus [108] lg laschar pryr, ils quaus
 nun hagian nè in lg tschantschar nè in lg far nè in lg cour
 ingiün boen nè temma da Deis. E siand exuditd schi ingratzg' ell
 Deis è rougua par lg poewel.

I.

Proa tai, o Sènger, sul eug clqm, 10
Ch'èsch sul la mia peidra,
Æ, nun m' schbüttar, o bap meis lqm,
Ch' l'anguosch'ais lingua, ueidra,
Ch'eug qui nun moura da lur mauns,
Chi m' staun intuorn ingual schkoa chiauns; 15
O mya uusch exauda.

II.

Meis ræg cun lg qual eug brag proa tai,
Meis mauns tend proa teis taimpel.
Intauntr' ils infidels brick mai
Nun schmar, ch'eaus mal exaimpel 20
Daun, d' chiativierg'ais lur cour plain,
Ch'eaus cun lur proassem tschauntschan bain
Ed haun in lg senn malitzgia.

III.

Schi daa ls la pagia d'lur lawur
Dawoa lur chiativiergia, 25
E renda ls bèlg dawoa ls mauns lur
Ingual da lur miniergia,
Ch'eaus nun s'impaissen d' las lawuors
Da lg sènger raig sur tuott ils sgnuors,
Schi uain ell tzuond a ls schdrüre. 30

IV.

[109] *Eug saimper lg Sènger dee ludar*
Ch' l'haa mia uratzgiune
Vdyd è m'uoul eir foartxa dar,
Meis schküdt è bastiune.
 35 *Meis cour s'haa fearm sün ell fidad*
Ed ell uschè m'haa dfai giüdad;
Quatras meis cour s'alleigra,

V.

40 *E lg uelg hundrar cun mias chiantxuns,*
Lg Sènger ais eir la farmetxa
Da mia sudada, meis baruns,
Da seis Vndschiüdt fortetxa.
Alg pœwel teis daa tü salüdt,
Vantüra, laud, è saimper agiüdt;
Paschainta bain ty' hierta.

*Psalm XXIX. Ebr.

Afferte domino filij dei, afferte domino, &c. H. C.

SVMMA. Cun quaist psalm uain tuott ilg dguaut è sèngaria da quaist muond clamad èd inuidad a s'render suot ilg
 5 plæd da Deis, èd a dar hunur a deis, ilg qual cun la uusch è
 tunar da seis pussaunt è crattaiwel plæd, cun lg qual ell haa
 tuott, cread, stramainta, chiasstigia, matza è schdrügia, metta
 a la mütscha è faa tramlar ils munts è la boaschkia, quai ais
 tuotta seis inamys cun tuotta lur superwgia, par fearms et
 10 auts ch'èaus mæ saian. E lascuntra faa'l la uia a seis fidels,
 ch'èaus cun la pussauntza da seis plæd passan tras tuott ilg
 muond, chia ingiüna foartza nun ls poa ustar. Plü uain aqui
 eir ilg pœwel da Deis inuidad ad adurar Deis [110] ed a
 chiantar ilg seis laud, lg qual nun lascha pryr ils seiss è ls
 15 cussalua eir ametza l'augua ed our da tuotta furtünna. Parchè
 chia lg Sènger ais lur raig è rëtschadur, chi ls daa foartza
 incuntra tuotta lur inamys, è ls duna uantüra, bandaschun, sia
 gratzgia è paasch a saimper.

Quaist psalm s'poa chiantar schkoa ilg psalm 26.

20 *E la batailga da Carnga.*

I.

Baruns, ludad ilg sènger,
Hundrad ilg drett barun;
Hundrad ilg nuom da lg mèlger,
Hundrad sul quell ch'ais bun.
Ws inclinad sulett a quelle 25
Adurqnd ell saingkamaingk,
Barun sulett ais elle,
Ch' haa fatt ilg muond tuott bèle,
Schi tmait quell uairamaingk.

II.

Mirad choa sur las auguas 30
Strasuna sia uusch,
Ngys tuorschas faa ll è blauguas
Ilg Sènger ch'ais dastrusch,
Plain d'tuotta magestade
Sur l'augua, terr' è tschèl. 35
Sia virtüdt guardade,
Sün quell sulett ws laschade
Tuot giuwen, grqnd è uèlg.

[111]

III.

Ell cun sias sagiettas
Da lg tuon giuo schfrachia lains 40
Lungks è groaß ch'ell trametta
Sün ls munts auts fearms è plains,
Ils quaus ell faa salgyre
Schkoa wdeaus, dèck cun guardar.
Schi chi nun s' deß schmuryre 45
Incuntr' ell a bragyre?
Ell chiaick ch'ell uoul poa far.

IV.

Ilg Sènger cun seis tunse
Sagietta flqmmas d' fuch;
Ell schdrügia paß è puntse, 50
Ils nauschs eir our d' lur lèch.

55 *Ell faa cun sia uusche
Früttar eir iin dasièrt.
Sch'ell t' metta sü la crusche,
Schi t'ais noaß deis dastrusche
A t' dalibrar da tücert.*

V.

60 *Ell faa eir las limargias
Saluadgias parturyr,
Ch' las uèngen d' temma largias,
Par ls tuns schi faun schmuryr.
Ell schdrügia eir giuo la boaschkia,
Dasearts ch'ell schnüd' è ls guaudts,
Moa tuot fidel quell aschkia
Nun tmair iminchia fraschkia
65 [112] A dyr a Deis seis lauds.*

VI.

70 *L'ais Sènger sün lg diliüüi,
Ch' l'haa üna gia tramiß,
Sur tuott ilg muond dariüwi
Ch'eir auisad bain ngiß,
Schkudiin quell deis a tmaire
Eir da ls puchiads da lg muond
S'ustar cun grqnd dschplaschaire,
Vschlgœ ngyns baut a uaire
Vn mæ chiaschtigamaint.*

VII.

75 *Ell ais sulett ilg sènger,
Ilg qual staa saimper raig;
Quell eir sulett sustenga
Seis pœwel fearm è dfai.
Quell a lg uoul dar farmetza,
80 Buntad eir cumpartyr;
Laschain piir l'auaretza,
Schi ns' daa ll pasch è richétza
E mæ nun ngyn a pryr.*

Psalm XXX. Ebr.

Exaltabo te Domine quoniam suscepisti, &c. [H. S.]

[= G 25]

S'chiaunta in la notta da lg psalm prüm, 2. 12. 13. 15, &c.

SVMMA. Ell' ingratzgia a lg Sènger, ilg qual lg hagia 5
 agiüdad our d'grand è greiw iffick è schantad in bun esser:
 schi ch'ell s'adenga a star cun sia gratzgia in ün coarp da lg
 crastiaun uschè [113] pouwer è fraschel, tras la quala ell cufoarta
 ilg flaiwel da l'amur è bain uulgènttscha da Deis, la quala ilg
 fidel sainta our da quai chia Deis lg agiüda è lg faa da lg 10
 bain. Ed haa la parèntscha chia quaist ingratzgiamaint saia
 statt fatt dawoa üna greiua malatia: Our da lg qual è s'impresa
 chia a ls fidels stetten tuottas chiaussas proa Deis sgüras è
 bain gubernadas.

I.

O Sènger, eug t'uelg ingratzgiar 15
Ch' tü m'haasch giüdad in peise;
Nun haasch laschad eir alagrar
Sur mai ls fadyws bain meise.
Singur meis Deis, schkumbaut ch'eug m'ha
Vout uia d' tai, schi m'haasch madgia, 20
My' oarma turnantade.

II.

Signd ch'eug eira strusch la moart,
Cun lg pe huof' in la foassa,
Schi haasch tü turnantad cuffoart
E uitt' a tuot my' oassa. 25
Quai faa ll a tuott fidels è pruß:
Cuntuott ludad noaf sngur bundus:
Hundrad sia sandade.

III.

Ch'ell s'abunai' in batter d'lg ælg,
Proa uitt' ha ll seis plaschaire, 30
Sur noatt ilg læd dürr' a lg fidel,
L'algretxgia lg tuorn' aunt saira.

[114]
 35 *Eug dscheiwa, cur eug stawa bain,
 Ch'eug eira rick cun uainter plain,
 Chi m' poa mettr' huop' in bouda?*

IV.

*Nun schmawa chia meis fatt sul steß
 Im pe tras teis agiüde;
 Moa ch'ell a star ngiß saimper sweß
 Stqnd sul sün tia uirtiide.*
 40 *Parchiai schkumbaut tü t'haasch, singur,
 Vout our da mai cun ty' amur,
 Fui eug tzuond ruuinade.*

V.

*Aqua clamai eug sul proa tai,
 Meis Sènger, cun meis ræge:*
 45 *Chiai üttel haasch da meis saungk frai,
 Chi mardsch uain in seis læche?
 A tai la puolwra nun daa laud,
 Nun mettr' eir oura tia uardad;
 Faa m', Sènger, misercoardgia.*

VI.

50 *O Sènger Deis, uè m' in agiüd;
 Meis plaundscher hasch müdade
 In ün leid ball ch'ais cun uirtiüd,
 D' cridar nhai eug lgiwrade.
 D'algretzgia m'haasch incrasad aint,*
 55 *Vastyd sü leid d'ünn bell uistmaint;
 Eug saimper t' dee ludare,*

VII.

*Oun mia lengua t' dar hunur
 Sqingchias chiantxuns chiantgnde:
 Pradgiar ilg laud da meis Singur,
 Sia uardad muossqnde.*
 60 [115] *Laud sai'a lg bap èd eir a lg flg,
 Eir a lg sqingk Spiert, chi ns müd' in mèlg
 Darwoa sia sumlgèntscha.*

Psalm XXXI. Ebr.

In te Domine speraui non confundar, &c. A. R.

[— G 26]

*S'poa chiantar in la noatta da ls sett plæds, è schkoa:**E ns ais crudad 'na naiw.*

5

SVMMA. In lg prüm metta Daud aquì, in chè grànd priguels ell saia statt, chiai ell s'hagia impissad, choa ell hagia aqua urad, è chiai ell hagia fatt lg pustütt, cur ell fuo da Saul incrasad intuorn in lg dasiert. Plü, choa ell saia span-
drad è giüdad dawent. Ilg plü dawoa admunesch ell tuott 10
fidels, ch'eaus deian hawair pissèr da ls fatts da Deis, ilg qual
nun poa bundanar (ed. bur-) queaus chi staun uy d'ell. Ed ais
quaist üna arsainta uratzgiun da Daud, schi da Christ è da
tuott fidels, choa queaus s'uoaluen uy 'd Deis in la furtüna da
l'anguoscha, èd in la chiampeista da lg spiert è da la chiarn: 15
è choa eaus ingrätzchian Deis, cur eaus uènnngen dalibrads.
E daa ad intlèr la dutschetza da la misercordgia diuina, la quala
sta saimper proa queaus chi temman Deis, improa taluoutas
uschè tzuond atzuppada, ch'ün dschess ch' la fuoss tzuond
dalcendsch: &c.

20

I.

*Eug sprauntxa nhag sün tai, singur,
Ngyr nun m' laschar a tuorp è txngur,
[116] Ch'eug m' stoua turpiare,
Ch' tü uèngsch ludad giüst è d'uardad,
A m' wlair da mal spandrare.*

25

II.

*Tias urailgas uoahv' a mai,
Ngyr lascha meis ræg awaunt tai,
M' cussalua, Sènger, praiste:
Ilg prigl' ais grànd, eug flaiwel txuond,
Hawair a cour uelgsh quaiste.*

30

III.

*Meis dafandader staa proa mai
Ch'eug nhagia meis friungk sün tai,*

35 *In lg qual eug saia sgüre;
Da meis fadyw faus è chiatyw
Am saiasch meis fearm müre.*

IV.

40 *Parchiai tü 'sch sul mia parai,
Qua meis chiastelg staa sgür è dfai,
La peidra ch'eug m' affearme.
Qua uœlg eug uair chi m' uoul nuschair,
Stqnd eug sün ün tngyn spealme.*

V.

45 *Cuntuott m' agiüd' è m' maina tü,
Chi uenga teis sqingk nuom cuntschü,
Blears latschs am sun bain taise
Par tour mai bêlg schk'ün pouver' utschèlg,
Schi maina m' our d' lur raidse.*

VI.

50 [117] *Parchiai ch'eug m'hai arcumandad
In mauns teis, Sènger, ch'èsch d'uardad,
Ch' tü spendresch meis spiert saimper:
Schkoa tü a lg dschmiß haasch imprumiß
Da tuott tèmp tard è saimper.*

VII.

55 *A queaus chi s'uoaluan our da tai,
A uanitads daun crett' è fai,
Vouch mal, d' lur habitauntxa.
Cuntuott nhai eug sün deis meis cheau,
Schantad tuott mia sprauntxa.*

VIII.

60 *Eug stou salgyr è m' alagar,
Ch' tia buntad s'haa wlgüd dangar
Guardar la mia anguoscha;
Meis spiert, chi ais uschè strett prais,
Tia buntad cinguoscha.*

IX.

*Parchè signd eug tzuond sarad,
In mauns da meis fadyw dschfiad,
Schi m'haasch tii fatt far largke,
Meis pee farmad, bain baut dritxad,
Vn bell platx cun teis arcke.*

X.

*Fam gratzg' è bain, o meis singur,
Ch' tii my' anguoscha uaisch, dulur,
Meis ælg ais tzuond ngüd tuorbel,
Meis senn in mai ais eir tzuond frai,
E lg stuommi d' grqnd cunttuorbel.* 70

XI.

*La uitt' ais eir tzuond ngüd a lg main,
E lg coarp partuott eir d' rappas plain,
D' dulur eug stou eir dschmairc,
D' battüms eir blears la foartxa peartx,
Rus l'oassa m' uain par lg uaire.* 75

XII.

[118] *Da tuott sun meis fadyws schdangad,
Queaus ch'eug suwent nhai schmalgantad,
Meis wschins d' mai eir saschgrischän
Eir meis amychs chi m'haun qui uys,
Mütschqnd da mai dèck schbyschan.* 80

XIII.

*Da ls cours d' la lgèut sun eug chiatschad,
Ingual schk'ün moart tzuond imblidad,
Schk'ün uèlg uaschèlg uadrüsche;
Par ün rafiüd sun eug eir tngüd,
Schk'ün bræk tzuond martsch è müsche.* 85

XIV.

*Nun m' poan improa laschar pussaar,
Ch'eaus s' raspan blears a sacuslgar
Incuntra mai sturpgèntschas,*

90 *Par mettr' our d' peis coarp è spiert meis,
Ch'eug m' schgrysch da lur parèntschas.*

XV.

*Moa eug stun fearm sün tai, singur,
Tü esch meis Deis, dych eug da cour,
Chi m' haasch aint in teis maunse.
95 Meis tèmp schcursnyr pousch u lungnyr,
Am spendra d' mauns da ls chiaunse.*

XVI.

*Teis uudt dar muoß' incuntra mai,
Ch'eug teis famailg uelg esser dfai,
Faa m' salw par tia gratzgia.
100 Nun m' lasches, sngur, cun tuorp è txngur,
Sch'eug fuoß cun tai in schgratzgia.*

XVII.

*Parmur ch'eug clqm sul teis agiüdt,
Schi ngiß schdangadt tia uirtüdt
Da ls infidels, sch'eug prissee,
[119] Schi uelgasch far eaus turpiar
105 E ls mettr' in buoc' ün pisse.*

XVIII.

*Tasehainta lur mantxœgnas tü,
Ch'eaus lur ingiqnns nun tschauntschan plü,
Eir lur superwg' infraina,
Ch' bütt'n' ilg giüst (ed. giust) awaunt lur büst,
110 Txaintxa üna buna uaina.*

XIX.

*Quun aumpl' è grqnds sun teis sqingks duns,
Ch' tü haasch sakuad a tuott ils buns,
Chi t' temmen è t' guardn' oura,
E gia pardiert a uys awiert
115 A ls drett fidels da coure.*

XX.

*Queaus uainsch a tngair tü, Sènger, suott
 Ilg tzuoppel teis, ch'eaus l'uaien tuott,
 La tia sqingchia fatscha,
 Chia mal cussailgs a teis famailgs
 Nun nouschn' in tia bratscha,* 120

XXI.

*Neir faussas linguas cun dantilg.
 Ludad Deis sai' è seis sqingk filg,
 Chi m'haa cun sia buntade
 Intuorn ardaint sarad bilg aint
 In sia sqingchia citade.* 125

XXII.

*Eug tzuond pissaw' aint in lg iffick,
 Cur eug mütschaw' imprescha fick,
 Ch'eug fuoß schbüttad da taie,
 Moa tü dastrusch udisch mia uusch,
 Cur eug t' clammawa dfaie.* 130

XXIII.

[120] *Amad ilg sènger, cumpanguns,
 Ch'ell tuott fidels dafenda buns
 E renda la pagiaailga
 Cun lg staer sü plain dsuroura bain
 A ls stoaltzs, chi sun chianailga.* 135

XXIV.

*Schy stad cun bun fearm ardimaint,
 Giüstrad eir tapfr' in lg provamaint,
 Ch'ell uain a cuffartare
 Voaß cour è queaus chi uènnngn' eir eaus
 Süen ell sprauntz' a schantare.* 140

Psalm XXXII. Ebræ.

Beati quorum remissae sunt iniquitates, &c.

[— G 27]

Spoa chiantar in la noatta da lg prüm psalm, &c.

- 5 LA SVMMA. Quaist psalm amuossa quun üna grãnda cuffartusa chiaussa è saia, ad esser largk da ls puchiads, schy chè grãnda uantüra è biadentscha ün hagia, ilg qual suruain gratzgia è ramischun da seis puchiads. E lascuntra chè pouwra chiaussa quai saia, cur ün haa la conssientzia inturblada è
- 10 chiargiada da ls puchiads, è nun ssa in che guisa ngyr largk da queaus: è melginawaunt in che guisa ün poassa ngyr dali-brad da quell fasch è cunchüstar pardun da ls puchiads, &c.

I.

- O quun biad ais mæ quell huom
Ch'ais da quell fasch schkiargiade,
15 Chi païsa plü koa tuott ilg pluom,
Quai ais ilg seis puchiade!
- [121] A lg qual quell ais tras Christ tzuoppad,
Par spiïra gratzgia pardunad,
Quell uain a uyuer saimper.

II.

- 20 Schy, bain indrett biad ais lg huom,
Al qual Deis nun raschuna
Lg puochiad parmur d' seis filg Christum,
Moa tras buntad parduna,
Quell chi nun haa ün fauß mal spiert,
- 25 Chi s' lascha sün seis agien miert:
Quell tscheart saisweß ingignna.

III.

- Parchiai dintaunt ch'eug wleëk taschair
Nè meis puchiads cunguoscher,
Sün mia buntad am wleiwa tngair,
30 Schi fui eug plain d'anguoscha,

*Chia tuott la uitta m' fuo scrudt,
Eir l'oassa m' ngywa rus, malgt,
Lg cour nun haweiwa pause.*

IV.

*Teis mauns santyw 'eug pür plü greiw
In mia cunßientzgia, 35
Lg puchiad meis cour saimpr' eir rugeiw'
In temma d' tia santèntzgia.
Ch'eug nun haweiwa d' dsüch in mai,
Schkoa cur ün uoul pür stendscher d' sai,
Cur d' stad ais la mæ sedschda. 40*

V.

[122] *Schkumbaut ch'eug dèck m' arcunguschèck,
Ls puchiads meis cuffessage,
In cuolp' awaunt meis Deis m' randèck,
Eug gränd cuffoart chiattaie, 45
Ch'eug fuo da tuott quell fasch schkiargiad
Tras sia gratzgia è buntad,
M' haa ll tuott bèlg pardunade.*

VI.

*Cuntuott s' denn tuott fidels uy d' tai
Eir saimper uoalwr' a ræge
Da lg tèmp, da lg bsæng, cur eaus haun sai, 50
Partuott d'iminchia læge:
Schi mæ nun uéngné a fundar
Nè s' stouen dschmettr' u s'uertzigiar,
Ch'eous saimper stouen pryre.*

VII.

*Cuntuott ésch tü ilg meis friungk, 55
Chi m' uainsch a m' parchiürare
Da tuott' anguoscha, chi m'haa tschunck,
Ch'eug stoua leid giüwlaré,
Schkoa soulén queaus chi sun schlubgiads,
Da mauns da lur fadyws dschfiads, 60
Ch'eous sun a queaus ngüds uia.*

VIII.

65 Quai ais la uia ch'eug ws ammuoß,
 Ch'wuo deiat yr par quella,
 Our ün in èarr dschguidad eir fuoß,
 Sch'ais quai la strada bella,
 Ch'eug cun meis ælg t' tshüing è t' cussailg
 Dfaimaingk schk'ün bun fidel famailg:
 Cuntuott ws laschad cußlgare.

IX.

70 Nè faad tzuond schk'ün chiawall, graß taur,
 Ch'ais tzuond txaintx' intellette,
 [123] V schkoa ün müll fitad cun aur,
 Nun ssaa mæ yr indrette,
 Nè s' uælg'n' ingiün laschar manar,
 Par foartxa ls stouen infranar
 75 Cun ün frain d' fierr in buocca.

X.

A lg infidel intuorn duluors
 Blear uèngn' ad incresare,
 Ilg qual proa Deis nun s'uoahw' a cours,
 Ch'inlgur nun poa 'll mütschare.
 80 Moa quell chi s' tènga sün lg Singur,
 Vain l' imbratschqnd cun grqnd amur,
 Cun gratxgia bain a lg faare.

XI.

In lg Sènger ws allgrad wuo pruß,
 Salgyd eir leidamaingke,
 85 Ch' l'ais buntadaiwl' è gratxius;
 Giüwlad pür fraischkiamaingke.
 Tuots wuo chi èschet cun drett cour
 E brick schkoa quell d' lg infendschadur,
 Ch'implyd ais cun fUSDade.

*Psalm XXXIII. Ebræ.

Exultate iusti in Domino, rectos decet, &c. H. C.

S'chiaunta schkoa Erbarme dich o herre gott.

SVMMA. In quaist psalm mett' ell awaunt bèlg las uirtùds da Deis, par ilg qual ell admunescha èd inuida chia schkudün deia hundrar Deis è quel autamaingk ludar: lg pustütt da la sia pussauntza è buntad: è preidgia chia tuottas chiaussas saian [124] plainas da quella: par lg qual è s' deia wyd quell star rantad, è dad ell fidar, &c.

I.

Vuo tuots chi èschet pruß è giüists, 10
Par gratzgia, deit in Deis ilg sngur
Giüülar, d'allgretzg' in lg cour d'uoß büsts,
Ed aut ludar la sy' humur:
Chia quai a ls drett fidels sta bain,
Vschè a lg Sènger a sarvyr 15
Ed a lg hundrar d'allgretzgia plain,
Chia lg cour in Deis bain poassa ryr.

II.

Essauta bain dawoa quell uiers,
Chi ns suna Christ in seis sqingk plæd,
Chi faa baschkiaunt, bardun é tiertx, 20
S'accoard' èd oasta tuott ilg læd.
Eir wuo chiantad quell dudsch bun uiers,
In ls cudeschs siin ls attasts tuccad,
Chi auda tuott dalcendsch, datiers,
Clingignd la tübba d' la uardad. 25

III.

Parchiai chia chiaik chia lg Sènger faa,
Cun seis sqingk plæd cummqnd' è dysch,
Ais tuott indrett giüst arfilaa
Fidel è stawel txaintxa wnysch.
Ell' qmma la giüsty' è drett, 30
Eir d' sia buntad ilg muond ais plain,

*Cun lg plæd ilg Sèngr' haa fat dandett
Ils tschèls è tuott luguad taunt bain,*

IV.

[125]
35 *Cun lg spiert d' sia buocca tuott cread,
Planels è stailas, lur uirtüds:
Bap, Filg, Spiert Sqingk in trinitad,
Sulett uair Deis da tuots tschernüds:
Las aguas (sic) tèng' l'in ün muntun,
Schkoa in ün uder tuott ilg maar,
40 (Sch'ell bain nun uoul, faa grqnd schdardun)
Chia lg muond nun poaß' ell nagiantaar.*

V.

*La chiafulletz' ell mett' in salw
In ün sacrett ch'ell haa schantad.
Cuntuott quell Sènger chi faa salw,
45 Da tuott dee saimper ngyr hundrad
E tmüd in tuott chiantuns da lg muond,
Lg pustütt la lgieut a lg dee saruyr,
Signd ch'ell faa chiaik ch'ell uoul txuond,
Dèck cun ün plæd faa ll tuott ubdyr.*

VI.

50 *A queaus ch'in ell nun uelgen crair,
Pagiauns èd infidels partuott,
Chi uelgen auters deiß pür tmair,
Seis laud eir wlessen metter ßuott,
Mett' l'ad inguotta lur cussailg,
55 È ls faa tuott lur pissèrs fallar.
Moa ell dritx' oura cun chiawailg
Seis fatt, ch'ingiün nun lg poa ustar:*

VII.

*Chia saimper staa seis urdnamaint
Ingual schkoa ll schaint' è uoul hawair;
60 Bead quell pæwel ch'ais cuntaint,
[126] Quell Sènger sul par Deis a tmair.*

*Quell pœw' haa Deis sulett tscherniid,
 Par seis hertawel fearm schantad,
 Quai sun tuott queaus chi lg haun cuntschüid;
 Cun sprauntza tzuond sün ell s'laschad.* 65

VIII.

*Our d' tschël ilg Sènger guarda giuo
 A reidscher chiaik ch'ell haa cread,
 Pustütt seis ælg têng' ell sün nuo,
 La lgieut ch' l' haa fatt è tuott spandrad.
 Ell stüdi guard' our d' seis chiastèlg 70
 Sün queaus chi hawdn' in terra tuott,
 E uaiä brichia pür tzuond bèlg
 Lur fats, moa eir lur cours aint ßuott.*

IX.

*Parchiai ch'ell haa ils cours da tuots
 Schkiasfyd, cunttuott ssa ll chiændsch lur fats, 75
 Ls impissamaints eir nüds è bluots.
 Chi crai' in quell, haa sul bun platz.
 Ch'ingiün poa autr' uschlgœ giüdar,
 Schi eir ch'ün Raig pussaunt è grqnd
 Nun poa saiswess im pe saluar 80
 Cun tuott seis chiamps, chi lg sun d' cummqnd.*

X.

*Vschè sumlgaunt ingiüm barun
 Ils priguels poa cun art mütschar,
 Chi lg sun urdnad da lg giüst Deis bun,
 Neir gialgardentscha lg poa ustar. 85
 Chiawall da guerr' eir fick gialgard
 Ais chiaussa fauß' a dar agiüd;
 Par bleara foartetza ch' l' hag' ud art
 Nun poa ll spandrar nè dar salüid.*

[127]

XI.

*Ountuott nun s' dee ingiün laschar 90
 Sün chiauß' alchiüna da quaist muond,*

95 *Moa sul sün lg Sènger s' dee fidar,
 Seis elg partuott ch'ell uaia tzuond
 Sün queaus chi lg temmen cun amur,
 E guardan ngand ilg seis cuffoart;
 D' la fomm queaus oasta lur Singur,
 Lur oarmas spendr' ell da la moart.*

XII.

100 *Sia buntad spettain da cour,
 Ch'ell ais sulett ilg noaß agiüdt,
 Chia nuo ns alleigren in lg singur,
 Da mal ch' l'ans oast' ell sul noaß schkiüdt,
 Tras ch'nuo sün seis nuom sqingk ans tngain,
 O Sènger, staa cun tia buntad
 Sur nuo, schkoa nuo uy d' tai ns laschain
 105 E fearm cragiain a tia uardadt.*

*Psalm XXXIII. Ebr.

Benedicam Dominum omni tempore, &c.

Schiaunta in la noatta da lg psalm 130, &c. H. C.

SVMMA. Siand Daud tras la buntad da Deis tuudt
 5 our da lg priguel da la moart, schi lg ingratzg' ell è sudainta
 sū tuott crastiauns, chi deian bain tour a cour, cinguoscher
 èd insagiar la dutschetta da la buntad da quell uschè miser-
 coardgiaiwel Deis: quell salwar awaunt elgs, ilg tmair, èd a
 quel cun lg [128] Spiert saruyr. E chi guarda indrett, schi
 10 affearma quaist psalm grandamaingk la noassa cretta è fidauntza
 in Deis.

I.

15 *Eug uelg ilg Sènger Deis ludar,
 Eir cur 'l'am daa fadigia,
 Seis laud dee saimper cuffessar
 Bèlg fry la buocca mia.
 In lg Sènger eug m' de bun eir tngair,
 Da tuott meis cour sulett par lg uair,
 E brick sün mai amwesse.*

II.

Vschè eir auters tuots, chi haun
Cuntradi ud anguoscha, 20
Ed auden, choa Deis cun seis maun
M' agiüda è m' cunguoscha,
Quatras fick uègn' a s'allagrar,
Cun mai ilg Sènger aut a schmar,
Vixain seis nuom insemmel. 25

III.

Eug nhai ilg Sènger fick tscherchiad,
Our eug eir' in anguoscha,
Ed ell m' haa exudyd, giüdad,
Da tuott paiß greiw chi schkruoscha;
Our d' tuottas temmas mai eir tuudt, 30
Sün ell guardar dee chik ch'ais dschuudt,
Proa ell sulett eir s'uoaluer,

IV.

Chia queaus nun uègn' a s' turpiar
Stuair da lur fidauntxa;
 [129] *Neir mæ culuors par quai schmiidar,* 35
Ch'eaus haun in quell tngiüd spraintxa;
Chia quell chi lg haa in lg bsceng clamad,
Haa lg Sèngr' udyd, cun lg tèmp spandrad
Da tuott sias anguoschas.

V.

Ilg Sènger haa sudad' urnad, 40
Seis anguels in chiampqnga,
Ch'eaus têngan saimpr' intuorn ualgad,
Par ls seiß, ell our d' rampoarnga
Tuots pilga queaus chi lg temn' indrett;
Hei, insagiad, quun bun sulett 45
E dudsch ais Dèis noaß Sènger.

VI.

50 *Bead quell huom chi crai' in ell,
 Staa stawel eir cun sprauntza,
 Chi temm' ilg Sengr, ais sqangk fidel,
 Haa saimper abundauntza,
 Ch'inguotta uain a lg amanchiar,
 Moa puwertad è fgm purtar
 Tirauns è luffs stoun saimper.*

VII.

55 *Moa queaus chi tschearchian cun pißèr,
 Ilg Senger a cinguosscher,
 Nun uain ad amanchiar a lg pèr
 Alck boen, spandrads d'anguoscha.
 Ngyd naun, meiß filgs, m'udyd, schkulars,
 Ch'eug ws uelg mussar a ngyr brick narrs,
 60 Moa tmair indrett ilg Senger.*

VIII.

[130] *Quaista sabgèntscha deisch tii tngair,
 Chia sch' tii uousch lèngk bain uyuer,
 Bun dys giawilschas saimpr' a uair,
 Schi faa in lg cour quaist scriwer,
 65 Chia tii la lengua tèngasch bain,
 Ch' la nun surpassa tzuond in frain,
 Nè tschauntschas chiatiwiegias.*

IX.

70 *Nun far eir mal, moa mütscha lèndsche
 Da quell, plii choa d' la glnda,
 Moa fa ilg bain, ch'ais blear plii chieendsch,
 Quell bain chia Deis cummgnda,
 E tschearck' a star è uyur' in pasch
 Oun tuots, taunt schkoa tii pousch è ssasch,
 Moa ilg pustütt cun Deise.*

X.

Its ælgs da lg Sènger guardan taiß 75
Sün ls pruuß cun bainuulgèntscha.
Awearta sy' urailg' eir ais
A ls rougs da lur prudèntscha.
Incuntra queaus moa guard' ell tryd,
Chi faun ilg mal nè lg haun ubdyd; 80
Our d' terra ch'ell queaus ryscha.

XI.

Its pruuß datschiert Deis clqmn' in lg bsæng
E lg Sènger queaus exauda
E ls spendra, ch'ell dad eaus haa sæng
Da tuott' anguoscha chiauda. 85
Ilg Sènger strusch staa tuott a queaus,
Chi racunguoschen aint in eaus
Lur grqnda puwertade.

XII.

[131] *Anguoscha bleara uain a lg pruuß,*
E Deis Singur ilg spendra, 90
Da tuottas, ch' l'ais fick gratzius,
Seiß oaß ell tuots dafenda,
Ch'ün sul da queaus nun uènga ruott,
Moa lg infidel a pryr uain tuott,
E queaus ch' a ls pruß maal uelgen. 95

XIII.

Queaus uèngen tuots a ngyr splanads
E lg Sènger uain ch'ell spendra
Las oarmas tscheart da seis schquitschads,
Chi lg searuan, bain imprenden.
A tuots ch'in Deis lur sprauntz' eir haun, 100
Nun uain mæ maal ad yr a maun,
Schmalmnads ch'eous mæ nun uèngen.

*Psalm XXXV. Ebr.

Iudica Domine nocentes me expugna, &c.

Schiaunta schkoa ilg psalm 26, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm clamma David Deis in agiüd,
 5 ch'ell uelga schkoa quell chi ais sul ilg drett uair giüst Mastral,
 tour sū è santèntzgiar ilg seis stausch incuntra seiss inamychs,
 è lg dalibrar da queaus. Ed ais ūna uratzgiun da Christ è da
 ls fidels in ūna grānda anguoscha, ch'eous indūran parmur da
 la uardad, da ls infidels è fadyws da la uardad, ils quaus als
 10 daun fadia tzaintza chiasc[h]un, è ls tschearchan sūn la uitta
 schkuntra ilg bain ch'eous haun blear artschfūd da ils [132] fidels,
 ils quaus nun tschearchian auter choa salūd da tuots.

I.

*Meis stausch, sū, Sènger, pillga,
 Staa schkuntr' a meis fadyws,
 15 Chi m' cuntrastaun d' inuulgdia,
 Meis inamychs chiatyws.
 Daa dmaun teis schkiüdt è launtscha,
 E leiw' in meis agiüdt,
 Ty' hasta bain schbalauntscha,
 20 Meis cour cuffoart' è lg tschauntscha:
 Eug sun qui, teis salüdt.*

II.

*Ad eaus tū paß' incuntra
 E schguerra lur cussailg,
 A meiß fadyws staa schkuntra
 25 E metta ls in trawailg,
 A tuorp è txngur ch'eous uèngan,
 Chi tschearchian mia moart,
 Ch'eous inawoa sweß s' tèngan,
 A schdèsch lur fats tuots uèngan,
 30 Chi s' paßn' a m' faar grqnd toart.*

III.

*Lur fats faa yr in puolwra,
 Schkoa l'aura ls main' intuorn;*

[133] *Teis anguel, Sèngr', als spuolura,
E ls chiatscha schkoa in fuorn,
Ch' lur uia saia schküra 35
È blätsch' inu ch'eaus uau,
Inlgur lur uitta sgüra,
Ch' lur fats nun hagian düra,
Teis anguel ls chiatscha maun.*

IV.

*Eaus m' haun txaintxa chiaschune 40
Fatt üna four' è rait
Par mnaar mai in prashune
Cun nauschs agucets txuond quait.
Quella schwantür' als dritxa
Ch'eaus nun s' haun inaccoart; 45
Sagietta ls cun lur fritxa,
Ch' lur rait als pillga dritxa,
Ch'eaus crouden in la moart.*

V.

*Schi uain salgnd my' oarma
In lg Sénger Deis intèr, 50
In seis salüd ch'eug doarma
Txuond leidt txaintxa pissèr,
Chia tuott my' oassa dygia:
Singur, chi t'ais sumlgaunt,
Chi m' spendrasch our d' fadigia 55
E schfrachiasch tuott la ligia
Da meis fadyw pussaunt?*

VI.

*Vschè eir auters spendresch,
Chi uèngn' anguschiads;
Lur fearm fadyws tü stendesch, 60
Chi suott als haun chialchiads.
Amussamaints aluawan,
Chi fawan foartxa stæn,*

[134]
 65 *Naun chiaussas am biittawan,
 Sch'eug fuoß cuntaint dmandawan,
 Chi mæ nun m' uenn in lg senn.*

VII.

*Eaus mal par lg bain m' randeiwan,
 Chi ls eira fatt è spoart,
 Dschoarfnar my' oarma wleiwan
 70 Da tuott saliidt, cuffoart.
 Moa eug, cur eaus giascheiwan,
 Valgaw' eug par lur mal,
 Nun maingk nè uyn baweiwa,
 Dulur, grqnd læd haweiwa,
 75 Par eaus ruguaw' ingual.*

VIII.

*Schkoa meis amich fuos moarte
 V schkoa meis frar giascheß,
 Haweiwa taunt dschkuffoarte,
 Mia mamm' eug schkoa plandscheß.
 80 Moa cur meis fatt tzoap geiwa,
 Eirn' eaus laschkuntra leidts,
 S' raspawn' ils tzoaps è m' dscheiwan
 Tuots schdengs, nè mæ tascheiwan,
 È ls meiß queaus stawan quaits.*

IX.

*Schkoa fauß' infendschaduorse
 Eaus daum beaus plæds badaints,
 Moa haun in lg cour duluorse,
 Ch'eaus schgryngan cun lur daints.
 Quun længk proa guardasch, Sènger,
 85 M' turnainta l'oarma tü,
 90 Ch'eug d' lur schwantüra uènga
 [135] Spandrad, è tü m' sustènga
 Da ls luffs mia sula sü.*

X.

Eug in tia baselgia
Proa lg pœwel stawel, fearm 95
T' pradgiar uœlg, ch'eug chiaawalgia
Par tuott cuffyn è tearm
Par dyr tia pussauntza.
Ls fadyws meiß nun laschar
Ngyr leidts, rump' eir lur schauntza, 100
Chia my' inamyantza
Nun s' poassen plii tschüingar:

XI.

Ch'eaus tschaunschen d' paasch inguotta,
Schy 'ncuntra queaus chi staun
Quails in la terra tuotta, 105
Ingigns pissads eaus haun.
Lur buocca stün mai stenden,
E dyen, giqmgias faun:
Hæ, nuo wsain aunk ch' nuo lg rendan,
O Sènger txaintza menda, 110
Eir tü uaisch choa eaus faun.

XII.

Cuntuott schkoa tü nun sappiasch,
Hei, nun t' infendscher plii,
Ch' tü lur cussailgs fauß schfrachia,
Dalœndsch nun m' esser tü. 115
Hei, leiwa sü, chi s'uaia,
Ch' tü ualgesch, tëngasch drett,
Meis Deis, chia tuott eir craia,
Chia lg Sènger uair Deis saia,
Dafendasch bain meis fatt. 120

[136]

XIII.

Singur, par tia giüstia
Am ténga drett, meis Deis,
Ch' la mala cumpangia
D' meis dqnn chi ais eir teis,

125 *Phi nun s'alleigr' è dia*
In lg cour riqnd Hahæ,
Lg ais yd a noaßa ligia
Dawoa noaß senn, ch'ell rya;
Malgad lg hawain nuo, uah.

XIV.

130 *D' lur fatt faa ch'eous s'turpaien*
È uèngan tuots in tuorp,
Meis dqnn gugent chi uaien
Fick leidts in lur cour oarb.
Cun tuorp è txngur queaus s' uèstan,
 135 *Da mai chi s' laudan taunt.*
Moa leidts tuots faa chi reisten,
D' allgretxgia fatschan feista,
Is pruuss cun Deis pussaunt,

XV.

Chi tèngen la giüstia,
 140 *Giarwüschan chia lg Singur*
Cun la pussauntza sia
S' adau(n)txa cun humur,
S' alleigran d' la uantiira
Da teis fidels famailgs.
 145 [137] *Eug taunt ch' la lengua m' diira,*
Vælg tia giüstia sgüra
Pradgiar, teis laud, cussailgs.

*Psalm XXXVI.

Dixit injustus ut delinquat in semetipso, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 53.

Der dorrecht spricht. H. C.

5 SVMMA. In quaiet psalm ammuossa Daud ilg printzippi
 è funtauna da la uitta nætta è sqingk pruus dapoartamaint,
 è da la uitta mal nætta è sturpgiusa dapoartauntza, è la fyn
 da l'üna è da l'autra. E rougua è cun ell tuott fidels, ch'eous

poassan rumangair è star rantade da lg maun da ls sgingks è pruus, &c. 10

I.

*La chiativiergia d' lg infidel
Daa in meis cour testmungia,
Ch'ingiiinna temma sa' in ell
Da Deis, chi lg ais sia wungua,
Ch'ell s' daa lusaingias, s' cradantqnd, 15
Chia Deis alchiün nun lg uènga wsqnd
Infyna ch'ell cumplescha
Tuotta putränga denga fick,
Chia Deis bain nun la uelga brick,
Moa ch' la crawur aunt cräscha. 20*

II.

[138] *Chia chiaick ch'ell dysch ais tuott chiatyw
È plain d' ingiannamainte,
Nè uoul tadlar alchiün huom uyw,
D' faar bain nun ais cuntainte.
In lètt s'impaiß' ell ilg strawiers, 25
Tras ch'ell uair Deis nun uoul datiers,
Qua s' mett' ell sün la uia
Da faar tuott mal chi lg uain a cour,
Nè schbütt' ingiün mal, par amur
Da Deis è d' la giüstia. 30*

III.

*Moa ilg fidel s' impaiß' indrett
Tia buntad, o Sènger,
Haasch ammussad in chiaick t' haasch fatt,
In ls tschèls eir chi t' partèngen;
E saluasch dfai chiaick ch' tü hasch ditt, 35
Eir sur las nüwlas teis dabitt;
Tia giüstia uetza,
Ais starvla, fearma schkoa aut munts,
Teis santènzgiar sur mals è buns
Haa bleara chiafuolletza. 40*

IV.

*Ch' tii saluasch, Sèngr', eir ün armaint,
Taschair ilg crastiaune.*

*Quun aut, o Deis, èsch tii cuntaint,
A faar bain cun teis maune!*

45 *Quaunt bain staun mæ queaus crastiauns,
Chi s' metten tzuond aint int teis mauns,
Star uelgen a sumbriua,
Suott teis gubern a s' rafraschkjar,
Queaus uèngen a sa sadullar*
50 [139] *Da tia bundetza uyua.*

V.

*Da l'augua fraischkia d' teis daletts
Vainsch tii a ls dar da baiwer,
Da la funtauna d' teis duns næts
Wlains uitta tuots artschaiwer.*

55 *Tras tai ngyn nuo a uair la lgüm,
Tia buntad poarsch' a schkudiin
Chi tai indrett cunguoscha,
Tia giüsty' a tuotta queaus
Chi nun haun cour da phariseaus,*
60 *Moa drett cun uair' anguoscha.*

VI.

*Meis peis yr, Sènger, nun laschar
La uia d' la superwgia,
Eir chia meis mauns nun poassen faar
Schkoa ls mals, ch' lur ouwr' ais dschearwgia,*
65 *Chia queaus chi chiativiergia faun,
Croud'n' in schwantiira tras lur maun,
In eternala paina,
In quella uainsch tii a ls büttar,
Ch'eauns nun s' poan tngair, da tai s'ustar,*
70 *Nè uègn' a tia tschaina.*

Psalm XXXVII. Ebr.

Noli æmulari in malignantibus, &c. L. H.

[= G 28]

*S'poa chiantar schkoa ls psalms 23. My' oarma adautxa, &c.**Erziörn dich nit, èd: O herre gott din gœttlich wort. 5*

LA SVMMA. Ilg Spiert Sängk cummāda tras [140]
 Daid aquì, èd intraguida ils fidels è buns, ch'èaus nun s' deian
 laschar couscher l' inuildgia u sumlgar strauni, parmur da la
 uantüra chia ls maals ud infidels haun, blear in quaiſt muond:
 quur eaus uaien ch' lur fatt a ls uaa d'effett è dawoa lur senn. 10
 Moa ch'èaus deian guardar sün la fyn, choa a queaus chi
 temmen Deis, uèngan a la fyn tuottas chiaussas ad yr tzuond
 bain, ch'èaus uèngan ad hawair buna uantüra, èd ad esser
 indrett beads: è choa ls infidels chi nun haun ingiüna dretta
 temma da Deis, parfick ch'èaus paran ün tèmp a star iffluryds, 15
 uèngan a la dawoa a ngyr ragischads oura, èd ad yr in tuotta
 rauantüra, &c.

I.

*Pruus Christiaun, nun t' grittantar,
 T' parchüra da l' inuildgia,
 Sch' tü bain ilg nausch uaisch rick dwantar, 20
 E ch'ell sur maun fick pillga.
 Ell cun seis bain ingual schkoa lg fain
 Cuort tèmp hawair dee düra,
 Seis ragingm uain gignd a strqm
 Schkoa fluors da la uerdüra. 25*

II.

*A lg Sènger renda teis fatt tzuond
 A tour dawoa sia uælga,
 Schi uainsch a staar sgür in tshell muond,
 Pür t' fid', ell t' pillg' our d' dælga.
 Schi mæ nun t' uain manchiqnd alck bain 30
 A t' nudriar, pür craia.
 Deis uain a t' dar txaintx' ingiannar
 Tuot quai ch' teis cour agraia.*

[141]

III.

35 *Tuott tias uias leidamaingk,
 Laproa tuott tias chiaussas,
 Cummett' a lg bap bun fraischkamaink,
 Lasch' ell far las alaussas
 Madüras ngyr: nun wair pißer,
 Ell tücert nun t' uain fadschgnde;
 40 Tia santèntzgia, différentzgia
 Vain l' ell sün lg dawoa fqnde.*

IV.

*Par lg uair chia lg nausch aint in cuort tèmp
 Ilg cheau uain a bassare,
 Ilg qual haa huossa qui bun tèmp,
 45 Vain Deis sün lg gruing a lg dare.
 T' faa pür par cour choa ll' uain a tour
 A uall sia grandischa,
 Inqual schk'ün uau buoff d' lu damaun
 Baut dschwainta cun sia bischa.*

V.

50 *Moa quell chi spetta qui impaa
 Cun brai' è cun fadigia,
 Ais cun lapyd laproa chiargaa,
 Ch'ell paina poa ngyr uia,
 Improa sch'ell staa uy d' Deis rantad,
 55 Schi uain la rumangaire,
 Cun paasch è paus è bun rawaus,
 Nun uain mangl' ad hawaire.*

VI.

[142] *Ilg nausch faa huossa fick da grænd,
 Da ls daints daa l'ün sün l'auter,
 60 Imnatscha fick, s' main' eir radcend,
 Schkoa wlaïr faar dar in lg clauter,*

*Ils pruuß bain tuots crudar in lg puotx
 È Deis a ls faar schnagiare,
 Daa peida pauc chia Deis uain baud
 D' ell giqmgias tzuond a fare.*

65

VII.

*Huossa uaa lg infidel nguarnyd,
 Schquaß' hasta, launtsch' è spada,
 Par far staar ilg fidel stramyd,
 Chi uaa la dretta strada,
 Matzar cun nuom ilg bun pruuß huom,
 Ch' haa læd da seis malfare.
 Improa uain Deis ilg quaffen seis
 Tras seis cour a chiatschare.*

70

VIII.

*V'n pitschen paa chia lg pruuß bain haa
 Da Deis aqui ardschfide,
 Ais mèlg choa rauba chi nun staa,
 Blear ch' lg infidel haa tngiide.
 Pauc tèm̃p da faar, ais da spettar,
 Ch' lur dguant uaa tzuond a schfracke.
 Ludad sai' Deis, chi uain ils seiß
 Sustngqnd (ed. sustungqnd) cun awantacke.*

75

80

IX.

*Moa quell chia pruuß è redlich ais
 È tscsearchia Deis da coure,
 Haa saimper ilg Singur dafaiß
 Da tuorp è da dulure.
 Da lg tèm̃p d' la fqmm uain l' a wair paun
 Da lg tèm̃p d' la chiulastria,
 Quell ch'ais schbüttad aint saimper ma,
 Da queaus da la grandschia.*

[143]

85

X.

90 *Lascuntra uain ilg nausch chiasal*
D' la fqm̃m è d' maungl' a pryre,
Queaus ch' huossa staun aut cun laud maal,
D' hunur fick da schfluryre,
Txinuaun schk'ün füm è schk'üna lgüm,
 95 *Cur l'aura suffla lainte.*
In batter d' lg æl uain Deis da tschæl,
E ls chiassa cun seis dainte.

XI.

Grqnda grandischa s' stou suffrir
D' ingyne daschüttlamainta,
 100 *Ch'eaus a pagiar nun uelgen ngyr,*
Cun plæds ilg muond badainten.
Vn Christiaun quai ch' l'ais culpaunt
Giüst pagia txaintxa fraude,
Da buna uelga txaintxa dælga,
 105 *E giuld' a ls pouwers baute.*

XII.

Quell ch' huossa uain qui schbüttad,
Schkiatschad par lg nuom da Deise,
Quell saia pür nun stramantad,
Deis scryw' in lg cudesch seise
 110 *Infyn a la ch' ingiün nun poa*
Da maun ad ell mütschare,
 [144] *Quell tèm̃p uain baut chia quell ch'ais aut*
Vain our' a ls schkudichiare.

XIII.

115 *Parchiai chia Deis haa seis dalett*
È uoul quaist cuort hawaire,
Ch' nuo nun ns turpaen d' seis sqingk plæd,
È lg muond nun deian tnaire,

*Sch'eug bain impa fall txaintxa gra,
 Nun schbütt' èll ilg fidele,
 Signd chia Deis ilg tèng in peis, 120
 Ch'ell nun croad' our dad elle.*

XIV.

*Da giuwen sü fyn mia uèlgdün,
 Nun hag eug mæ cuntschüde
 Ch'in maunguell saia ngüid alchiün
 Ch'in Deis haa sprauntxa tgnüde. 125
 Sch' bain autra lgieut inguott' haun mieut
 Schi haa lg fidel da uyuer;
 Cumpart' eir our a quell chi lg roug,
 Schkoa lg bap, dawoa seis scrywer.*

XV.

*Sch' tü uousch hawair l'amur da Deis, 130
 È uywr' è star cun elle,
 Schi guarda faa quai chia bæn ais,
 Brick sieugua lg infidele.
 Chia Deis ais giüst, awaunt seis büst
 Sturpgèntscha nun cumpoarta, 135
 Ilg malixgius chi nun ais pruus,
 Chiatsch 'll our dawaunt sia poarta.*

XVI.

[145] *La bucca da lg drett pruus faa brick
 Bagiar blear nè fawella,
 Dawoa lg Singur s'impaiß' ell fick 140
 Qua chiatsch' ell uy l'hurella,
 Tuott seis intlètt è seis dalett
 Indrett ais ad intlère
 Ilg plæd da Deis, lg cuffoart uair seis;
 Qua mett' ell seis pißère. 145*

XVII.

Lascuntra moa s'adouura lg nausch,
Haa stüdgia, fantaschia,
Choa ell a lg bun muwainta stausch
E lg main' a bacharia.
 150 *Schi lg pillga Deis ilg guaffen seis,*
Dafenda seis famailge,
Schi quell, ilg qual chia saimpr' ilg mal,
Da schdrür pür faa cussailge.

XVIII.

155 *Fidel pruuus, nun hawair dubitt,*
Nun t' lasches mettr' aint auter,
Sch' lg bain lg infidel fuoß gia fick gritt,
Sta stawl' eir suott ilg clauter,
Vyd Deis, quell uain (quai craia bain)
Ch'ell t'schainta seis hertawel,
 160 *Qu a uain Deisuyw ilg teis fadyw*
A schdrür è seis parsnawel.

XIX.

Eug nhai quell tèmپ imweß riwüid
E uys eir cun meiß ælse,
Ch'ün ais in grqnd hunur txètzüid,
 165 *Schbüttawa ls drett fidels è:*
 [146] *Staw' inuerdy, schkoa d' bell metxdy*
Ilg bæschk ueard dad arbagias,
Dèck uia passag, dsieug ell dmandag,
Qua fuo seis fatt tschibagias.

XX.

170 *Staa in lg seruetzi da Deis fearm,*
Dawent nun t' lasches trare.
Chi nun surpassa sur quell tearm,
Vain baut a s'allagrarè.

*Insumma suom staa fearm dad huom,
Deis quell uain baut a schdrüre 175
Ils mals tzuond our, t' saa pür par cour,
Chi soülen da Deis ryre.*

XXI.

*Pür sèasch tapfr' è staa drett sü,
Nun t' lasches ilg cuntradi
Giuv trar: bead tai, scha pür tü 180
Proa Deis staasch in lg drett stadi,
Da fuond da lg cour cun drett' amur,
A quell uoull Deis ilg bappe
Cun seis Sqingk spiert a saimper tscheart
Giüdar in chiaik chi lg dchiappa. 185*

XXII.

*Pür t' salua bain è staa laproa,
Tour nun t' lasc[h]ar l'amure,
Sch' tü bain stousch indiirar falloa,
Schi uain Deis ilg Singure
A padimar ilg muond è dschfar, 190
Queaus chi la mainan lada.
Vyd quai, pruus fraar, nun t' awærar,
[147] Deis spendra ns da lur spada.*

*Psalm XXXVIII. Ebr.

Domine in furore tuo ne arguas me, &c. H. C.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm prüm, 2. 12. 13. 15, &c.

SVMMA. Aquì ura David è rougua chia seis puchiad a lg uènga pardunad, par lg qual ell eira crudad in grànda malatia, 5 è ch'ell uènga eir da quella dalibrad. Ed amuossa tzuond bèlg è clær a racunguoscher è cuffessar la noassa schguasta natüra, fraschletza è puwertad, la quala Christ haa purtad par nuo, improa tzaintza seis puchiad, siand ch'ell haa ils noass puchiads tuudt sün ell, è par queaus purtad la paina par nuo, schkoa 10 queaus saian seis. E cuntuoott faa schkudün fidel quaista cun-

fèssiun, è cun Christ insemmel racunguoscha choa siand chia
 seis amychs mütschen dalœndsch è lg abandonen, è ls fadyws
 s' mettan incuntra, nun chiatt' ell inlgur agiüd, cuffoart è salüdt,
 15 auter koa proa lg sullet Deis: è cun fearma cretta è fidauntza
 roug ell dsura par lg chiastigiamaint, &c.

I.

*Nun m' uellgasch, Senger, chiastigiar
 In tia giüsta füergia;
 Ty' ira uellgasch tü tamprar,
 20 A m' pardunar l' ingicergia,
 Parchiai ch' tias sagiettas sun
 In mai fichiadas a mantun,
 [148] Teis maun am schquitsch' a terra.*

II.

*Meis coarp nun ais inlgur intèr
 25 Parmur da teis giüst schdenge,
 My' oassa plaina d' grand pissèr,
 Ch'eug par lg puchiad paruenge:
 Parchiai ch'eug sun chiatschad txuond suott,
 In las putrængas chieau è tuott,
 30 Ilg fasch m'ais massa grèiwe.*

III.

*Vschè txuond martsch d' biünguns meis chiær
 Ais, par mia uardade,
 Ch'ell schkula, püda schk'ün chiastier,
 Ch'eug uèng toart è schquitschade,
 35 Saimpr' eir d' maal senn par meis biüngun
 Rasad par tuotta meis gialun;
 Nun hag inlgur sandade.*

IV.

*Vschè eug schmnad sun è schmachiad,
 Chia meis cour quell schdarduna;
 40 Schk'ün bouw schbrüg' ell chi uain schkianad;
 Improa cun sprauntxa buna*

*Sun eug cun meis giawüsch uyd tai
Chi ssasch meis bsæng chiaick ch'eug agrai;
Vaisch meis suspys è dschemse.*

V.

*Meis cour eir batta fick d'schmürdüin, 45
Ch'eug nhai par meis puchiade,
Eir foartx' è chrafft nhag eug ingiün,
Meis uys ais eir turblade.
[149] Tuott meys amychs, cumpqings am staun
E proassem lèndsch tuots sur iin maun, 50
Sul tü nun m' abandunasch.*

VI.

*Moa queaus chi guætn' a m' tour our d' peiß
E m' dritxan proa schwantüra,
Queaus tenden latschs saimpr' a ls paß meiß,
Ch' la uitta nun m'ais sgüra, 55
E tschauntschan nausch ingiannamaints,
S'impaisan saimper tradimaints;
Txaintxa chiaschun am schdengan.*

VII.

*Moa eug nun aud ingual schk'ün suord,
Schk'ün mütt nun aur' la buocca; 60
Stun tzuond ingual schk'ün huom ch'ais bluord,
Nè s'poa schküsar chi lg tuocca.
E quaist, singur, fatsch eug par quai,
Ch'eug m' têng cun sprauntxa sul uy d' tai,
Ch' tü, Sngur, meis Deis m' exaudasch. 65*

VIII.

*Parchiai ch'eug aint in mai m' impaiß,
Chia Deis nun m' lascha ngyre,
Chia queaus s'alleigren sün lur brais,
Chi faun falloa cun ryre
Incuntra mai; schkumbaut ch'eug croud, 70
Eug sun pardeart proa plagias uout,
Vai saimper meis battümse.*

IX.

Parchiai ch'eug meis puchiad cuffed,
 Da mia nuschedad nhag lède.
 75 Improa sch'eug saimper bain tascheß,
 Nè mæ tschantschas ün plède,
 [150] Schi uyuen meiß fadyws dintaunt,
 Fearms cræschen, uaun pür inauaunt,
 Maal taintxa drett am uellgen.

X.

80 E quai par ch'eug ls hag fatt da lg bain,
 E m' faun eir grnd cuntradi,
 E quai parmur ch'eug cun cour plain
 Nun uèng dawoa lur stadi,
 Moa uèng dawoa ilg bæn indrett,
 85 Chia tün cummqndasch sulsulett;
 A tai dun fai è cretta.

XI.

Cuntuott nun m' bandunar, singur,
 Meis Deis, nun m' staar dalcendsche.
 Fastina baut cun ty' amur,
 90 Chia tü m'agiüdesch chiaendsche.
 O Sènger sul ilg meis saliüd,
 Surcuorra baut cun teis agiüü,
 Chia ls infidels queaus taschan.

*Psalm XXXIX. Ebr.

Dixi: Custodiam uias meas, ne delinq &c. H. C.
S'chiaunta in la noatta da lg psalm 1. 2. 12. 13. 75. 124.

SVMMA. Quaist ais üna cummüna uratzgiun, in la quala
 5 ün fidel cuffessa è racunguoscha chia tuott christiauns uèngan
 par ls puchiads ch'èaus imminchiady faun, appussaiwelmaingk
 chiasstigiads, è rouguan Deis par gratzgia: èd ourawaunt ch'ell
 poassa mastriar la lengua, chia quella nun [151] surpassa.
 Ilg qual ais fick üna greiua chiaussa eir a ls fidels: Ilg pustütt
 10 cur eaus uèngen atitzgiads da ls nauschs èd infidels. Quatras

racunguschand ils fidels lur puwertad è fraschletza, è choa eaus
è tuotta lur fatt saia tuott uanitat, s' uoalwanè uyd Deis par
agiüdt, chia quell ils dalibra da quell è da tuott auters puchiads.

I.

Ngqnd eug da lg infidel schdangad
Parmur da meiß puchiadse, 15
E ngqnd dad ell pür plü chiargiad
D' sturpgèntschas è d' nuschdadse,
Ch'eug fuoß schi quell è tshell putrun,
Nun hawiqnd da quai chiaschun,
M' hawèg eug tuut awaunte, 20

II.

Da m' parchiürar inu ch'eug geß
Da mia lingua baine,
Ch' la nun pachiaß è nun surgeß,
Ch'eug tngeß la buocc' in fraine,
Dintaunt chia lg infidel fuoß qua, 25
Parfick ch'ell mæ am tngeß schdanga,
Eir tücert am feß è foartxa.

III.

Vschè taschèg eug længk truond mütt,
Ch'eug nun tschantschaw' eir baine,
Par temma da fallar pustütt, 30
Chia lg cour am ngywa plaine.
Pürplü dschearu ngywa la dular
Da lg fæch arsaint ch' eir' in meis cour,
[152] *Ch' in mai bruntlqnd bulgywa,*

IV.

Infyn ch'eug nun m' pudèg plü tngair, 35
Ch'eug dschèg cun mia lingua:
Am lascha, Sènger, mia fyn uair,
Quaunt længk ch' t' haasch taiß la dschengua?
Dym' la masüra da meis dys,
Quaunt længk eug stou cun ls inamychs 40
Qui uyuer in misiergia.

V.

Schi mèra ch' t' hasch meiß dys schantad
Bè lungks da quatter dainta
Schi tuott meis tèmp uain cungualad,
 45 *Vy d' tai: ùna gryainta.*
Tscheart tzuond inguott'ais schmad tuott huom,
Par fearm ch'ell par' hawair ilg nuom;
Quai s' pillga bain par coure.

VI.

Ilg crastiaun uaa qui intuorn
 50 *Ingual ùna sumbriua.*
Schi chiai pür faa ll ramur schk'ün stuorn,
Cur ell qui plü nun uyua?
Ell raspa rauba ch'ell nun ssa,
Chi uain lantuorn, chi lg sapchia gra.
 55 *Aqui noaß fatt ais uaune.*

VII.

Sün chiai damæ am deß eug tngair,
Ch'eug, Sènger, guarda ngqnde.
Tü 'sch mia sprauntza sul par lg uair,
Sün lg qual eug uèng putzqnde.
 60 *Cuntuott am spendra tü, meis Deis,*
Da las sturpgèntschas da ls mauns meiß,
Chia narrs nun ryan d' maie.

VIII.

Eug immüttesch, sch'eug uèng schdangad
Nè awr' la mia buocca,
 65 *Parchiai ch' tü m' haasch fatt quai dxitzad*
Ch' tia giüstia tuocca.
Schi m'autza tia giaischla sü,
Ch'eug sun tzuond schmoart è flaiwel ngü,
Da lg schmnar greiw tras teis maune.

IX.

Parchiai dintaunt tū battlesch lg huom 70
Parmur da seis puchiade,
Ch' lg aur uènga tzuond txawrad da lg pluom,
Schi uain 'll uschè schmalmnade,
Schk'iin pgnn d' las chiceras tzuond guastaa
Chèck bell dalett è bain ch'ell haa; 75
Vschè ais uain seis fatte.

X.

Schi taidla, Sènger, sù meis rœg,
Intlègia meis bragyre,
E nun t'iffendscher schkoa per gicech
Mias larmas ad udyre, 80
Parchiai ch'eug eister sun our d' chiaa,
V'n palagrin awaunt tai schmaa,
Schkoa tuott meiß pardawauntse.

XI.

Stoardsch' our da mai cun teis battiim,
Ch'eug m' poaß' impa rcuwrare, 85
Aunt ch'eug m'inuènga our d' quaist füm
A chias' utruo müdare.
 [154] *Aunt ch'eug uèng' our d' quaist muond manad,*
Aqui brick plü a ngyr chiattlad,
Ilg qual ais meis cuffoarte. 90

*Psalm XL. Ebr.

Exspectans exspectaui Dominum, &c. H. C.

S'chiaunta schkoa lg psalm. 1. 2. 12. 13. 15. 73. 124. 130.

SVMMA. Ell ingratzgia Deis afaimaingk, chi lg hagia
 dalibrad dad üna tammäinga malatia, è rougua ch'ell ilg uөлga 5
 spandrar eir dad auters priguels, aint in ls quaus ell lascha tras
 seis sabbi, aut, sängk cussailg, blear ils seiss ngyr: da lg qual
 ingiün nun poassa nè deia wlaire ssawair tuotta las chiaschuns,

moa chia lg fidel s' deia fidar da Deis, è s' metter in seis
 10 maun, cun tschearta fidauntza, ch'ell fatscha tuott per bain è
 salüdt da ls seiss, schi uènga quai tuott a saruyr a sia bea-
 dèntscha è salüd, schkoa èlg haa seruyr a Deis, brichia cun
 ammuossa choa è s' deia indrett seruyr a Deis, brichia cun
 15 uffearas u sacrificis, moa cun uaira ubedgèntza è uyuer dawoa
 la uèllga da Deis, è far quai chia quell cummandà cun uaira
 cretta da cour, dawoa lg exaimpel da David, schy da Christi,
 lg qual haa cumplyd la uèllga da Deis par tuots, &c.

I.

Eug stawlamaingk spettad nhag ngqnd
Ilg Sènger cun cuffoarte,
 20 [155] *Nè m' uertziag mæ dubitqnd*
In priguels da la moarte;
Ed ell tadlad haa meis bragyr,
Ais statt pardeart a m'exudyrr
Meis ræg cun buna uèllga.

II.

25 *Signd ch'eug eir' in la palii*
Da las furtiinas tuudte,
D' la mauta nun pudaiwa sü,
Laint ngywa pür plü fuute
Schi m' haa' l tratt our, in peis dritxad,
 30 *Sün üna peidra fearm schantad,*
Ch'eug fearma meis paß sgüre,

III.

Ch'eug nhagia dchieau quattras chiaschun
Noaß Deis bain da ludare
Dancæw cun üna dfai chiantxun,
 35 *Eir blears a murventare*
Ch'eaus uèngan quai indrett a uair
Cunguoschr' ilg Sènger èd a lg tmair,
Sün ell schantar lur sprauntza.

IV.

*Bead quell huom chi haa tschantad
 Sün lg Sènger sia chüra, 40
 Vy d' queaus da grænd nun haa guardad,
 Sün Deis sulett sa sgiüra;
 Dawoa mansnærs nun s' lascha trar,
 Cun uanitats eir lusingiar
 Our da la dretta uia. 45*

V.

[156] *Parchiai tü, Sènger Deis meis, haasch
 Trats mürawlgus blæars fatte,
 Ilg quint da teiþ cussailgs sul ssach,
 Ch' tü hasch par nuo bain tratte,
 Chia, sch'eug m' metteþ queaus a numbrar, 50
 Ilg number nun s' pudèþ chiattlar,
 Ch' tü saimper ans parchürasch.*

VI.

*Par lg qual nuo render nun t' pudain,
 Chia tü nun vusch nè bscengasch,
 Ch' nuo t' fatschan cun noaþ paun da lg bain, 55
 Vffearlas tü nun scengasch,
 Moa uousch ubeidgia dfai famailga,
 Parquai furad m' haasch bain l'urailga,
 Ch' tü nun uousch sacrificxi.*

VII.

*Cuntuott (dysch Christ) sun eug pardeart 60
 D' cumplyr la tia uellga,
 La ledsch' in lg cudesch teis aweart,
 Manaia mia dællgia,
 Queaus sacrificxis maniad
 Ch'eug sul a schdrür uèng' ilg puchiad, 65
 Ch' tü sèasch, Deis, cuntainte.*

VIII.

70 *Ilg qual ais tuott ilg meis dalett*
Da faar tias uelgas plainas,
Chia quellas scrittas sun indrett
In tuott las mias uainas.
Eug nhag aweartamaingk mussad,
Tia giustia clær pradgiad
In la baselgia gronda.

IX.

[157]
 75 *Eir mèra, ls læffs nun hag eug tngüd,*
Tü, Sènger, ssasch quai twesse,
Tia giustia brick uulgüd
Tngair suott a mai amwesse.
Tia uardad nhag eug pradgiad,
 80 *Choa tü hasch saimper bain saluad*
Lg bain ch' tü hasch imprumisse.

X.

85 *D' clamar eug oura nun rafyn*
Lg saliüd teis è buntade,
Quun dfai tü sèasch è chiaryn
Proa lg pæwel araspade.
O Sènger, schi, nun m' tngair eir tü
La tia misercoardgia sü,
Tia fai è buntade.

XI.

90 *Am ucellgan saimper bain saluar,*
D' taunt maals eir mai dafender,
Ils quaus par blears nun s' poan numbrar,
Ch'eug d' strètt nun m' poaß pür stender;
Putrèngas tauntas m' haun tuudt aint,
Ch'eug dy è noatt in quellas staint,
Nun poaß eir tuottas uaire.

XII.

Sun plüis choa pails sun sün meis cheau; 95
Quatras meis cour uain flaiwel.
Cuntuott, da cour, Singur, i' roug eug,
Ch' tü m' sèasch buntadaiwel,
Cun buna uællga m' dalibrar
Festina, Sèngr', a m'agiüdar, 100
Ch'eaus s' stouen turpiare,

[158]

XIII.

E uègnr' insemmel miß a schdèsch
Tuott queaus chi uaun tscherchiqnnde
Da metter mia uitt'our d' peiß:
Tschesn' inawoa fick tmqnde, 105
E uègnr' awoartamaingk sturpgiads
E stætten giuo da lur puchiads
Queaus chi sun leidts d' meis dqnne.

XIV.

Per quai ch'eaus s'haun fearm intramiß
Da m' mettr' a tuorp per taie, 110
Schi poassen eaus a sack ngyr miß,
Queaus chi faun bæffa d' maie.
E queaus s'alleigren saimpr' in tai,
Chi t' tschearchn' è daun a tai sul fai,
Ch'eaus saimper tai, Deis, lauden 115

XV.

Queaus ch'qmman, Sèngr', ilg teis saliid
Cur eug sun plain d' dulture,
Nè hag ingur cußailg hagiüdt,
Schi ais ilg meis Singure,
Chi haa pissèr d' mai da m' giüdar: 120
Tü 'sch meis agiüdt, chi m'uusch spandrar.
Meis Deis, nun faar længk dmura!

*Psalm XLI. Ebr.

Beatus qui intelligit super egenum, &c. H. C.

Schiaunta schkoa ilg psalm 1. 2. 12. 13. 15. 73. 124. &c.

SVMMA. In quaist psalm sa sgrischa ilg Spiert Sjangk
 5 in Daud, schi in Christ èd in tuott fidels [159] è sa schnuescha
 da la crudelitat, schwantüra è condemnatzgiun da ls infidels è
 schgrischuus tirauns, ils quaus tzaintza misericordgia schquitschan
 èd anguoschaien Christ è seis members, schkoa sun fatts ils
 inamychs da Daud, chi ais statt üna fgüra da Christ: è ls
 10 fadyws da Christ swess, Iüda è ls Iüdeaus. E per quai schi
 mett'ell in lg prüm aqui inschkuntra la beadèntscha da ls fidels,
 a dar ad intlèr, quun bain cun queaus stetta, ils quaus nun sun
 schkoa ls infidels crudels, moa tras uaira cretta è chiaritad
 haun misericordgia, cuschidran è s' laschan ngyr puchiad da
 15 la misèrgia è puwertad da queaus, chi uèngen schquitschads,
 haun fadigia èd anguoscha in quaist muond: Chia s' poassa per
 cuntradi uair la puwertad è cundamnatzgiun da ls infidels,
 ils quaus cun parpissada malitzgia anguoschaien Christ è la sia
 nembra, schkuntra la bainuulgèntscha è bain chi ls uain da
 20 queaus spoart è fatt, &c.

I.

*Bead ais quell chi sabgiamaink
 Handlaia cun lg schquitschade;
 Quell uain ilg Sènger sgüramaingk,
 25 Our ch' l'ais in lg bsceng fichiade,
 Our a lg giüdar da mal a lg trar,
 Ilg Sèngr' alg uelg cussaluar
 E lg dar uitt' è sandade,*

II.

*Ch'ell poaß' in terr' eir qui giudair
 [160] Buna uantür' è lgüsche,
 30 Parchè ch' tü mæ nun uainsch par lg uair
 A lg render a lg giawüsche
 Da seis fadyws chi lg uellgen maal.
 Ilg Sèngr' ilg uellga surlewgiar
 In lg létt d' la malatia.*

III.

Seis lètt tü uainsch suott a müdar 35
Cun pgnns fraischks in seis male.
O Sèngr, am uèllgasch eir giüdar,
Tai roug eug eir par tale.
My' oarma meidgia da lg puchiad,
Ch'eug nhag incuntra tai fallad, 40
O Bap misercoargiawel.

IV.

Moa chiaï faun ils meiß inamychs,
Cur eug indiür cuntradi?
Queaus rouguan maal a mai in lg uys
Aint in meis pouwer stadi, 45
E dyen: Cur uain'l a muryr?
Cur uain seis num hoatzmæ a pryr?
Quai tschearchn' è gyran saimper.

V.

E sch'eaus allchiüns bain paarn' a ngyr,
Chi m' tschearchian cun pissère, 50
Schi uoul improa lur cour pür ryr,
Sch'eaus bain nun s' laschn' intlère;
Cun buocca tschauntschan bèlg awaunt,
In lg cour s'impaiissan mal dintaut;
Quai our dawaunt laschn' oura. 55

VI.

[161] *Meiß inamychs intaunter sai,*
Insemmel eaus marmuingan;
S'impaiissen mal incuntra mai,
Cun mai eir saimper puingan
Dschqnd: Ell haa fatt qualch greiw puchiad, 60
Cun lg qual ell s'haa txuond schwantiürad,
Ch'ell mæ nun leiw' our d' lètte.

VII.

65 *Schi brick pür meis aweet fadyw,
 Moa quell chi s' faw' eir d' chiasa,
 S' muossaw' ad esser agualyw,
 Giuo d' mia maisa rasa
 Mangiawa schkoa ell fuoß fidell,
 Quell s' bütta cuntra mai rawell
 E tschearchia da m' tradyre.*

VIII.

70 *Cuntuott, Singur, cumparta m' tü
 Buntad è misercoargia,
 E dritxa m' è m'agiüda sü,
 Ch'eug rumpa lur cuncoardgia,
 Chi uèng ad eaus uouta rawy:
 75 Vy d' quai ssag eug, ch' tü 'sch meis amych,
 Chia meis fadyw nun giüwla.*

IX.

80 *Parmur ch'eug sun prius èd intèr,
 Vainsch tü in peis a m tngaire;
 Per mai uainsch ad hawair pissèr,
 Saimpr' awaunt tai m' hawaire.
 Cuntuot ludad sai' ilg Singur,
 Deis d' Israel, noaß saluadur,
 [162] A saimper, Amen, amen.*

Psalm XLII. Ebr.

Quemadmodum desiderat ceruus ad fon. &c.

Schiaunta schkoa lg psalm 1. 2. 12. 13. 15. 73. 124. 130.

5 **CVMPILGAMAIN.** Siand Daud tras seis filg Absalon
 schkiatschad da lg raginam, schi haweiw 'ell la mer dudur èd
 increschantün par quai, ch'ell ngywa tngüd our da lg saruetzi
 da Deis, ch'ell nun pudaiwa cun lg poewel ngyr insemmel in
 lg lœch ingiua è s'udyua ilg plæd da Deis, è s' fawa cumünna
 uratziuns, s'hundrawa, s'ludawa è s'ingratziawa Deis insemmel.

E par quella chiaschun lg plü fick roug'ell cun grànda fidauntza 10
 è sprautza, chia Deis ilg uellga arturnantar in seis stadi. Ed
 ammuossa uschè, chia scha è s' dehiapaß, chia Deis laschass
 ün fidel uschè aut ngyr in la furtünna, è chiafuol in l'anguoscha,
 ch'ell paress ad esser tzuond bandunad da Deis, chia ls
 inamychs da la uardad fessen dscheng da Deis è da la uaira 15
 cretta, u chia lg dimuni è la chiarn ilg wlessen metter in
 dubitt, schkoa chia è nun fuoss ün uair deis, u chia quell nun
 lg uelga bain, è ch' la sia cretta sèa faussa: schi s' deia quell
 cuffartar sün Deis, è uy d' quell s'uoluer è lg ruguar ch'ilg
 uellga alg dalibrar cun tschearta sprautza, ch'ell uènga a lg 20
 dalibrar, è ch'ell uènga a la fyn a ngyr in lg drett taimpel da
 Deis in tschèl, èd aqua awaunt la sia fatscha [162] saimper a
 s'allegrar, è cun tuott ils sagingks cun algretzgia a lg ludar: è
 chia ls infidels, chi sun sarrads oura da quella algretzchia,
 uèngan lhura cun grànda rügla stuair uair è ssawair, quai 25
 ch'èaus nun haun uulgüd crair, chia è saia ün uair Deis, è chia
 la cretta da ls fidels sèa statta la dretta, &c.

I.

*Schk'ün tschierui tschearchk'a ngyr proa lg flüm,
 Our ell ais stanglantade,
 Vschè giawüscha meis custüm 30
 Da ngyr da tai rfraschkiade.
 My' oarma tzuond haa grànda sai,
 Arsagia, Deis, da ngyr proa tai,
 Ch'èsch quell fearm Deis uyuaainte.*

II.

*O, cur uain mæ quell tèmp a ngyr, 35
 Ch'eug awaunt Deis dcheau uènga,
 Parchè ch'eug mæ nun poaß durmyr,
 Taunt ch' lg infidel quell tènga
 Meis Deis schdangad imminchiady
 E dysch: Teis Deis t' haa bèlg trady; 40
 Inu' ais ell pür huossa?*

III.

Quai dschflynchia mia uitta tzuond,
 Ch'eug dy è noatt pür cryde,
 Nè maingk eir outra spis' in lg muond
 45 Choa larmas, ch'eug nun m' fyde,
 Our eug m'allgoard cun chè dalett
 [164] Eug mnawa 'lg pœwel da Deis drett
 A lg dar laud èd hunure.

IV.

Chè m' faasch, my oarm', yr cun lg cheau baß,
 50 In mai uschè rantunasch?
 Cun fearma sprauntx' in Deis staa taß,
 Dad ell nun t'abandunesch,
 Ch'eug uèng amuo a lg ingratzgiar,
 Awaunt ell fry hunur a lg dar
 55 Par seis saliüd cussnade.

V.

Meis Deis, meis spiert in mai uaa baß,
 Our eug da tai m'allgoarde,
 Choa lg pœwel tras ilg Ioardan traß
 Cun teis agiüd, cuffoarte;
 60 Las mürawailgas ch' tü hasch fatt
 A lg agiüdar partuottafat,
 In plauns èd in muntqingas.

VI.

L'ün buolg sur l'auter uain schbrügnä,
 Furtüna m' plouw' a dæsse.
 65 Tuott tias uondas in lg mar grqnd
 D' sur mai uaun oura græsse.
 Grqndas furtünmas tü m' trametsch,
 Ch'eug stun schkoa sün ün pigiqng blætsch,
 Schfuondr' aint pür plü chiafuolle.

VII.

Sün lg dy trametta Deis buntad, 70
Ch'eug d' noatt ilg laud chiantqnde
Proa lg Deis nyuaint têng eug urad,
Proa quell eug m'uoalw sul, dschqnde
 [165] *A Deis ilg meis friungk:*
O, choa m'imblidasch uschè tschunk, 75
Our lg inamich am chialchia?

VIII.

È uain (am par') a mai chiatschad
Tras l'oaß' our üna spada,
Dintaunt ch'eug uèng angurdiad
Da meis fadyws, bragiada, 80
Chi m' dyen tuotta dy palais:
Teis Deis pillg' huoß' inu' ell ais,
Ch' tü uousch pür crair in quelle.

IX.

Chiai uaasch, meis spiert, uschè tzuond dschtuudt,
Vschè mal paus a m' dare? 85
Staa stawl' in Deis leidt cun teis uut,
Ch'eug uèng a lg ingratzgiare
Amuo par seis saliidt, ch'l'am uain
D'allgretzgia grqnda mai far plain,
Cun lg qual meis Deis ell s'muossa. 90

Psalm XLIII. Ebr.

Iudica me Deus & discerne causam meam, &c. [H. S.].

[= G 29]

S'chiaunta eir schkoa südsüra ais ditt.

SVMMA. Quaist ais üna uratzgiun ineuntra ils inamychs 5
 da la uardad, fick a quell prapcest, schkoa südsura da lg psalm
 proassem uiwaunt ais ditt.

I.

*Santèntxgia, Deis, maina meis stausch
 Incuntra lg nausch mal pœwel,
 10 [166] E m' spendra our da maun da lg nausch,
 D' lg ingiannadur fick stræwel;
 Signd, meis Deis, tii mia uirtüdt,
 Schi choa am laschas uschè nüdt
 E dschtuudt suott meis fadywe?*

II.

*Trametta m' tia uaira lgüm,
 Tia uardad mai maina
 Proa teis sqingk munt our da lg schtür füm
 In tia chigmbra plaina,
 Ch'eug uèng avaut ilg drett utar,
 20 Deis, my' allgretzg' a qua guardar,
 Ch'eug leidamaingk tai lauda.*

III.

*Chiai uaasch, meis Spiert, uschè tzuond dschtuudt,
 Vschè maal paus a m' daare?
 Staa stawl' in Deis, leidt cun teis wuudt,
 25 Ch'eug uèng' a lg ingratzgiare
 Amuo par seis saliüdt ch'ell uain
 D'allgretzchia grnda mai far plain,
 Ch'eug ell, meis Deis, cinguoscha.*

*Psalm XLIII. Ebr.

Deus auribus nostris audiuius, &c.

Schiaunta in la noatta da lg psalm 114, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm plaundsch' ell, choa lg pœwel
 5 indūra greiua schgrischusa anguoscha [167] par l'hunur da
 Deis è la uaira cretta, èd improa chia Deis nun lg agiüda cun
 mirawlgusa pussauntza, schkoa ell ls haweiwa giüdads uywaunt,
 cur ell cun taunt miracuells ls manà our dad Egypta, tras ilg

desiert in la terra d' l'imprumischun, sul tras sia gratzgia è
 pussauntza, & tzuond inguotta tras lur uirtüd. E rougua 10
 ch'ell ucellga hoatzmæ ammuossar la sia uirtüdt, èd ils seiss a
 la fyn defender è dalibrar da las ingioergias da ls infidels. Ed
 ammuossa uschè chia scha baingia è s' dchiappas chia Deis
 laschass ils seiss ngyr paramur da la uardad, suott ils infidels,
 chia queaus als hawessen suramaun, è ch'ell ls laschass impa 15
 iffichiads, chia par quai nun s' deien eaus deschetter, ngyr
 flaiwels è wlaier crudar giuo da la cretta, moa ch'eous s' deien
 impissar èd algoardar sün la pussauntza è buntad chia Deis
 hagia autras uoutas ammuossad a ls seiss, incuntra ls infidels,
 èd uschè sün quella s' cuffartar, è tzuond brichia sün lur aigna 20
 uirtüd u sandad: è s' uoaluer uschè uy d' Deis a roeg, cun plaina
 fidauntza ch'ell uènga a la fyn a ls agiüdar, èd ad adutzar ilg
 seis laud.

I.

O Deis, udyd ch' nuo wain quidawaunt,
Noassas urailgas, noaß pardawaunt, 25
Chi ns haun tngiud raschunade
Quellas lawuors chia tü da lur dys
 [168] *Haasch tras buntad fatt par teiß amychs,*
Quatras tai palantade,
Choa tü haasch ils pagiauns schkiatschad 30
Ed eaus in lur læch implantad,
E ls infidels queaus haasch tü dschdrütt,
Moa quaists fatt crescher sii cun frütt,
Quai ls hasch tü sul fatt cun teis maun,
Sch'eous bain uyd tai nun guadangaun. 35
Halleluiiah (ed. -as), noaß Deis ludad.

II.

Parchiai ch'eous haun ilg pagiais tuudt aint
Tzuond brichia tras lur aign' ardimaint,
Eir brichia cun lur spada.
Cun lur pußauntza nun haun eaus tngiud, 40
Surwngyd uitoargia nè lur salüid
Par lur lgieut è bragiada;

Moa lg maun da lg bratsch teis haasch duwrad
 Tras spüra gratxch' ed eir buntad,
 45 Ch' la tia uist' haa datt splandur,
 Tras ch' tü als haasch purtad amur,
 Cuntuott èsch tü, Deis, ilg meis raig,
 Bain dritza tü a Iacob dfai.
 Halleluiah, noaß Deis ludad.

III.

50 Tras tai nuo ngyn ils noaß inamychs
 Our' a büttar, schi ns uaien par lg nys
 Inqual schk'ün bouw chi puinga;
 Tras teis nuom ngyns sul suott a traplar,
 Ils quaus incuntra nuo uelgn' aluar
 55 [169] E ngyns a ls dar sün lg gruinge.
 Sün meis balaister eug nun m' fyd:
 Par mia spada fuoß eug pryd,
 Chia quella mai nun haa giüdad,
 Moa tü 'sch sul quell chi m' hasch saluad
 60 Da meiß fadyws chi m' uellgen maal;
 Queaus mettesch tü a tuorp, par tal
 Halleluiah, Noaß Deis ludad.

IV.

In Deis ans wlain nuo saimper tngair buns
 Schi ngyns tras ell a ngyr tuots baruns,
 65 Seis nuom a saimpr' hundraine.
 Moa huoß' haasch tü tzuond nuo rafiüdad,
 In tuorp è txngur ans haasch bandunad,
 Tras quai ch' nuo paruangiaine,
 Ch' huossa nun tragiasch in noaß chiamp
 70 Nè da lg maun drett nè da lg maun tschamp,
 Tras quai mütschain nuo d' noas fadyw,
 Chia d' nuo nun lg spett' ingiün huom uyw,
 E quai tauntyn ch' nuo wain in chiaa
 Ans uain da noaß fadyw rubaa.
 75 Halleluiah, Noaß Deis ludad.

V.

Tü ns haasch schkoa nuarsas ingual a lg luff
Büttads awaunt, è rasads suott giuff,
Intaunter ils pagiaunse.
Teis pœwel haasch uandiid par pauck,
Ch'ell nun haa prædsch taunt choa muwel mauck, 80
Nun uain stüngad schkoa chiaunse:
 [170] *Tü ns mettesch our a ngyr schdangads,*
Noaß wschyns d' nuo ryen allagrad,
E gïmgias faun intuorn intuorn
D' noaß Deis chi ns lascha mettr' in fuorn, 85
Ch' lg ais üna bæff' è dyr da nuo
Da ls infidels tuott sü è giuo.
Halleluiah, ilg sngur ludad.

VI.

Txngur ais imminchiadi awaunt mai,
Ch'inu' eug uèng u paß, eug m' turpai, 90
Nun aschk utzar meis cheaue.
Par mur da quell chi m' uaa tragiqnd sü,
Blasmqnd la crett' eir: Huossa uaisch tü:
Da far uandett' ell leaugua.
Cumbain chia quai ns inschkuntra tuott, 95
Ns laschains improa brick metter suott,
Parquai nuo brichia t'imblidain,
Eir tia ligia nun schnagiain,
Noaß cour nun tsches' eir inawoa,
Our d' teis truig nun passains amuo. 100
Halleluiah, ilg Sngur ludad.

VII.

Ngqnd nuo intauntr' ils dragiuns chialchiads,
Tœst cun la moart txuond suott cuwarnads,
Schi ns wlains saluar uy d' taie.
Parchiai sch' nuo ngissen ilg sqingk nuom teis 105
Ad imblidar, clamar auter Deis,
A rumper tia laige,

Nun ngið Deis lhur' a nuo tscharchiar,
 [170] Ch' nuo nun ns pudessen atzuppar?
 110 Ch'ell tscheart cinguoscha tuott noaß cour.
 Cuntuott wlains aunt par sy' hunur
 Imminchiady ns laschar schkiannar,
 Schkoa nuarsas a la metxgia trar.
 Halleluiah, ilg sngur ludad.

VIII.

115 O Sènger, t' schdaischda. Chiai doarmisch plü?
 Nun ns tngair schbüttads, pür leiv' hoatzmæ sü.
 Chiai txuppasch tia fatscha?
 Choa pür imblidasch noassa dulur?
 Ch' nuo ngyn schquitschads suott par ty' amur,
 120 Ch' nuo èschn' ingual schkoa schdratscha.
 Oun l'oarm' a tèrra nuo ns büttain,
 Par terr' in uainter nuo giaschain.
 Vschè tzuond dschmiß è dschtuudt èschn' nuo,
 Schi leiwa, ns giüda tü amuo.
 125 E ns spendra par tia buntad,
 Sch' nuo bain hawain brick guadangad;
 Halleluiah, Noaß Deis ludad.

Psalm XLV. Ebr.

Eruetauit cor meum uerbum bonum &c. [A. R.]

[= G 30]

Schiaunta schkoa: Min hertz haatt guotes wort betracht.

5 SVMMA. In quaist psalm chiauntan ils filgs da Chore ilg
 laud da lg raig Salomon, da la dignitad da sia (ed. fia) beltetza, è da
 la gratzgia da lg seis fawlar, da sia gialgardentscha, pussauntza,
 inawauntetza, hundredentscha è magestad, ch'ell haweiwa, [171]
 èd eir la ragina sia mulgeir. Vschè eir da la uantüra da seis
 10 uffaunts. Ed in quai, schkoa tras üna fgüra, daun ad intlèr è
 puinchian sün Christ è sün la baselgia si[a] spusa, èd eir la
 pussauntza, magestad èd auta buna uantüra è bèadentscha da
 seis raginam, &c.

I.

*Eug bunas nouwas uelg chiantar,
 Ilg laud da lg raig da cour schburfflar. 15
 Vaa, mia lengua, inawaunt,
 Schkoa lg maun dad ün ladin scriwaunt.*

II.

*Tü èsch ilg plü bell huom da lg muond,
 Tia lengua plaina d' gratzgia tzuond,
 Parchiai chia Deis t' haa adutzad, 20
 Cun duns è gratzchia saimpr' hundrad.*

III.

*Tia spada tschintesch sün lg gialun,
 Cun quella giüstrasch fraischk barun,
 Cun teis pläed schdrüigisch cun hunur
 Tüxerck, Pappa, Raig, Imperadur. 25*

IV.

*Vaasch inawaunt cun magestad,
 Sün teis chiawall d' tia uardad;
 Buntad, giüstia uousch tü far,
 Ch'ingiün nun poa tai tschasantar,*

V.

*Chia tuot sa stoua mürawlgar 30
 Da quai ch' teis maun uain a muossar.
 Tias sagiettas passan tras
 Ilg cour da teis fadyws maluaschs.*

VI.

[173] *Ils pouvvels croudän suott teiþ peis,
 Eir uain teis räginqm, o Deis, 35
 A star in peis bain stawel, fearm
 A saimpr' è saimper txaintxa tearm.*

VII.

40 *Ilg teis bastun, singal da raig,
Téngsch bèlg sü drett giüst awaunt tai;
A la giüstia bain real,
A la putrænga uousch tii maal.*

VIII.

45 *Parchiai chia teis Deis t'haa undschü
Cun lg celi da l'allgretxgia plü
Choa tuott teis frars è cumpanguns,
Ch'èsch la funtauna da tuott duns.*

IX.

*La tia vistmainta frada bain
D' sandad, la qual' our d' tai ans uain,
Da tia dalettaiwla cuort,
Da lg plæd chi faa udyr ilg suord.*

X.

50 *In quellas fillgas — staun da raigs —
Tia spusa maina uia lg brais.
La tia baselgia cun hunur,
Quai ais la spusa da lg Singur.*

XI.

55 *Pür guarda, fillga, t' giütta sü,
La uusch da lg spus teis taidla tii.
Teis uèlgs txuond bütt' our da teis cour,
Sch' tii uousch ch'ell t' uèng' amur a tour.*

XII.

60 *Schi uain ilg raig ch'ell haa giawüsch
Da tia beltexxa, bella lgüsch,
Parchiai ch'ell ais ilg teis Séngur,
[174] Quell sul adura, dænd hunur.*

XIII.

*Sün quellas noatzas uègn' a t' ngyr
Rick noattxaduors hunur a t' dyr;
Hundrad ais la Ragina bèlg,
In lg Spiert choa lg coarp fittada mèlg.*

65

XIV.

*La uain manada proa seis Raig
Cun sias bain chiambreras dfai
In chiqmbra da lg Raig cun dalett,
Aqua a s'allagrar indrett.*

XV.

*In læch da ls uélgs teiþ pardawaunts
Vainsch a schantar ils teis uffauents,
Tras queaus ductuors uainsch a manar
Ilg muond, cun lg plæd teis a rengnar.*

70

XVI.

*Cuntuott quell Raig uællg eug predgiar,
Seis nuom uègn' eir saimpr' ad hundrar
Tuott pouwels è pagiais da lg muond;
Quell tèmp nun uain ch'ell hagia fuond.*

75

Psalm XLVI. Ebr.

Deus noster refugium & uirtus, &c. M. L.

[= G 31]

S'chiaunta schkoa Ein ueste burg ist unser gott, &c.

SVMMA. Queaus chi chiantawan quaist psalm, ingratz- 5
giawan aqua Deis par ün grãnd mürawlgus bell agiüdt, ch'ell
haweïwa in ün grãnd bsceng tramiss a la citad Ierusalem. Ed
ais üna ductrina, chia siqnd chia Deis ais saimper cun sia
baselgia, quai ais cun tuotta queaus chi sun fearms è stawels
in la dretta cretta, schi deïan queaus in [175] tuott priguels 10
staar cun ardimaint è tzaintza temma, chia damæ chia Deis
ils parchiüra e ualga par eaus, als poassa ingiün uschè pauc
è main nouscher incuntra lur salüd, choa ad üna foarta sgüra

citad, cun fick fearms ramüers, tuorrs è poartas, taunt fearm
 15 sarada è fortifichiada, chia ingiün la poa cun alchiüna foartza
 ud art nè uendscher nè tour, &c.

I.

*Vn fearm friungk ilg noaß Deis ais,
 Da tuottas plain d' uirtüde;
 Ell ns haa da tuott bscængs fry dafais,
 20 In ls quaus nuo eirn' atuutse.
 Ilg uèlg noaß fadyw strauears è chiatyw,
 Cun foartz' è fuscad schgrischusamaingk pinad
 Nun chiatt' in lg muond parailge.*

II.

*D' saisweß nun s'teng' ingiün qui bun,
 25 Chi fuoß bain tuot pardiide;
 Par nuo cumbatt' ilg drett barun,
 Chia Deis haa sweß tschernüde.
 Chi ais pür quell huom? Jesus Christ haa 'll nuom,
 Lg pussaunt Senger meis: nè ais èir auter deis;
 30 Ilg chiamp stou ell mantngaire.*

III.

*Scha lg muond eir plain d' dimunis fuoß,
 Chi ns wleßen tzuond malgaare,
 Nun denn nuo tzuond brick esser tmuoß,
 Eir brick ans stramantare.
 35 [176] Schi fuoß tuott ilg muond incuntra nuo tzuond,
 Nun ns poa 'll brick nusc[h]air, Scha Deis ilg uoul artngair,
 Vn plæd ilg faa daar giuoe.*

IV.

*Ilg plæd ans stouen eaus laschar,
 N'ingiün grad als ssawaire,
 40 Ch' l' ais ell cun nuo a ns agiüdar
 Cun lg Spiert seis è pudaire.
 Sch'eous bain pilgn' il coarp, è lg dassen la moart,
 Nun wains ingiün dqnn, ed eaus ingiün guadqing,
 Ilg tschèl nun ns poan eaus toure.*

*Quell madèschem psalm dritsad a chiantar in ün'
autra guisa. H. C.

S'chiaunta schkoa la chiantxun Herr Christ der einig gottes sun.

I.

*Deis ais noaß schkiüdt è foartxa,
Noaß fearm agiüdt in lg bsæng. 5
La moart tras ell ais schmoartxa,
D' nuo haa 'll pißier è scæng.
Cuntuott nun denn nuo tmaire,
Chi ns poaß allchiün nuschaire,
Ch'ell ais noaß sgür sustèng. 10*

II.

*Sch'our d' læch muueß la terra,
E ls munts eir dæßn' in lg maar,
Ch' las uondas d' quella schguerra
Wlessn' aint par terra daar, 15
E metter suott las chiasas,
Ch' las ngissen d' belma rasas,
E ls munts in aut aluar.*

III.

*Quai ais, scha tuott ils pouwels,
Fèarm snguors é raigs fick auts,
A dæß ans wlessen mouuer, 20
Cun fücergia, foartx' è dguaut,
Schi stain da buna ucellga,
Ch' nuo wain iin sgür bun sællge,
Noaß bap pussaunt èd aut.*

IV.

*Ch'ell la funtauna crenga 25
Arfraischkia sia citad,
Sia baselgia denga
A saimper cun buntad.
Ell saimpr' ais ametz quella
Cun gratzg' è sia nuwella; 30
Sgür uain sün quell fundad.*

[177]

V.

Ell giüd' alhur' (ed. adhur') awuonda,
 Ch'ün nun schbahuontzg' ün txich,
 Sch' la terra tuott raduonda
 35 Seis ragingms eir fick
 Incuntra ns ramurassen,
 D' frantur eir tuott schfrachiassen,
 Suott geß tuott pouwr' è rick,

VI.

Improa lg sngur d' la pußauntxa
 40 A lg qual ais tuott d' cummqnd
 Ais sgür noaßa süstaunxa,
 [178] Da Iacob quell Deis grqnd.
 Ais noaß chiashtëlg, foartetxa,
 Plain d' bæn èd eir d' richetxa,
 45 Ch' nuo saimper ngyn giudqnd.

VII.

Ngyd naun, guardad las ouwras,
 Da lg Sènger las lawuors,
 Ch' l' haa fatt par nuo, las prouwas,
 Dschdrütt raigs pussaunts è snguors.
 50 Ell faa tngair sü las guerras
 In tuott pagiais è terras
 E ns spendra d' las duluors.

VIII.

Ell mett' a schfrack balaisters,
 Eir hastas, sagiatqm,
 55 La chiarr' ard' l' è lur maisters
 A fœch pussaunt è lqm,
 Da lg cuntrastar ch' wuo laschad
 Ell par lg uair Deis cinguoschad,
 Chi oasta ls seiß d' la fqm,

IX.

Fick aut in tuott la terra, 60
Sur tuottas natxiuns.
Ell Sènger sur la guerra
Cun nuo in tuott chiantuns
Ais, noaß chiastèlg, foartetza,
Ilg Deis da la fermetza 65
Da Iacob è tuott buns.

[179]

*Psalm XLVII. Ebr.

Omnes gentes plaudite manibus, jubilate, &c.

S'chiaunta in la noatta da la chia(u)ntxun da la aßensciun
da Christ: Sün quaist dy fains algurdaschun,
choa Christ, &c. H. C. 5

SVMMA. In quaist psalm chi[a]untan ils filgs da Chore, choa lg laud da Deis uènga a ngyr fick addutzad par tuott ilg muond, da soart chia eisters raigs e powwels uèngen a s' uoluer proa Deis. Ilg qual ais dwantad è cumplyd cura Christ ais addutzad tras la sia rasüstauntza èd assentziun ch' l'ais yd a 10 tschèl, moa statt datt ad intlèr tras quella grànda hunur da Deis è da lg pœwel d' Israel, la quala haa tngüid splanduryd, quella uouta chia la chiaista da la Ligia uenn manada cun üna grànda fick hundraiwlà pompa è falloa, cur ilg taimpel fuo dritsad sū tras Salomon, è chia blears raigs è powwels racunguschen èd 15 hundraun ilg Deis d' Israel par ilg uair Deis: sün la quala pompa è falloa ais pertschaiwel chia quaist psalm sèa statt chiantad. Guarda ün 3. Reg. cap. 8 & 9. 2. Paralep. capite 5. 6. 9. &c.

I.

D'allgretx' in semmel dad da ls mauns,
Par tuott ilg muond tuott pœwels, 20
Giüwlad a Deis par munts è plauns
Sèngr' aut ch' l'ais sur ils nîwels.
 [180] *Awaunt ell d' temma s' deß tramlar,*
A quell gränd raig nun wlaïr süngar
Sur tuott la terra Sènger. 25
Halleluiah, halleluiah.

II.

Ell bülta ls pouwels suott a nuo,
 Cun lg plæd suott noassa cretta;
 Cun quella spada schdrüg' ell giuo,
 30 Eir suott noaß peis tzuond metta
 Ils pouwels infidels pagiauns,
 Par gratzgia l' hierta ns daa'll in mauns
 Da Iacob, ch'ais la letta.
 Halleluiah, halleluiah.

III.

35 Deis ais yd sü cun gränd falloa,
 Noaß Sngur chia tuott strasuna
 D' seis plæd, par tuott ilg muond dawoa,
 Ch' l'ais ngüd d' noassa parsuna.
 Chiantad a Deis, Chiantad a lg Raig,
 40 Chiantad seis plæd da cour tzuond dfai,
 Ch' l'ais raig sur tuott la terra.
 Halleluiah, halleluiah.

IV.

Ell Deis ais sur tuott pouwels raig
 Sün sia sqingkia suoppia;
 45 In tschël Deis txètz', in quell eug crai,
 Schkoa muossa sia cuoppia.
 Ils snguors da ls pouwels uèngen naun
 Proa lg pæwel da lg Deis d' Abraham,
 Ch' l'ais kendsch sur tuott prasures.
 50 Halleluiah, halleluiah.

[181] *Psalm XLVIII. Ebr.

Magnus dominus & laudabilis nimis, & H. C.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 45, &c.

SVMMA. Quaist ais ün ingratzgiamaint da la citad Ieru-
 5 salem, quattras s' intlègia la baselgia Christiauna, ed inminchia
 fidel in quella, la quala ingratzchia Deis par sia buntad è duns,
 quattras ell la dalibra da seis inamichs, la daa paus è pasch, è
 la addautza in hunur, &c.

I.

Ilg Sèngr' ais grqnd è fick ludad
Sün seis sqingk munt, sia citad. 10
Tras la citad Ierusalem
S'intlègia la baselg', eug stem.

II.

Sün lg munt Zion d' maun sumbriwaunt
Ais la citad da lg raig pussaunt,
Ÿn bell è fick dschantill pagiais, 15
A tuott ilg muond allgretxgia ch' l'ais.

III.

In la baselg' ais Deis cuntschüd,
Ch' l'ais ilg chiastèlg aut sgür tscharnüd,
Cuntr' ella raigs s' haun aras pads
E sun insemmel tuots mütschads. 20

IV.

Par mürawailg' eaus intutyds,
Da quai ch' lg haun uys, sun txuond stramyds;
S' büttaun in presscha dsuringiuo
Par grqnda temm' in eaus chi fuo.

V.

[182] *Eir tngyn anguosscha ls haa datt d'maun,* 25
Schkoa las dunnauns duluors chi haun,
Schkoa l'aura dad akwaunt sulai
Las naws in petxas metta d' frai.

VI.

Ch'uschè schkoa nuo hawain udyd,
Chiattains è wsain ch'uschè tèng yd, 30
Chia quai ch' l' haa ditt èd imprumiß
Deis a ls fidels quai sahua fiß.

VII.

35 *Chia quell Singur ch'ais tuott pussaunt
 Staa saimpr' a la baselg' awaunt
 E tènga saimper quell' in peis,
 Parchiai ch' l'ais la citad da Deis.*

VIII.

40 *Ountuott pillgawn' nuo, Deis, a cour
 Tia buntad è grqnd' amur,
 Ch' tii staasch in lg taimpel teis in tschœl
 E ns guardasch saimper cun teis œl.*

IX.

*Chia schkoa tii haasch ilg nuom, o Deis,
 Partuott uschè lg laud tendscha teis,
 Da lîin a lauter cheau da lg muond,
 Teis maun d' giustia plain ais txuond.*

X.

45 *Ilg munt Zion s'alleigra fick,
 Ls fidels d'allgretxgia salgen déck,
 Choa tii sententxgiasch, téngsch eir drett
 Txuond txaintxa maunguel e dafett.*

XI.

50 *In la citad intuorn guardad,
 Tuott sias tuorrs indrett numrad,
 Ws fad sura senn d' seis bastiuns,
 Choa Deis dafend' in tuott chiantuns,*
 [183]

XII.

55 *Quin aut eir seis palatxis staun.
 A uoaß uffauents mattaid a maun
 Choa quell noaß Deis staa saimper fearm
 E ns reidscha saimper txaintxa term.*

*Psalm XLIX. Ebr.

Audite hæc omnes gentes, &c. H. C.

S'chiaunta schkoa: Gott selbst ist unser s[c]hutz und macht.

SVMMA. Quaist psalm amuossa choa è nun s' deia schantar
fidauntza sün chiaussas da quaist muond, schkoa sun hunuors 5
mundaunas è uauna glørgia, amiauntza è gratzgia da lg muond,
èd ourawaunt Singaria è ricchezza, sün las qualas chiaussas ilg
narr oarb muond salua saimper ilg plü blear, siand impr(a)oa
quai la tschearta cundamnatzgiun, cur ün rainta seis cour è
cuffoart in tnginas chiaussas: è cuntuoott chi s' deia schantar 10
fidauntza è tscharchiar tuott ilg bœn in deis sulett, tras seis
filg Christum sulett, &c.

I.

Vdyd tuott pouvèls, s' taidla bain
V'n frain chi ws tain
Ilg senn d' uoassas curailgas; 15
Baß è da grænd, ilg pouvèr' è rich,
Qui dèck ün tzick
Giützad sül las urailgas,
Ch'eug uelg tschantschar a ws ammuossar
[184] *Sabgentsch' indrett d'uir intellett, 20*
Ch'eug uelg dar udièntxa
A lg sul Sqingk Spiert chi uaa brick tücert
E faa intlèr, uoul ch'ün pissèr
Fick hagia d' sia bèntxa.

II.

Chiai temma uoul pür un hawair 25
A crair nun wlaïr
A Deis da lg témp cuntradi?
Chi s' uoul ustar da lg bsæng fñd tücert,
Vain tücert eir spücert
Ad ell cun pouwer stadi. 30
Ingiün nun s' deß tngair in saisweß,
Sün rauba tzuond da tuott quaist muond

35 *Neir s'ingrandyr stün quella,
Ch'ingiün da queaus nun poan ad eaus
Spandrar lur frar, a Deis pagiar
Ilg prètsch d'ün oarma bella.*

III.

*Parchiai ch' las oarmas ualen plü,
Chia quellas tü
D' la moart nun pousch spandrare.
40 Eir rauba t' poa brick agiüdar
A t' far chiasar,
D' la moart d' quaist ustare.
Ch'ün saimper uyw' in lg muond chiatyw
Nè uèng' a uair ilg foaß giaschair
45 Chia ls sabbis da lg muond 'uaien
Ch'eous mourn' ingual schkoa ls narrs eir d' maal
[185] E laschn' ilg lur cun grqnd dulur
A queaus ch'eous mæ nun craien.*

IV.

*Sch'eous bain s' cradaintan chia lur chiaa,
50 Lur praa, citaa
Deß rumangair qui saimper,
Ch'eous fatschn' in terra lur nuom baut
Cun dguaut taunt aut,
Ch'ell düra tard è taimper,
55 Lur chiasa uain in terra bain,
Saimper a schmarischyr, lur coarp püdyr,
Ilg huom længk nun rumqnga,
In sy' hunur eir ilg fatt lur
Ais txuond sumlgaunt a lg muwel taunt,
60 Chi mour' è nun s' cumpqinga.*

V.

*Ountuott ais lur prapæst txuond narr,
Sparngar, stantar
Par faar qui grqnda rauba,*

E lur uffaunts improa a quai
Daun crett' è fai, 65
E lur ductrina laudan,
Eaus a muntun in iffiern sun
Saimpr' in la moart txaintxa cuffaart,
E cur tschell dy bun leiua,
Schi uègn' ils pruuus ad esser sngurs, 70
E lg dguaudt da tscheaus uain martsch cun eaus,
Lg iffiern lur chias' ais greiua.

VI.

Moa Deis uain our da lg dguaut d' lg iffiern
 [186] *D' la fçmm d' lg hiwiern*
Tscheart a spandrar my' oarma. 75
Parchiai ch'ell m' haa tras Christ tuudt sü
Cuntschüd eir plü,
Chik ch'in ell ualg' è doarma.
Nun tmair, sch' tü bain uaisch ch'ün ais plain
D' raub' è d' hunur ch' l'ais huossa sngur, 80
Ch'ell dee tscheart baut muryre:
Nè uain a tour (quaist pillg' a cour)
Ilg sèu cun ell, ilg infidell,
Tuott sy' hunur stou pryre.

VII.

Dintaunt ch' l'ais uyw, haa ll impa d' laud, 85
Seis dguaut ais pauck,
Queaus ch'ell schmalgainta lg laudan.
Queaus uèngen tuots baut a passar,
Müdar a staar
Proa ls lur in lg læch ch'eous audan, 90
Staun saimper in lg füm, ch'eous nun haun lgüm.
Ilg huom signd fick næbb' è grqnd,
Sch'ell Deis drett nun cunquoscha,
Ais schk'ün armaint txuond txaintx' immaint
Chi moura txuond our da quaist muond, 95
Auter ch' l' haa saimpr' anguoscha.

*Psalm L.

Deus deorum dominus locutus est, &c.

Schiaunta schkoa lg psalm Tudaischk 51. H. C.

SVMMA. Ell innatscha in quaist psalm, chia [187] Deis
 5 uènga a ngyr èd a drattar, quai ais appussaiwelmaingk a
 chiastigiar cun la cundamnatzgiun eternala tuott' infidels infend-
 schaduors è fauss Christiauns, ils quaus uelgen pür hundrar
 Deis a lur mœd, cun quellas chiaussas ch'ell nun scenga, è
 uelgen chia Deis sèa culpaunt a stuair da quai tour par boen,
 10 chia ad eaus sumailga, è cun quellas chiaussas, cun las qualas
 ell uoul ngyr hundrad, è clær cummāda, nun uelgenè scengar
 a lg hundrar, nè a lg faar ingiünna ubedgëntza, moa bain aut
 sastrydan tuot ilg cuntradi, è s'iffichian a far tuottas chiati-
 wiergias las qualas ell schkummāda, è quai cun lg qual ell uain
 15 schdangad, schkoa ell hagia dalett da lgess.

I.

*Signd ilg muond in la schkürdün,
 In tuott ils pouwels apain' ün
 Ilg qual noaß Deis cunguoscha,
 (O pouwra grānd anguoscha)
 20 Schi uain ilg Sēnger Deis pussaunt
 A ngyr laschar la lgüm awaunt
 Ilg muond tuott clamare,
 La uaira lgüm muoßare
 Par tuott chiantuns èd eir pagiaiß,
 25 D' lün cheau da lg muond a lauter staiß,
 Oumantzqnd in Ierusalem
 Da lg munt prüwad Zion ch'eug stem,
 Vain Deis cun grānd' hunure,*

II.

[188]
 30 *A splanduryr è lg muond muossar
 Choa lg crastiaun deß crair è faar
 A lg uair Deis a plaschaire,
 Saruyr èd eir a lg tmaire.*

*Noaß Deis uain nggnd nun atzuppad,
 Sch'ell bain cun coarp nun uain mussad,
 Moa cun sia uirtüde, 35
 Pussauntz' è seis salüde,
 Schk'ün fœch chi dschrüg' infyn in lg fuond
 Cun lg spiert la foartxa da quaist muond,
 Ad yr schk'ün' aura in awaunt,
 Da soart ch'ingiün nun staa awaunt 40
 A lg plæd d' sia ductrina.*

III.

*Ell uain giuo d' tschél ils anguels txuond,
 Eir tuott profets bain da quaist muond
 Testmungias a clamare,
 Cun seis pæw' a drettar[e]. 45
 Pür am raspad naun meiß sangküttschß,
 Chi m'uelgen pür saruyr cun giætschs,
 Cun faar sü sacrificxis,
 M' hundrar cun lur uffitxis.
 Qua uèngn' ils tschèls testmung' a dar, 50
 Ch'ell uain pussaiw' a ls chiastigiar,
 Parchiai ch'ell ais ilg drett mastraal,
 Ilg qual chiastyg' indret ilg maal,
 Eir ad ingiün faa tüærre.*

IV.

189] *Meis pæwel taidla Israel, 55
 Tü chi uousch esser drett fidel,
 Parchiai ch'eug uelg tschantschare,
 Vyd tai testmungia trare.
 Eug sun ilg Sènger è lg uair Deis,
 Ch' tü m' deisch saluar sul par teis Deis, 60
 M' guardar cun stüdy oura,
 Meis plæd tour bain a (ed. e) coure.
 Cur mæ nhag eug a tai tratt sü
 Par sacrificxis? Da tai tngü*

65 *Vffeartas eir mæ giawüschad,
Awaunt mai ngyr sacrificiad?
Quai pür nun pousch tü dyre.*

V.

*Eug nun hag bsceng da tour teis wdeaus
Our d' tia chiaa, neir teiß angeaus
70 Neir buocs our da teis stawels,
Chi sun fats graß cun pawels.
Chia tuotta suhuaschyn' in ls guarnts,
Tuott muwel in ls munts milli auts,
Eir tuott utscheaus da ls muntse,
75 Limarg' in tuott chiantunse
Quai ais tuott mèu è suott meis dguaut:
Fqm sch'eug haweiß aqui sù aut,
Nun bsceng eug brichia dyr a tai,
Signd ilg muond tuott fatt tras mai,
80 Eir tuott quai ch'in quell aise.*

VI.

*Pür ch'eug nun mandgia chiarn d'ün bouw
E baiwa saungk da buocks chi stou
[190] A tuott ustar la saie,
Tuott uain sustngüdt tras maie.
85 Sch' tü uiousch a Deis uffearatas faar,
Schi lg laud', uschèa nun lg schdangar,
E quai ch' t' haasch imprumisse
In lg battem a lg autischem,
Quai salua bain, è cur tü èsch
90 Aint in iffick, nun essr' ün bèsch,
Moa t'uoahua uyd mai par agiüdt,
E cur tü tras mai largk èsch ngüdt,
Schi lauda my' hunure.*

VII.

*Moa dysch ilg Sèngr' a lg infidell,
95 Chi s'uoul cun uanitads far bell:*

Chiai t'uusch chia tü mantxrunasch,
Cun tschauntscha uœda tunasch
Meis schantamaints tzuond uaunamaingk?
In buocca pillgasch plainamaingk
La mia saingchia ligia 100
Cun la faussa lingua tia?
Signd ch' tü uusch indrett tzuond maal
A la mastria da lg mastraal,
Meis plæd eir büttasch dawoa tai
E dysch: Pür giain a buna fai, 105
Nè uusch mai pür süngare.

VIII.

Sch' tü uaisch ün lader inqualilgur,
Schi haasch tü qua tuott ty amur,
E uaasch cun ls pittanèrse,
 [191] *Quai sun ils teiẞ hustèrse.* 110
La tia buocc' hasch alligiad
Via da lg mal ch' tü hasch pissad,
La tia lingua dritza
Ingignns plaina d' malixgia,
E tschauntasch tschauntschas txaintx' hunur 115
Cuntra teis fraar cun pauck' amur,
E schdengsch ilg filg da teis babbuns,
Quai haasch tü fatt schkoa faun putruns,
Tzuond txaintx' arcunguschèntscha.

IX.

E sch'eug m'infendsch a nun ssawair 120
E t' dun la peida da püdaïr
Ngÿr bun è da t' müdare,
Schi m'uusch tü cüngualare
Vyd tai, schkoa eug nhagia plaschair
Tias putrængas fñd a 't uair 125
E pillgasch ardimainte,
Ch'eug saia d' quai cuntainte.

Cuntuott uelg eug cun tai drattar,
 Awaunt teis celgs tuott bèlg schantar,
 130 Lg iin dawoa lg auter teis puchiads
 E t' daar quai ch' tü haasch (ed. haesch) guadangad
 Chi m'uousch far ch'eug t' sumailga.

X.

Quai ws roug eug, bain drett intligiaid,
 Queaus imblidad wuo Deis hawaid,
 135 Ch' wuo ws poasset impissare,
 Dintaunt ch' lg ais tèmpe melgdrare,
 [192] Chia cur eug uèng a daar wuo d' maun,
 Nun uain ingiün tscheart crastiaun,
 Chi ws poassa giüdar oura
 140 Cun uffeara nè cun ouwra.
 Quell chi m'uffearr' ingratzgiamaint
 Da quai ch'eug lg dun, ais bain cuntaint,
 Quell m' huondr' indrett èd haa ilg mæd,
 Quatras eug lg uelg ilg uair salüd
 145 Da Deis muossar è lg dare.

Psalm LI. Ebr.

Misere[re] mei deus secundum misericordiam &c.

[— G 33]

S'chiaunta in la prosma noatta süsura scritta, &c. M. Gr.

5 SVMMA. Dapœ chia Deis tuoccà cun seis spiert ilg cour
 da David tras lg auisamaint da lg profet Nathan, ch'ell racun-
 guschett seis schgrischus puchiad, ch'ell fëq cun rumper la
 laig cun Bathsaba, mulgeir da quell seis pruus fidel saruiaint
 è fraischk barun Vrias, è cun dritzar a faar a quell tour la
 10 uitta: schi tuorn' ell aqui dcheau proa Deis, s' renda a quell
 in cuolpa, ura anguschusamaingk è rougua chia Deis alg uellga
 pardunar, è tras seis sgingk Spiert a lg turnantar in lg cour
 darcheau paus è lg cuffoart ch'ell haweiwa uywaunt in Deis,
 è tras quell Spiert lg iffrainar ils giawüschamaints da la chiarn.
 15 Ed amuossa uschè eir cun quaist psalm (schkoa ell dysch swess

aquì a tuott pachiaduors a faar pantèntzia da lur puchiads:
 E [193] cunttuott queaus chi ucellgen cuwernar lur puchiads è
 sturpgèntschas cun lg exaimpel da lg puchiad da Daudid, queaus,
 sch'eaus s'ucellgen cun quai schküsar, schi pillgen eir exaimpel
 da Daudid a faar pantèntzia, s'inrüglar, urar èd a bandunar 25
 ilg puchiad, schkoa ell fææ, è s' têngan ladawoa a purtar tngyn
 greiw chiastigiamaints è parchiadas, schkoa ell stuett indûrar, &c

I.

*Faa m' misercoardgia, Sènger meis,
 Dawoa tia buntad, o Deis,
 Mias sturpgèntschas chiassa 30
 Dawoa tia grnda grattzia,
 E m' laua bain, o Sènger deis,
 Da mia putræng' è pchiads eir meiß,
 Ch'eug nett uèng' aint dadainte;
 Grnd led è rügl' eug sainte; 35
 Staun meiß puchiads saimpr' awaunt mai,
 Eug nhag pechiad sul cuntra tai,
 Awaunt teiß ælys nhag eug fatt maal,
 Ch' tü giüst tzuond t' chiattasch è reaal,
 Cur tü faasch la santènxgia. 40*

II.

*Guard', in putræng' eug sun furmad
 In lg priim ch'eug mæ fuo indschendrad,
 In lg pchiad sun cuntzeppyde,
 D' quell sun eug tzuond implyde.
 Moa tü haasch proa uardad dalett, 45
 Am faasch palais eir teis secrett,
 [194] La uaira tia sabgèntschas.
 Daa m'aint dadaint prudèntschas.
 Cun lg saungk am laua maniad
 Tras quell chi uain cun lg dsoap sprintzlad, 50
 Schi uèng eug alb plü choa la naiw;
 My' oassa ch' tü schmachiad haasch greiw,
 Alleigra cun teis plæde.*

III.

55 *Aeh, t'uoalw' è nun uair meis pucchiads,*
Chia queaus tuots saian bèlg chiassads,
Am uellgasch, Deis, create,
Ën cour eir nouw am fare.
Ën stawel spiert arnouw' in mai,
Chia tii nun m' bëttesch our da tai,
 60 *Nè m' pillgesch teis Sqingk Spierte*
Da mai, t' roug eug datschierte.
Laa m' dcheau turnar ilg uair cuffoart
Da lg teis saliid, u ch'eug sun moart;
In iin fry spiert m'affearma lg sælg
 65 *Ils pechiaduors mussar eug uelg,*
Teiþ paþ, proa tai ch'eaus s'uoaluan.

IV.

70 *O Deis, ch'èsch deis da meis saliid,*
Da lg saungk am spendra teis agiïd,
Chia leid la lingua mia
Fick lauda tia giüstia.
Læffs m'awr' è bucca tii, Singur,
Ch'eug preidgia lg laud teis èd hunur,
Chia tii nun uousch uffearatas,
 [195] *Vschlgæ fuossnai pardeartas;*
 75 *Eir sacrificxis arþ a fæch*
Awaunt tai ais tuott giamg' è giæch;
Da quai nun haasch ingiün plaschair,
Quaist sacrificxis uousch hawair:
Ën hümmel spiert schmachiade.

V.

80 *Ën cour ch'ais ruott è bain schmachiad*
Nun uain da Deis a ngyr schbüttad,
Deis quell nun uousch schkiatschare;
D' quai m'uelg eug cuffartare.
A Zion muossa tia buntad
 85 *E dritz' in peis tia citad,*

*Dafenda la baselgia
 Cun tia buna uellgia.
 Lhur' ad hawair uainsch tii dalett
 Da ls sacrificxis fats indrett,
 Chi uègn' a tai sün teis uttar
 Wdeaus d' la giüsty' aint a purtar,
 Sün Christ laud a t'uffearrer.*

90

*Psalm LII.

Quid gloriaris in malitia, qui potens es, &c.

Schiaunta in la noatta da lg psalm 124, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm uain bèlg miss, in lg prüm ilg alimaint ed eir la fyn da ls infidels, ils quaus domainan tuotta 5 lur fats cun ingiannamaints, malitzgia è mantzengas, è s' tengen sün lur cussailg, richetza, pussauntza è uanitat, quattras eaus s' cra[196]daintan da dschdrür ils fidels, ed improa uèngen eaus a la fyn cun tuot ils lur dschdrüts è dafuond oura ragischads our da lg pagiais da ls uyws, u cumpagnia da ls beads, è 10 büttads in la cundamnatziun eternala: Schkoa Saul inamich da lg pruus innotzaint Daud, u schkoa Doeg, chi fæ cun seis tradimaint muryr taunt innotzains saruiaints da Deis, &c. 1 Reg. cap. 22. Lascuntra uain aqui eir miss ilg esser da ls fidels, il[s] quaus, tras ch'eous s' laschan cun tuotta lur fidauntza sün 15 la sula buntad da Deis, schi uèngen è saimper a uyuer in tuot boen ed allgretzia, ed a ludar Deis aqua: schkoa Daud, &c.

I.

*Chiai in malitzgia t' tengersch bun,
 Ch' tü sün ls fidels haasch foartxa?
 E t' tengersch ad essr' ün grqnd barun,
 Signd uyd Deis na schkoartxa?
 Iminchiady sta la buntad
 Da Deis proa ls seiß, ch'ell ais d'uardad;
 Ell giüda, cur lg ais hura.*

20

II.

25 *Tia lingua dritxa tuot ilg maal,*
 Ch' teis cour s'impaisa saimper,
 Schk'ün startagliaint rasuir ingual,
 Chi nouscha tard è taimper.
 Haasch plü dalett saimpr' a nuschair
 30 *Choa faar bain, eir choa dyr ilg uair,*
 Dysch tü tuot aunt mantzœgnas.

III.

O pouwer fatt, ch' tü haasch dalett
 [197] *Da faar tuot quai chi nouscha (ed. nauscha),*
 Cun tia faussa lingua quett
 35 *Schk'ün fœch chi ard' è couscha.*
 Eir Deis t'uain in etern a dschfaar,
 Rqm è ragisch dawent a t'raar
 Our da lg pagiais da ls uywse.

IV.

E cur ils pruuß quai uègn' a uair,
 40 *Da faar maal pillgnai temma:*
 Dad ell a ryr è Deis a tmair,
 Ch'eaus tuots seis plæd fick stæmman:
 A dyr: Quell huom qui tuots guardad
 Ch'in Deis cuffoart nun haa schantad,
 45 *Moa miß tuot sia sprauntxa*

V.

In la blertira d' seiß daners,
 Richetz' è singaria,
 S' haa wliid faar fearm cum fats schtrauers,
 Moa eug la sprauntxa mia
 50 *Nhag miß sün la buntad da Deis*
 A saimper, ch'ell cussalua ls seiß.
 Ountuott uèng eug ad esser

VI.

*A saimper in la chiaa da Deis,
 Bell ueard schk'ün bœschk dad æli
 A faar bun früts sul tras spiert seis, 55
 Schkoa muossa lg euangeli;
 Eug nælg tai saimper, Deis, ludar
 Chi faasch sul bain, teis nuom spattar,
 Ch' haasch bœn a ls buns pardearte.*

[198]

Psalm LIII. Ebr.

Dixit insipiens in corde suo, Non est Deus, &c.

[— G 35]

S'poa eir chiantar in la noatta da lg psalm 137 & 139. &c.

SVMMA. La summa da quaist psalm ais missa sū dsura 5
 proa lg 14. psalm, siand chia quaist psalm è less ais tuott ūna
 chiaussa, è quai chia lūn manaia, manaia e dysch eir (ed. eis)
 lauter, scha bain gia in ls plæds ais impa d' differentzgia.

S'chiaunta schkoa: Der dorrecht spricht, es ist &c.

I.

*Ilg narr quell dysch: E nun ais Deis, 10
 In lg cour dadaint in saie.
 Eaus uaun bain txuond da mal in pès,
 Ilg bœn nun tschearchianaie.
 Ilg Senger guarda ls crastiauns,
 Sch'alchiün wleß Deis pür tour par mauns; 15
 Qua eirnè tuots crudadse
 Txuond schguasts, lur cour d' putrœng' ais plain,
 D'eaus txuond ingiün nun sænga lg bain,
 Brichk ün da taunts creadse.*

II.

*Wuo malfatschaunts ch' wuo èschet tuots, 20
 Our wlaiv wuo ws cuwertire?
 Chi tngait meis pœwel ruus sün lg æß,
 Schkoa lg paun, schkoa wlaiv straschyre.*

25 *Deis in agiüd nun haun clammad,*
In temm' eaus saimper haun stantad
Aint in lur faussa cretta,
 [199] *Ch'ais plaina d' tuot ingiannamaint*
E temm' a far quai ch'ais badaint,
Ilg maal fçnd txaintxa letta.

III.

30 *Lg cussailg da lg pouwr' haun eaus schbüttad*
E tuott sia ductrina,
Par ch'ell haa sprauntxa sul schantad
Sün Deis, proa quell fastina.
Chi uain chi ns spendra da la moart?
 35 *Da Deis harwains sul quell cuffoart*
Tras quell ch'ell ans trametta,
Ch'ell maina seis pæwl' our d' praschun.
D' quai uain a s' tngair Israel bun,
Iacob salg' eir cun cretta.

*Psalm LIIII. Ebr.

Deus per nomen tuum saluum me fac, &c.

Schiaunta in la noatta da lg psalm prüim, &c. H. C.

SVMMA. Siand chia Daud fuo tras ilg tradimaint da ls
 5 Zipheiers ngüd in gränd priguel da ngyr in mauns da Saul, chi
 tchiarchiawa da lg amatzar, schkoa è s'legia 1. Reg. cap. 23 & 26,
 schi hall clamad Deis in agiüd, schkoa è staa in quaist psalm,
 è lg hawiand Deis exudyd èd agiüdad, schi lg haall uschè eir
 ingratzgiad. Ed ais ün exaimpel choa ün fidel dee faar, cur ell
 10 ais in gränd priguel: èd eir cura Deis lg agiüda dawent.

I.

Deis, tras tieu nuom cussalua mai,
Oun tia uirtiüd mai oasta;
 [200] *Meis ræg ngyr lasch' awaunt a tai,*
Meis plæd, Deis, taidl' a poasta.
 15 *Parchiai queaus ch'eisters sun da tai,*
Oun foartx' aluads sun cuntra mai,
Tirauns a m' tour la uitta.

II.

Tras ch'eous nun haun Deis awaunt cels,
Nun scengan quell nè lg temmen.
Deis, mèra, m' giüda giuo da ls tschaels (ed. thschaels), 20
A queaus eir tuots chi lg stemman.
Ilg Sènger giüd' a meis amychs,
Maal uain l' a rendr' a meis fadyws,
Tras ch' l'ais d'uardad, a ls schdriire.

III.

Ountuott t' uelg eug ufferrer laud 25
Da tuott meis cour è uellga,
Teis nuom hundrar, Singur, fick aut,
Ch' l'ais bun è ns spendra d' dœllga,
Ch'ell m' haa d'anguosschia tzuond spendrad,
Meis cel a uair uain in uardad 30
Sün meis fadyws uandetta.

*Psalm LV. Ebr.

Exaudi Deus orationem meam, & ne despexeris, &c.

Schiaunta in la noatta da lg prüm psalm, &c. H. C.

SVMMA. In quaiet psalm plaundscha David choa ell sèa
 manad in grand priguel èd anguosscha tras lgieut dad inguotta 5
 è plaina d' tuotta fudad, schkoa fuo Achitophel (chi ais statt
 üna [201] fgüra da Iüda Iscariot) èd auters, ils quaus ell hawett
 tngüd par ls plü fidels è seis printzipals (ed. printzapals) amychs;
 è metta lur putcœnnga èd ingiannamaints, è rougua u pro-
 fetitzesscha che uandetta è uènga ad yr sün eaus. Ed ais statt 10
 quai tuot üna fgüra sün Christ è sün ls fidels, nembra da Christ,
 èd üna ductrina a ls f[i]dels, cur eaus uèngen in fadigia è
 tradyds dad infidels è faussa nauscha lgieut, da la quala eaus
 s' fidawan, &c.

I.

Deis, taidla bain my' uratzgiun, 15
Our da meis ræg nun t' uoaluasch,
T' lasch' yr a cour fick mia chiantxun,
M'exaude, ch' tü m'absoaluasch,

20 *Ch'eug têng plandschiid, dintaunt ch'eug ur,
Schkuffuond è pauß nun hag ingur,
Chia meiß fadyws taunt bragen.*

II.

*Chia ls infidels am dritzn' a döß,
Fadigias è sturpgèntschas,
A m' mettr' in schgratzgia pür plü græß,
25 In grändas maluulgèntschas.
Eug treml è m' schgrisch d'anguosscha dèck,
Schgrischuors d' la moart am schdrüen fick,
Schi d' temm' è d' tramlatzgiune.*

III.

*Ch'eug dych: O fuoß eug schk'ün cuhuom
30 Praist da schwular cun alas;
Mütschar dalcendsch wleß eug cun nuom
Our da las bestgias malas,
Ch'eug steß cun pauß in ün dasiert
[202] Plü sgür da foartxa, mall è tücert
35 Proa luffs èd uorß suhuadis.*

IV.

*Praist wleß eug yr our d' quell trabailg,
Our d' tngyn furtüna d'aura.
Fallar faa, Sènger, lur cussailg,
Lur linguas schdritx' è m' ssaura,
40 Ch'eug uai ch'eaus daun tuots sün ün tailg
Cun lur tschantschar è lur cussailg,
A faar schguardyn é foartxa.*

V.

*Quai s'uaia dy è noatt pro eaus
Saimpr' in lur cumpangia;
45 S'rapaissan chiatiwierg' in ls cheaus
A lg pruus a daar fadigia.
Inu'eaus staun, sun nauschs cumbailgs,
Mæ nun rafynan d' faar cussailgs
D'ingiqnns è d' greiw' üsüra.*

VI.

Schi fuoß statt ün aweart fadyw, 50
Chi fry m' haweß schdangade,
Nè fuoß uschè statt fauß chiatyw,
Ch' l' haweß seis cour tzuoppade,
Schi nun m' fuoß quai uschè statt greiw,
Da m' parchürrar fuoß blear plii leiw 55
Da sia nauscha uællga.

VII.

Moa tii chi èsch quell huom a lg qual
Eug datt nhag taunt hunure,
Ch'eug fatt l' hag a mai ad ingual
Cuslgèr da teis singure, 60
 [203] *Meis bun cuntschaint, ch'eug meiß sacrets*
T' hag palantad è tuott meiß drets;
E l' fawasch d' mia cretta.

VIII.

La moart dandett als dett' a dæß,
Ch' la terr' eaus uyws traguonda, 65
Ch'inu' eaus starun, ais maal dèck græß,
D' malitzgia lg cour schkuffuonda.
Eug in agiüd uælg Deis clamar
E lg Sènger uain a ns cussaluar
D' lur mauns è mahuulgèntscha. 70

IX.

D' damauns eug ur, d' sair' è d' metzdy,
E tèng ruguad tæst saimper,
Ed ell haa mia uusch udy,
Ch'ell giüda tard è taimper.
Eug sun sgür ch'ell nun m' lasch' yr suott, 75
Schkoa ell m' haweß spandrad è tuott
My' oarma d' la bataillga.

X.

80 *Ell uain a m' daar bun pauf è pasch,
 Sudad[s] haa' ll chi m' parchiütran;
 Tuots aud' è uaia noaf Deis wrasch,
 Queaus chia sün ell s'asgiüran.
 Moa ell a queaus uoul daar dulur,
 Ils queaus nun temmen ilg Singur,
 Chi saimpr' haa tngüid bachetta.*

XI.

85 *Parchiai d'eaus sprauntxa nun s' poa uair,
 Ch'eaus intzacura s' müden,
 Ch'eaus uèngan Deis indrett a tmair
 [204] *Atschæwer d'ell s' rafüdan,
 Ch'eaus nouschn' a queaus cun lur nausch maun,
 90 *Cun ls quaus tngüid pasch eaus saimper haun,
 E rumpen fai è ligia.***

XII.

95 *Lg haun buoccas lqmmas plü choa lg paingk,
 In lg cour haun ira, guerra;
 Daun plæds plü lgischs choa æli, schaingk,
 Chi spadas sun in terra.
 Sün lg Sénger bütta tia ualysch
 Ed ell t' sustenga, giuwn' è grysch,
 Ilg prius crudar nun lascha.*

XIII.

100 *Tü chiatschas, Deis, queaus tradituors,
 Chi d' saungk haun tngyn' arsagia,
 In lg txuopp d' la moart è d' las duluors,
 Ch' haun d'ingiannar lur uagia,
 Ch'eaus uyuan brichia metx lur dys.
 Eug sprauntxa brick sün meiß amychs,
 105 *Moa sün tai sul uelg metter.**

Psalm LVI. Ebr.

Miserere mei Deus, quoniam, &c. [H. S.]

[= G 56]

S'chiaunta in la noatta da ly prüm psalm, &c.

SVMMA. Ell plaundscha choa 'll uènga da seiss inamychs 5
 èd infidela lgient chiatschad in priguell èd anguoscha tzaintza
 chiaschun, è rougua Deis par agiüd. Ais üna fgüra sün Christ,
 èd una ductrina plaina d'uyua cretta è cuffoart in Deis a ls
 fidels, cur ils uain datt fadigia da ls infidels, &c.

I.

[205] *Our in tammqing eug priguel stun,* 10
Ch' ingur nun hag cuffoarte,
Pro tai am uoalw' eug, Sènger bun,
Eir aint ametx la moarte.
Faa m' misercoardgia, meis Deis pruus,
Chia ls inamychs m' haun tæst traguus; 15
Giüstrgnd am schmachian saimper.

II.

Aut Deis, signd chia meiß fadyws
Iminchiady am chialchian,
Cumbattn' incuntra mai chiatyws
Bleas, l'ira mæ nun balchian, 20
Schi m'uælg eug, cur ch'eug temm, fidar,
La mia sprauntx' in tai schantar,
In Deis ludar seis plæde.

III.

M' tngair bun sün sias prumaschuns,
Sün Deis m' hag eug laschade; 25
Chiai m' deen damæ nuschair putruns,
Lur chiarn plaina d' puchiade?
Chi blasman saimper chiaik ch'eug dych,
Tuot lur impissamaints sun schych
Dritzads am wlair nuschaire. 30

IV.

Eaus uègn' insemmel, guetan sü,
 E m' guardan sü ls chialchiangse.
 Sün mya uitt' anguossch' haun plü
 Plains d' tæßi choa ls arqingse.
 35 Moa lur pissèr als uain fallqnd,
 Chia Deis ais quell chi ls uain chiatschqnd
 [206] Oun schdeng giuo in iffierne.

V.

Tü haasch par nuumber, quauntas giaa
 Mütschad eug pouwer sune;
 40 Las mias larmas haasch culaa
 Tuottas in teis flaschkune,
 In teis register scrittas sü,
 Our eug mæ t' clam, schi m'audisch tü
 E meis fadyws queaus tschæsan.

VI.

45 Quatras eug tscheart sun ch' tü sch meis Deis
 E m' têng bun sün teis plæde,
 Schaint meis cuffoart sün lg ditt da Deis,
 Ch'ell m'oasta tuott ilg læde,
 Nè tem ch' la lgieut am poassa faar
 50 Inguotta d' maal, sch' tü m'uousch ustar;
 A tai uelg eug daar laude.

VII.

Quai sun ils uudts ch'eug imprumett,
 O Deis, a t'ingratzgiare,
 Parmur ch' tü m' haasch spandrad dandett,
 55 D' la moart uulgüü schlubgiare,
 Tngüü sü meiß peis eir da lg trabüek,
 Ch'eug stetta saimper fearm schk'ün tschüek,
 Giqnd in la lgüm da ls uywse.

*Psalm LVII.

Miserere mei Deus, miserere mei, &c.

Schiaunta in la noatta da lg psalm nouaw. H. C.

SVMMA. Aqui chiaunta David in che guisa, cur ell eira cun ls seiss in lg cuwel u foura, in la [207] quala Saul uen, 5 chi tscharchiawa da lg amatzar, ell s' hagia aqua arcummandad in maun da Deis, è Deis lg hagia giüdad dawent: è quun grandamaingk ell hagia par quai ingratzgiad Deis. E scrywa la malitzgia è nauscha uellga chia seiss fadyws haweiwan in- cuntr'ell. Ed ais eir üna fgüra sün Christ statt, èd üna duc- 10 trina è cuffart a ls fidels in plü guisas.

I.

*Deis, haciasch misercoardgia,
D' mai t' lasschia ngyr puchiad
In quaista grqnd chiauoargia,
Ch'eug m' hag sün tai laschad. 15
Eug sgür stun a sumbryua,
Cun fearma sprauntza uyua,
Suot teis gubern saimpr' in etern
Dintaunt chia ls nauschs uaun in iffiern.*

II.

*Eug in agiüd clamare 20
Voelg quell Deis aut pussaunt,
Chi s' denga mai guardare,
Da lg bain a mai faa taunt.
Giuv d' tschèl agiüd trametta,
Ch' l'am spendra cun uandetta; 25
Da lg schdèsch chi m' tain fatt ngyr a lg main
Da Deis buntad è fai am uain.*

III.

*Intaunter luffs my' oarma,
Eug giasch ametz liuns,
Cun lgieut chi mæ nun doarma, 30
D' fülærg' ardn' incuntra ls buns.*

[208]

*Lur daints schkoa launtschas puondschen,
 Lur linguas lqmmas uondschen
 Schkoa scharpff curteaus chi schkiqnnan wdeaus
 35 E schkoa sagettas nouschn' a ls cheaus.*

IV.

*Plü aut koa ls tschèls, Deis, autza
 Partuott ilg muond teis laud.
 Eaus, chia meis peis s'inchiautxen,
 Pardeart la rait haun baut.
 40 Eaus, chia my' oarma s' pillga,
 Haun fatt tißüra stillga;
 In lur fussad sun sweß crudad,
 Ch'eaus haun ad auters tngiüd pinad.*

V.

*Ountuott, o Deis, my' oarma
 45 E cour ais tzuond pardeart,
 Ch'eug chiaunt' in tuotta fuorma
 Teis laud partuott aweart.
 Tü my' hunur sü t' schdaischda,
 Staa sü, mia tschaidra, t' maischda,
 50 Ch'eug leiw manwailg schk'ün pruuus famailg,
 Ch'eug preidgia, Sènger, teis cussailg,*

VI.

*Tia buntad a ls pouwels
 In tuottas natziuns
 Ch'eaus quell' intlègian mouw'ells,
 55 Ch'ais grqnda in tuott chiantuns,
 Infyn in tschèl ch' la tendscha,
 Tuott tia buntad uendscha;
 Addautza sur ils tschèls, Singur,
 [209] Sur tuott la terra ty' hunur.*

Psalm LVIII. Ebr.

Si uero utique iustitiam loquimini, &c. [H. S.]

[= G 58]

Schiaunta in lg mæd da lg prüm psalm, &c.

SVMMA. In quaiſt psalm ſchdeng' ell ilg raig Saul è 5
 ſeis curtaschauns, ils quaus nun ſalwawan iüſtia, è rougua chia
 Deis a ls uellga metter our d' peis, ſiand ch'eaus matteiwan
 tuotta lur ſſawair è pudair par ſchquitschar ſuott è ſchdrür
 ils fidels: quattras ell dysch chia ls pruuſs uèngan grändamaing
 a s'allagrar da la uandetta chia Deis uain a trametter sün ls 10
 infidels. E tuocca quaiſt psalm incuntra ils nauschs & tuott
 fauſs malgiüſts reidschaduors u ſupariuors temporals è tirauns:
 èd ais ün cuffoart a ls fidels èd a tuotta queaus chi uèngen
 ſchquitschads incuntra raſchun, ch'eaus ſſappgian ch'eaus uèngen
 ad hawair Deis chi ls oasta, agiüda è chi fatscha la uandetta 15
 par eaus.

I.

*Pudairw wuo foars' ilg uaira dyr,
 Eir giüſta faar ſantentzia?
 Bain aunt wlaivs a la lgieut mantyr
 & woß cours ſun plains d' ſturpgèntscha, 20
 [210] E foartxa fauſs è tüært a ls pruuſs,
 Nè wait pißèr d' quell chi uain ruus;
 Fauß' ais uoassa ſtadaira.*

II.

*Ils infidels queaus s' haun dſchwiads,
 Dapæ ch'eaus ſun naſchiüdſe. 25
 Eaus uauin a fall cun uanitads,
 Dapæ ch'in lg muond ſun ngüdſe;
 Mantxængas ſpüdan ſchkoa las txearps,
 Chi ſchbuorfflan tæß' incuntra ls uearws
 E txuolgan las urailgas. 30*

III.

Parch'eous nun stoun' udyr la uusch
Da queaus chi ls ascungiïran,
Da lg pradgiadur chi ls tuocca strusch
Lur cours ch'eous pür indiïran.
 35 *Deis, uellgasch tü schmachiar lur daints,*
Ëir lur maslærs tzuond d' rabgia plains
Baut uellgasch, sngur, schfraschlare,

IV.

Ch'eous uèngn' in aug' a tzuond (ed. tzuoud) alguar
E lur balaister s' rumpa,
 40 *Schk'ün uearm d' lidoarn' ad yr a maal,*
E lur cußailg s'atschunqua,
Chia quell nun poassa ngyr lgiwrad,
A madiirauntza ngyr manad
Schk'ün frütt ch'ais nad aunt hurá.

V.

45 *Tzuond schk'üna spina d'ün fruslær*
Chi giuwna uain tschunquada,
E schkoa la puohvra uain in lg ær
Dad ün trabailg sufflada,
Vschè uainsch, Sènger, teiß fadyws,
 50 *Cun tia füærg' a ls rumper uyuws,*
A ls daar la dretta pagia.

VI.

[211] *Ilg giüst quell uain a s'allagrar*
Ch'ell uaiä la uandetta,
Seiß mauns in lg saungk da ls nauschs lauar,
 55 *Stawlyd uain in la cretta,*
Ch'ell dysch: Ilg pruus haa tscheart seis frütt,
Tscheart Deis nun ais nè suord nè mütt'
Ell ais mastral sur terra.

*Psalm LIX. Ebr.

Eripe me de inimicis meis Deus, & ab, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 91. &c. H. C.

SVMMA. Daud, è dawoa ell Christ è sia nembra, ils
fidels, clamman aqui Deis in agiüd, incuntra lur fadyws èd 5
inamychs da la uardad, ils quaus tschearchian da ls metter in
grànda fadigia èd anguoschia tzaintza cuolpa, schi siand chia
ls fidels mæ nun ls hagian dscharuyd, moa saimper saruyd: è
scrywa giuo lur cumbailgs è dapoartamaint, èd eir la uandetta
chi uain ad yr sün eaus, &c. 10

I.

Am schdrappa, meis Deis, our da mauns

Da nauschs tirauns,

Meis inamychs chi leiuan

Incuntra mai, m' dafenda bain

E m' spendra plain 15

Da queaus chi maal am wleiuan,

Ch'eous sun tirauns è maalfatschaunts,

E m'oasta baut d' la foartx' è dguaut

Da queaus chi spqnden saungk pruus chiaud,

II.

[212] *Parchiai ch'eous uawn saimpr' ad aguædts* 20

Oun fats è plæds

Par pirantar my' oarma,

Schgrischusamaingk ans daun a dæß

A ns tour ilg næß,

Ch'eous cuitan chia Deis doarma. 25

Txaintza chiaschun eaus nouschn' a lg bun,

O Senger, eug t' plaundsch fick darcheau

Ch'eous haun anguosch' a m' tour ilg cheau.

III.

Eaus staun pardearts schgrischus è tryd,

Eug mæ dscharuyd 30

Nun ls hag cun qualch putrænga.

Cuntuott tii t' schdaischd' è guarda sü,
 Nè doarmasch plü,
 Chia tii m'agiüdesch scenga.
 35 Sngur inawaunt, Deis tuott pussaunt,
 Deis d'Israell, da tuott fidell,
 Agiüd' è ualga tii par ell,

IV.

Chia tii chiastigiesch tuot pagiauns,
 Queaus chiauns tirauns,
 40 Tzuond txaintx' alchiünna gratxgia,
 Tuott queaus chia malitzgiusamaingk
 E nauschamaingk
 Surpassn' è croud'n' in schgratzgia.
 Eaus tuorn' è uaun sair' è damaun
 45 E s' ruingn' ils mauns ingual schkoa chiauns
 E cuorn' intuorn ils Christiauns.

V.

[213] Eaus tschauntschan cun lur buocca bèlg,
 Moa ün curtèlg
 Ais in lur læffs chi matxa.
 50 Eaus dychn': ingiün quaist aud' alchlgur;
 Moa tii, Singur,
 D'eous uainsch a ryr, d' lur ratxa;
 Cun gigmgias tuots ils nauschs in lg puotx
 Vainsch fçnd crudar, lur fatt fallar;
 55 Eug uèllg sulett wyd tai guardar,

VI.

Choa lur farmetxa uain a staar,
 Ch'eug uèllg saluar
 Sul Deis par mia foartetxa.
 Meis Deis, cun tia grçnd buntad,
 60 Ch'èsch d' fai d'uardad,
 Am salua, aunt ch'eug uedxa,
 Ch'eug uaia uyw in meiß fadyws
 Quai ch'eug giawüsch, Deis mia lgüsch;
 Quai faa, ch'eug t' roug cun grçnd giawüsch.

VII.

Nun ls amatzar dandett tzuond giuo, 65
Chia brichia nuo
Tia (ed. Tai) foartxa tzuond imbliden;
Faa ls yr intuorn intauntr' ils teið
E ls tain suott peis,
Ch' nuo fearm sün tai ans fidan, 70
Singur noaß schküd cun tia uirtüed.
Par lur puchiad ch'eaus haun tschantschad,
Faa tü chi ls uèng' indrett pagiad,

VIII.

[214] *Ch'eaus uèngn' in lur superwgia tudts,*
Chiafuoll aint fuuts, 75
Ch'eaus txaintxa mæd schpergiüran
E tschauntschan eir mantxængas spür
Cun fülærgia düer;
Ils schdrüa ch'eaus nun düren,
Ch'eaus sappian ch' Deis agiüed' a ls seið 80
Nè sai' inlgur chia noaß Singur
Nun reidsch' è tendscha cun hunur.

IX.

Eaus tuornan tard è dcheau txinuaun,
Schgryngqnd schk'ün chiaun;
Curriid intuorn nuo tengen. 85
Par lg damalgar daun saimpr' intuorn
Schk'ün luff d' fqm stuorn,
E mæ saduols nun uengen.
Moa eug chiantar uelg, lèidt giüvlar,
Aunt la damaun, chia noatt uèng naun, 90
Tia buntad è crafft d' teis maun.

X.

Parchiai ch' tü'sch statt meis aut chiastèlg,
Friungk è mèlg,
In lg bsæng èd in furtünna,

95 *Eug uøllg chiantar, Singur, a tai,*
 Ch' tü èsch a mai
 Mia farmetx' adünna;
 Parchiai chia Deis a mai saimpr' ais
 Meis aut ramür, chiaslèlg tzuond sgür,
 100 *Meis buntadaiwel Deis eir spür.*

[215] *Psalm LX. Ebr.

Deus repulisti nos, & destruxisti nos, &c.

S'chiaunta in lg mœd da lg 137. psalm, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm ingratzgian ils fidels Deis cun
 5 David insemmel, chia ell ils hagia chiasligiads tras lur inamychs,
 è quattras muuantads ch'èaus s' hagian uouts da lur puchiads èd
 amèlgrads, è lhura dcheau als hagia arturnantads, è ls datt
 uitoargia incuntra lur inamychs èd infidels, etc.

I.

Deis, tü hawesch nuo fick schbüttads,
 10 *Eir spallatzads cun ira,*
 E quai parmur da noaß puchiads,
 Moa huossa buna tschèra
 Ans muossasch cun buntad darcheau,
 Las fouras chicientscha sü, t' roug eug,
 15 *D' la terra ch'ais schquassada,*
 La quala tü haasch ruotta tngüed,
 Ch' la schbaluotxgiawa d' pauc agiüed;
 Dcheu faa ch' la uèng' madgiada.

II.

Tü ns haasch tngüed datt ün düer buccun,
 20 *Murtala tzuond bawranda,*
 Moa dcheau mussad singal haasch bun
 A queaus chi t' sun d' cummqnde.

Ch'eaus uèngn' a faar falloa ch' lg haun uitt,
Parch' tii haasch imprumiß è ditt,
 [216] *Oun lg maun d' tia pußauntxa* 25
Ans salw' è ns exudescha tii,
Spandrads chi uèngan, giüda plii
Teis chiars ch'in tai haun sprauntxa.

III.

Deis in seis taimpel (ed. taimpél) haa tschantschad:
(Da lg qual eug nhag leidetxa) 30
Eug uèlg Sicheimm partyr par lad,
Eir masürar la petxa
D' la Vall numnada da ls Chiasuns,
Dar our' a ls meiß eug uèlg meiß duns,
Galaad è Manafes, 35
Ephraim fearm meis ragingm,
E Iudas meis redschader lqm:
Quai dschesch par ch' tii sahuasses.

IV.

Eug uèlg, cur eug law peis tzuond lqm
In Moab la cudèra, 40
Büttar las schkiarpas sün Edom,
Ch'ell tènca la lgümèra.
La Palestina uain da mai
Gratxg'a ruguar cun grqnda sai,
Chi uain tngyn grqnd foartetxa 45
A rumpr' è mai a mnaar alaint?
Tii Deis sulett, ch'èsch dcheau cuntaint,
A ns daar darcheau farmetxa.

V.

Nuo chi hawèsch chiadschad dawent
Nè trawasch in chiampqinga 50
Oun nuo, ans giüda dcheau suwent
 [217] *In lg bsceng èd our d' rampoargna:*

55 *Ch' lg agiüü d' la lgieut ais uced è uauun;
 Nuo gialgardentschas tras ilg maun
 Da Deis ngyn sul a faare.
 Ell metta suott ils noaß fadyws,
 Parmur ch'eaus nauschs sun è chiatyws,
 E ls seiß uoul cusaluare.*

*Psalm LXI. Ebr.

Exaudi Deus deprecationem meam, intende, &c.

Schiaunta in la noatta da lg psalm 130. &c. H. C.

SVMMA. Lg ais üna uratzgiun chi uain our da lg drett
 5 fundamaint da la cretta, cun la quala Daud è lg pœwel fidel
 ruguawa Deis, ch'ell ils wless spandrar da greiw priguels, è lg
 ingratzgiawan par quai ch'ell a ls dalibrawa, èd ourawaunt par
 ilg salwader ch'ell haweiwa imprumiss da trametter.

I.

10 *Deis, auda bain ilg meis bragyr,
 My' uratzgiun sü taidla;
 Partuott la terra m'uelgsch udyr,
 Ch'eug t' clqm è sun la tschaidra.
 Cur ilg meis cour m'ais tæst tzuond schmoart,
 Schi m' maina süin lg spealm aut è foart
 15 Plü choa ch'eug lg poaßa raiwer.*

II.

*Parchiai tü èsch ilg meis friungk
 E tuorr taunt aut' è fearma,
 Ch'ingiün fadyw nè gränd nè lungk
 [218] Mai tendscher poa nè uearma.
 20 Cuntuott laa m' star in teis albierck,
 Ch'eug stetta saimper sgür da Tüerck
 Tzuppad suott tias alas.*

III.

Parchiai tü, Deis, haasch meiß awuirs
Bain exudyd, è l'hierta
Haasch datt a queaus chi uauun teiß truis, 25
Teis nuom eir temn' in lg spierte;
La uitt' a lg Raig uainsch a lungnar,
Seiß qnns a saimper faar dürar,
Is seiß ch'ell saimper reidscha,

IV.

Sün sia suoggia saimpr' a txèr 30
Awaunt Deis ch'ell rangnesscha,
Buntad è fai ilg salwn' intèr,
Chia tuott ad ell ubdesscha.
Eug chiaunt uschè teis nuom è laud,
Ch'eug pag' iminchiady bain baut 35
Meis wuudts, ludqnd tia gratxgia.

*Psalm LXII. Ebr.

Nonne Deo subiecta erit anima mea, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 49, u Gott selbs ist
unser schutz und macht. H. C.

SVMMA. In quaist psalm amuossa David cun seis 5
 exaimpel, chia, cur ils inamichs daun adöess a ls fidels par
 chiaschun da la uardad, ud incuntra raschun, schi deian è cun
 plaina fidauntza s' lasschar sün Deis, è sün fidauntza da quell
 nun prèdschar, [219] schy faar 'pitz è schdèng da tuotta la
 pussauntza, richetza, cussailgs, mantzoengas èd ingiannamaints, 10
 quattras ls infidels prouwan da wlair dschdrür è tagair suott
 ils fidels, chi nun poassan aluar in pee: è chia eaus deian
 saluar chia quai, sün lg qual ils infidels s' lasschan, sèa awaunt
 Deis tuott uanitat, èd hagia incuntra Deis è sün la sia stadaira
 main prètsch è uirtüd choa la uanitat swess. E cunttuott chia 15
 ingiün nun deia schantar fidauntza, nè rantar seis cour è cuffoart
 wy d' richettza u rauba temporal, chi uain in gränd guisa

raspada è mantunada cun faar tüert è schgiarbar, moa sul uy
 d' Deis, ilg qual quai ch' l'haa üna uouta ditt èd imprumiss a
 20 quell chi s' tènga uia d'ell, salw' ell è nun tschasa, è quai
 craia ilg fidel, signd chia Deis eis pussaunt è buntadaiwel, &c.

I.

*Amuo my' oarma dee guardar,
 Spattar è star,
 Sün Deis cun pauß è sprauntxa:
 25 Chia sul uy d'ell staa meis agiüd,
 Virtüü, salüü,
 Ais ell tscheart mia stauntxa,
 Meis aut chiastèlg, brick ün chiawèlg
 Am nousch' ilg muond, ch'eug crouda tzuond.
 30 Cuntuott cur ws wlaiv wuo uoahuer
 Da nun guitar a tuots dritzar,
 Ingiannamaints cun fauß badaints
 A metter tuott in puohuer?*

II.

*Signd ch' wuo ngyd tuots baut a pryr
 35 [220] Ad yr schk'ün mür
 Txuond stoart è saiff in bouda,
 Incuntr' ilg pruus tngaiws fatt cussailg
 Cun maal chiawailg
 A lg faar daar giuo ch'ell crouda.
 40 Mantxænnigas wuo duwrad cun nuo,
 Cun buocca bain ruguaws, moa plain
 Voaß cour ais d' spür blastemmas.
 Tü, oarm', improa guard' inawoa
 Sün Deis è tasch, èd ell t' daa pasch,
 45 E t' pillg' our d' tuottas temmas.*

III.

*Parchiai uy d'ell mia sprauntxa staa,
 Ch'ell haa schantaa
 Saiweß sul mia peidra.*

Ell meis salüd ais meis chiastell
Taunt bell, sün quell 50
Ch'eug trem l brick schkoa la feiwra.
Meis laud sün Deis, salüd eir meis,
Staa, ch'ell sul ais, chi m' tain dafais,
Fearm fundamaint è peidra.
Sün Deis sulett s' staa sgür indrett. 55
Cuntuott schantad sün sia buntad
Tuots saimper sprauntza leida.

IV.

Spandait awaunt ell bèlg uoaß cour,
A lg tour amur,
Real tzuond txaintz' in fendscher. 60
Büttad lg awaunt ilg manguel uoaß
Fick groaß, ch' l'ais noaß
Friungk, ch'ingiün poa uendscher.
Ils crastiauns sun tuots tzuond uauns,
E mansneraischks plains d' tuott badaischks, 65
Sün la stadaira dretta
Sun ils plü greiws d'eaus tuott plü leiws
E ueds d' buntad choa uanitat,
Chia sprauntx' in eaus nun s' metta.

V.

Neir schaintad sprauntx' in raub' inlgur 70
Cun txngur ch'ais lur
E foartx' è tilcert schgiarbada;
Brick a la uanitat ws randait
Nè tmail sch' wuo wait
Richetza cunchiüstada. 75
Voaß cour alaint nun tngait cuntaint,
Chia quell cuffoart ais uauñ è moart.
Deis haa tschantschad duas chiaussas
Ch'eug nhag udyd: ch'ell ais cumplyd
Cun foartx' è dguant, d' buntad eir aut, 80
Nun faa santëntxgias faussas.

Psalm LXVII. Ebr.

Deus misereatur nostri, &c. M. L.

[= G 38]

S'chiaunta schkoa: Es wœll uns gott genœdig sin.

- 5 SVMMA. In quaist psalm rougua Daud, è cun ell in-
 semmel iminchia fidel tras ilg Spiert Sainingk, chia Deis uœllga
 tras sia buntad è gratzgia s' lasschar ngyr puchiad da lg pœwel
 chi ais in la [222] schkürdün, è far quella gratzgia è ban-
 daschun a tuott pouwels da lg muond, a ls lasschar ngyr
 10 awaunt tras seis plæd, sia cunguschèntscha è cretta, è Christum
 ilg uair salüd: èd uschè seis raginam dapartuott adamgiar è
 rasar, èd ell reidscher, chia quattras stetta è gèa dapartuott
 bain èd indrett, in tuottas chiaussas: ch'ell uènga partuott
 ludad èd hundrad.

I.

- 15 *Ans uœllga Deis bain cumpartyr,
 Sia gratzg'è bandaschune,
 La lgüm d' sia uist'ans faar lgüschyrr,
 Ch' nuo sappian choa 'll ais bune,
 Ch'ell uènnga tras seis fats cuntschüd,*
 20 *Eir sia uaira cretta,
 E Iesus Christus ilg salüd,
 Eir sia uia dretta
 Awaunt tuott pouwels uènnga.*

II.

- Chia ls pouwels t' poassen, Deis, ludar*
 25 *In tuott lg uniuers muonde,
 T'ingratzgn' è s' poassen allagrar,
 Chiantqnd in lg cour da fuonde:
 Chia tül sur terra ténngasch drett
 A ls pouwels cun giüstia,
 30 *E reidschas tuott ilg muond sulett
 Bèlg par la giüsta uia;
 Quai pillgen bain par coure.**

III.

Schych tuott ilg pæwel t' lauda, Deis,
E t' huondr' in tuott chiantunse,
 [223] *Ch' la terra dett' ilg frütt eir seis* 35
Tras tias bandaschunse.
Noaß Deis ans uellga daar ilg dun,
Ch' nuo lg temman è lg guardn' oura,
In tuott pagiais èd eir chiantun,
Nun s'chiatt' ingiünna foura, 40
Chia lg plæd da Deis nun früitta.

Psalm LXXI. Ebr.

In te domine speraui, non confundar, &c. H. V.

[= G 31]

S'chiaunta schkoa: Herr gott, ich truw allein
uff dich. 5

SVMMA. In quaist psalm rougua èd ingratzgia ilg fidel
 Deis, chia quell in tuotta la noassa uitta, neir in la uelgdün,
 tras sia gratzgia nun ns abanduna, siand chia lg crastiaun nun
 ais mæ d'ingiün tèmپ tzaintz' inqual cunturobel, impak è
 cuntradi. 10

I.

Eug m' fyd, Singur, siin tai sulett
Indrett,
Oun tuorp nun m' lassches mouuer;
Tras tia giüsty' am spendra tü
E plü 15
Da læd mai flaiw' è pouwer;
La ty' urailga baß' a mai
E salua mai schguidade.
Eug meis cuffoart nhag sul proa tai,
Ch' tü m' saiasch sgür mia parai, 20
Sch'eug uèng da ls chiauns chiatschade.

II.

- Signd ch' tü tweß t' haasch tuudt awaunt*
Dintaunt
Da m' wlaïr bain cussaluare,
 25 *Parchiai ch' tü'sch sul meis chiastélg fearm,*
E tearm,
 [224] *Sün lg qual eug deß bain stare,*
Am giüd' our d' mauns da lg infidell,
D' las griffas eir da lg nausche,
 30 *E guarda, choa ell ais crudel,*
Choa 'll s' bütt' eir our da tai rawell,
Schi dritxa tü meis stausche.

III.

- Parchiai in Deis staa meis cuffoart*
D' la moart,
 35 *Da pitschen m' haasch saluade.*
Tü' sch quell chi m' haasch in lg muond fatt ngyr,
Muryr
Nun m' haasch tü brick laschade.
Vna strangetz' eug sun a blears,
 40 *Moa tü'sch noaß fearm friungke;*
Faa mia buocca plaina d'uears,
Da teis sqingk laud è teis fats tschearts,
Saimpr' eug t'huondr' in lg tèmp lungke.

IV.

- Aeh! nun m' schbüttar sün la uèlgdiin,*
 45 *Ingiün*
Pudair cur eug nhag lhura,
Parchiai chia ls feist meiß inamychs
M' haun uys
E m' guætan sü tuot hura.
 50 *Sün mia uitta faun cussailg*
Sün cretta ch' tü nun m' sænngesch,
E dygien: Da lg tour dain chiawailg,
Ch'eug m' têng dad esser teis famailg,
 [225] *E s' têngen ch' tü nun m' uællgasch.*

V.

Ountuott, meis Deis, nun m' staar dalcendsch, 55
Tü chieendsch
Saasch mæd da m'agiüdare,
Chi stouan tuott ils meiß fadyws
Chiatyws
D' sai sweß bain s' turpiare, 60
Ch'incuntra mia uitta sun,
Cun schdèsch uainsch cuwernqnde
Tuott queaus chia txaintx' inqualch raschun
Da m' nouscher tschearchian pür chiaschun;
Vainsch maal sün eaus uuluqnde. 65

VI.

Par lg qual eug uellg spattar tai ngqnd,
Cun grqnd
Hunur teis nuom ludare.
Eug la giüstia tia deß
Imweß 70
E teis salüd pradgiare,
Ilg qual eug tuott nun ßag numbrar,
Neir tia dyr pußauntxa.
Da tia giüstia m'allgurdar,
Sün quella m'ucelg eug sul laschar; 75
Qua staa tuott la siistaunxa.

VII.

Tü, Deis, da giuuen sü m' haasch mnad,
Mussad
A dyr tias barunias.
Quai faa m', cur eug chianüü eir sun, 80
Vèng prun,
 [226] *E goabb intuorn par uias,*
Chia queaus chi uèngen quidawoa
Intlègian tia foartxa,
Ch'eug t' preidgia quaunt tü'sch giüst laproa, 85
Quatras tü uendsches cun falloa,
Vy d' tai ais tuott schkoa schkoartxa.

VIII.

Sch' tii bain m' haasch fatt pruwar blear maal,
Partaal
 90 *Nun m' haasch tii bandunade,*
M' haasch dcheau arfatt, in gratzgia tuudt,
T' haasch uout
Our d' tuott iffick giüdade.
Quun aut ch'eug mæ sai' iffichiad,
 95 *Schi m' daasch uitt' è uittoargia.*
Eug m' hag sulett süin tai farmad;
Quell, ch'ais fidel, ais bain bead
Tras tia misericordgia.

IX.

100 *Our in furtünn' è pchiad eug giasch,*
Schi m' daasch
Tii dcheau cuffoart è baine,
E m'autzasch dcheau in grqnd' hunur,
Singur,
 105 *Mai d' gratzgia faasch tii plaine,*
Par lg qual, meis Deis, eug t' dee ludar
Oun diis, fats, coarp éd oarma,
Par lg bain ch' tii t' pousch taunt adangar,
Vardad è fai a wlaïr saluar;
 [227] *Lg sqingk d' Israel nun doarma.*

X.

110 *Meið læffs deen eir hunur a tai*
Bain dfai
Chiantar txuond leidamqingke,
Chi m' haasch tras gratzgia sul spandrad,
Saluad
 115 *My' oarma plainamqingke.*
Tia giüsty' iminchiady
Mia lengua dee tschantschare;
Oun tuorp è txngur meis inamych,
Chi m' tschearchia sqimper dqnn aqui,
 120 *A saimper stoua staare.*

Psalm LXXII. Ebr.

Deus iudicium tuum Regi daa, &c. L. I.

[= G 40]

S'chiaunta schkoa: Dem König und regenten din.

SVMMA. In quaist psalm rougua David u Salomon, èd 5
 iminchia fidel, chia lg raginam da Deis uènga tras Christum,
 è s'adamgia dapartuott: è prophetitzescha eir, quun grànd quell
 raginam uènga ad esser. eir quun giüst è uantüraiwel, è quun
 længk quell uènga a dūrar, numnadamaingk a saimper: è quai
 tuott suott ūna fgūra da lg raginam da Salomon. E uain eir 10
 aqui scritt awaunt ūna clæra bella fuorma a tuott fidels superi-
 uors choa queaus deian reidscher, è chè bain è uantūra landroura
 cresscha a tuot ilg pæwel, &c.

I.

[228] *A lg Raig teis è superiuors,*
Ch' tū haasch schantad 15
Par bain è bsæng da ls teisse,
Deis, uællgasch daar, Singur da ls Snguors,
Intlèt fundad,
Ad ell èd a lg filg seise,
Ch'ell sappia tia fuorm' è drett 20
Txuond bain parfett,
Teis pæwel saimper maina,
Par lg trui sulett d' giüsti' indrett,
Chia ls teis schquitschads uèngan saluads
Proa drett, è ls maals iffraina. 25

II.

Paasch poartan lhura ualls è munts,
Giüsty' eir bain,
Chia tuott in paus poa uyuer,
S' pudqnd yr sgür sün paß è punts
D'allgretxgia plain, 30
Quai eug indrett uællg scrywer.
Signd chia teis superiur
Ilg plaunt, dulur

35 *D' l'anguschiad baut oasta;
 Ils pouwers bain schquitschads sustain
 A ls in fidels chi sun crudels
 Schmack' ell lur foartz' è coasta.*

III.

*Tai lhura uèngen ad hundrar,
 In temma star,
 40 Huom è dunnaun ad ünna,
 Taunt chia lg sulai uain a dürar,
 [229] Seis cuors saluar
 Insemmel cun la lgünna.
 Chia quell Raig uèng', hawains giawüsch,
 45 Cün sia lgüsch,
 Schkoa sün lg raschdyw la plæwgia,
 Ch'ell cun seis spiert è tras seis miert
 In crenga bain nuo secks schkoa lg fain.
 Cur mæ uain quella gicewgia?*

IV.

50 *Schi uain prudentsch' our' a dschfluryr,
 A crescher pasch
 Taunt chi mæ daa la lgünna;
 Seis dguaut uain eir a s'ingrandyr,
 Chia tuott a lg tasch,
 55 Ilg muond tuot bain par ünna.
 Ils Mours eir uèngn' a s'inclinar,
 Ls fadyws lg hundrar,
 D' temm' awaunt ell mütyre,
 Ils Raigs eir tzuond in tuott ilg muond
 60 Duns a lg purtar, cun fai lg hundrar,
 Tuott pouwels a lg saruyre.*

V.

*Da tücert uain ell a lg pouwer baut
 D'agiüd schguidad,
 E lg spendra, cur ell bragia;
 65 Ell in lg iffick nun lasch' aint aut*

*Quell ch'ais chialchiad,
 Our d' fuolla ch'ell ilg tragia.
 Vain buntadaiwelmaingk a mnar,
 [230] Da lg fasch schkiargiar
 Lg pouwrett, ilg qual indüra, 70
 Our d' mauns da lg luff, d' seis rienff è giuff
 Vain a ls spandrar, ch' lur saungk lg ais chiar,
 D'eaus fqnd uandetta sgiira.*

VI.

*A quell Raig uain a ngyr uffear
 Da lg drett aur fyn, 75
 Ch'ell saimper tscheart des uyuer,
 Vn cour nett dad urar pardeart,
 Chi nun faa fyn
 Tuot laud a Deis a scrywer;
 Vn puong d' seis semm sün lg munt samnaa 80
 In terra laa
 Blear frütt uain a purtare,
 Schkoa lg guaut sün lg fruunt da lg Lyban muunt
 Vain bèlg uannqnd, tzuond bain redqnd;
 Seis plæd bain a früttare. 85*

VII.

*Blear pæwel uain sù a prügyr
 In la citad
 Schkoa l' hearb' è bain la fællga;
 Seis nuom eir saimper uain a ngyr
 Par tuott numnad, 90
 Plantad la sia uællga.
 Beads tuott pouwells uèngn' a s' tngair
 In ell a crair,
 Eir tuott' hunur a lg daare.
 Ludad sai' ell, Deis d'Israel, 95
 [231] Ch' l' haa sul pudiid txaintx' autr' agitiid
 Gialgards mirakuels faare.*

VIII.

Seis nuom sai' in etern ludad;
Brick sy' hunur
 100 *Poa ngyr ludad' awuonda.*
Seis ragingm è magestad
Haa noaß Singur
In tschèl cun lg bap raduonda.
La terra uènnaga d' sy' hunur
 105 *Plain' è d'amur,*
Seis nuom uènnag' aut hundrade.
Ils pruuß par lg uair, ch' haun d' quai plaschair,
Queaus dygien our da fuond da lg cour:
Hai, Amen, quai saluade.

Psalm LXXIII. Ebr.

Quam bonus Israeli Deus, &c. H. V.

[= G 41]

5 *Schiaunta in la noatta da lg psalm prüm, &c. è schkoa:*
Gott ist so guot dem Israel.

SVMMA. In quaiet psalm chiaunta ilg profet e cuffoart
 da ls fidels, choa queaus uèngen tal uoutas in dubitt, chia
 eaus s' lasschan couscher la uantüra da ls infidels, è sumlgar
 strauni chia a queaus uaa cuntinadamaingk lur fatt d'effett.
 10 E choa cur eaus a la fyn s'impaisan tras spiert da Deis, sün
 la fyn powra da ls infidels, è lascuntra sün la buna fyn da
 ls fidels, schi s' cuffoartanè è sa stawlæsschen dcheau in la
 cretta, &c.

I.

[232] *Quun bun ais Deis ad Israel,*
 15 *Chi sun dad iin nett coure;*
Meis pee fuo tæst datt our dad (ed. dat) ell,
Schblatzgiad in grønd dulture,
Ch' l'inuuldgia narra m' fawa maal,
Sul ch' la uantiir' haa lg infideel
 20 *E lg ua seis fatt d'effette.*

II.

Eaus staun fick sgürs in lur chiasteaus,
Ingiün nousch' in lur uitta,
E staun fick bain è graß è beaus,
Eir haun bella parrütta.
Schiraunck' ils pruuus stoun indüurar 25
E lur grandisch' oura guardar,
Trutz ch'ün ls aschk' awryr bucca.

III.

Hawair laud uellgen d' lur maal far,
D' lur foartz' è schelmarias,
Lur cels d' grasch' als uellgn' eir schquitar, 30
Vywn' in putrunarias.
Quai ch'eous s'impaisan, stou dwantar,
Sun pür pardearts sün innatschar,
Tngair suott la lgieut a foartza.

IV.

Lur bucc' eaus awrn' incuntra lg tschël, 35
Lur lingua uaa par lg munde,
Queaus chi sustengen lur manstèr
Schmalgiaintné bain awuonda,
Ed aschkian dyr: chiai nssaa d' quai Deis?
Elg ais inguotta lg ssawair seis. 40
 [233] *Faun bæffa da lg autischem.*

V.

Pür guarda ch'eous nun temmen Deis,
Vantiür' haun in quaist muonde;
Eaus pußidesschen suott lur peis
Raub' è daners awuonda. 45
Lg fidel quell uyw' in puwertad;
Cur ell la crusch haa kengk purtad,
Alg uain da lg muond fatt gigmgias.

VI.

50 *Cuntuott poa 'll dyr: Chiai m' giüda quai*
Ch'eug nhag ingüd nætt meis coure?
Ch'eug innotxaint sun, pruus è d'ai?
Meis mauns laaw cun hunure?
Deis m' haa iminchia dy plagiad,
Sair' è damaun eir chiastigiad,
 55 *Dalett nhag eug ingiüne.*

VII.

Signd ch'eug m'impissawa d' quai,
Schi nun mankuà grqnd fatte,
Ch'eug nun crudag tzuond our da tai,
Ch'eug nun fèg quell mal traite.
 60 *Eug m'impissawa, sch'eug ssaaweb*
Intlèr impa chiai quai dyr wleß,
E m'eira massa schküre,

VIII.

Infyn chia Deis m' haa dschkuvernad
Lg sacrett seis tras seis spierte,
 65 *Ch'eug sün lur fyn m' hag impissad;*
Qua eug ssawég bain tschearte,
Ch' lur fatt schantad ais sün lg dubit,
Ch' tü uainsch als far(r) daar giuo dandett,
Ch'eaus sün lg dawoa sun pearße.

IX.

70 *Eaus cun stramuing faun baut lur fyn,*
Oun temma stouen pryre,
Schk'ün scemmi d'ün ch'ais plain d' blear uyn,
Vain a dschwantar lur ryre.
Vschè uainsch, Sèngr', a ls mettr' a txngur,
 75 *In dschdèsch müdad uain lur hunur,*
Lur tuorp uain a paraire.

X.

*Tras meiß ranuoilgs gett ün curtèlg,
 Tras meis cour üna ffichia;
 Main intellett weiw' eug ch'ün wdèlg,
 Eug lg bæen cuntscheiwa brichia. 80
 Moa tü hasch mai saluad proa tai,
 Haasch meis maun drett datt d' maun a mai
 E m' haasch mna(n)d in la uia.*

XI.

*M' haasch eir hundraiwelmaingk ardschföd,
 In tschël ais tzuond ingünne, 85
 Chi poaß' a mai ngyr in agiüd,
 In terra neir alchiünne;
 Auter choa tai eug uellg sulett,
 Meis cour è chiarn nun faun indrett
 Nè ualen tzuond inguotta. 90*

XII.

*Sul a meis cour ais Deis cuffoart,
 Chi m' pillg' our da tuott læde;
 Queaus uéngen tuòtx gignd in la moart,
 Chi staun brick proa seis plæds.
 Queaus chi bandunan ilg Singur 95
 Vèngn' a la fyn gignd tuots a txngur;
 Deis ais my' hierta saimper.*

XIII.

*Contuott nun ßag eug brichia mè
 Choa star proa Deis rantade.
 Meis fatt nun uain eir gignd taunt pè, 100
 Sch' l'ais bain stün Deis fundade.
 Eug saimper uellg qui Deis ruguar,
 Ch' l am uellga gratxg' è foartxa daar,
 Ch'eug sy' hunur susténga.*

Psalm LXXX. Ebr.

Deus stetit in Synagoga deorum, &c. W. M.

Schiaunta schkoa: Gott stat in siner gmeinden recht.

SVMMA. In quaiſt psalm ſchdenga ilg profet ils fauſſ
 5 è nauſchs giüdiſchs u ſuperiuors, è ls ſtramainta giuo da lur
 chiatiwiergia è mala giüſtia ch'eaſ ſaluan, als imnatschänd la
 paina chi uain ad yr sün eaſ: è dintaunt ſcryw' ell eir bëlg
 awaunt ilg uffitzi da ſuperiuors u reidschaduors, ilg qual eaſ
 ſun culpaunts da ſaluar.

I.

10 *Deis staa in métx ilg ſeis cummün*
 Intauntr' ils deiß maſtraale.
 A reidschaduors dysch 'l a ſchkudün:
 Quun længk wlaiw wuo faar maale?
 Santëntzgias fauſſas ſantëntzgiar?
 15 *Da led, da chlar*
 Guardaw wuo plü chia Deis ns agiü:
 [236] *Dawoa üsch uain ilg pouwer tngü.*

II.

In lg bſceng a lg pouwer deiws tngair drett,
 A lg oarfn' anguschiade;
 20 *Da pouwras uaidguas bain dandett*
 Ws laſſchar deiws ngyr puchiade,
 A laſ giüdar proa lur raſchun,
 Ilg baß eir bun,
 Ilg pouwr' eir baut ſchlargiar da lg dguaut
 25 *E griffas d' lg infidel ch'ais aut.*

III.

O Sènger Deis, tſcheart eaſ nun ßaun,
Ch' tü ſaiſch in teiſ cummüne;
Ch'alchün nun ls uai' in lg cour eaſ haun,
Vaun oarbs in la ſchkiirdünne.

Chiamynan laint saimpr' in errur 30
Dawoa lg senn lur,
Fyn chia lg pagiais in ruuyn' ais
Par lur chiaschun trais eisters raigs.

IV.

Lg ais uair, eug ws hag schantad par deiß,
Ch' wuo deiat lg appußaiwel 35
Mantngair, faar bain a lg pœwel meis,
Schkoa filgs da Deis crataiwels.
Improa ngyws tuots a stair muryr,
Schkoa lgieut a pryr,
E cur è choa ssawair nun s' poa, 40
Qual sai' ilg prüm u lg plü dawoa (ed. dowoa).

V.

Ountuott, o Deis, leiw' hoatzmæ sü,
Santëntxgia tweß la terra.
 [237] *Quell Raig ilg qual schantad haasch tü,*
Ans oasta d' mala guerra, 45
Ch' tü 'sch sul ilg drett uair Raig da lg muond
Partuott bain tzuond,
Chi reidsches drett ilg teis pœwlett,
Cussalwasch queaus ch'in tai haun crett.

Psalm XCI. Ebr.

Q[u]i habitat in adiutorio altissimi, &c. W. M.

[= G 43]

S'chiaunta schkoa: Wer underm schirm des hœchsten hell.

SVMMA. Ilg Spiert Sǝingǝ chiaunta aqui in Christ èd 5
 in tuott fidels members da Christ, quun sgür è fraunck da tuott
 maal quell sèa, ilg qual s' haa cun fearma uyua cretta è
 fidauntza miss in maun da Deis.

I.

- 10 *Quell chi rapauß' a la sumbriva (ed. sumpriva)*
Cun cretta uyua,
Suot dguaut da lg aut pussaunt Deis,
Quell dysch: Ilg Sènger meis sustèng,
Schküdt, ch'eug m'artèng,
Quell Deis ch'eug salw par uair meis.
 15 *Quell mai qui uain da latschs tuots bain*
Tscheart dafandqnd in lg témp d' quaist muond,
Da tæß' è tuott ingiqnns eir tzuond.

II.

- Cun sias alas ell tai uain*
Cuwrqnd tzuond bain;
 20 *Vy d'ell t' deisch tü lasschare.*
 [238] *La launtsch' è schküdt sun sia fai,*
Chia sgür faa tai,
Da temm' è d' noat schgrischare,
Chia taunter dy teis inamych
 25 *Eir d' noatt par lg uair nun t' poa nuschair,*
Sai schküer u clær, schi nun ta tmair.

III.

- Scha milli bain ngissn' a crudar,*
Tai dsper' a daar,
Désch milli d' la wart dretta,
 30 *Nun uainsch improa tü brichia tuock*
D'ingiün nousch buock:
Bain aunt uaisch cun dalette
La pagia ngqnd a ls filgs da lg muond,
Tü m'èsch, Singur, la my' hunur,
 35 *Lg aut sgür cuffoart ais a meis cour.*

IV.

Maal inqualchiün nun t' poa schkuntrar
Neir mæ prusmar
A tia chiaa parchiada,

Parchiai chi racummiß haa Deis
A ls anguells seiß, 40
Da t' parchiürar la strada,
Ch'eaus poarten tai tzuond sgiir è dfai,
Sün lur fearm mauns, chia teißeis sauns,
Nun stauschn' in ün crap da ls tirauns.

V.

Sün txearps è uywras, sün liuns, 45
Sün luffs, dragiuns,
Ad yr uainsch è passare,
 [239] *Parchiai Deis dysch: Eug uellg giüdar*
Our d' tuott malfar,
Chi s'uoul uy d' mai fidare. 50
Eug sun seis schküdt è seis agiüdt,
Dapæ ch' l' haa tngü meis nuom cuntschü
Schi s' haa 'l sulett proa mai uout sü.

VI.

Ell clamma mai par seis sul Deis
Aint in lg bsceng seis, 55
Seis ræg eug uellg udyre;
Eug lg uellg da tuotta tuorp è txngur
Agiüdar our,
Laschar ell brichia pryre,
Aut lg' addutzar, seis dys lungnar, 60
Aqui dawoa ch'ell uyuer poa,
Saimpr' in allgretxg' è tuott falloa.

Psalm CIII. Ebr.

Benedic, anima mea, Domino, &c.

[= G 44]

S'poa chiantar in la noatta da lg psalm prüim, &c.

SVMMA. In quaist psalm numbra Daudid è preidgia cun 5
 grānda racunguschèntescha é gra uy d' Deis, ilg bain chia ell

faa generalmaingk a tuots, è lhura ilg bain è duns ch'ell haa
spetzialmaingk fatt ad ell: è lauda Deis eir dad autras sias
uirtüds. E quai tuott als fidels ad exaimpel, ductrina è cuffoart.

I.

- 10 *Ilg Sèngr' eau dee datschiert ludar*
[240] *Da tuott my' oarm' è uitta;*
 Seis aut sqingk nuom da cour hundrar,
 Nun esser oarma gritta.
 Nun imblidar taunt bain ch'ell t' haa
15 *Fatt, teis puchiads tuott pardunaa;*
 Laud' ilg Singur, my' oarma.

II.

- Da tuottas malatias ch'ell*
 T' meidg', è d' la moart eir spendra,
 La uitta da quell ch'ais fidell,
20 *Sün tai buntad ell stenda,*
 E misercoardg' eir a muntun,
 Oun been implessch' ell teis magun,
 Oun tuotta abundauntza.

III.

- Chi l'uènga nouua giuuantün*
25 *Schko a l'aulga bain s' mantaine,*
 Giüstia salw' ell a schkudiün,
 A lg qual qui tücert fatt uaine.
 Las sias uias a lg fidel
 Haa ll amussad ad Israel,
30 *Ilg seis sqingk platschamainte.*

IV.

L'ais d' misericoardgia gratzius,
 Patzgiaint è buntadaiwel;
 Nun soul længk esser dantilgus
 Nè teng' ir' a lg crataiwel.

Cun nuo nun haa Deis handliad 35
Dawoa ch' nuo wessen guadangad,
Ch'ell pagia noaß puchiadse.

V.

[241] *Taunt aut chia lg tschèl da terra (ed. teerra) ais,*
Sia buntad trapassa
Vy d' queaus chi lg temmn', ad ell s' daun prais, 40
Taunt kendsch ch' la terr' ais groaßa
D' l'ün cheau da lg muond a l'auter ch' l' haa,
Tuott noaß puchiads da nuo schlcendschaa,
Chia queaus nun ns poassen nouscher.

VI.

Schk'ün bap cuschidra seiß uffauts, 45
D'eaus s' lasscha ngyr puchiade,
Vschè spoardsch' ilg Singur seis mauns
A ls pruus, chi haun pachiade,
Parchiai chia Deis cuschidr' indrett
Noassa misierg' è grnd dafett, 50
Ch' nuo eschen papparoatta.

VII.

Ilg tèmp da lg huom sumailg' ilg fain,
Dschfluresscha schk'üna flure;
Schkumbaut ch'ün buoff da l'aura uain,
Schi lg suoffl' ell bèlg suott sura, 55
Ch'ingiün nun ssaa da dyr seis læch;
Lg ais in quaist muond noaß fatt ün giæch,
Tuott üna uanidade.

VIII.

Moa la buntad da Deis rumaun,
Eir saimper sia giüstia, 60
Sün queaus ch'in temma sia staun,
Sün ls abiadis uia,

65 [242] *Proa queaus ch'in sia ligia staun,
Seis schantamaints salwn' aintamaun,
Queaus da sahuar s'allgoardan.*

IX.

70 *Ilg Sènger haa seis baunck pardeart,
Seis ragingm quell tendscha
Par tuott ilg muond, tain drett aweart
Seis anguealls txaintx' infendscha,
Ilg deit ludar, ils quaus cumplyd
Sias fatschendas è lg ubdyd
Cun foartx' a sia uusche.*

X.

75 *Ludad ilg Sngur, tuott sia cuort,
Seið chiamps è saruiaintse,
Chi faad la sia uellga cuort,
Cumplqnd seið platschamaintse.
Tuott sias lawuors ilg denn ludar
In tuott louchs ch' l' haa da cummandar,
Laud' ilg Singur, my' oarma.*

Psalm CIII. Ebr.

Benedic anima mea Domino &c.

[= G 45]

5 *Quaist psalm s'poa eir chiantar schkoa lg prüm psalm &c.
E schkoa: O min seel gott den Herren lob.*

SVMMA. In quaist psalm chiaunta ilg profet ilg laud da
Deis, tuudt our da lg prüm cudesch da Moises, dawart
ilg printzippi è schkiaschun da lg muond, cun che auta,
granda sabgèntscha, pussauntza è buntad ell hagia fatt è
10 tzambriad ilg lawurèr da lg muond, tuott a dæwer èd üttel da
lg crastiaun.

I.

[243] *Laud', oarma my', ilg Sènger Deis,
 Meis Deis è meis Singure,
 Grqnd èsch èd aut tras ils fats teiþ,
 Tratt aint d' laud è d' hunure. 15
 Lgüm t'uest' intuorn schk'ün bell uistmaint,
 Ilg tschël haasch stais cun fetamaint
 Schk'ün bell pqnn sù dawaunte.*

II.

*In l'aug' hasch tias salas fatt,
 Teis chiarr' ais tias nïwlas, 20
 Our d' l'aura tias alas tratt,
 Our d' lg ær faasch meþ a ls pouwels.
 Our d' fæch faasch eir teiþ saruaints,
 La terr' haasch miþ sün fundamaints,
 Ch' la mæ nun uèng' a s' mouuer. 25*

III.

*La chiafuolletz' hasch uastyd aint
 Sün (ed. Sun) a[u]guas suom la pitxa;
 Da lg tun da teis cummandamaint
 Baut uaunè schk'ünna fritxa,
 E raiwen aut sù suom ils munts, 30
 E s' lasschn' a uall our d' suott las punts
 In lg læch ch' tü hasch fundade.*

IV.

*A l'aug' haasch tü schantad ün team,
 Ch' la nun suruarg' impresscha,
 A metter suott ilg pagiais fearm, 35
 Funtaunas faasch chi cresschan,
 Chi cuorran flüms intauntr' ils munts,
 Ch' la suhuaschin' in tuott chiantuns
 Soastrn' in ls dasearts la saite.*

V.

40 *Proa queaus struusch hawdan ils utscheaus,*
 [244] *E chiauntan sün la ramma;*
 Ilz munts increngesch' è faasch beaus
 Oun plæwg' our d' tia chiambra.
 La terr' ais plaina da teis frütt,
 45 *Chia tü faasch chrescher da partuott*
 A lg muwel fain è pawel.

VI.

Tras la lawur da lg crastiaun
 Faasch ngyr ilg paun our d' terra,
 E lg uyn chi faa ch' la lgieut tzuond staun
 50 *Oun lg cour leits txaintxa guerra.*
 Eir lg æli, lg qual faa clæra pell,
 E lg paun cuffoarta lg cour eir ell
 A lg crastiaun tras taie.

VII.

La boaschkia plaina da teis dsüch
 55 *Faasch aint in ls guauts aut cresscher,*
 Ch' ütscheaus bain fatschen ngieuds lasü
 Sün ls pyns sgüers txaintx' incesscher,
 Spealms chia ls chiamuotschs hagian friungks,
 Las muntanellas chiawn' in ls munts
 60 *Ed in las peidras cuwels.*

VIII.

La lgünn' haasch fatt giuo par partyr
 Temps, maiß dawoa eir quella,
 Eir ilg sulai a Dèu ssa yr,
 D' noatt faasch ngyr schküir cun ella.
 65 *Las bestgias qua s' lasschn' our da lg guaut,*
 Ls liuns eir giuven's cuorren baut
 Rabgiqnd dawoa lur praia,

IX.

[245] *Tschearchignd lur paun da Deis pardeart*
E cur sulai quell leiua,
Schi mütschnai in lur cuwl' aweart, 70
Chia lg chiaud qua nun ls agreiua,
Chia lg huom poaß' yr a la lawur
E s'agiüdar cun Dèu hunur
Intaunter dy fyn saira.

X.

O Sénger, quaunt haasch tü mæ fatt, 75
Cun sabbi (ed. salbi) taunt cussailge;
La terr' implyd haasch d'uyn è d' latt,
Ilg maar nun haa parailge,
In lg qual tschert briglan saimper dèck
Limargias grøndas, pitschnas fick, 80
Sün quell las nawe eir uawne.

XI.

Quaint giouwn' eir ilg Lewiathan,
Ch' tü haasch fatt uschè grönde;
Quai guarda tuott da tai ilg paun
E lur uiugnda ngönde. 85
Sch' tü, Sèngr', als awresch ilg teis maun
E sch' tü, bap, daasch, schi raspnè naun
E d' bien saduolls eir uèngen.

XII.

Sch' tü uoaluesch dèck teis uys dawent,
Schi schkrouda tuott d' stramuinge; 90
A chi tü pilgsch ilg flad gugent,
Vain martsch dcheau schk'iin chiaruinge,
E sch' tü tramettesch ilg teis flad,
Limargias uèngen dcheau cread,
 [246] *La terra tü arnuasch.* 95

XIII.

Laud sai' a lg Sènger in etern,
 Ch'ell d' sas lawuors s'alleigra;
 La terra guard' ell bain tzuond fearm,
 Ch' la tremla schk'üna feiwra.
 100 Sch'ell tuock' ils munts, schi fümnaï baut,
 Chiantar a lg Sèngr' eug uelg dadaut,
 Taunt ch'eug mæ nhag la uitta.

XIV.

Chiantar eug laud uelg a meis Deis,
 Dad ell la uearw' ais dutscha.
 105 Leidt uellg eug essr' in lg Sènger meis,
 Ig nausch a pearder s' fuutscha.
 Ig infidel uain tzuond a pryr;
 My' oarm', a lg Sènger laud deisch dyr,
 Fidels tuots, Hallehuiah.

Vna chiantzun a ludar Deis aunt è dawoa lg mandgiar,
 tuuta our da lg surscript psa[l]m, è s'chiaunta eir in lessa
 noatta. A. R.

[= G 46]

I.

5 Oarm', a lg Sènger Deis daa laud,
 Ch'ell cun humur splandura,
 Cun magestad ais saimper aut,
 Sia buntad adura,
 10 Ch'ell faa früttar las ualls è ls munts,
 Eir hearbas, graun da tuott chiantuns
 Par bsceng d' la lgieut è muwel.

II.

Tü faasch ilg paun a nuo, Singur,
 Sü da la terra cresscher,
 [247] E lg uyn, ilg qual alleigr' ilg cour,
 15 Eir æli, früts da tesser.

*Grond ais è blear la tia lawur,
Fyn teiẞ rick duns nun haun inlgur,
Ch'eaus aimplan tuott la terra.*

III.

*Las creatüras tuottas staun
Sün tai, ch' tü las paschaintesch, 20
Scha tü las awresch ilg teis maun,
Cun böen tü tuottas aimplesch.
Sch' tü tia gratzia tëngsch txuppad,
Schi uainè baut tuott schwartütad,
Chi peardan tuott la foartza. 25*

IV.

*E cur tü pillgasch ilg teis spiert,
Baut tuorna tuott in puolwra,
Tuot uyua sul tras ilg teis miert,
Traas tai ilg muond s'arcuwra.
Tuot mia uitt' eug a lg Singur 30
Vællg cun chiantxuns fick daar hunur,
Chiantar eir: Halleluiah.*

Psalm CXIII. Ebr.

In exitu Israel de Aegypto, Domus Iacob de, &c. M. Gr.

[= G 47]

S'chiaunta schkoa: Do Israel uẞ Aegypten zoch.

LA SVMMA da quaist psalm è da l'auter chi uain dawoa 5
ais quaista, chia lg profet lauda èd huondra Deis, chia ell,
par agiüdar a seis poewel è par salwar fai è uardad da quai,
ch'ell hawett a quell imprumiss, hagia fat mürawlgusas è
pus[248]sauntas ouwras è mirackuels incuntra la natüra, in lg
Maar Coatschen, in lg Iordaun, èd in lg dasiert u sün lg munt 10
Sinai: par ilg qual schkudün s' deia dad ün tngyn uair, bunta-
daiwel, uschè gränd è pussaunt Sènger fidaar, è tuot auters
eisters deiss inspiads, cun tuotta lur imagnas moartas, hun-
drèntschas è crettas bandunaar è schbuttar, è sul ilg uair uyw

15 Deis tmair èd hundrar, cun ruguar quell è lg ingratzgiar par
 tuott bain, è lg pustütt par quai ch'ell haa fatt, par ilg seis
 Spirtual Israel, quai ais, par tuotta queaus chia dad ell s' fidan
 è lg temmen, a spandrar queaus our d' la cundamnatzgiun, è
 ls manaar traas ilg dasiert da quaist muond aint in lg pagiais
 20 da ls uyws, ch'ell als haa imprumiss: ch'ell haa par quai (dych
 eug) fatt, èd amuo, cur chia bsceng fess, fuoss par faar, tuott
 plü grandas chiaussas choa quellas sèan stattas, lasqualas ell
 fee par ilg chiarnal pœwel d'Israel, a lg spandrar our dad
 Egipta, èd a lg manar tras ilg dasiert in lg pagiais da Chanaan:
 25 ilg qual ais tuott statt dèck üna fgüra da la spandraschun
 Spirtuala huossa ditta, &c.

I.

*Our Israel our d'Egipta traß,
 Ch' la chiaa da Iacob dawent mütschafß
 Our da quell eister pœwel,
 30 Haa Deis fatt Iudam sia sandad,
 Seis dguant Israel è pudestad,
 In terra suott ilg nüwel,
 Ilg maar quai wsett, s'awri dadaut,
 [249] Eir ilg Iordaun tschassa bain baut,
 35 Ils muunts salgywan tuotsafats
 Inqual schkoa drett gialgards bümatschs,
 Ils muots schkoa giuwens beaus angeaus
 D'allgretzgia ch'eaus haweiw'n' in eaus.
 Halleluiah, halleluiah.*

II.

40 *Maar, chiai uoul dyr ch' tü'sch uschè mütschad,
 Eir tü, Iordaun, uschè baut tschassad,
 Our Israel ws ais ngüde?
 Ch' wuo, muunts, hawait salgyd schkoa bümatschs,
 Eir schkoa angeaus wuo, muots, tuotsafats?
 45 Quai hawains indraschyde:
 Awaunt quell Sènger inawaunt,
 Ilg Deis da Iacob tuott pussaunt,*

*Chi faa tramlar tuott ilg terrain,
Ssa eir las peidras uoaluer bain,
Las faar alguar in lachs, ngyr uap, 50
Funtaunas bunas our d'ün crap.
Halleluiah, halleluiah.*

Psalm CXV. Ebr.

Non nobis domine, non nobis, &c. [M. G.]

[= G 48]

S'chiaunta eir in la noatta da lg psalm huossa scritt.
LA SVMMA ais eir südsura sün less psalm cumpillgada. 5

I.

*Brick brick a nuo, etern o tü Deis,
Moa tuott l'hunur daa sul a lg nuom teis,
Bain da buntad, uardade.*
[250] *Parchiai chia dens eßr' a ls pagiauns ün giech,
Chi dygien: Nu' haa lur Deis (ed. deis) seis læchs? 10
Quai ans haa fick pasade.
Parchiai chia lg noaß Deis ais in tschël,
Faa tuotta quai ch'ell uoul par lg mèlg,
Signd ch' lur gietschs sun intalgads,
Our d'aur, d'argient cun maun tzipplads, 15
Lg haun buoccas è nun tschauntschan brick,
Lurs ælgs nun uaien pür ün tzich.
Halleluiah halleluiah.*

II.

*E lg haun urailgas, nun auden ün,
Eir fouras d' naas, improa æsm' ingiün, 20
Vn chier intuorn plagiade;
E lg haun eir mauns è nun ssaun palpar,
Eir peis haunai, nun ssaun ün paß daar,
Lur gula nun haa flade.
Uschèa sun eir queaus chi ls faun, 25
Eir queaus chi sprauntxa (ed. spuauntxa) in eaus tuots haun.*

Improa Israel èd Aaron
E queaus ch'in temma da Deis staun,
Haun sprautxa lur in lg Sènger bun,
 30 *Ch'ais lur agiüd è bastiun.*
Halleluiah, halleluiah.

III.

Ilg gratxius Sngur s'algoarda d' nuo,
Quell uain laproa ans trametter giuo
Seis duuns è seis agiüde.
 35 *Voul ilg chiasaal d'Israel giüdar,*
 [251] *Eir quell dad Aaron nun bandunar,*
Eir chick ch'aint in ell s' fida.
Ell uuol eir queaus tuots agiüdar,
Chi temmen Deis lur Sènger chiar,
 40 *Grqnds saien, pitschens, auts u baß,*
Schi ws uain Deis cun ün mëlger paß,
Ŵna masüra mëlgr' a ws faar,
Wuo è ls uffauents uoaß adamgiar.
Halleluiah, halleluiah.

IV.

Wuo èschet queaus chia lg Sèngr' haa bandyd,
Tras quaal ilg tschël è terr' ais schkiaffyd,
E tuotta quai ch' laint aise.
Ilg tschël our d' tuott auters tschèls sulett
Ais in etern a lg Singur subgett,
 50 *A nuo terr' è pagiaisse.*
Is moarts nun t'uengen, o Singur,
Laud dschqnd ingiün, nè t' poardschn' hunur,
Neir queaus chi uaun giuo in iffiern,
A uall infyna giuo lur tearm,
 55 *Moa nuo èschn' a t' ludar pinads,*
A saimper tzuond nun stanglantads.
Halleluiah, halleluiah.

V.

A lg Sènger Deis da tschèl tuott pussaunt,
Quai ais, a lg Bap é lg Filg ilg sumlgaunt,
E lg Sp[i]ert Sqingk plain d'amure, 60
A quell pußaunt Sènger Zebaoth,
Chi ns uoul giüdar saimper dy è noatt,
 [252] *Sai laud, glørg' èd hunure.*
O Sènger, nuo t' rugain da cour,
Nun ns ucellgash tia gratzgia tour, 65
Chia nuo chiamynen tia uia,
E chia lg puchiad nun ns nousscha mia.
Chi quai giawüscha, digia dfai,
Amen, ch' nuo baut suruèngan quai.
Halleluiah, halleluiah. 70

Psalm CXVII. Ebr.

Laudate dominum omnes gentes, &c. [I. A.]

[= G 49]

S'chiaunta schkoa: Frælich wellend wir alleluia singen.

SVMMA. Ell sudainta sū èd admunesscha aqui tuots 5
 pouwels da lg muond, schkoa queaus chi deiwan ngyr naun
 proa la baselgia, è s'uualuer proa la uaira cretta da Deis, chia
 queaus ucellgan ludar deis par las sias uirtüds, è spetzialmaingk
 par la sia buntad, giüstia è uardad: è quai bain racunguosscher.

I.

Chiantar nuo wlain: Ludad Deis leidamaingke, 10
Da cour salgyr in lg Sènger fraischkiamaingke,
Chia noaß puchiads sun dschdrüts traas sia gratzgia,
Signd traas queaus nuo tuots cun ell in schgratzgia.

II.

Ludar dee Deis fick chiak in terra uyua,
Sün pouwels tuots chia richia buntad ryua. 15
Hartad hawain nuo uitta, gratxg' è foartza,
Lg fadyw tras ell, lg iffiern, la moart ais schmoartza.

III.

*A tuot fidels Deis imprumiß haa gratzgia,
 Cuffoart, agiüd ell noaß fadyws eir schkiatzgia;
 20 [253] Quai salw' l'eir txaintx' ingignn alchiün dfaimaingke,
 Schkoa ell haa ditt, a saimper sgüramaingke.*

IV.

*Deis Bap ludad saï' ell èd eir ilg fillge,
 Lg Sqingk Spiert, tuott ün uair Deis è maister stilge,
 Ch'ais saimper statt è saimper uain ad esser
 25 La tail' a seis mæd ad urdyr è tesser.*

Psalm CXVIII. Ebr.

Confitemini domino quoniam bonus, &c. I. S.

[= G 50]

S'chiaunta schkoa: Das gott der Her so fründtlich ist.

5 SVMMA. Cur David manaa la chiaschetta da la testimungia u da la ligia our da la chiasa dad Obededom, è chia tuott ilg pœwel dad Israel a lg dee buna uantüra da lg raginam, u lg salüdaa par Raig 2. Reg. 6. cap. & 1. Par. 15. & 16., schi dritzaa David a ludar èd a ingratzgiar Deis cun quaist
 10 psalm, par las uitoargias ch'ell lg haweiwa imprastad. Ed ais üna fgüra sün Christ statt, schkoa è sta Matth. 20. cap. & 21. A lg qual la baselgia lauda èd ingratzgia saimperme par la sia moart ch'ell haa indürad par nuo a ns spandrar, è par la uitoargia ch'ell ans haa cunchiüstad cun la sia rasüstauntza, &c.

I.

15 *Laud daad a lg Sènger par chiaschun
 Ch'ell ais taunt buun,
 Ch'ell dee bain ngyr aut addutzad,
 Plain d' misercoardgia haa ll ün muntun
 Da tuott chiantun,
 20 Bain saimper awaunt sia magestad
 Vælg' Israel è tuot fidel,
 [254] Oun ell la chiaa dad Aaron,*

*Bragyr è dyr eir tuotta quells
Fidells, ch'in temna da Deis staun,
Pradgiar dadant sia buntad,
Dür' oura saimper in uardad.* 25

II.

*Signd ch'eug sun in strett aut bsaeng,
Autr' eug nun sœng
Ingiün, choa Deis clammar sulett,
E quell nun m' haa surtrat fick længk,
Ch'ell largiamaingk 30
M' ha datt proa da m' giüdar dandett,
Signd è tngqnd Deis uair cun mai,
Schi chiai deß eug tmair huom da lg muond,
Parchiai cun mai ais ilg Singur, 35
Inlgur fadyws nun sœng eug tmqnd.
Cuffoart sün Deis schantar mëlq ais
Choa sün lgieut da quaist muond u Raigs.*

III.

*Scha lg chiamp da tuott ils infidels
Blears è crudels 40
Schkoa taunt awieus, chi faun ramur,
M' hawessen aint in mêtz tauntr' ells,
Aunck plü rawells
Schk'ün fœch ardessen cun frantur,
Eug huom in nuom da lg fearm Singur, 45
Inlgur nun hag eug dubbi uaur,
Da ls faar balchiar ingual schk'ün füm
V lgüm ch' las spinas haa datt d' maun
[255] Da ls ragischar our', eir splanar:
Quell Deis pussaunt ssaa tuott quai faar. 50*

IV.

*Eug fuog da soart chiatschad fick maun,
Ch'eug dæg ün schguaur
Da wlaier ingual giuo huossa daar,*

55 *Moa ilg Singur am traß baut naun,
 Cün lg sgingk seis maun
 Fuo praist pardeart a m'agiüdar.
 Parchia Deis ai[s] mia uirtüd,
 Salüd eir, ch'eug uellg aut chiantar,
 Sün ls hüschs da ls giüsts s'auden d' dalett
 60 Indrett ch'eaus giüwells soulen daar,
 Cür ilg uair Deis ls fadyws seiß
 Pussauntamaingk tzuond mett' our d' peis.*

V.

65 *Ilg maun è bratsch da lg Sènger ais
 Brick quell da Raigs,
 Nè lg noaß, chi faa gialgard beaus trats,
 Traas ell sun eug d' la moart dafais.
 Eug uywr' a Deis
 E raschunar uelg seis grnd fats.
 Deis m' haa impa par bain battüd,
 70 Vulgüd nun m' haa 'll laschar muryr,
 Ilg hüsch da lg giüst m'awryd sù baut,
 Ch'eug laud a Deis drett poaßa dyr,
 La poarta ais da lg Sènger Deis;
 Qua uèngn' ad yr ils giüsts tuots seis.*

VI.

75 *A tai ingratxg' eug ch'in lapyd
 [256] M' hasch exudyd,
 Cün teis salüd m' haas agiüdad,
 Quell crap ilg qual ais statt splydid,
 Par ün rafüld,
 80 Ais huoß' in lg prüm chia(ia)ntun schantad,
 Da tai ais quai indrett dwantad
 E schmaad ün grnd mirackl' a nuo.
 Quell dy ais schy d'allgretxgia plain,
 Ch' nuo wain, chia Deis lg haa fatt amuo,
 85 Singur, salüd, duun èd agiüd,
 Vantür' a lg Raig in teis nuom ngüld.*

VII.

Vantür' a queaus d' la chiaa da Deis
Ilg Senger ais,
Chi ns haa tramiß la uaira lgüm.
Cuntuott hundrad cun mauns è peis 90
Lg utar ch'eis seis,
Quell ais Christ ilg dawoa è lg prüm,
Tü m' fèsch èd èsch meis Deis Sengur,
Hunur è laud saimpr' eug uelg daar
A tai: parchiai che poaß eug plü, 95
Dych tü, choa dfaimaingk t'ingratzgiar,
Par la buntad ch' tü haasch mußad
E saimper saluasch in uardad?

Psalm CXIX. Ebr.

Ilg qual s'chiaunta eir schkoa la Paschiun, &c. H. C.
 (Vgl. G 51.)

S'chiaunta schkoa: es sind doch sœlig alle die.

SVMMA. In quaiet psalm uain miß ilg laud da la [257] 5
 ledscha diuina u plæd da Deis, ilg qual laud ais dawoa la
 grandetza da lg psalm, sur tuotta masūra gränd èd aumpel;
 è uain eir aqui miss oura la sia uirtüd, è bain è salüd chia
 quell poarta a queaus chi s' reidschen dawoa quell: èd a chi
 lgient quella auta diuina sabgentscha uenga cumpartyda è datta, 10
 è cun che gränd pissèr è cuwaida quella s' dee tschiarchiar.
 Par ilg qual ell rougua fick arsaintamaingk Deis par la cungu-
 schèntscha da quell seis plæd è ledscha, è par foartzza da pudair
 quella saluar: è racunguosscha uschè fick datschiert, choa tuot
 ilg sawair è foartzza da lg crastiaun sèa tzuond inguotta tzaintza 15
 Deis èd intraguidamaint da lg seis plèd, è choa tuottas autras
 ductrinas sèan malnützas è nauschas. Ed uschè para chia
 David hagia quaiet psalm tngüd fatt, in quella seditziun è
 ruuina chia seis filg Absalon muuantaa incuntr' ell è ch'ell aqua
 imprandett our da lg chiasligiamaint, quaunt lg impoarta, ch'ün 20
 damaina tuotta la sia uitta dawoa lg cummandamaint da Deis, &c.
 E siqnd chia ls Ebreers haun uaingk è duus pustabs, schi

hall tngüd in quaist psalm dritsad in lg Ebrai, suott iminchia
 pustab oatt uerss, chia iminch'ün da queaus oatt uerss cu-
 25 maintza sün quell pustab, suott ilg qual eaus auden: ilg qual
 haa eir seis mysteri. Huossa nuo hawain aqui in noass languack
 our dad iminchia oatt uerss fatt uaingk è quatter da ls noass
 uerss: nè s'haa pudüd addar autrangyn: èd our d'uaingk è duus
 gsatzs Ebrais hawain nuo fatt quaraunta è quatter da ls noass,
 30 [258] schkoa huossa uain.

α Aleph. Beati immaculati in uia qui ambulant, &c.

I.

*Beads sun tuotta queaus chi uauu,
 La dretta uy' haun aint a mauu,
 Dawoa lg plæd da lg Singure.*
 35 *Beads sun queaus chi haun pissèr
 Sias testimungias ad intlèr
 E tschearchian deis da coure.
 Chia queaus chia sia strada uauu,
 Putraengas nauschas ch'eaus nun faun*
 40 *Nè poan fallar la uia,
 Par quai haasch strett tii cummandad,
 Chi uènga teis statütt saluad,
 Sch'ün uoul cun tai wair ligia.*

II.

O Deis, am uællgasch tii giüdar
 45 *Las mias uias a sahuar,
 Ils sqingks teis schantamaintse.
 Lhur eug da tuorp è txngur sun sgür,
 Sch'in tuott meiß fats guardaß eug spür
 Sün ls teis cummandamaintse;*
 50 *E uèng da cour a t'ingratxgiar,
 Sch' tii uainsch indrett a m'amuossar
 Las giüstas tias santèntxgias,
 Ed a sahuar eir stüdgiamaingk,
 Oun teis agiüd, teis urdnamaint;*
 55 *Pür oasta ns da sturpgèntscha.*

[259] 𐤁 Beth. In quo corrigit adolescentior, &c.

I.

*Cho s' poa ün giuuen bain purtar,
Da tuorp sia uitta parchiürar,
Choa faar dawoa tü dysche?
Traas quai t' tscheareck eug da tuott meis cour, 60
Chia tü nun m' lassches d' paß mæ tour,
Our d' suott tia ualysche,
Ch'eug nhag teiß ditts aint in meis cour
Sarrad, ch'ingiün am poa queaus tour,
Ch'eug cuntra tai nun falla. 65
Tü deisch, Sëngur, sul ngyr ludad,
Teiß dretts amuossa, m'è uardad,
Ch'eug da t' hundrar nun chialla.*

II.

*Ch'eug poassa cun meiß læffs pradgiar,
Eir ad intlèr ad auters daar 70
Las uairas tias santèntxgias.
Ch'eug in teiß plæds nhag plü dalett
Choa d' las richetxias cun dafett,
Chi metten differèntxchias.
Eug tschauntsch da teis sul schantamaints, 75
Chia lg' autr' ais tuott ingiannamaints,
Guard tias semdas, stüdi.
Sarvyr a tai dawoa teiß drets
Dei eug hawair tuott meiß dalets,
Teiß plæds ch'eug nun imblida. 80*

[260] 𐤁 Gimel. Retribue seruo tuo Domine, &c.

I.

*Faa quella gratzg' a teis famailg,
Ch'eug uyua [t]xuond par teis cussailg,
Ch'eug sahua teis plæd baine.
Am awra ls cægs, ch'eug poaß intlèr, 85
D' las mürrawailgas wair pißèr,
Chia tia ledscha taine.*

90 *Signd eug eister in quaist muond,
 Vschè schguidad nun m' lassches tzuond,
 Ls mandads teiẞ nun m' tzuuppare.
 D'incraschantiin ch'eug grñda poart,
 D'intlèr tias santentxgias tscheart,
 My' oarma m'uoul schkrudare.*

II.

95 *Tü rüngasch queaus chi s' tengen grñds
 Sün sai, schmalditts sun queaus cun dñs,
 Teis cummandar chi schbüttan.
 Voalw' our da mai quell schdèsch è schdeng,
 Ch'eug quai ch' tü dysch awaunt ælgs tæng,
 Las tias testmungias früttan.
 100 *Ils groaẞ am uellgen pür schdangar,
 Ch'eug, teis famailg, uelg pür tschantschar,
 Teis plèds sul metter oura,
 Ch'eug nhag tuott meis dalett schantad
 Sün tias testmungias d' la uardad;
 105 *Pillg meiẞ cussailgs landroura.***

[261] 7 Daleth. Adhæsit pauimento anima
 (ed. amina) mea, &c.

I.

110 *Giaschqnd my' oarma tzuond suott peis,
 Schi m' giüda cun cuffoart, o Deis,
 Schkoa teis plèd imprumetta,
 Our eug meis fatt t' hag miẞ awaunt,
 Schi haasch tü baut udyd meis plaunt;
 Muossa m' la uia dretta.
 La tia uia m' muossa tü,
 115 *Da teis plaschair ch'eug poassa plü,
 Da teiss miracuels dyre.
 My' oarma leugua tzuond d' dulur;
 Cuntuott m'arfraischkia tü, Singur;
 Dawoa teis plèd faa m'yre.**

II.

Da las mantxœnnas m'oasta tii, 120
Ch' teis plœd uèng' aint in mai cuntschiid,
Par gratzg' eug t' uœlg ruguare.
Quell uair trui uœlg eug yr, ch' l'ais sgür,
Las tias santèntxgias uœllg eug spür
Awaunt meis œlgs sahuare. 125
Signd ch'eug raint uy d' quai ch' tii dysch,
Schi nun m' lasschar, Singur, sch'eug m' schgrysch,
In tuorp è txngur muryre.
Dapœ ch' tii m' haasch largiad meis cour,
Vœlg eug la uy' awaunt mai tour, 130
Schkoa tii cummqndasch yre.

[262] ¶ He. Legem pone mihi Domine. &c.

I.

Am maina, Sengr', in lg trui ch'ais drett
Da teis sqingk schantamaints parfett,
Ch'eug poassa quell tngair saimper; 135
Sch'eug tia ledscha dee sahuar,
Schi m' uœllgas quella tii muossar;
Cun quella meis cour aimpla.
Am main' in teis cummandamaints,
D' queaus denn nuo eßer sul cuntaints: 140
Eug tscheart uœllg quella strada.
Las tias testmungias in meis cour
Faa m' tngiar, dawent am uœllgasch tour
Tuott' auaretz' hartada.

II.

Meiẞ œlgs nun m' lassches tii surmnar, 145
Dawoa neir uanitads guardar,
Faa m' uyw in tia uia.
Teis plœd eir salw' a teis famailg,
Ch' tii imprumiẞ haasch cun chiawailg
A queaus ch' haun temma tia. 150

Mai oasta d' quella tuorp, ch'eug m' schgrysch,
Ch'eug nun surpassa quai ch' tui dysch,
Las tias santèntzgias bunas.
Mèr', eug giawüsch teis schantamaints,
 155 *Chia tia giüstia ns fatscha plains*
D' la uitta ch' tui ans dunas.

[263] ı Vau. Et ueniat super me misericordia. &c.

I.

Faa m', Sènger, ngyr ilg teis agiüd
Da tia gratzg', eir teis saliüd,
 160 *Schkoa teis plæd imprumetta,*
Ch'eug poassa dar raspoast' a queaus,
Chi m' schdengän, ch'eug nun fatsch schkoa eaus,
Ch'eug dun a lg plæd teis cretta.
Nè m'uëllgasch our d' mia bucca tour
 165 *Tia uardad, ch'eug in meis cour*
Spett tias ngqnd santèntzgias.
A saimpr' è saimper uelg saluar,
La tia ledsch' our' eir guardar,
Ch'eug fatscha brick sturpgèntscha.

II.

170 *Eug uèng ad yr fry largiamaingk,*
Ch'eug nhag tscharchiad teis schantamaints,
Queaus d'autra lgieut stret squitschan.
Aschk eir tschantschar awaunt ils raigs,
Chi uènga teis uair plæd dafaiß,
 175 *D'ell nun m' turpai eug pitschen,*
Signd ch'eug poart' tuott mi' amur
Vy d' teis cummandamaints, Singur,
Nhag eug dalett a ls faare.
Meis mauns uy d' queaus a metter proa,
 180 *L'amur nun m' lasch' eßr' ilg darwoa*
Da teis statüts pissare.

[264] ʔ Zain. Memor esto uerbi tui. &c.

I.

*Da lg plæd t'allgoarda, ch' tui haasch ditt,
 A teis famailg lasschad par scritt,
 Cun lg qual m' haasch miß in sprauntza, 185
 Parchiai quell ais ilg meis cuffoart
 In las anguosschas da la moart,
 Teis plæd am daa pussauntza;
 Chia cur ils stoaltzs faun giæmgias d' mai,
 Ch'eug a la tia ledscha crai, 190
 Nun m' lasch improa eug uoaluer,
 Da las santëntzgias m'allgurdqnd
 Ch' tui fatt haasch d' prümma naun da lg muond;
 Preir mai nun bsæng' absoaluer.*

II.

*Eug am schnaguesch, cur eug m'impaiß, 195
 Da ls infidels, ch'eug appalais
 Txuond schbüttan tia ledscha.
 Moa sun a mai teis schantamaints
 Mias chiantxuns è leigramaints
 In quaista uitta bletscha, 200
 Ch'eug d' noatt eir, Sènger, sün teis nuom
 M'allgoard, chia quell sur tuott eug qmm
 A faar la ledscha tia,
 La qual' ais schy la my' amur,
 Cuntuott mai giüda tui, Singur, 205
 Ch'eug salua ls packs d' la ligia.*

[265] ʔ Heth. Portio mea domine, &c.

I.

*Tui èsch, Singur, la mia part,
 Eug nhag awaunt a mai tudt dwardt
 Teis plæd da wlaier saluare. 10
 Cun ls ælgs è mauns uy d' tai eug stuun
 Da tuott meis cour, ch' tui saiasch bun,
 Dawoa teis ditt a m' faare.*

215 *Sün mia strad' eug m' hag pissad,
 Meis peis da lg fall baut turnantad
 Dawoa teis schantamaintse.
 Nhag eir tngiud pressch' a m' amèlqdrar,
 A nun faar dmur' èd a saluar
 Ils teis cummandamaintse.*

II.

220 *Ils infidels m' haun fearm pruwad
 Giuo d' tai a m' traar, moa eug schmanchiad
 Nun hag la ledscha tia,
 Ch'eug leiw a metxa noatt in peis
 A lèr ed a ludar ils teis
 225 Giüditxis da giüstia.
 Eug sun cumpgng da tuotta queaus,
 Chi hundran tai, è brichia tscheaus
 Teis schantamaints parchiüran.
 Signd quaist muond tuott, Sènger, plain
 230 Da tia gratzgia, muossa m' bain
 Teis drets, chi uaun la sgüra.*

[266] ☐ Teth. Bonitatem fecisti cum servo tuo, &c.

I.

235 *Tü, Sènger, haasch a teis famailg
 Tuott fatt par bain traas teis cussailg,
 Dawoa ch' teis plæd haa ainte:
 Buntad, cumbailgs èd intellett
 Amuossa m', ch'eug dun fai indrett
 A teis cummandamainte.
 Aunt ch'eug cuntradis insagiaß,
 240 Geiw' eug a fall, queaus m' haun meiß paß
 Vout, ch'eug teis plæd guard' oura.
 Bun èsch tü sul è faasch da lg bain;
 Cuntuott amuossa m' meis cheau plain
 Teis schantamaints da coure.*

II.

Ls grandèrs mantxœnngas haun spiad 245
Incuntra mai, moa la uardad
Artèng eau fearm da coure.
Lur cour uain d' rauba groaß schkoa saiw,
Moa eug ilg meis dalett artschaw,
Our d' teis sqingk plèd uœlg toure. 250
E m'ais eir fick nützaiwel statt,
Ch' tü m' haasch a dœß cuntradi datt,
Lg plaschair teis ad intlère.
Parchiai quai ch' tia buocc' ha ditt,
M'ais mœllger blear choa aur tuott scritt, 255
Argient eir plain d' pissère.

[267] ˆ *Jod. Manus tuæ Domine fecerunt, &c.*

I.

Teiß mauns queaus m' haun improa schkiaffyd,
Oun duns fitad, schi daa m' inguid,
Ch'eug tia ledsch' imprenda, 260
Chia queaus chi t' huondran am uadxqnd,
Ch'eug in teis plèd cuffoart nhag grqnd,
S'alleigran, queaus dafenda.
Tias santèntxgias, Sèngr', eug saa,
Chi sun giüsty' èd eir uardaa, 265
Sch' tü m' fichiasch in fadigia,
Moa par buntad eug t' uœlg ruguar,
Chia quella m' uœllga cuffartar
Dawoa la buocca tia.

II.

La tia gratxgia uèng' a mai 270
E m' detta uitta, bain par quai,
Ch'eug tia ledscha scœnnga.
Ls grandèrs chi tschearchn' a m' metter suott,
Ch'eug dun ilg laud a tai sul tuott,
S' turpaien d' lur mantxœnngas; 275

Chia queaus chi t' temn' èd haun intlètt,
Tias testmungias chi ls uain lètt,
Am poassen ngyr intuorne;
 280 *Meis cour sai' eir indrett intèr,*
Teis schantamaints a far, intlèr,
Ch'eug d' tuorp nun uènga stuorne.

[268] > Caph. Defecit in salutare tuum, &c.

I.

285 *La uitta m'ais tzuond ngüd' a lg main,*
Ch'eug guard, cur teis salüid naun uain,
Ch'eug sün teis plæd m' artènge.
Meis ælgs sun ngüds a lg main guardqnd,
Cur lg imprumiß teis uènga ngqnd,
Cur meis cuffoart am uènga.
 290 *Ch'eug ad ün chicer sù füm sumailg,*
Improa nun hag eug, teis famailg,
Teis schantamaints dschmantgiade.
Quun længk uèng eug pür a spattar?
Our uousch a teiß fadyws pagiar,
Chi m' tèngn' angusschiade?

II.

295 *Ilz nauschs superwis haun tschantschad,*
Ingiannamaints ch'eaus haun spiad
Incuntra la scrittüra:
Vardad è fai cummqndasch tü,
Am fqnd eaus tücert plü længk è plü,
 300 *Schi daa m' foartz' è uantiüra.*
Pauc haa manchiad ch'eaus nun m' haun dschdrütt
Par terra, moa tü ls haasch artngüid,
Teiß drets ch'eug nun banduna.
Traas tia gratzgia mai faa uyw,
 305 *Teis plæd ch'eug salua bain gualyw*
D' la tia buocca buna.

[269] ʒ Lamed. In æternum Domine verbum
tuum, &c.

I.

A lg plæd teis, Sènger, s' poa bain crair,
Ch'ell staa è uain a rumangair 310
In tschèl saimpr' in eterna;
Tia uardad è fai, dintaunt
Chi s' müden schlattas, ilg sumlgaunt,
Chi haasch farmad la terra,
E quai staa fearm fyn hoatzindi, 315
A teis imperi uain ubdy
Da tuottas creatüras.
Sch' teis plæd nun fuoß sul meis cuffoart
E meis dalett, schi fuoß eug moart
In mias misiergias düras. 320

II.

Cuntuott (ed. C'untuott) nun uælg eug mæ dschmantgiar
Teiß schantamaints, chia tü m' uousch daar,
Traas queaus cuffoart è uitta,
Signd eug sgür ch'eug tscheart suun teis,
Schi m' sakua, ch'eug indresch, o Deis, 325
Teis schantamaints è cretta.
Is infidels am guardan sü
Am pirantar, ch'eug crai chia tü
Am dysch tias testmungias.
Eug uai, chia tuott schkiaffyd haa fyn; 330
A teiß cummandamaints ubdyn,
Ch'earus tendschen uias linguas.

[270] ʒ Mem. Quomodo dilexi legem tuam
Domine &c.

I.

Quaunt bain mæ poart eug èd amur 335
Vy d' tia ledscha, meis Singur,
Ch'eug saimper tschauntsch da quella!

Tras teis cummandamaint m' haasch schyck
Plü sabbi choa meis inamych
 340 *Fatt, saimpr' eug sun cun ella.*
Eug ssag eir plü quatraas choa queaus,
Chi m' haun mußad ch'eug muß ad earus
Da lg plæd eir teis raschune;
Intlèg tuott melg è plü indrett,
 345 *Choa ls uèlgs dawoa lur intellet,*
Ch'eug teis statütt salw bune.

II.

Eug oast meis peis da tuott chiamyn;
Quatraas nuo proa sturpgéntschas ngyn,
Traas quai ch'eug salw teis ditte.
 350 *Da tia ledsch' eug nun surpaß,*
Traas ch' tü m' haasch datt stadair' è paß,
Ilg mæd da uyuer scritte.
Quun dudsch ais mæ teis plæd è bun
A meis custüm, cour è magun,
 355 *Plü dudsch choa meil in buocca:*
Indrett eug traas teið schantamaints
Las chiaussas stem: ingiannamaints
Ingiüns eug uelg chi m' tuocken.

[271] ▯ Nun. Lucerna pedibus meis uerbum
 360 tuum. &c.

I.

Ÿna lgümèr' ais a meis peis
Teis plæd, lgüm da lg chiamyn eir meis,
Ch'eug ad aschkür nun falla.
Eug m' hag awaunt tuudt tzuond datschiert
 365 *Tias santèntzgias traas teis spiert,*
Ch'eug d' la giüstia salua.
Eug sun our d' mæd anguosschiaa,
Ountuott cuffoart, Singur, am daa,
Schkoa lg plæd teis imprumetta.

Singur, t' lasch' esser adachiar, 370
Cun mia bucc' eug t' uelg ludar,
Muossa m' tia giülsta cretta.

II.

Saimpr' in reisi d' la uitt' eug stuun,
Improa brick par quella chiaschuun
Imblyd eug tia ledscha. 375
Ils infidells m' haun tais ün latsch:
Improa nun uèng eug giuo par lg glatsch,
Ch'eug quai ch' tü dysch nun fètscha.
Hartad eug tias testmungias nhag,
Quai ais my' hierta saimpermaa, 380
Sün quai meis cour s'alleigra.
Eug nhag tuott inclinad meis cour
Teis schantamaints a faar, Singur,
A saimper, nun m'agreiwa.

[272] ☉ Samech. Iniquos odio habui, &c. 385

I.

A ls nauschs dschfiads eug uelg grqnd maal
Ils quaus surmainan, bain real
Eug uelg tia scrittüra.
Tü meis friungk èsch è meis schküdt,
Eug schaint la sprauntza d' meis agiüdt 390
In teis uair plæd chi düra.
Yd, nauscha lgieut, da lændsch da mai,
Ch'eug poassa drett saluar è dfai
Las ledschas da meis deise,
Mai pütt' è tēga cun teis plæd, 395
Faa m'uyw è m'oasta d' tuorp è d' læd,
Lg spattar chi m'uēnga meise.

II.

Faa m' stawl' è salw, tü meis Singur,
Ch'eug meis dalett è tuott' amur
Nhag in teiβ schantamaintse. 400

Tuott queaus chi ucellgen brick süngar
 Teis schantamaints, uousch suott trapplar,
 Par ls fauß lur schkialtramaintse,
 E büttasch uia schk'ün furüm
 405 Tuott infidels ingual schk'ün füm,
 Eug qm tias testmungias.
 Par tia temma tuott meis coarp
 Sa schgrysch' ingual schkoa 'll saia moart,
 Eug huondr' tias santèntzgias.

410 [273] ♀ Ain. Feci iudicium & iusticiam. &c.

I.

Eug drett nhag è pußaiwel fatt,
 Cuntuott nun m' lasschès ngyr surdatt
 In mauns da queaus chi m' schquitschan.
 Alleigra mai, ilg teis famailg,
 415 Oun bunas chiaussas è cussailg,
 Da ls stoaltxs dafenda lg pitschen.
 Meis ælgs sun ngüds a lg main guardqnd
 Ilg teis saltüd, d' giawüsch fick grqnd,
 Ilg plæd d' tia giüstia.
 420 Dawoa tia gratzgia faa cun mai,
 Teis schantamaints a teis famailg
 Muoß' in la lædscha tia.

II.

Sch'eug sun famailg, tü meis Singur,
 Schi da m' tü intallet in lg cour
 425 D'intlèr tias testmungias.
 Ilg Sènger haa bun tèmp da faar
 Vandett', a seis fadyws pagiar,
 A ls queaus d' seis plæd uain uungias.
 Moa eug nhag teiß cummandamaints
 430 Qua traas amad plü choa ls badaints
 D'aur, d' peidras pratziusas,
 E uælg tras quai yr a gualyw
 Dawoa teis dretts tuots taunt ch'eug uyw;
 Schbütt tuottas faussas spusas.

[274] ♀ Phe. *Mirabilia testimonia tua. &c.* 435

I.

Traas la sabgèntscha ch'in lg plæd teis
Ais mürawlgusa, haa lg cour meis
Grønd stüdi da l'intllère.
Inu' teis plæd (ed. plæd) uain daclaraa,
Schi lgüsch' l' èd intellett grønd daa, 440
A ls schlechts chi haun pissère,
Ch'eug mia bucca tæng aweart,
Hysg eir d'anguossch' è stun pardeart,
D'intllèr quai ch' tü cummqndasch.
T'addeng' è m' guard' è faa cun mai 445
Bain schkoa a queaus chi l'qmmen d' fai,
Naun græß tia gratzgia spqndasch.

II.

Meis paß am dritza cun teis plæd
Nè m' lassches tour la uanitàd
Surmaun neir la putrænnga. 450
Da tücert è foartz' è schdengamaints
Am spendra, chia teis schantamaints
Sulett queaus salw' è sænnga.
Amuoß' a teis famailgs bell uudt,
Schi m' daasch cufffoart, cur eug sun dschtuudt, 455
Teis schantamaints m'amuossa.
Giuv d'augua drett aguals d' meiß cels
Tscheart cuorren, traas chia ls infidels
Teis plæd nun sænngan huossa.

[275] ♂ Zade. *Iustus es domine, & rectum iudicium, &c.* 460

I.

Singur, tü 'sch giüst èd agualyw
Ais teis giüditxi, nun chiatyw,
Sch'ün bain tuott nun intlègia.
Traas quai haasch strett tü cummandad
Tia giüsty' èd eir uardad, 465
Ch'in tias testmungias s' lègia.

Meis schdeng am tènnga lg cour pür ruus,
 Chia meis fadyws, chi sun brick pruuß,
 Teis plæds haun imblidade.
 470 Signd teis plæd cun fæch culad,
 D' mantxœnngas tzuond indrett purgiad,
 L'haa teis famailg amade.

II.

Sch'eug bain sun pitschn' è uèng schbtüttad
 Improa nun hag eug imblidad
 475 Teis schantamaints par quaiè.
 Tia giüsty' ais in etern,
 Quella da lg muond haa baut qui tearm,
 Teis plæd uardad ais dfaie.
 Cur eug aint in anguosscha sun,
 480 Im prigl' eug cun cuffoart leid stun
 Sün lg ditt d' tia scrittüra.
 Tias testmungias saimper ais
 Giüstia, quai faa m'appalais,
 Ch'eug uyw' è saimper düra.

485 [276] p Cuph. Clamaui in toto corde, exaudi. &c.

I.

Signd ch'eug brag da tuott meis cour,
 Da m'agiüdaar, daa m' proa, Singur,
 Teiß schantamaints ch'eug salua;
 Eug brag proa tai, schi daa m' salüd,
 490 Ch'eug salua bain traas teis agiüd
 Teiß plæds, tzuond brick queaus schkialua.
 Eug leiw sü ch' lg ais amuo tzuond schküer
 E brag traas ch'eug am fyd bain sgiür,
 Sün lg plæd teis nhag eug sprauntxa.
 495 Meis ælgs s'aschdaischdan in lg plü baut,
 Par ch'eug m'impaiß' qual chiaußa d'aut
 Da lg plæd teis cun süstauntxa.

II.

O Sènger, auda mia uusch,
Par gratzgia leiua m' faa la crusch,
Dawoa ch' tü haasch l'üsauntza. 500
Queaus chia gugènt sturpgèntschas haun,
Da lændsch da tia ledscha uauu,
Am proasman cun lur tschauntscha.
Schi staa ns eir tü, Singur, da struusch,
Ans amuossar la tia uusch, 505
Laqual' ais tuott uardade.
Ilg qual eug nhag dalkengk cuntschü
Our d' teis sqingk plæd, ilg qual haasch tü
A saimper fearm fundade.

[277] 1 Res. Vide humilitatem meam. 510

I.

Mia misiergia pillg' a cour
E m' spendra, ch'eug nun hag, Singur,
Tn ledscha imblidade.
Faa tü meis plæd, è m paß' awaunt
M'arfraischkia cun teis plæd dintant, 515
Ch'eug uèng par tai chialchiade.
Da ls infidels da lændsch dawent
Ais ilg saliüd, parch' eaus gu(a)gent
Teis schantamaints nun sængan.
D' la mise[r]coargia ty' ais blear, 520
Cuntuott m'arfraischkia, Sènger chiar,
Dawoa ch' tü ssasch chi s' bænga.

II.

Eug nhag schi blears è greiws fadyws,
Improa nun haun pudü ls chiatyws
Guo d' la uardad am uoaluer. 525
Sch'eug uai queaus nausch surpassaduors,
D'anguosscha m' cuorren las süuors,
Teis plæd ch'eaus stemn' ün puoluer.

530 *Pür guarda, ch'eug teiẞ schantamaints*
Amm, Sènger, daa m' cuffoartamaints,
Dawoa tia buntade.
Da prüma maun (ed. naum) ais statt teis plæd,
E saimpr' ais drett è la uardad,
Chiaick tü haasch santèntzgiade.

535 [278] ☞ Schin. Principes persecuti sunt me, &c.

I.

Ils groaß queaus m' haun tzaintza chiaschun
Fatt gr̃nd inchiautz, d'eaus eug nun duun,
Meis cour teis plæd sul temma:
 540 *Da quell eir schy m'alleigr' eug fick,*
Schk'ün drett barun, chi ais d' raub ngüd rick,
Ch'ell seiẞ fadyws nun stemma.
A la mantzænn' eug uelg gr̃nd maal,
D' quell eug m' schnaguesch, moa bain real
Eug uelg a tia uardade.
 545 *Suwent a lg dy eug t' laud da cour*
Par las santèntzgiass, ch' tül, Singur,
Haasch cun giüstia psade.

II.

Bead chi poarta sy' amur
Vy d' tia ledscha dèck, Singur;
 550 *Nè uènnngen a crudare.*
Eug, Sènger, guard ng̃nd teis sakid,
E quai ch' tü cummandad m' haasch ingüd,
Nhag eug pissèr da faare.
My' oarm' haa stüdgiamaink saluad
 555 *Tias testmungias, fick amad,*
D' buntad sun quellas plainas.
Teiẞ schantamaints eug nhag saluad,
Tias testmungias brick schmanchiad,
Ch' tü m'uaisch tuott las auainas.

[279] n Thau. Appropinquet deprecatio, &c. 560

I.

*O Sènger, lasschia mia chiantzun
Awaunt tai ngyr, intlètt daa m' bun,
Sulett dawoa teis plæde.
Ngyr lasscha meis ræg awaunt tai,
Schkoa tui haasch imprumiß a mai, 565
E m' spendra da tuott læde.
Meiẞ læffs bain chiaunten fick dadaut
Da tuott meis cour teis grqnd uair laud,
Muossa m' teiẞ schantamaintse,
Chia mia lengua tuna bain, 570
Teis plæds parchiai d'uardad ais plain,
Tuot teis cummandamaintse.*

II.

*Teis maun am uènnq' ad agiüdar,
Ch'eug nhag tuudt lett' a wlair saluar
Sulett teis schantamaintse. 575
Eug, Sènger, teis saliüd agraig
E tia ledsch' ais tscheart a mai
Meiẞ sul alleigramaintse.
My' oarma uyw' a tai ludar,
Agiüld, cuffoart am uællga daar 580
Teis drett è bun inguide.
Eug schk'üna nuortxa peartxa sun,
Am tschearck' improa suott teis bastun;
Teis ditts eug nun imblide.*

[280] Psalm CXXXIII. Ebr.
Nisi quia dominus erat in nobis, &c. [M. L.]

[= G 55]

S'poa cheantar eir schkoa lg prüm psalm, &c.

I. I.

5

SVMMA. Aqui ingratzgia David Deis, par lg agiüd chia
Deis lg haa tngüd datt in ün grqnd priguel, numnadamaingk

in la guerra da ls Ammoniters. Ed uschè ingratzgian Deis
tuott fidels, cur ell ils haa our d'inqualch grand priguel è
10 tantamaint ud approwamaint dalibrads.

S'chiaunta schkoa: Wo gott der Herr nit by uns hielt.

I.

*Scha lg Sènger Deis proa nuo nun ngið
Ell sul ans agiütare,
Sch'ell seis agiüd nun ns weß tramiß,
15 Cur uellgen sü aluare,
Incuntra nuo ils noaß fadyws
Traguus eaus ans hawessen uyuws,
Cur eaus schbrintxaian d' füergia.*

II.

*Schkoa uondas d' maar uellgn' eaus rumpr'aint,
20 Nuo suott a nagiantare,
Schk'ün flüm rabgius cun grqnd stramaint,
Noaß cheau suott cuvernare,
Schkoa l'augua schkuffla sü rabgiuß,
Wlessn' eaus noaß' oarm' hawair tragus,
25 Ilg qual fuoß tuott dwantade,*

III.

*Scha lg Sènger nun ns haweß dafaiß
[282] D' lur füerg' è grqnda rabgia,
Ilg qual in lg maun seis haa tuott raigs
E ns pillg' eir our d' lur chiabgia.
30 Par lg qual nuo lg denn bain dfai ludar,
Ch' l'ans uoul d' lur griffas bain ustar,
D' lur daints d' luffs è clauillgas.*

IV.

*Eaus a noaß' oarm' hawenn tais latschs,
Tuudts eirn' nuo schk'ün utschèlge,
35 Moa lg Sèngr' ils haa ruots schkoa taunt glatschs
E tschuncks cun seis curtèlge.*

*Tuudts our ans haa 'll è schladinads,
Ch'ell pardunar uoul noaß puchiads,
Par ls quaus nuo eiran peartze.*

V.

*Cuntuott schkoa lg Sènger haa cread 40
Ilg tschèl èd [e]ir la terra,
Vschè ais noaß agiüdt schantadt
In lg nuom seis, sch' nuo wain guerra,
Chia cur eaus paissan ch' lur cussailg
Fallar nun l's poassa, seis famailg 45
Deis spendra mürawlguse.*

Psalm CXXV. Ebr.

Qui confidunt in Domino sicut mons Zion.

[= G 56]

*S'poa chiantar cir in la noatta da lg psalm 23. 37 è schkoa:
My' oarm' addautxa lg Sènger meis, &c. 5*

M. Gr.

SVMMA. In quaist psalm amuossa David [282] choa queaus chi craien stawlamaingk in Deis, uèngan eir lur cretta giüdair, chia Deis ils uènga da soart a parchiürar, dafender è cussaluar, ch'eous uèngan a saimper traas seis gubern ad esser 10 sgürs da tuott maal. E chia ls infidels nun uèngan mæ cun ls fidels ad hawair part da lur salüd, bain è cuffoart. &c.

S'chiaunta schkoa: Nun welche hie ier hoffnung gar.

I.

*Ils quaus lur sprauntxa qui pür tzuond
Sün Deis ilg Sènger schaintan, 15
Queaus stawels staun infyn ilg fuond,
Giuv d' quell mæ nun s' muuaintan;
Lur crair ais drett, nun haa dafett,
Da Deis haa ll la farmetxa,
Par quai s' dyschai, Eaus fearms staun dfai, 20
Schkoa Zion cun stawletxa.*

II.

Schkoa la citad Ierusalem
Staa taunter bain plain d' muuntse,
Ch'ella seiß inamychs nun temm,
 25 *Chia ls maals nun nouschn' a ls bunse.*
Vschè staa Deis cun lg agiüdt seis
Intuorn ilg seis fidele.
Ch'ell saia sgiir traas quell ramür
Schkoa lg pœwel d'Israele.

III.

30 *Deis chi ais giüst è saimper bun,*
Nun uain mæ a laschare
 [283] *Ilg infidel chiatyw muntun*
Sün ls pruuus seis sèngarare,
Chia lg agualyw nun uèng chiatyw
 35 *Nè croud' in la putrænnga*
Cun seiß mauns gent, chia Deis dafend,
Ch' noaß cour quella nun sænnga.

IV.

O Sènger Deis, faa bain a ls buns,
Ch'indrett uywn' in la cretta,
 40 *Moa queaus chi uaun dawoa ls putruns*
Our da la uia dretta,
Vain ilg Singur a metter a txngur,
Cun ls malfatschaunts a dschfare;
Vschè lg fidel pruuus Israel,
 45 *Da maal tuott dalibrare.*

Psalm CXXVII. Ebr.

Nisi dominus ædificauerit domum &c. [I. K.]

[= G 58]

S'chiaunta in la òatta da lg psalm 128 eir &c.

5 SVMMA. Ilg prophet amuossa aqui, chia tuotta la foartza
 da uyuer indrett, da surwngyr bain è da schkiwyr maal u
 rauantüras, sèa è uenga sul da Deis.

S'chiaunta schkoa: wo gott zum huß nit gibt sin gunst.

I.

[284] *Scha Deis la chiaa nun giüd' in peis,
Tuott noaß stantar uaun è uœd ais;
Scha Deis nun uallg' ell la citad,
Tuott par inguott' hawains ualgad.* 10

II.

*Eir par inguott aluaws manwailg,
Taard a durmyr yws cun lg famailg,
Sparngaws ilg paun eir cun dulur,
A ls seis cun paus ilg daa lg Singur.* 15

III.

*Da lg Sènger hierta sun ls uffauts,
Ils quaus sul uèngen traas seis mauns,
Ls uffauts da giuuen sù tratts buns
Sun schkoa sagettas da ls baruns.* 20

IV.

*Oun lg plæd da Deis sun queaus uastyds,
Oun seis agiüd bain inguarnyds,
Quell sagiatqm sagetta traas
A lur fadyws ilg cour è lg naas.*

V.

*Bead chi d' queaus uffauts ais plain,
A tuorp è tængur ch'ell mæ nun uain.
Awaunt drett eaus nun bsœnngan tmair,
Vitts d' lur fadyws da ngyr pudair.* 25

Psalm CXXVIII. Ebr.

Beati omnes qui timent Dominum, &c.

[= G 59]

S'poa eir chiantar schkoa ils psalms 45. è 127, &c. M. L.

SVMMA. Ell amuossa aqui, chia a queaus chi temmen 5
Deis è lg sun ubeidis, ud haun pissèr da uyuer dawoa ditt da
lg plæd da Deis, saia pardiert da Deis fick blear bœn, &c.

[285] *S'chiaunta schkoa: Wol dem der in gottes forchte stat.*

I.

10 *Bead ais quell chi temma Deis,
Las uias uaa da lg Sènger seis;
Teiẖ aigen mauns t' denn nudriar,
Vantiür' eir bain uainsch ad hertar.*

II.

15 *Früttaiwla uain tia mulgeir
Schk'üna domeischkia uyt è meil;
Intuorn la maisa teiẖ uffauents
Schkoa plauntas d'æli fraischks è sauns.*

III.

20 *Vschè bain méra, dee hawair
Quell chi uoul Deis hundrar è tmair;
Ell uain ngqnd largk d' la schmaldaschun,
Ch' nuo wain hertad tuots cun chiaschun.*

IV.

*Deis t'uain uantiür' in Zion daar
Ch' tü saimper uair deisch è guardar
In la baselgia da lg Singur
Gratzg' è uantiür' è grqnd amur.*

V.

25 *Ell t'uain la uitt' eir a lungnar,
Proa lai cun sia gratzgia staar,
Ch' tü uaisch ils abiadis teiẖ,
Siin lg pœwel paasch è paus da Deis.*

Psalm CXXIX. Ebr.

Sæpe (ed. sepæ) oppugnauerunt me a iuuentute &c. [A. B.]

[= G 60]

S'poa chiantar eir schkoa ls psalms 23. 37. 225 &c. A. B.

5 SVMMA. Quaist psalm appara ch'ell sèa statt fat in üna
grānda fadigia èd anguosscha da lg pœwel [286] d'Israel, èd

amuossa ch'ün deia purtar gialgardamaingk è cun ardimaint
 chiaick fadigia chia Deis ilg trametta, cun tschearta fidauntza,
 chia schkoa Deis haa saimper fatt cun ls fidels, uschè nun
 uènga quell eir ell mę bandunar, nè a lg lasschar yr suott. 10
 Ed amuossa uschè eir a ls fidels ad ingratzgiar Deis, chia scha bain
 gia ell lasscha a queaus ngyr da ls infidels bleara fadigia è
 cuntradi a culløtz, par ch'eous ils tragen giuo da Deis è da
 la sia gratzgia, schi nun ls lasch' ell improa mæ uendscher nè
 metter dsuott, &c. 15

S'chiaunta schkoa: Gebenediet sey der Herr.

I.

*Dyg Israel, Da lg infidel
 Sun eug suwent chialchiade,
 Da giuuen sū plü lœngk è plü,
 Da m' dschdrür eaus haun pru Wade; 20
 Amuo m' haa Deis sustngiud in peis,
 Sur mai ch'eous nun haun foartza,
 Sch'eous haun gia bain sün mia rain
 Lungks suolchs fatt schkoa sün schkoartza.*

II.

*Ily Sèngr' ais giüst, quel rumpa lg büst 25
 Da ls infidels, lur suvas,
 Cun tuorp ch'eous, pfoah! tschesn' in awoa,
 Tuott luffs crudels è luwas:
 Ch'eous dwaintan drett schkoa lg fain sün tell,
 Chi txaintxa dsüch txuond schyra. 30
 D'ingüin uain sgiaa, ch'ell nütz nun daa
 Seck aunt ch'ün oura lg tyra.*

III.

[287] *Vschè schbüttad cun tuott lur flaad,
 Vain quella nausscha soarte;
 Eir tuotta queaus chi staun cun eaus 35
 Ad yr uèngn' in la moarte:*

40 *Chia chi als naa dawaunt lur chiaa,
Ingiün bain als awuira,
Teis nuom, Singur, è ty' amur,
Ais kendsch dad caus par lg uaira.*

Psalm CXXX. Ebr.

De profundis ad te clamaui Domine &c.

[= G 61]

*S'poa chiantar in lg mæd da lg prüm psalm &c. E quell
5 psalm haa ingüd in lg prüm fatt a chiantar in Ladin quell
fick alaträd huom Sar Philippus Gallitzius, a Malans, in
lg qnn da lg Senger 1537. Ilg qual ais ilg prüm psalm
ch'eug nhag uys ed u[d]yd chiantqnd in noaß Ladin.*

P. G.

10 *S'chiaunta schkoa: Vß dieffer not schry ich zuo dyr.*

SVMMA. Eir quaist psalm appara ad esser statt fatt in
üna greiwa persecutziun è fadigia, ud in ün gränd approwa-
maint. Ed amuossa ch'ün deia cun fearma buna fidauntza è
stawla sprauntza rugur, chia Deis ilg uellga dalibrar da tüört
15 è foartza è da tuotta anguoschia, è lg pardunar ils puchiads,
traas ils quaus nuo guadangain l'ira da Deis sün nuo, è las
parchiadas.

I.

[288] *Our d' chiafuoll bsæng brag eug proa tai,
Mia uusch, o Senger Deis, anda.
20 Las tias urailgas uoalw' a mai
Ed a lg meis ræg las awra,
Parchiai sch' tü uousch guardar a quai,
Quaunt puchiads eug nhag fatt a tai,
Chi poa awaunt tai, Senger, rumangair?*

II.

25 *E staa sulettamaingk uy d' tai
Ils puchiads da pardunare,
Chia pitschn' è gränd stoua tai tmair,
Eir in lg mëlger dapurtare.*

*Cuntuott m'ucellg eug sul cuffartar,
Sün Deis sulettamaingk m' lasschar,
Ed ingual seis plæd ngqnd guardar.* 30

III.

*E sché bain gia dürr' infyn a la noatt
Ed infyn a la damaun da lg dy,
Schi dee meis cour brick eßer schmoart,
D' sia buntad nun wair dubbi, 35
Moa faar schkoa eir faw' Israel,
Chi staw' è sptawa drett fidel,
Fyna chia lg seis plæd naun ngywa.*

IV.

*Scha bain proa nuo sun puchiads blears,
Proa Deis ais blear plü gratzgia; 40
Seis maun nun haa tearm d'agiüdar,
Quun greiw nuo sèan chiargiadse.
Ell ais sulett quell bun pastur,
Chi ad Israel uain a ngyr,
A lg spandrar da seiß puchiadse. 45*

[289] Ilg CXXX. psalm dritsad a chintar eir in ün'
autra guisa in la noatta surscritta. M. L.

[= G 62]

I.

*Our d' bsceng chiafuoll clqm eug proa tai,
Meiße brags, o Sènger, auda, 5
Las tias urailgas awra dfai,
A mia uusch tzuond chiauda,
Parchiai sch' tü uousch guardar sün quai,
Fatt quaunt puchiads eug nhag a tai,
Chi t' poa awaunt staar, Sènger? 10*

II.

Sch'ün salw dee ngyr, poa sul ualair
Pardun par tia gratzgia,
Chia tuott tai stou hundrar è tmair,
Chi largk uoul ngyr d' la schgratzgia.
 15 *Ingiün awaunt tai s' poa ludar,*
Schkudiün d' saisweß s' dee turpiar,
S' tngair d' tia misercoardgia.

III.

Schi m'ucellg eug sün Deis cuffartar
E sün meis miert inguotta,
 20 *My' oarma s' dee sulett lasschar*
Sün tia gratzgia tuotta,
Chi m' imprumetta seis plæd deng;
Quell meis cuffoart ais sgiir è creng,
Quell eug spatat uellg saimper.

IV.

25 *E schè düraß bain tuotta noatt*
D' l'üna damaun a l'autra,
 [290] *Nun dee meis cour d' schmurdiün ngyr coatt*
Ch' la moart am pillg' è m' clautra.
Schkoa faw' Israel, uellg eug faar,
 30 *Da lg plæd da Deis nun m' dubittar,*
In fyn chia quell naun uenga.

V.

Sch' la chiarn ans faa gia blear pacchiar,
Sch' haa Deis blear plü buntade.
Seis maun brick tearm haa da giüdar,
 35 *Par greiw ch'ün ais chiargiade.*
Ell ais sulett quell bun pastur,
Chi spendr' Israel our d' dulur,
Da tuottas sias puträengas.

Psalm CXXXVII. Ebr.

Super flumina Babilonis illic sedimus, &c.

[— G 63]

*Schiaunta schkoa: An Wasserflüssen Babylon, èd eir schkoa
lg psalm 53. é 139, &c.*

5

W. D.

SVMMA. In quaist psalm faa ilg profet ad imaint a lg pœwel d'Israel, chi s' deian allgurdar da la prashun da Babilon, che puwertad è schdèsch lg hagian aqua stuüd indürar da ls infidels, par chiaschun da ls puchiads: chè algrezchia ils in- 10
fidels hagian aqua tngüd, è che falloa lg hagian fatt sün quai, a faar schdeng da Deis è da la uaira cretta. E choa eaus chi eiran in prashun, haweiwan aqua plü dewoatzgiun è s'impissawan plü indrett da Deis, choa uywaunt, cur è stawan bain è sgürs in lur pagiais è tzaintza fadigia. E daa eir ad intlèr, choa 15
Deis saia pussaunt è giüst, chia sch'ell bain [291] gia blearas uoutas douwra ls infidels par üna pearchia a chiastigiar seis pœwel, schi uèng ell improa a la fyn eir a queaus a daar la pagailga da lur malitzgia, èd a ls render dsuroura cun paina è schdèsch, tuott ilg schdèng ch'eous haun fatt da Deis, da 20
seis pœwel, è da la sia cretta: schkoa ell fee eir a ls inamychs da lg pœwel d'Israel, cun nuom a ls filgs dad Edom u dad Esau, quai ais, als Idumeners, èd a queaus da Babilon. Ed ais üna ductrina ad iminchia pœwel Christiaun, choa queaus deian, dintaunt chia Deis als faa bain è chi staun sgürs, uyuer 25
in temma da Deis, saluar bun uorden, è s' parchiürar da sturp-gèntschas, puchiads, è da quant ch'eous intlègen our da lg plæd da Deis, chia è dschplatscha a Deis, sch'eous nun uèllgen da Deis ngyr chiastigiads è schdaschiads par mauns da ls infidels, è chia traas eaus uènga eir Deis è seis plæd schdengad, 30
ilg qual poarta a ls fidels in lur cour tuot plü painna è dulur choa lg maal, chi uain fatt ad eaus: cun cuort, sch'eous nun uèllgen chia la pearchia a ls chiattsch' aint è ls fattscha im-prender cun grànda paina è dulur, quai ch'eous nun haun uulgüd im-prender è tour aint tzaintza la pearchia, &c.

35

I.

Intauntr' ils flüms da Babilon
 Stawn' nuo cun gr̃nd dukure;
 Sch' nuo ns algurdawan sün Zion
 Cridawn' nuo bain da coure,
 40 [292] Stugnd purtar da queaus pagiauns
 Gr̃nd schd̃sch è tuorp a metx lur plauns,
 Sü pender cun grametxgia
 Sün ls salschs aqua da lur pagiais,
 Taunt ch' nuo stueiwan staar lur praiß,
 45 Ils uearß da noaß' allgretxgia.

II.

Lcengk queaus, chi ns tngeiwan in prashun
 Vschè cun gr̃nd düretxa,
 Da nuo dmandawn' üna chiantxun,
 Fqnd gigm̃gias cun spreschétxa;
 50 Tscharchiawan saimpr' in lg læd cun tüert
 Leidas chiantxuns a noaß dschkuffüert:
 Bain ws uèng', hei, ans chiantade
 Txuond üna bella qui chiantxun,
 Schkoa wuo suleiwat in Sion,
 55 D'allgretxgia strasunade.

III.

Choa denn ns in quaists ifficks attuds
 In tngynas greiwas guerras
 Chiantar a lg Sènger uschè schtuudts,
 Stgnd staar in eistras terras?
 60 Ierusalem, sch'eug mæ l'imbyld,
 Schi poaß' a meis maun drett ngyr tuud
 L'art da ßawair sunare;
 Sch'eug mæ t' lassch our da meis imaint,
 La leng' am poaßa skiär traas aint
 65 E sün ls chiartlqns rantare.

IV.

[293] *Sch'eug da bun cour nun t' poart amur,
 Ierusalem sü drette,
 Nun t' salw' a saimper in hunur,
 Sün lg prüim da meis dalette.
 Sün lg dy (o Senger) da Sion 70
 T'algoarda da ls filgs dad Edom,
 Ch'in lur malitzgia dygien:
 Pür ragyschad ils oura tzuond
 E ls ruuinad infyn a lg fuond,
 Ch'insemmel plü nun s' ligien. 75*

V.

*O pouwra lgieut da Babilon
 Schmalnada cun batailga,
 Bain hagia mæ quell fraischk barun,
 Chi t'uain dñd la pagiaailga,
 Tia superwg' a t' faar balchiaar, 80
 Quella masür' a t' masürar,
 Chia tü ns suleiwäsch faare.
 Bead chi pillga teiß uffauts
 E ls bütt' incuntr' ün crap our d' mauns,
 Sün tai uandett' a faare. 85*

Psalm CXXXIX. Ebr.

Domine probasti me & cognouisti me, &c.

[— G 64]

*S'poa chiantar in las noattas da ls psalms 53. & 137.
 uschlgæ schkoa: Herr gott der du erforschest mich. H. V. 5*

SVMMA. In quaist psalm protestesscha Daud awaunt la suoggia da Deis, ilg qual ssa tuott, è uain a santèntzgiar sur tuott, ch'ell mæ nun hagia [293] dschsaruyd a Saul, nè tscharchiad da lg schkiatschar da lg raginam: èd ais cuntaint ch'ell uellga maal a Doëg èd ad auters fauss lgischarouls è 10 tradituors, moa cun raschun, par chiaschun da lur infidelitad è chiatiwiergia. Ed in quell mett' ell oura tzuond belg è cun

granda hunur, dawart la prouidentzia, sabgèntscha è buntad
 da Deis, è da la sia chiūra ch'ell haa par iminchia crastiaun
 15 da pitschen sù: quatraas ell parchiūra ils fidels, l's adampgia
 è ls addautza a la fyn in grand' hunur, è drittza tuott a lur
 salüd, è ls infidels uèng' ell a perantar a saimper, ils quaus
 nun uèngan ingur dad ell a pudair mütschar u sa tzuppar. &c.

I.

Singur, tii m' haasch txuond indraschy,
 20 *Ssaasch eir tuott mia uitta.*
Sch'eug m' schaint u leiw sù tschaa u qui,
Schi uaisch my' oarma tuotta.
Eir ssaasch da lèndsch tuott quai ch'ais laint,
Iminchia meis impissamaint,
 25 *Saia ch'eug ualg' u doarma,*
Sch'èsch saimpr' intuorn ilg meis chiamyn,
Inu' ch' nuo giain, darcheau u ngyn;
Ssasch tuott ils truigs d' my' oarma.

II.

In mia leng' ün plèd nun ais,
 30 *Nè tschauntsch' our d' mia buocca,*
Chia tuott nun sai' a tai palais,
Aunt ch'eug mæ lg dyg' u lg tuocca.
Schkiafyd dawaunt m' haasch è darwoa,
 [295] *Chiaick ch'eug ma fatsch, èsch tii laproa,*
 35 *Tuott bœn uain sul da taie.*
Tii'sch quell chi haasch miß proa teis maun
In lg büst d' la mamm' a m' faar plaun plaun;
In tai cunttuott eug craie.

III.

Tii haasch grqnd mürawlgus cussailg
 40 *Mussad mai a schkiaffyre,*
Plü aut choa eug, ilg teis famailg,
Quell poaß' impa intllère.

*Inu' deß eug yr da teis spiert,
 Chi ssaa tuott, sch'ün faa drett u tücert;
 Sch'eug mütsch, teiß æls baut uaien; 45
 Sch'eug geß in tschël, schi èsch partuott,
 E uaisch eir in iffiern giuo dsuott;
 Quai tuott fidels tscheart craien.*

IV.

*Pillgasch eug alas da lg sulai
 E steß in cheau d' la maare, 50
 Schi uain teis maun a reidscher mai,
 Aqua eir a m' saluare.
 Sch'eug dscheß: Ouwearna m', tü schkürdün,
 Schi m'ais la noatt intuorn, eir lgüm;
 Ilg schkür nun t' tzuopp' inguotta. 55
 La noatt splandur' a tai schkoa lg dy,
 Schkürdün è lgüm taunt pag' a ty,
 Ssaasch noassa peckia tuotta.*

V.

*In teiß dguaut haasch ils meis ranuils,
 Tuott meiß sacrets giawüschse. 60
 Tü m' haasch plagiad aint in ls chiarnuils
 D' la mamm', in mèt看 seis büste.
 Tngeiwasch teis maun saimper sur mai,
 D' quai eug da cour ingratzg a tai
 Par tias autas fatschendas, 65
 Ch' tü mürawlyusamaingk m' haasch schkiafyd,
 Quai bain my' oarma haa indraschyd;
 Tuott mias sun las mendas.*

VI.

*My' oaß' haasch tuott uys è cuntschüü,
 Our eug dèk ngyr sistade, 70
 Eir mürawlyusamaingk fatt süü,
 In terr' aut atzuppade.*

75 *Teiḡ ælgs m' haun uys, cur eug amuo*
Tschapplad nun eir' inguotta giuo,
Meiḡ dys haasch tngüð par scritte
In lg cudesch teis, quun længk eug deḡ
Qui uyur', ingiün plü nun m' pudeḡ
Daar uitta sur teis ditte.

VII.

80 *Quun pratxius impissamaints*
Haasch tü, o Deis, è quauntse!
Sabluns d' la maar in l'augua plains
Inlgur nun fuossen tauntse.
Cur eug am schdaisch, amuo da tai
Saimpr' eug m'impaiḡ, sch' tü staasch proa mai,
85 *Teis esser nun haa fyne.*
Sch' tü, Deis, amatzasch lg infidel,
Vaun lhura queaus lændsch da lg fidel,
[297] *Chi baiwen saungk schkoa uyne.*

VIII.

90 *Queaus tschauntschan fræwl' incuntra tai,*
Par faar è tngair lur üttels.
Eaus nuomnan uaunaingk our d' sai
Teis nuom schkoa grqnd daschüttels.
Nun deḡ eug, Sèngr', a ls teiḡ fadyws
Wlair maal da cour, ch'eous sun chiatyws,
95 *E saimper t' sun incuntra?*
Schych ch'eug als uelg iin maal parfett,
Ch'eous sun ngüds meiḡ fadyws dandett,
Ch'eug saimper' als stuun inscuntra.

IX.

100 *M'indresscha, Deis, tschearck' eir meis cour,*
Meis pissamaints approuwa,
E guarda, sch'eug alilgur paḡ'our,
Schi m' tènnga, ch'eug nun m' mouwa.

*Sch' tü uaisch ch'eug wleß alchglur fallar,
Yr inawant, Deis, nun m' lasschar,
E maina m' in la uia,
Laqual' ais dretta, saimpr' eir staa,
Sch'our da quaist muond fidel iin uaa,
La uellga muossa m' tia.*

105

Psalm CXLII. Ebr.

Voce mea ad dominum clamaui, &c. [I. D.]

[= G 64]

S'chiaunta in lg mæd da lg prüm psalm, &c.

SVMMA. In quaist psalm rougua Daud, chia Deis ilg 5
uellga dalibrar dad ün gränd priguel da ngyr par la uitta. Ed
amuossa cun quai, chiai ils [298] fidels deian faar, cur eaus sun
in priguel, &c.

I.

*Eug brag proa Deis cun mia uusch
E m'uoalw a ræg proa lg Sènger,
E lg spqnd awaunt meis plaunt è crusch,
In peis am uellg' ell ténnger.
Ad ell plaundsch tuott meis manchiamaint.
Sch'eug bain uèng flingk è tuott nun t' schaint,
Schi ssaasch tü tuott meis bsænge.*

10

15

II.

*Choa eaus m' haun latschs sün meis chiamyn
Txuppad, inu' ch'eug uènge,
Sch'eug guard da lg drett maun in lg tappyn,
Da mai sch'alchiün pür tenga,
Cunguosscher mai ingiün nun uoul,
Tuott paß sarrads, auter sch'eug schiwoul;
My' oarm' ingiün nun sænnga.*

20

III.

*Cuntuott proa tai brag eug, Singur,
Tü sul èsch meis cuffoarte;*

25 *Sul mia part in terra, Singur,
 Am taidl', u ch'eug sun moarte,
 Ch'eug sun pouwrett è strusch mains uyw,
 Am spendr' our d' maun da meis fadyw,
 Ch'eaus m' haun tuudt tzuond sur maune.*

IV.

30 *My' oarma maina m'our d' praschun,
 Ch'eug teis nuom sqingk bain lauda,
 Chia lg pruus s'aleigr' è s' tênga bun,
 Cur ell da tai quai auda,
 [299] *Chia tui nun m' haciasch bandunad,
 35 *Ch'eug saia dcheau proa eaus turnad,
 Chia tia fai bain s'uaia.***

*Psalm CXLIH. Ebr.

Benedictus Dominus Deus meus qui &c.

S'chiaunta in lg mœd da lg prüm psalm. &c. H. C.

SVMMA. Signd ilg raig Saul inamich da Daud, miss
 5 our d' peis è ls Palastiners, fadyws da lg pœwel d'Israel
 dumaschkiads, schi lauda huossa Daud ed ingratzgia Deis,
 par la grãda buna uantüra è bun stadi, chia Deis haweiwa
 imprastad a seis ruginam: ad ün exaimpel a ls fidels, choa
 eaus deian sanctifichiar ilg nuom da Deis, è lg ludar è lg in-
 10 gratzgiar, cur ell pussauntamaing schdrüa seis inamychs è daa
 paasch è uantüra a ls seiss fidels. &c.

I.

15 *Ludad sai' ilg Singur meis schküdt,
 Ilg qual meis mauns adeistra,
 In la batailg' ais meis agiüdt,
 Meis daingts in la chiampeista,
 Mia buntad è foart chiashtëlg,
 Meis spandradur ais è sagëlğ,
 E schküdt siin lg qual eug m' fide.*

II.

Chi m' tain meis pœwel in tscharuêlg,
Sèngr', eug nuu ssag intlère, 20
Chia bœn lg huom poaß' hawair u bèlg,
 [300] *Ch' tü pousch d'ell wair pissère,*
Chiai pouwra chiaussa pür ais quell,
Ch'ais ngüd our d' terr' a tai rawell!
Choa lg pousch tü pür süngare? 25

III.

Lg huom ais sumlgaunt d' la uanitat,
Seis dys schk'üna sumbriua,
Baß' ilg teis tschël, Sèngur d'uardad,
E t' lasscha giuo a ryua,
E tucca ls munts cun tia lgüm, 30
Ch'eaus dschwaintn' in puolwr' ingual schk'in füm;
Oun teis dguaut t'appalainta.

IV.

Ls granders sagitta cun teiß tuns
E schguerra ls lur cussailgse.
Trametta teis gialgards batxuns, 35
Schguardyn' eaus cun ls famailgse.
Lasch' eir a uall teis maun da lg aut
E pillga m'our d' furtüna baut,
Our d' maun chi nun t' cinguosschen.

V.

Chi uaun darwoa pür uanitat 40
E quai our d' buocca mouua,
Ilg mélg ch'eaus faun ais tuott nauschdad;
Eug t'ucelg chiantar na nouua
Chiantxun, o Deis, perfettamaingk,
Ch' tü daasch salüd sulettamaingk; 45
A ls raigs güldar eir stouesch.

VI.

Spandrad eir David teis famailg
 Haasch tü d' la nauscha spada.
 [301] Am spendr' our d' mauns da lg fauß cussailg
 50 Da ls eisters d' tia strada,
 Chi tschauntschan uaun tuott par lur nütz,
 Tuott lur bain faar ais txaintxa früts,
 Schneistr' ais lur maun drett nausche.

VII.

Ch' noaß filgs aint in lur giuentüü
 55 Oresschan schkoa giuurnas plauntas;
 Eir noassas fillgas cun uirtüü
 Fittadas saian tauntas,
 Ch' noaß schlers d'uidguargias saian plains,
 Eir ch' noassas nuortzas in noaß bains
 60 Frütten cun abundauntxa.

VIII.

Ch' noass bouws faar poassen la lawur,
 Oasta ns d' ruuyn' è d' guerra,
 Chi poassen tuots giudair ilg lur
 Zaintxa bragyr par terra.
 65 Bead ilg pœwel chi haa quai,
 Bead ais quell ilg qual sul tai
 Par Sngur è seis Deis sahua.

*Psalm CXLV. Ebr.

Exaltabo te Deus meus rex, & benedicam, &c.

S'chiaunta in lg mœd da lg psalm 114 &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm metta David bèlg ilg laud da
 5 Deis giuo da sias uirtüds è lawuors, traas las qualas schkoa ell
 haa fatt è cread tuott, uschè [302] cussalw' ell eir, mantènnga
 è reidscha tuott, improa tuott ad üttel è salüd da ls seis
 fidels, &c.

I.

Aut addutzar eug t'ucellg, meis Deis raig,
Teis nuom ludar saimpr' è saimper dfai, 10
Iminchiady t' pradgiare,
Chia lg laudt teis cresscha pür saimper plütü,
Teis sqingk nuom ngqnd dapartuott cuntschiüü,
Ilg Sènger s' dee ludare,
Ilg qual uschè ais grqnd d'uirtiüd, 15
Chia tearm ingiün poa ngyr ssawüü
D' la sia grandetx' è magestad,
Ell uain eir quidawoa ludad,
Da schlatt' in schlatt' our a ngyr ditt,
Seiß fats pussaunts lasschads par scritt. 20
Halleluiah, Noaß Deis ludaa.

II.

La ty' hunur, glærg' è magestad,
Las mürawailgas d' tia buntad
Eug clær uelg metter oura,
Ch' la lgieut intlègia ngqnd miß awaunt, 25
Teiß aut mirakuels choa tü 'sch pussaunt,
Grqnd ais quell chi nun moura,
Chi ma nun uènnig' a ngyr schmantgiad
La tia gratzg' è grqnd buntad,
D' la tia giüstia s' tèngan buns, 30
Chia lg Sèngr' ais chieendsch plain d' tuott bun duns,
Misercorgiaiwl' è cumpartus,
D' grqnda buntad è gratxius.
 [303] *Halleluiah, Noaß Deis ludaa.*

III.

Vy d' tuott fidels ais ilg Sènger bun, 35
Sia buntad cressch' eir a muntun
Sur tuott sias lawuorse.
Chiaik tü haasch fatt lauda tai, Singur,
Quai racunguosschen teis pruuß in lg cour
E reischdan las hunuorse. 40

E lg laud da teis eir ragingm,
 Tia pussauntz' a dyr haun fqm,
 Chia la lgieut intlègia, quun pussaunt
 Tü èsch, cur miß els uain awaunt
 45 Las gialgardentschas ch' tü haasch innad,
 Cun quaunt' hunur tü haasch rangnad.
 Halleluiah, Noaß Deis ludaa.

IV.

Printzippi teis ragingm è fyn
 Nun haa, suott quell noaß singur nuo ngyn
 50 A saimper a dürare.
 Ilg Sèngr' ais in tuott seiß plects d'uardad
 E sqingk in chiaik ell haa lawurad,
 Ch'ingiün nun lg dee blasmaare.
 Tuott queaus chi croudand, tæng'l in peis,
 55 Sü dritxa tuott schquitschads eir seis.
 Eir guardn' ils ælgs da tuots sün tai,
 E ls oastasch tü la fqm è sait;
 Tü awresch, cur lg haun bsceng, teis maun,
 Faasch chiaik ais uyw saduoll cun lg paun.
 60 Halleluiah, Noaß Deis ludaa.

V.

[304] Ilg Sèngr' ais giüst in tuott quai ch'ell faa,
 Eir bun in tuott las lawuors ch'ell haa
 Fatt, d' quai ns denn ns cuntantare.
 Ilg Sènger ais a tuot queaus pinaad,
 65 Chi lg clqmn' in lg bsceng da cour in uardad,
 Lur ucellga uain 'l a faare,
 Da queaus chi lg temn', è lur bragyrr
 Fqnd salw' uain ell ad exudyrr,
 Ch'ell tuotta queaus parchiüra bain,
 70 Chi lg qmn', è ls infidels ell uain
 A dschfaar. A lg Sèngr' eug uæl[g] daar laud
 Eir chiaik ch'ais uyw, a seis nuom aut
 Laud saimper daa Halleluiah.

Psalm CXLVI. Ebr.

Lauda anima (ed amnia) mea Dominum,
laudabo &c. [H. S.]

[= G 66]

Schiaunta in la noatta da lg prüm Psalm. &c. 5

SVMMA. Siand ilg pœwel ngüd largk da lg giuff da lg tyraun Saul, è da ls Palestiners, schi lauda par quai ilg profet in parsuna da lg pœwel, ed ingratzgia aqui Deis. Ed dintaunt amuoss' ell choa ün deia schantar sia fidauntza è sprautza da lg salüd in ün sul Deis, èd in ingiün auter. E s' cunuain 10 quaist psalm cun ls psalms 118. è 144. &c.

I.

My' oarma, lauda Deis Singur

In tuotta mia uitta.

Meis Deis, eug t'ucellg ludar da cour,

Dintaunt ch'eug mæ nhag uitta. 15

[305]

Sün raigs, prasuras nun ws fidad,

Sün huom da lg muond eir nun ws lasschad,

Ch'ingiün nun ws poa giüdare.

II.

Ch'in terra tuorna dcheau seis coarp,

Cur ell suoffl' oura l'oarma, 20

Cun tuott cussailg ais lhura moart,

Tuott seis pissèr qua doarma.

Bead chi Deis haa seis agiüdt,

Sün quell seis Sënnger sprautza tngüdt,

Chi haa fatt tschèl è terra, 25

III.

La maar é quai tuott ch'ais alaint.

Dysch: Meis plæd salw eug saimper.

Ilg pouwer oast da tücert, paschaint

Queaus chi haun fqm in lg uainter.

Ilg Sénger main' ell our d' praschun, 30

Is ælgs da ls oarb(r)s awr' ell ch'ais bun;

Agiüda sü ls schquitschade.

IV.

35 *Ell qmma ls giüsts, è ls palagryns*
Parchiür' ell, oarffn' è uaidguas.
A ls infidels tuott lur chiamyns
Ruuy'n' ell, lur cuwaidas.
Ilg Sènger uain saimpr' a rangnar,
Zion, teis Deis tuott ell a mnaar,
In etern. Halleluiah.
Amen.

[306]

*Psalm CXLVII. Ebr.

Laudate Dominum quoniam honus. H. C.

Schiaunta in la noatta da la chiantxun: Wuo christiauns
sudadse, &c.

5 SVMMA. In quaist mett' ell è daclæra bël原因 ilg laud da
 Deis, numnadamaingk da la sia pussauntza, buntad è sab-
 gèntscha, èd amuossa ch' nuo deian quai bain racunguosscher,
 è sanctifichiar ilg seis nuom, ludar è lg hundrar, siand ch'ell
 amuossa quellas sias uirtüds in tauntas guisas, cun reidscher
 10 è manar, mantngair è cussaluar tuott ilg mund è tuottas crea-
 tûras chi alaint sun, è cun paschantar è nudriar tuott, è lg
 pustütt cun tauntas grândas chiaussas ch'ell faa in tauntas
 guisas par bain è salüd da ls seiss. E cunttuott ch' nuo ns
 deian bain fidar dad ell, ch'ell poassa, sappia è uelga ns
 15 agiüdar in tuott bscengs, chia par fick smachiad, schquitschad
 suot pe, u dschkuffartad èd aut iffichiad ch'ün sèa, uènnng' ella
 lg agiüdar in pe: u par fick sulett è bandunad ch'ün cuita ad
 esser intaunter ls infidels, schi nun deia ell tmair, chia siand
 chia Deis cunguosscha tuottas las stailas da lg tschèl par
 20 nuom, schi cunguosscha ell eir las sias nuortzas, par dalcendsch
 rasadas chi saian lgün da lg auter intaunter ils maals, è uènga
 a las clèr oura, las raspar insemmel proa ell, èd a las cussal-
 uar. E chia eir dintaunt ch' l'ans lasscha aqui nun deian nuo
 tmair, chia siand chia noaß bap ce[307]lestial haa pissèr da
 25 paschantar è nudriar ilg muwel è la utschlamainta, schi uènnng'

ell blear plü ad hawair seis plaschair èd amur uy d' queaus
 chi lg temmen èd haun lur sprauntza in sia misercordgia.
 Siand chia laschkuntra queaus chiawaus fradis è superwis, chi
 nun haun ingiünna cretta nè temma da Deis, moa s' fidan sün
 lur agna uirtüd, è s' tengen taunt sün lur (ed. lür) pussauntza 30
 è gialgardentscha, ch'eous aschkian s' metter incuntra Deis èd
 incuntra ls seiss, uèngan a s'ingiannar, chia Deis uain a ls
 dschdrür cun tuotta lur foartza è cussailgs. Ed amuossa oura-
 waunt, chia ls seis deian bain tour a cour, quauant bain è duns
 Deis a ls faa eir in quaist muond, quattras ell amuossa l'amur 35
 ch'ell poarta uy d'eous, èd ourawaunt quai ch'ell als trametta
 ilg seis saingk plöd, a ls faar salws a saimper: è cun tuott
 chia è lg deian bain ssawair graa, ludar è lg ingratzgiar lan-
 tuorn, è uyuer in sia temma èd ubeidgèntza, sch'eous uèllgen,
 chia Deis als cuffearma quai, è chia quai als rumäinga: u 40
 sch'eous nun uèllgen, ch'eous traas lur mala racunguosschèntscha
 uèngan da ls duns è da l'amur da Deis a ngyr dschoarfnads, &c.
 Ed appara uschè, chia quaist psalm saia statt fatt, a metter
 ilg pœwel d'Israel, chi eira in Babilon, in sprauntza, chia Deis
 ngiss dcheau a ls turnantar in lur pagiais, èd in lur uèlga 45
 libertad, è choa eaus s' dessen aqua lhura dapurtar, sch'eous
 wlessen, chia quai als rumangess, è dcheau da bell nœw nun
 ngyr ragischads oura, [308] schkoa è ls ais a la fyn eir dwan-
 tad. E nhag uschè unlgüd lg intlètt da quaist psalm cun
 taunt plü plöds amuossar, par chiaschun ch'ell s'abütta fick sün 50
 lg noass tèmp, è chia è fuoss gränd bsœng, chia quai s'hawess
 bain a cour. Huossa wlains udyr ilg psalm wess.

I.

Ludad Deis par chiaschune,
Ch'ün mœr dalett nun ais
A lg drett fidel è bune 55
Choa fick ludar noaß Deis,
E quai staa bain, chia lg noaß Singur,
Quell müra sü cun grand' hunur
Ierusalem la nouua
Fearm, ch'ella mœ nun s' mouua. 60

II.

Vain a raspar insemmel
 Tuott ils fidels rasads,
 V'n uair suul Deis ch'eous temmen,
 E queaus chi sun plagiads
 65 In lg cour, meidg' ell tuott lur duluors,
 Las stailas haa 'll par nuombr' è lg cuors,
 E tuottas ssaa par nuomme;
 Oragiain a quell sul huome.

III.

Grqnd ais ilg noaß Singure,
 70 Ilg uair Deis tuott pußaunt.
 Numbrar nun s'poa inlgure;
 Lg intlèt seis, quell ais taunt.
 Ilg Sèngr' addautxa tuott bundunß,
 [309] Ls superwis infidels brick pruuß
 75 Abaß' infyn' in terra,
 Ls amuoß' a faar eir guerra.

IV.

A lg Sènger ch'ais la peidra,
 Chiantad a lg ingratzgiar,
 A quell sunad la tschaidra,
 80 Noaß Deis deiws fick ludar.
 Oun nüwlas ch'ell cuwearna lg tschèl,
 Faa plouwr' in terr' ad incrangyr,
 Faa cresscher fain sün ls muntse,
 Nudry' ell maals è bunse.

V.

A lg muwel daa lur pawel,
 A ls coaruets bandunads,
 Chiawalg nun guarda stawel,
 Nè chigmmas da sudads,
 Nun prèdscha quai chi plaasch' a lg muond,
 90 Moa seis plaschair haa lg Sènger tzuond
 Vy d' queaus chi lg temn' è lg scengan,
 D'ell s' fydan, cur eaus bsœnngan.

L'autra part da lg CXLVII psalm dawoa lg number da ls Ebreers, moa ils cudeschs Latins haun cummantzad aqui ilg CXLVII psalm, cun quaists plæds: *Lauda Ierusalem Dominum, lauda Deum &c.*

S'chiaunta in la noatta da la chiantrun: Ludad Déu, 5
wuo fidsel, &c.

[310] LA SVMMA ais südsüra cumpillgada, sur tuott ilg inter psalm siand quaist è less dawoa ls Ebreers tuott ün psalm.

I.

Ludad Deis, wuo fidsel,
Voaf Deis è uoaf Singur, 10
Ch'incuntra uoaf crudel
Fadyws cun grønd amur
Fearm' ell uoafa citade,
Sia baselgia sgür,
Oun lg plæd seis è buntade, 15
Tuorrs, poartas è ramür,

II.

Ed a ls burgiais alainte
Daa 'll sia bandaschun,
Sün uoaf cuffyns dadainte
Daa 'll pasch, quell aut bell dun, 20
E ws aimpla d' l'abundauntza
D' la flur da lg spür furmaint,
Nè ws lassch' in dubittaunza
Seis plæd è schantamaint,

III.

Tramett' la uoafa terra, 25
Ch'ell inawaunt uaa baut,
Ngür naiw faa 'll è ls cuolms searra
Oun launa da lg seis dguant.
Ell rasa la bragina
Schkoa tshendra, bütt' eir glatschs 30
Schkoa toacks d' fierr our d' fudschina.
Chi s'oasta d' seiß fraidatschs?

IV.

[311] *Seiþ meþ ell dèck trametta*
 E faa quai tuott alguar,
 35 *Sy' aur' oura sagetta,*
 Ch' las auguas faa 'll sūmar,
 Palainta sia ucellga
 A Iacob seis famailg,
 Ch'ell sia chiasa scellga
 40 *Sūn lg plæd seis è cussailg.*

V.

Taunt bain nun haa 'll mussade
 Ad auter ingiūn pagiauns,
 Ch' l'als hagia palantade,
 Seis plæd chi ls fatscha sauns;
 45 *Quai denn ns bain racunguosscher,*
 Dfaimengk eir lg ingratzgiar,
 Famailgs nauschs ans cunguoscher,
 Ad ell tuott laud sul daar.

*Psalm CXLVIII.

Laudate Dominum de cœlis, laudate eum &c.

S'chiaunta in lg mœd da lg 104. psalm &c. H. C.

SVMMA. Eir in quaist psalm uain bèlg miss ilg laud
 5 da Deis, da sia pussauntza, sabgèntscha, gūistia è buntad, ilg
 qual tuott s'uaia in quai, chia Deis sul cun lg plæd u cun
 seis cummandamaint u ucellga, haa cread è fatt tuot ilg muond,
 tschèl & terra è tuottas chiaussas chia laint sun, è quai tuott
 [312] mantènga in seis esser, nudria, paschainta è cussalua, è
 10 cun taunta sabgèntscha è buntad reidscha a seis laud èd a
 nütz da lg crastiaun: chia tuott lg ais aqua ubeidi è d' cum-
 mand, auter choa lg crastiaun, par chiaschun da lg qual ell
 haa fatt è cread è faa tuott: quell, chi fuoss culpaunt a lg
 esser ilg plū ubeidi, èd a lg sawair ilg plū graa, faa quai ilg
 15 main, ud ilg plū inuidas. Ilg qual eir, sch'ell baingia nun
 uoul, schi stou ell improa a seis daspèck esser ubeidi a Deis
 è lg saruyr: siand chia quai, chia lg crastiaun faa baingia

malitzgiusamaingk, par faar incuntra Deis, èd a nun lg wlaïr
 süngar, dritza è douwra Deis a sia hunur èd a laud da sia
 pussauntza, sabgèntscha è giüstia, èd a salüd da ls seiss, scha 20
 baingia quell, chi faa ilg maal, nun wless. Ed aqua uain ilg
 prüm miss, choa Deis amuossa seis laud in quellas chiaussas
 da lg tschèl, è chi sun sü aut da lèndsch our da nuo, è lhura
 eir in las chiaussas da la terra, da l'agua, è da lg ær, è chi
 ns sun plü proasmauntas, èd intaunter quellas spetzialmaingk 25
 in da tuottas soarts d' lgient, èd in quai printzipalmaingk in
 raigs èd auters da tuottas soarts superiuors: siand ch'ell tras
 queaus cun sia pussauntza tènnga in tscharwèl taunt powwels,
 chia taunts staun ubeidis ad uschè paucs: è ls mantènnga u
 ls dschrüa, cura è dachoa ch'ell uoul, è reidscha è tènng in 30
 frain tuots, sèan buns u maals, è douwra tuotta quai ch'èaus
 faun a sia hunur, sch'èaus baingia nun uellgen, ud a nütz è
 salüd da seiss fi[313]dels, ud a chiastigiamaint da ls maals
 Moa ilg pustütt ha Deis amuossad ilg laud da sias uirtüds, in
 quai ch'ell haa dritzad in pee a seis pœwel, quai ais, a sia 35
 baselgia, quella fearma plaina coarna da tuott salüd, seis filg
 Christum Iesum noaß Sènger, traas ilg qual ell ans haa span-
 drad, a ns addutzar in gränd uair laud èd hunur da la glœrgia
 chi düra saimper: par ilg qual ell sèa eir saimper ludad èd
 ingratzgiad. Amen. 40

I.

*Ludad ilg Sènger, tuott fidels,
 Ws pissad da sia pussauntza,
 Buntad, sabgèntscha, ch'ell in ls tschèls
 Amuossa, ch' nuo cun sprauntza
 Ans fiden d'ell è lg dettn' hunur, 45
 Siand ubeidis a lg Singur
 E lg temn' indrett è lg qmmen.*

II.

*Seis laud s'poa uair in lg tschèl sü aut,
 Ch'ell muoß' in las utetxas
 In ls anguels, meß chi uaun fick baut, 50
 Vbdeschn' a seis saruetxis.*

*Seis laud cuntschait in tuott seiß chiamps
 Celestials ed uordens taunts,
 Chi lg sun d' cummqnd a saimper.*

III.

55 *Sulai è lgiinna grqnd' hunur*
 [314] *A Deis cuffessen oura,*
 Tuott clæras stailas a lg Singur
 Laud predgian our' ed oura.
 Ils tschèls sü suom, u lg ær ch' nuo wsain,
 60 *Las aguas eir chia nuo giudain,*
 Chi s' raspan in las nüwlas,

IV.

Quai lauda tuott ilg nuom da Deis,
 Signd ch' l' haa tuott creade
 Cun lg sul cummandamaint da seis
 65 *Pled traas la sia buntade:*
 Maintain quai tuott tzuond stawl' è fearm,
 Schantad haa lèdscha, relg' è tearm,
 Dawoa lg qual s' stouen s' reidscher.

V.

Cuntschait ilg laud d' seis nuom è buol,
 70 *D' las chiaussas eir d' la terra,*
 Bestgias, dragiuns da lg maar chiafuol,
 Da ls pesch[s] chia quell aint searra,
 Da lg fœch, da lg ær, tampeist' è naiw,
 Da lg flaad chia l'aura suooffla greiw,
 75 *Inu' Deis uoul ch'ell nousscha.*

VI.

Ilg laud da Deis appar' in ls muunts
 E sün iminchia muotta,
 Früttaiwla boaschk' in tuott chiantuns,
 In' outra laina tuotta,
 80 *Limargias, eir tuott muwel tzuond,*
 Vermilg', utscheaus par tuott ilg muond,
 In ls raigs da tuott la terra,

VII.

- [315] *Tuott pouwels è superiuors*
E tuott mastraus d' la terra,
Bragiada giuron' è uèlg antschuors 85
Par ünna txaintza guerra,
Quai lauda tuott ilg nuom da lg Sngur,
Nun signd chiauß' ingiün' indlgur,
Ch'ell nun mantènn' è reidscha.

VIII.

- Chia lg laud d' seis nuom ais aut sulett,* 90
Chia terr' è tschèl trapassa;
Sü haa dritxad a seis pœwlett
Fearm plain salüd, chi chiassa
Tuott noaß puchiads. A tuott seiß buns,
A tuott fidels in tuott chiantuns 95
Haa 'll laud pardeart. Laud a lg Sènger.

Psalm CXLIX.

Cantate Domino canticum nouuum &c. [H. S.]

[= G 149]

S'chiaunta in lg mœd da lg 114. psalm &c.

SVMMA. In quaist psalm lauda ilg profet Deis par quai 5
 ch'ell haa spandrad ilg pœwel d'Israel our d' fadigia, è dschdrütt
 lur inamychs: moa par üna uia, chia lg psalm s' cunuain sün
 la uittoargia da Christ ch'ell haa manad è maina da tuott ilg
 muond, ilg pustütt cur ell uain in la fyn da lg muond a metter
 suott tuot seis fadyws, èd a schantar ils seiss sängks fidels in 10
 fearma stawla paasch a saimper. [316] Par ilg qual ell su-
 dainta sü tuott fidels, a ludar Deis da cour, cun gränd all-
 gretzgia è falloa. &c.

I.

- Chiantad a lg Sènger ün laud danarw*
In la baselgia da ls pruß cun træw 15
Israel eir s'alleigra
In seiß creader èd in lur raig

D'allgretzgia sallgn' ils fidels cun fai,
 D' ludar eir nun ls aggreiua
 20 Seis nuom, cun flœt' è cun butatsch,
 Cun uerß da coarda, traintx' impatsch
 Da tuott sturpgius giawüsch chiarnal,
 Ilg Sènger qmm' è nun uoul maal
 A lg pœwel seis, è feta sü
 25 Cun seis saltid ils hümmels plü.
 Halleluiah, halleluiah.

II.

Eir s' tènngan buns ils pruuß cun hunur,
 D'allgretzgia giüwlen in ls letts bain lur,
 E lasschen our d' lur gula
 30 Wuuschs, chi addautzen Deis noaß Singur,
 Ch'ell daa la spad' ad eaus in lg maun lur
 Traas sia gratzgia sula,
 A faar uandetta süen ls pagiauns,
 A chiastigiar eir pourwels taunts,
 35 Ch'eous cun chiadainas raintn' ils raigs,
 Lur groaß cun bouguas mainen praiß
 A faar schwangiauntx' incuntra quells,
 [317] Dachoa ch' lg ais scritt, èd a ls fidels
 Ais quai hunur. Ludad ilg Sngur.

*Psalm CL.

Laudate Dominum in sanctis eius, Laudate eum. &c.

Schiaunta eir in lg mœd da lg 114. psalm. H. C.

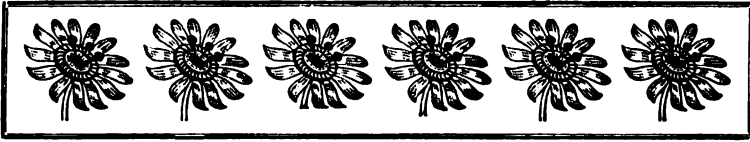
SVMMA. Quaist psalm ais üna chiantzun, chia ls fidels
 5 cummaintzan aqui, è uèngen a chiantar a saimper, a ludar
 Deis cun grànda algretzgia è falloa da la uittoargia ch'ell ilg
 plü dawoa a cungiüstar da seiss inamichs, ils dschdrüand è ls
 mettand suott seiss peis a saimper. &c.

10 Ludad Deis Sèngr' in sia sandad,
 In sia pußauntza ch'ell haa fermad
 D' seiß fats gialgards, d' farmetza.

Par sia næbbbla grandetxa laud
Ad ell deiws daar, fick pradgignd dadaut,
La trumbla cun leidetxa;
Tuccad aqua ls attasts indrett, 15
Las coardas è ls batxuns parfett:
Seis laud chi clingia strasunad,
Chiaik ch' wuo pudait nun ws insparngad:
Chia chiaik chi f schflada lauda Deis,
D'allgretzgia dyg in lg cour bain seis: 20
Lg Singur ludaa, Halleluiah.

Fyn da ls psalms da David, chi sun fats a chiantar
in Ladin.¹⁾

1) Auf S. 318 ist ein Holzschnitt; SS. 319. 320 sind leer.

[321]

AQVI VENNGEN

huossa dawoa ils chiaunts spirtuals / è Christianais chiantzuns:
da las / qualas s'chiauntan alchiünnas in ba / selgia aunt è
dawoa la preidgia, èd / air our d' baselgia, chi uoul: moa al /
5 chiünn as numa our d' baselgia, in / lecch da las uauas sturpgiusas /
chiantzuns mun-
daunas.

Ed in lg prüm sun schantadas las chian/tzuns u psalms chi
staun scrittas in lg e/uangeli, chia sǝingchias parsunas haun/
chiantad, u quellas chi sun uschelgœ tuu/tas our d' tšheart
texts da la scrittūra/sǝingkia, da lg testamaint Nouw/
5 èd eir da lg Veider, è dri-
tzadas a chiantar
in noass plæd.

1.

[322] La chiantzun da la Vergina Maria,
scritta da lg Euangelist sǝingk Lū-
chia in lg prūm chiapittel. Ma-
gnificat anima mea Domi-
num. &c. [S. P.]

5

[= G 106]

SVMMA. In quaist chiaunt ingratzgia la Vergina Maria
sǝingchia mamma da Deis Christ noass saluader, ilg Sēnger
da cour è da tuotta la sia oarma oura, ludǝnd èd addutzǝnd
las sulas uirtūds da Deis: las qualas schkoa ell haa saimper 10
duwrad uyd seis fidels chi lg temmen è lg huondran, uschè
hag' ell ilg pustütt huossa duwrad spetzialmaingk cun ella, è
generalmaingk cun tuott fidels, sia misercoardgia, pussauntza
è uardad, in quai ch'ell haa tramiss ilg seis sulett nad filg in
quaist muond, ch'ell pillga sū chiarn humauna, nasscha dad 15
ella, è dwainta uair crastiaun, a ns faar salws. E metta uschè
èd huondra tras ilg Spiert Sǝingk las uirlūds da Deis, num-
nadamaingk la misercoardgia u buntad, pussauntza è uardad,
èd eir la giüstia, l'ūna d'imparsai d' l'autra: è daa eir test-
mungia a la inchiarnatziun da Christ. Ed in quai uain la 20
noassa cretta bèlg infurmada, ilg pustütt in che guisa ilg
crastiaun dwainta awaunt Deis giüst ch'ell uēnga salw: num-
nadamaingk racungüschǝnd la sia puwartad, è s' lasschǝnd
sul sūn la [323] gratzgia è misercoardgia da Deis traas ilg
miert da Christ, èd inguotta sūn sai swess: è chia queaus 25
superwis chi s' tēngen sūn intzache richetza da lur aigna uir-
tūd, foartza è buntad, èd uschè schbüttan la giüstia da Deis
ch'ell cumparta par gratzgia tras Christ, uēngen da Deis a
ngyr uiads dawent uēds, ed a pryr d' puwertad è d' fǝmm
eternala, &c.

30

S'chiaunta schkoa: Min Seel erhebt den Herren min.

I.

My' oarm' addautza lg Sènger meis,
 Meis spiert s' haa allagrade
 In quell ch'ais ilg salüd sul meis,
 35 (Mari' haa quai chiantade)
 Ell haa guardad cun sia buntad
 Sün sia bassa fantschella,
 A mai fatt taunt, ell, ch'ais pussaunt:
 Tuott uain dschqnd: Bead' ella.

II.

40 Cun seis nuom sqingk ais ell pinad,
 Cuffoart a tuott ilg muonde,
 A queaus chi lg temn', eir sia buntad
 Lassch' ell giudair bain txuonde.
 Ell cun seis dguaut eir rasa baut,
 45 Cur ell seis bratsch fearm schquassa,
 Superugia bain, chia sün sai s' tain
 Giuo d' suopgia ch'ell abassa.

III.

Queaus chi haun fqm è sun schbütlads,
 Voul ell bain paschantare,
 50 Aut addutzar, faar cussulads,
 Seis dguaut uschè mussare.
 [324] Ilg rick our d' mæd lassch'ell yr uæd
 E lg mett' aint in tristetza.
 La puwertad da lg abassad
 55 Voalw' ell in grqnd allgretxgia.

IV.

Ell haa tuut sii seis saruiaint,
 Ilg pruuus sqingk Israele;
 Traas misereoardg' ais ell cuntaint
 A faar sahv ilg fidele,
 60 Schkoa ell uywaunt a ls pardawaunt
 Dakengk harvett ditt proae
 Ad Abraham è tuott seis sem
 Infyn a lg plü dawoe.

2.

La chiantzun da Zacharias bap da Sǝingk Ioan Battist,
Luc. 1. cap. Benedictus Dominus Deus Israel. I. E.

[= G 107]

S'chiaunta schkoa: Gebenediet sey der herr.

SVMMA. Ilg bun Zacharias dapœ ch'ell hawett cuntschüd 5
seis puchiad, par ilg qual Deis alg pillgaa la fawella, è ch'ell
dee laud a Deis, schi haa 'll aqui tras ilg Spiert Sǝingk, alg
siǝnd la fawella darcheau turnantada, miß oura beaus mystèris,
è numnadamaingk ludad Deis par quella grǝnda gratzgia, ch'ell
hawess tramiss seis filg Christum, dachoa hawess taunt tras 10
seis profets imprumiss a spandraar seis fidels, èd a ls purtar
taunt blear bain è salüd. E metta uschè oura clær chè è ns
sèa datt traas Christum: è chè nuo lascuntra a lg saian [325]
culpaunts. E lhura dysch è profetizesscha eir dawart seis filg
Sǝingk Ioan Battist, chi eira lhura naadt, è da ilg seis uffitzi, 15
choa quell ngiss cun la sia ductrina a guidar ilg pœwel sün
Christ, èd a lg intraguidar in la uaira cunguschentscha è cretta
da Christ: èd in quai daclær' ell aunck mèlg ilg bain chia da
Christ ans ais fatt, è la puwertad our da la quala ell ans haa
giüdad. &c.

20

I.

*Ludad sai' ilg noaß Sènger Deis
Dad Israel, ilg bune,
Ch'ell haa tscharchiad ilg pœwel seis,
Ch' l ilg spendra d' la praschune:
Dritxad haa sü, chi uain cuntschüü
La coarna da lg salüde,
A nuo ingual, aint in lg chiasaal
Da David seis bainwlgüde.*

25

II.

*Schkoa ell traas buocca d' seis profetts
Ans haa ingüid imprumisse,
Ch' nuo dessen ngyr bain guandiads
Da tuott noaß inamychse,*

30

Chi ns uellgen maal, uschè ingual
 Haa 'll huossa bain duwrade:
 35 Gratzg' è buntad, fai è uardad
 A noaß baps haa 'll saluade.

III.

Seis pack nun haa ell imblidad
 Ad Abraham giürad, è
 D' noaß inamychs ans haa 'll schlubgiads
 40 [326] Ch' nuo searuen cun sancdad è
 Giüsty' ad ell pruus è fidel,
 Da cour è brick par temma,
 Fain seis plaschair, tzuond txaintxa tmair,
 Taunt ch' noassa witta dschemma.

IV.

45 E tü, uffaut, deisch ngyr numnad
 Profet, iin da lg autisschem,
 Vainsch seis furèr a ngyr uiad,
 Chia seis pœwl' ilg cinguosschan,
 Chia lg uair saltüd uènnnga cuntschiid,
 50 Choa noaß Deis d' noaß puchiadse
 Ans daa pardun è ramischun,
 Ch'caus saian tzuond chiassadse.

V.

Traas misercoardgia d' noaß Deis Raig,
 Ch'ell poart' in lg fuond d' seis coure,
 55 Quatras ans ais aluaa lg sulai
 Giuo d' tschèl Christ cun amure
 Ad ingümнар è cuffoartar
 Queaus chi giascheiwan schmoartse
 In la schkürdün tzuond txaintxa lgüm
 60 Ch'ell dritxa noaß peiß stoartse.

VI.

Aint in la uia da la paasch,
La quala nuo haweivan,
Pardiida tzuond: cun noaß Deis wrasch
In guerra ch' nuo tuots eiran.
E noaß giawüschs nauschs, martschs è müschs 65
Ans mnawan lèndsch pür plüe
 [327] *Tzuond our da Deis: laud a lg fily seis,*
Chi ns haa dritzads dcheau süe.

3.

La chiantzun da Sängk Simeon. Nunc dimittis seruum
 tuum Domine. Lucæ. 2. cap. [M. L.]

[= G 109]

SVMMA. In quaista chiantzun s' tènnga Simeon fick bun
 è leid da quella uantüra è dun, chia Deis lg hagia fatt a lg 5
 lasschar uyuer quell dy, ch'ell cun seiss cèlgs uadzess è pill-
 gass sün sia bratscha Christum ilg saluader da lg muond,
 dachoa ch'ell lg hawess tngüd imprumiss: par ilg qual ell sèa
 cuntaint hoatzmæ da passar da quaista uitta leid è da buna
 ucellga, in fidauntza da quell Christ, cur chi summailga a Deis. 10
 Ed ingratzgia Deis cun gränd' allgretzgia èd addautza cun
 gränd laud la gratzgia è dun, chia Deis hagia fatt a lg muond,
 èd ammuossa è daa testmungia, choa Christ sèa ngüd, è chè
 grändas chiaussas Deis ans hagia datt traas quell: è quai cun
 plæds, our da ls quaus s' pillga gränd bell intraguidamaint è 15
 cuffoart.

Schiaunta schkoa: Mitt fryd und frœud ich far dahin.

I.

Cun paasch è paus eug paß dawent
In tia wællga,
Leid, cuffartus, è tzuond gugent 20
Txaintxa døllga.
Schkoa tü, Deis, m' haasch imprumiß,
Haasch tzuond a mai saluade.

II.

[328] *Quai dwainta traas Christ filg da Deis,*
 25 *Ilg saluader,*
Ilg qual haun uys huoß' ils ælgs meiß,
Ilg spandrader,
Ch'ais cuntschiid plain d' tuott salüd
In lg puingk d' la moart è priguell.

III.

30 *Quell tü schantad haasch sul awaunt*
D' spiira gratzgia
A tuott ilg muond è pouwels taunts,
Ch'eiran in schgratzgia,
 35 *A ls mnar naun traas quell teis maun,*
Proa teis sqingk raginqme.

IV.

Quell ilg salüd ais è la lgüm,
Ch'ell illgümna.
Pagiauns chi sun tuots in schkürdün,
In furtünna,
 40 *Ell lg cuffoart ais in la moart,*
L'hunur sullett d' seis pæwel.

4.

La chiantzun da Sångk Simeon, a chiantar eir in ün'
 autra guisa dritzada. I. E.

[= G 108]

S'chiaunta schkoa: Im fryden din o herre min.

I.

5 *In tia paasch, meis Sènger wraasch,*
Am lassch' huoß' yr ch'eug paussa,
L'imprumischun, ch' tü Sènger bun
Faasch, mæ nun s' chiata faussa,
 [329] *Chia meis cheau grys ch' d'allgretzgia dysch:*
 10 *Eug uys nhag ilg saluader,*

II.

*Quell deng aut giast, Chia lg uair ais past,
 Pardcart a tuott ils pouwels,
 Lgüm da ls pagiauns, ch'inlyümna taunts,
 E ls main' our d' tuott schküer cuwels:
 Ais sul l'hunur traas tai, Singur, 15
 Dad Israel teis pœwel.*

5.

*L'uratzgiun da lg Sènger Matth. cap. VI. Pater noster,
 qui es, &c. [I. Z.]*

[= G 97]

*S'chiaunta schkoa: Ach unser uatter der du bist, èd in la
 noatta da lg psalm 119. è da la Paschiun, &c. 5*

I.

Bap noass tü quell chi èsch in ls tschels.

*Noaß Bap tü quell, ilg qual chi èsch
 In ls tschès, noaß manguel taidla rœsch
 Quai ch' nuo t' wlain qui ruguare.
 In lg spiert èd in uardad t' clamain, 10
 Sulett proa tai nuo ans uoluain,
 Quai Christ haa wlgüd muossare.
 Tü èsch ilg bap, nuo teið uffants,
 Tü èsch in ls tschès è nuo qui taunts
 In puwertad sur terra. 15
 Schi guarda giuo cun ty' amur,
 Chia cuffartad ans uènnga lg cour,
 Cun tai nun hagian guerra.*

II.

*[330] Fatt sqingk uènnga ilg teis nuom, ilg teis
 ragingm uènnga naun proa. 20
 Teis nuom quell ais sqingk sulsulett,
 Deß appuðaiwel eir indrett
 Da nuo sul sqingk ngyr fatte.*

25 *Nuo quai t' ruguain traas Iesum Christ,*
Ch'ais sul awaunt tai sqingk è giüst,
Noaß uair plidader datte,
Ch' tü dschrüasch eir ilg dguaut da lg muond,
Teis ragingm naun uènnnga txuond
Da crett' è da giüstia.
 30 *Teis ragingm damainasch tü*
Öun teis plæd, Spiert, foartz' è uirtüü;
Öuntuott, Deis, noaß Raig sèa.

III.

La tia uælga dwainta, schkoa in tschèl, uschè eir
in terra.

35 *Quai ch' tü uousch dwaint', è brichia quai,*
Ch' nuo giawüschain incuntra tai,
Ch' nuo t'uywn' in ubedgèntscha.
In tschèl tuott dwainta, schkoa tü uousch,
Quai muoß' a nuo eir tü, chi pousch;
 40 *Bap, daa ns quella ßientza.*
Quai, ch' tü nun uousch, nun uaa mæ bain,
Pustiütt quai d' noassa chiarn chi uain,
Quai stain nuo cuffassare.
Schi ns giülda, Deis, ch' nuo sguonden tai,
 45 *Ch' la tia uælga dwainta dfai,*
 [331] *D' la noassa ans dschdü sare.*

IV.

Noass paun d'iminchia dy daa a nuo hoatz.

50 *O Deis, quaut maunck' iminchiady*
A nuo pouwrets in terra qui!
Qua[i] uællgasch tü ans daare,
Plü brichia choa a lg coarp seis bsæng,
Chia lg cour nun hagia auter sæng
Choa süin tai s' cuffoartare.

*Ilg paun d'iminchady ans daa,
 Da nuo uaretza lèndsch yr faa, 55
 Tü ns ssaasch bain parchiürare.
 Da maal ans oast' èd eir da læd,
 Ns paschainta l'oarma cun teis plæd
 Teis bain a ns amuossare.*

V.

*E parduna a nuo ils noass dabits, schkoa eir nuo 60
 pardunain a ls noass dabittaduors.*

*Proa quai par gratxgia nuo t' ruguain,
 Ns parduna, Bap, quai, ch' nuo hawain
 Cun tai dabitt, pachiade.
 Impraista ns, Sènger Deis è Bap, 65
 Ch' nuo da tuott maal, ch' nuo fain in dchiapp,
 Rügl' hagian è uair læde.
 Impraista ns, ch' nuo ad eir schkudiin
 Pardunen èd incuntr' alchiün
 Nun hagian mahuulgèntscha, 70
 Ch' nuo tschearchien cun amur teis laud,
 Schkoa pruuß uffauts da lg Bap sii aut,
 Ch' nuo hagian qui rüglèntscha.*

[332]

VI.

*E nun ns manar in prowamaint, moa ans spendra 75
 da lg maal.*

*Aunck' iina chiaussa maunck' a nuo,
 Ch' nuo poassn' hawair paus, paasch è pruo
 In noassa cunscientza,
 E stetten stawels proa teis plæd,
 Ch' nuo saian sgüers da maal è d' læd, 80
 E uywn' in ubedgèntscha,
 O Sènger, quaist numnadamaingk,
 Chia tü nun ns mainsch in provamaint
 Choa nun d' natiira èschen,*

85 *A ns faar cun tuorp appalantar,
 Moa ns spendra da lg dimuni maal,
 Ch'ell oura nun ns indrèsscha.
 Amen.*

6.

L'uratzgiun da lg Sènnger Matth. 6. cap. eir in ün'
 autra guisa da chiantar.

M. L.

S'chiaunta schkoa: Vnser uatter im himmelrich.

I.

5 *Bab noaß tü quell chi èsch in ls tschèls.
 Noaß Bap da lg ragingm da ls tschèls,
 Ilg qual cummqndasch tuott fidels,
 Ch' nuo saian fraars è clammentai,
 [333] *E uousch da cour, ch' nuo t' rouguen dfai,
 10 Nun faar chi rougua ls læffs sulett,
 Moa ch' nuo da cour txuond urn' indrett**

II.

*Fatt sqingk uenga ils teis nuom.
 Teis nuom fatt uènnga sqingk da nuo,
 Teis plæd eir nætt pradgiad proa nuo,
 15 Chia nuo eir uyuan sqingchiamaingk
 Dawoa teis plæd txuond dengamainegk.
 D' ductrina faaussa ns oasta, Sngur,
 Chia lg pæwel uèng surmnad inlgur.*

III.

*Ilg teis ragingm uènnga.
 20 D' quaist tèmp uèng' eir teis ragingm
 E quidawoa a saimper lqm,
 Proa nuo eir stetta teis sqingk spiert,
 Cun seiß sqingks (ed. sqindks) duuns, da Christ eir miert.
 E schfrack' a Satanas seis dguaut,
 25 Cussalua la baselgia baut.*

IV.

La tia uellga dwainta schkoa in tschèl &c.

*Tia uelga dwainta, Sènger Deis,
Da nuo, schkoa fauun in tschèl ils teiþ,
Patzgèntzia ns daa in chiaik chi ns uain,
Ch' nuo t'ubedesschan, sch' nuo 'ndürrain. 30
La chiarn è saungk tü oast' è dschfaa,
Ch'incuntra tia uellga faa.*

V.

Noass paun d'iminchiady daa a nuo huotx.

[334] *Daa ns hoatz noaß paun d'iminchiady,
Quai ch' loarm è lg coarp haun bsceng aquy, 35
Da guerra ns oasta, Sènger Deis,
Da fgm è malatia ls teiþ,
Ch' nuo uywn' in buna paasch cun pauß
Wy d' tai txaintx' auaretza clauß.*

VI.

E parduna a nuo ils noass dabits, schkoa eir nuo &c. 40

*Tuott noaß dabitts parduna ns, Sngur,
Ch'eaus nun ns cuntuoarblen plü allgur,
Schkoa eir a noaß dabittaduors
Nuo pardunain lur falls, erruors.
Faa ns tuots pardearts, ch' nuo uèngn' a ngyr 45
Bain l'ün a l'auter a ns saruyr.*

VII.

E nun ns manaar in prowamaint.

*E nun ns manar in prowamaint,
Cur ilg maal spiert daa tantamaint
Da lg maun saneistr' è dretta wart, 50
Ch' nuo stetten schkuntr' a lg cuntrapart,
Fearms in la cretta, inguarnyds,
Traas ilg cuffoart da lg spiert stawlyds.*

VIII.

Moa ans spendra da lg maal.

- 55 *Cuntuott ans spendra tii da lg maal,
 Da lg inamych dschfiad ingual,
 Eir d'auter maal, d' l'eterna moart.
 Siin lg txuock dawoa daa ns tii cuffoart,
 Daa ns iina uantiiraiwla fyn,*
 60 [335] *Ch' nuo in teiB mauns noaB spiert randain.*

XI.

Amen.

- Amen, quai ais: Quai dwainta uair,
 Affearma ns saimper staw' a crair,
 Chia nuo nun hagn' aqui dubitt*
 65 *Da quai ch' nuo wain ruguad è ditt,
 Siin teis uair plæd è teis sgingk nuom
 Dschains tuots: Amen, dunnaun è huom.*

7.

La Cradèntscha da ls Apostels. M. Gr.

[= G 103]

S'chiaunta schkoa: Ich gloub in gott, Vatter dem. &c.

- Eug crai in Deis: Bap tuottas chiaussas pussaunt, creadur
 5 da lg tschèl è d' la terra. Ed in Iesum Christum, seis sulett-
 nad filg, noaB Singure, Chi ais cuntzapyd statt da lg Spiert
 Sgingk: naschüd da Maria giuuenteschella. Haa indürad suott
 Pontzio Pilato. Miß sü la crusch, ais moart è sapulyd eir,
 ais proa quai yd giuo ad iffierne. In lg teartz dy ais rasüstad
 10 sü da ls moarts darcheau. Yd sü in ls tschèls è quaa tzetza
 da la dretta wart da Deis, quell uair Bap tuottas chiaussas
 pussaunt. Vain da landgiuo a ngyr a santètzgiare queaus
 chia lhura nyuen è ls moarts. Eug crai aint in lg Sgingk
 Spiert. La sgingkia cummüna baselgia, cummünion da ls
 15 sgingks. Ramischun da ls puchiads, rasüstantza d' la chiarn,
 è la uitt' eterna. Amen.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

17

La cradèntscha dritzada a chianter in ün
auter mœd. M. L.

[= G 102]

S'chiaunta schkoa: Wier gloubend all in einen gott. 20

I.

[336] *Nuo tuotx cragiain in ün sul Deis,
Creadur da lg tschèl è terra,
Chi uoul noaß esser Bap da ls seiß,
Nuo par seiß uffauts aint searra;
Nudriar ell ans uoul saimper, 25
Coarp èd oarma parchiürare
Da tuott maal, læd, tard è taimper;
Nun schwantüra ns dee schkuntrare.
Ell haa pissèr d' nuo, ualga bain;
Cuntuott sün ell sul ans lasschain. 30*

II.

*Nuo eir cragiain in Iesum Christ,
Seis sulettnad filg noaß Sènger,
Ilg qual ais saimper proa lg Bap giüst
Ad ingual cun foartza Sènger,
Da Maria giuuenteschella 35
Haa 'll tuut sü natür' humauna,
Traas ilg Spiert Sqingk ngüid in ella
Par nuo peartxs traas cretta uauua;
Moart sün la crusch è sapuly,
Dcheau rasüstad in lg teartz leid dy. 40*

III.

*Nuo eir cragiain aint in lg Sqing Spiert,
Vn uair Deis cun lg Bap è lg Filge,
Chi daa cuffoart, la crett' è lg miert
Da lg uair Christ, tuott dun sutilge.
La baselgia txuond mantènnga 45
Fearm ad ünna in la cretta,
Pardunad ls puchiads qui uènnge.*

[337]
 50 *Vain la chiarn alugnd parfetta,
 Dawoa lg lapyd quaist ais pardeart
 La uitt' etern' è lg tschèl aweart.*

8.

Ils dèsch cummandamaints, Exodi in lg
 XX. cap. &c. M. L.

[='G 95]

S'chiaunta schkoa: Dis sindt die heiligen zehen gebott.

5 *S'poa chiantar eir in la noatta da las Beadetzas è Tristetzas.*

I.

*Quaist sun ls cummandamaints indrett,
 Dachoa ch' noaß Sènger Deis ils dett
 Traas Moisen saruiaint seis dfai
 Sün lg muunt numnad aut Sinai.
 10 Kyrieleison.*

II.

*Eug sun sulett ilg Sènger teis,
 Hawair nun deisch plüs auters deiß,
 Tü t' deisch da mai sulett fidar,
 Dad ün bun cour tü m' deisch amar.
 15 Kyrieleison.*

III.

*Nun t' faar ingiün pils intalgads,
 D'alchiünna fgüra impissads,
 Imprender deisch sul our d' meis pläd,
 Ch'ais ilg cuffoart da tuott ilg læd.
 20 Kyrieleison.*

IV.

*Brick uanamaingk deisch tü numnar
 Ilg nuom da Deis teis Sènger chlar,
 Nun deisch eir fatt alchiün ludar,
 [338] C[h]ia Deis haa wlgüd brick cummandar.
 25 Kyrieleison.*

V.

*Ilg dy da lg paus tii sqingk deisch faar,
 Qua tia chiasa dee pussar,
 Da faar maal saimper deisch firaar,
 Meis Spiert in tai sul lasscha faar.
 Kyrieleison.*

30

VI.

*Tii deisch ubdyr, hawair amur,
 A bap è mamm', è ls faar hunur,
 Inu' teis maun als poa saruyr,
 Schi uainsch proa Deis teis Bap a ngyr.
 Kyrieleison.*

35

VII.

*Ingiin deisch batter nè matzar,
 In teis cour ira nun purtar;
 D' chiaretz' iin cour tzuond hagiash uyw,
 Ch' tii fatsches bain a teis fadyw.
 Kyrieleison.*

40

VIII.

*Nett deisch saluar la tia laig,
 E l'esser tzuond d'uardad è dfai,
 Oun tia uitt'eir essr' huneist
 Cun dits è fats è cun lg areist.
 Kyrieleison.*

45

IX.

*A lg proaßem nun deisch in[u]ular,
 Real deisch tii cun ell trawschar;
 Eir largia lg buntadaiwel maun.
 A teis queaus wschyns, chi manguel haun.
 Kryrieleison.*

50

X.

[339]

*Nun daar tii fauß amuossamaint
 Neir ingiannar cun teis imaint.
 Dafend' a lg proassem sy' hunur,
 Eir oasta tii seis dqnn è txngur.
 Kyrieleison.*

55

XI.

*A lg proassem deisch brick giawüschar
 Mulgeir nè chiasa, lg seu neir chiaar;
 Tuott böen a lg deisch tü bain cuwyr,
 Cun buna uœllg' ad ell saruyr.
 Kyrieleison.*

60

XII.

*Tuott quaists cummandamaints sun datts,
 Chia lg crastiaun seis falls è fats
 Cunguoscher dèß, hawair a cour,
 A faar eir quai, chia lg Sènger uoul.
 Kyrieleison.*

65

XIII.

*Quai ns giüda, Sènger Iesu Christ,
 Ch'èsch sul ilg noaß paschader giüst.
 Cun noaß faar fuossè tuot pardü,
 Ch' nuo ngissen pèrs plü lèngk è plü.
 Kyrieleison.*

70

9.

Las bèadetzas chia Sång[eh] Mattèu scriwa
 in lg V. cap. I. Z.
 [= G 104]

S'poa chiantar in lg mœd da ls dèsch cummandamaints, &c.

I.

*Christus cun seiß shkulars gett sü,
 Sün ün aut muunt ch'ell ais rawüü
 Cun sia buocc' ad amuossar,
 La beadèntsch' indrett a schmaar.
 Faa ns, Sènger misercoardgia.*

5

[340]

II.

*Bead ils pouwers aint in lg Spiert,
 Ils quaus nun s' tènngen sün lur miert,
 Ch'èaus haun rüglèntscha d' lur puchiads,
 In tschèl queaus nènngen aint raspads.
 Faa ns, Sènger, misercoardgia.*

10

III.

Chi plaundsche' è læd haa par ls puchiads, 15
Vain innumbrad tauntr' ils beads,
Ch'eaue uènnge ad hawair cuffoart;
Dalett mundaun ais lhura moart.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.'

IV.

Beads sun queaus chi sun bunduuf, 20
Dawoa chiaretz' haun cour cuwduus,
Ils quaus sun chieendschs da tarschinar,
Da lg Bap ch'eaue l'hierta deen hartar.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

V.

Bead queaus chi anguosscha haun 25
Da ngyr saduolls cun lg sqingki giüst paun;
Dawoa giüsty' haun granda sai,
Queaus eir saduolls ngqnd uènge dfai.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

VI.

Ls misercoardgiaiwels sun beads, 30
Ils quaus surcuorren a ls schquitschads,
Eir misercoardg' a ls cumpartyr
Vain Deis, ed in lur bsæng a ngyr.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

VII.

[341] *Bead eir quell da cour ch'ais nett 35*
Neir auter uoul choa Deis sulett
Txuond txaintz' infendscher è fudad;
A uair Deis uain ell allagrad.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

VIII.

Ad esser uènge queauß beads, 40
Chi sweß haun paasch è s' haun stantads

*A metter paasch tauntr' auter fraars,
Ch'eaus fillgs da Deis sun tscheart è chiaars.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.*

IX.

45 *Bead queaus chi par crair indrett
Lasschar lur chiasa stougn' è tett;
Pür fraischkiamaingk nun stramantads,
Da Deis ngyw wuo a ngyr pagiads.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.*

X.

50 *Quaist sun d' la beadentscha ls fruosts,
Da uyw' indrett tzaintx' auter cuosts,
Dawoa chia Christ ans haa sweß ditt,
Chiai deen faar laschad par scritt.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.*

XI.

55 *Quun narr ais pür ilg muond ed oarb,
Ch'ell haa pür taunt pissèr par lg coarp.
In terra s'uoul brick impissar,
Quun baut Deis uain ell a clamar.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.*

10.

[342] Las schmaldischuns d' las tristetzas Luc. cap. 6
Mat. 11. 18. 23. 26. &c. I. Z.

[= G 105]

S'chiaunta schkoa: Gelobt syst du Iesu Christ.

5 *S'poa chiantar in lg mœd eir da ls Dèsch Cummandamaints
è d' las Beadetzas.*

I.

10 *La beadetx' haa Christ mussad,
Sün chiai la stetta, daclarad.
Queaus auden in seis ragingm,
Chi haun indrett dawoa quai fgm.
Halleluiah.*

II.

*Ell schaint' eir ilg chiastigiamaint,
 La schmaldischun cun ardimaint
 Da queaus chi haun sturpgius uywüd,
 Crett' ed amur nun haun eir tngüd.* 15
Halleluiah.

III.

*Grqms wuo richiuns, ils quals hawai
 Ilg uoaß cuffoart sulett sün quai,
 Ch' wuo hagiad blear hoatz è damaun;
 La fqm uain baut a wuo ngqnd naun.* 20
Halleluiah.

IV.

[343] *Grqms wuo, ils quaus ils duns da Deis
 Duwrad sturpgius, nun tmaît eir Deis.
 Chi pür guardad qui a ws implyr,
 Rüglentscha tarda uain a ws ngyr.* 25
Halleluiah.

V.

*Grqm ch'in puchiads haa seis dalett,
 E ria, sch'ün faa maal indrett;
 La pain' ais plaundscher è cridar,
 Saimper in iffiern ch'ell stoua star.* 30
Halleluiah.

VI.

*Grqm pouwers queaus, chi uywn' uschè,
 Chia tuott dysch, ch' lg hagian fatt fick bè.
 Quell, chi pür noul plaschair a lg muond,
 Ais üna wung' arwaunt Deis txuond.* 35
Halleluiah.

VII.

*Grqm chi sturpgèntschas haa par mauns
 Ed inguaryana ls Christiauns.
 Mèlg fuos' ell stitt ametz ilg maar,
 Choa incuntra Deis uschèa faar.* 40
Halleluiah.

VIII.

Grqm quellas terras chia Deis haa
 Cun lg plæd da seis saliüd tscharchiaa,
 Improa nun s'uelgen amelgdrar,
 45 Ch' las stouen a lg iffirn fundar.
 Halleluiah.

IX.

Eir queaus schmaldesch' ilg Sënnger Christ,
 Ils quaus sun nembra da lg Antickrist,
 Chi lg muond surmainan par lg nüx lur
 50 Cun bell parair, par lur hunur.
 Halleluiah.

X.

Grqm üna gia chi haa tuudt sii
 Ilg plæd da Deis, improa uoul plü
 [344] Dritzar a spqndr' innotzaint saungk.
 55 Schkoa Iuda uain quell dqnd ilg faungk.
 Halleluiah.

XI.

Moa ns uelga Deis bain parchiirar,
 Da quella cumpangia ns traar,
 Chi in lg ragingm da Deis nun uaa
 60 Ed ais schmalditta saimpermaa.
 Halleluiah.

11.

Domine miserere nostri. Esaiæ cap. XXXIII. W. M.

[= G 111]

S'chiaunta schkoa: O Herre gott erbarme dich.
 S'poa chiantar in lg mæd eir da lg psalm 51.

I.

5 D' nuo, Sënnger, t' lasschia ngyr puchiad
 Traas tia gratzga' è grqnd' buntad,
 Parchiai ch' nuo ns cuffoartaine,
 Sulett sün tai guardaine,

Parchia ch' la foartxa d' noaß fadyws
Aguæta, ch'eaus ns malgen uyws, 10
Ngur schi ns pudessen naune
E cun aguæts daar d' maune.
Moa tü ans èsch, Singur, noaß Deis,
Ilg qual ans giüd' è ns tènng' in peis,
Tü èsch noaß bratsch, foartx è saliüd, 15
Cuntuott sul tai s' clamm' in agiüd,
Cur bseng ais èd anguosscha.

II.

[345] *Faa, Sènger Deis, chi ns èsch da struusch,*
Cun lg rantunar da tia uisch,
Bain chia ls fadyws baut mütschen 20
E crouden è s' schkiampütschen.
Addautxa, Sènger, ilg teis laud
E mett' a tuorp ls fadyws bain baut,
Ch'eaus, cur a nno daun guerra,
Vènnng' eaus starnüds par terra, 25
Eir chia lur raub uènnng' aint raspad,
Schkoa taunt salips sün ün prad syiad,
Cur eaus insemmel uènnngen clets,
Cussalua ns, Sènger, staa ns inmetx,
Schi nun s' poa mæ yr maale. 30

III.

Schi uain, Singur, teis laud utxad,
Cur tü haasch noaß fadyws splanad,
Chia tuott tscheart poassa craire,
Ch' tü èsch ilg aut Deis uaire.
Implesscha la baselgia, Sngur, 35
Cun drett è cun giüstia lg cour,
Chia fai, crett' è uardade
Vènnng' eir d' noaß temp saluade.
Foartx' è saliüd, sabgèntsch' indrett,
Ssientx' eir da ssarwair sulett 40
Cunguosscher Deis, lg hundrar è tmair,
Quai sul ais noaß thesaur par lg uair,
Bap, duna ns quella gratxgia.

12.

[346] Sanctus sanctus sanctus Dominus exercituum.
Esaiæ cap. VI. M. L.

[= G 110]

S'chiaunta schkoa: Isaia dem propheten das gschach.

- 5 *Ad Esaia Sqingk profet dchiappa,*
 Ch'ell uys in lg Spiert tzitzqnd ilg Senger haa,
 Sün üna supgia auta d' magestad,
 Seis ur d'uistmaint par tuott la cuort rasad,
 Seraphs ud anguels stawn' intuorn a quell,
 10 *Haweïwan alas sès schkudiün sün ell:*
 Cun duas lur ælgs txuppawn' è da lg Singur,
 Cun duas eaus cuwarnawan ils peis lur,
 E cun las autras duas schwulawn' è baut,
 Clamawan l'ün a l'auter tzuond dadaut:
 15 *Sqingk ais quell Deis Singur sur tuott ils chiams,*
 Sqingk ais quell Deis Singur sur tuott ils chiams,
 Sqingk ais quell Deis da las uirtüds Singur,
 La terra tuott' ais plaina d' sy' hunur,
 Las chiassas d' quell bragyr stramlynn è ls lgims,
 20 *La chiasa tzuond uenn plaina d' nüw' è d' füm.*

Aqui uènnge huossa alchiünnas chiantzuns chi s' chiauntan
 sün spetzial tscheart temps uy par lg änn.

13.

Üna chiantzun da lg Nadal, u da la naschèntscha da
Christ noaß saluader.

[= G 82]

S'chiaunta schkoa: Ein kindelin so lobenlich.

I.

- 5 [347] *Ün uffauentschluot uschè ludad*
 Ans ais schkoa hoatz naschüde.
 Maria uearna ns lg haa purtad,
 Quell noaß cuffoart ais ngüde.

*Scha quell uffaut nun ns fuoß naschild,
 Schi fuoß ilg muond tuott statt pardiid;
 Lg salid ais fick cummiine.
 O tü dutschischem Iesu Christ,
 Ch'esch nad uair crastiaun è giüst,
 D' lg iffiern oast' eir schkudiinne.* 10

II.

*Quaist tēmp ais bain tzuond alagrus,
 Noaß Deis saia ludade,
 Chia Christ noaß Deis è Sēnger prius
 Giuo d' tschël ans haa tscharchiade.
 Quai ais bain üna grqnd' buntad,
 Chia Deis cun taunt' humilitad
 Ais noaß famailg dwantade,
 Vair crastiaun schkoa iin da nuo,
 Improa txaintxa puchiad ell fuo,
 Tuott noaß puchiads purtade.* 15 20

III.

*Bead chi craia quai da cour,
 Qua s' lasscha tzuond è s' fida.
 Quell uain la uitta tscheart a tour,
 Chi quai mæ nun imblida,
 Chia Christ hagia par nuo pagiad,
 Par lg qual 'l ans ais giuo d' tschël dunad
 Da Deis Bap gratziuse.
 O auta grqnda mürawailga,
 Christ haa par nuo fatt batailga,
 Traas ell ais Deis bunduse.* 25 30

[348]

IV.

*Par lg qual nuo lg dain tuots ingratzgiar,
 Taunta buntad ludare,
 Eir sia gratzgia bain ruguar,
 Ch' l'ans uellga parchiürare* 35

40 *Da faussa cretta è schkürdün,
In quella ch'ais lèngk statt schkürdün,
Quai 'ns uellg' ell pardunare.
Deis Bap, Deis Filg è Deis Sqingk Spiert,
Da foartx' ans oast' èd eir da tüert,
Ch' nuo pouasn' in paasch hain stare.*

14.

*Eir ün' antra chiantzun da Nadal. H. C.

S'chiaunta schkoa: Puer natus in Bethlehem, hoc in anno.

I.

5 *Lg ais naad ün filg in Bethlehem,
In quell gnne.
D' quai s'allagraa Ierusalem,
Da quai eir nuo ans allagrain,
Cun sia mamma buns ans tngain
D'allgretxgia fick da cour;
10 Noaß Raig è Sènger naad hundrain
Cun cretta èd amur.*

II.

[349] *Ilg anguel Gabriel fee lg meß
In quell gnne,
Ch' la Vearna ngyr purtaunta deß
Da quai ans denn nuo allagrar,
15 Eir cun Maria ns cuffartar
D'allgretxgia txuond da cour;
Noaß Raig è Sènger naad hundrar
Cun cretta èd amur.*

III.

20 *In ün praseppi haa 'il giaschüü,
Noaß Singure,
Ch'ais saimper raig da lg tschèl è plüü,*

*Da quai fick nuo ns allagrain,
 Cun sia mamma buns ans tngain
 D'allgretzgia tzuond da cour;
 Noaß raig è Sènger naad hundrain 25
 Con cretta èd amur.*

IV.

*Ilg bouw è lg asen haun cuntschiiti
 Lur singure,
 Cunguosscher Christ, quaunt denn nuo plii?
 D' la sia naschèntscha ns allagrar, 30
 E cun Maria ns cuffartar,
 D'allgretzgia tzuond da cour;
 Noaß Raig è Sènger naad hundrar,
 Cün uaira drett' amur?*

V.

*Ils raigs da Persia sun ngüdß 35
 Par tscharchiare,
 Christ par lur Raig ch'eaus haun cuntschiid.
 Par noaß quell raig eir nuo saluain,
 Par sy' amur tuott bandunain
 [350] Txaintxa dulur da lg cour; 40
 Noaß Raig è Sènger naad hundrain
 Cün uaira drett' amur.*

VI.

*Sün quaist dy leid ans allagrain,
 Eir tuott qnne.
 Noaß Sènger Christum ingratzgiain 45
 Par sia gränd' uschè buntad,
 Quatraas ell taunt s' haa pür dangad
 Humauna chiarn sü tour;
 Par quell' amur noaß Raig hundrad
 Cün chiaritad da cour. 50*

15.

Vn' altra chiantzun eir da Nadal in lg mœd chi ais
 südsura scritt proa la chiantzun da ls dèsch cumman-
 damaints, ud in quell da las Beadetzas, ud eir da las
 Tristetzas. M. L.

5

[= G 79]

I.

Ludad tü sèasch, Iesu Christ,
 Ch' tü'sch naad uair crastiaun è giüst
 Dad iina giuuenteschella tscheart;
 Ils anguels d' quai s'alleigran speart.
 10 Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

II.

Ilg sul naad filg da lg Bap etern
 S'chiatt' huossa ngiud in noassa chiarn,
 In noassa puwertad è saungk;
 Quell pain in tschèl hawain nuo aunck.
 15 Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

III.

Ilg qual ilg muond tuott mun têng' aint,
 [351] Ais ngiud d' Maria noaß paraint,
 Ilg quall sulett ell tuott sustain;
 Vn pitsch'n uffaut dwantad ais bain.
 20 Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

IV.

Aqua s'aluaa lg etern sulai,
 Ilg qual a lg muond splandura dfai.
 Ell lgüsch inmetz a là schkürdüm
 E ns faa parsnawels d' sia lgüm.
 25 Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

V.

*Ilg filg da lg Bap d' natiira Deis
 Ais eister ngiud intauntr' ils seiß,
 E quell ans main' our d' puwertad;
 Chi crai' in ell, ais tuott bead.
 Halleluia. u, Faa ns, Seng. &c.* 30

VI.

*Ell ais in terra pouwer ngiud,
 Chia d' noaß puchiads lg ha incrasschiüd,
 Ch'ell saimpr' in tschël nuo ricks fadschess,
 Schkudün schkoa ls anguels qua uiuess.
 Halleluia. u, Faa ns, Seng. &c.* 35

VII.

*Quai Christ ha tuott par nuo pruwad,
 Sia grnd' amur uschè mussad.
 S'alleigran d' quai tuott Christiauns,
 A saimper eir lg ingratzgien taunts.
 Halleluia. u, Faa ns, Seng. &c.* 40

16.

*Vñ' antra chiantzun eir da Nadal. A solis ortus
 cardine, &c.*

[= G 80]

*S'poa eir chiantar in lg mæd da ls 10. cummandamaints,
 d' las Beadetzas è da las Tristetzas, &c.* 5

I.

[352] *Tuotts leidamaingk da cour chiantain,
 Dadaut d'allgrettzia lg ingratzgiain,
 Partuott ilg muond ed eir pagiais
 Vain ditt, choa Christ naschiud ans ais.*

II.

*Bainwngiud tü saiasch, uffrauntschluot,
 Ilg qual l'amur chiatschad t' haa tuott,
 Ch' tü, Sngur sur tuotta creatiira
 Huasch tuut humauna sü natiira,* 10

III.

15 *Ch' la tia noassa chiarn spandraß
Ed yr a pearder nun lasschaß
Queaus ch' tii haasch tngüü cread indrett
E sun improa crudads dandett.*

IV.

20 *Amuossa ns aint in lg fuond d' noaß cour,
Ch' nuo 'ndrett cinguosschn' ilg spandradur,
Chia nuo traas tai, nuwell uffaut,
Nun peardan quai ch' tii ns haasch fatt taunt.*

V.

25 *Purtad la Vearna ns haa quell frütt,
Chi ns haa tuut uia lg mücerw pustütt
D' la tzearp, schkoa Deis ha imprumiß,
Eir Gabriel, Saingk Ioan eir diß.*

VI.

*L'huneista chiaa da lg giuuen cour
Dwantaa ün taimpel da lg Singur;
Huom uyw tuccada mæ nun l'haa,
Virtüü da Deis quai tuott dritxaa.*

VII.

30 *La næbbä mamm' haa parturyd
Quell, ch'imprumiß haa lg anguell tngüü,
La sia spisa fuo 'npaa d' latt,
[353] Ilg qual sustain sul tuott afütt.*

VIII.

35 *Ils chiamps da lg tschël d' quai s'allagraun
Da lg laud da Deis dadaut chiantaun;
Ilg creadur è paster uair
Venn als pastuors laschad ssawair.*

IX.

*Ludad tii saisch èd ingratxgiad
 Christ da Maria Vearna naad,
 Cun lg Bap insemmel' è cun lg sqingk Spiert, 40
 Chi ns daa la tia gratzg' è miert.*

17.

*Ÿn' altra chiantzun da Nadal, Corde natus ex
 parentis, &c. I. Z.*

[= G 81]

I.

*Our da lg Bap ans ais naschiide
 Ÿn uffaint, uair filg da Deis; 5
 Quell da saimper fuo tscharnüide
 Vywr' aqua chia lg muond pudeß.
 Ell ais tuott in tuottas chiaussas,
 Saimper Deis ludad partal
 Sai', cur ell daa boen è maal. 10*

II.

*O quun sqingk ais quella schlatta,
 Our d' la qual ais ngüid quell frütt
 Ed inunder ais pür datta
 Quella gratzg' auta lg pustütt
 A Maria, choa giuo d' tschèl? 15
 Saimper Deis ludad par tal,
 Saia, sch'ell ans daa eir maal.*

III.

[354] *Tuotta foartx' èd eir tuott anguels
 Lauden Deis da tschèl Singur,
 Chi strasunen tuots nun stanguels 20
 Sia gratzg' è gränd amur,
 Ch'ell ans haa dunad a saimper
 Seis sqingk filg, ludad par tal,
 Sai' ell saimpr' in boen è maal.*

IV.

25 *Lauden saimper uèlgs è giuuens*
 Deis txaintx' interlasschamaint.
 Bap daa tschèl, pür tü arnuua ns
 Traas tia gratxgia txuond dadaint.
 D' quella ns aimpla è ns spantauna
 30 *Salws a ns faar, ludad par tal*
 Saiasch saimper giüst mastral.

V.

O ch' nuo sy' amur cinguosschan,
 Ch'ell ans haa sur noaß ssawair,
 Ch' nuo ns impaissen cun anguosscha,
 35 *D' chiai ell hagia seis plaschair,*
 Ch' nuo ad ell sul uywn' è mourän,
 Quella gratxgia ns dett' ingual
 Deis noaß Bap é giüst mastral.

18.

Eir üna chiantzun da Nadal, chi s' chia unta in lg
 mæd da la prümma chiantzun südsura scritta da Nadal:
 Vn uffantschluot.

[— G 83]

I.

5 *Quell dy ais bain fick allagruus*
 A tuotta creatiura,
 Chia lg filg da Deis da tschèl bunduus,
 [355] *Singur sur la natüra,*
 Dad üna uearna fuo naschiüd.
 10 *Maria, Deis haa tai tscharniüd,*
 Ch' tü saiasch tü la mamma.
 Chiai ais dwantad taunt mürawlguus,
 Chia lg filg da Deis, da tschèl raig pruus,
 Naschett cun grönda famma!

18*

II.

Txuond schkoa lg sulai splandura bèlg 15
Fick clær nett traas ilg uaidèr,
Nè lg guast' improa par ün chiauvelg,
Lgüschqnd fearm schk'ün lutschaidèr,
Vschè sumlgaunt ais eir naschiid
Ilg filg da Deis, Sulai uair ngüid, 20
D' la Veargina Maria.
In ün praseppi fuo 'll schantad,
Martuiri grqnd haa 'll indüirad,
Dulur greiw' è fadigia.

III.

Sün la uerdiira pruuß pastuors 25
Vdyn nuuellas nouuas,
Da ls anguels sqingks uair pradgiaduors,
Chia Christ fuoß naad a prouwas,
Ÿn raig sur tuott grqnds snguors è raigs,
A lg raig Herodes læd quai ais, 30
Tramtett sia sudada.
O quun ün fauß ingiannamaint
S' pißaa 'll sün Christ cun tradimaint,
Matxaa ls uffauents cun spada.

10.

[356] *Ÿna chiantzun da bragiada giuwna, a chiantar*
par bünmaun a schkudün stadi d' lgieut d'imparsai.

I. Z.

[G = 84]

S'poa eir chiantar in lg mœd da ls 10. Cummandamaints, 5
d' las Beadetxas è d' las Tristetxas, &c.

I.

Sil leidamaingks ans uellga faar
Oun grqnda cretta Deis chiantar
A ws awuirar ün leid bun qnn.
Quell uellga Deis faar ngyr ingqnn. 10
Sai' ilg Senger ludad!

II.

Nè lgieut nè stadi poa brick staar,
 A lg qual nun uain Deis a giüdar,
 Ch'ell uellga d' nuo lg gubearn sü tour.
 15 Ountuott wlain nuo ruguar da cour:
 Sai' ilg Sènger ludad!

A Superiuors.

III.

Al lg reidschamaint, chia quell seis dguaut
 Ardschföd da Deis indrett ilg giaud';
 20 Alg detta Deis ch'ell cun pissèr
 Südrett é pruu è bun inlèr.
 Sai' ilg Sènger laudad!

IV.

Mantènnga quai ch'ais laud da Deis,
 Da Iesu Christ ilg chlar filg seis,
 25 Dfaimaingk eir stetta proa seis plæd,
 Chia drett fadschqnd nun lg uènnga læd.
 [357] Saia ilg Sènger ludad!

A lg Cummün.

V.

A noaß cummün intèramaingk
 30 Ch'ell sai' ubeidg' huneistamaingk,
 E s'qmma dfai cun buna paasch,
 Schkoa nembers sauns d'ün coarp tzaintz' asch.
 Saia lg Sènger ludad!

A ls massèrs d' chiasa.

VI.

35 A lg bap d' la chiaa cun chiaik ch' laint ais
 Ruguain nuo ch'ell indrett s'impaiß
 L'hunur da lg Bap Deis saimper ma,
 Quell chias' è cuort è tuott sul daa.
 Saia lg Sènger ludad!

A famailga è a fantschellas.

40

VII.

*Ch' famailga say' ubeidg' è dfai,
Cun buna paasch, schkoa Deis agrai.
Christ uoaß famailg eir ell ais statt;
Chi craia quai, uain bain pagiad.
Saia lg Sènger ludad!*

45

A las laigs.

VIII.

*Ch' las laigs s'abynen bain ingual
E poartn' insemmel bæen è maal,
Sèqnd ün coarp, d'ün senn, d'ün spiert,
Sia gratzgia Deis cun eaus cumpart.
Saia lg Sènger ludad!*

50

A lgieut giuwna.

IX.

[358] *Ch' nuo giuwna lgieut eir temman Deis,
Ls cummandamaints eir saluen seiß,
Ch' nuo uènnngen eir bain amussads,
A lg nütz cummün eir adamgiads
Ed a l'hunur da Deis.*

55

A baps èd a mammas èd a maisters da schkoula.

X.

*A queaus, chi haun pissèr da cour,
E poan cun nuo fadigia tour,
Dawoa Deis a ns intraguidar,
A queaus Deis uèllga bain pagiar.
Saia lg Sènger ludad!*

60

A giuwnals èd a giuuenteschellas.

XI.

*Cussalua, Deis, intèramaingk,
Bragiada giuwna nettamaingk*

65

*E ls dett' huneists impissamaints
A uendscher nauschs giawüschamaints.
Saia lg Sènger ludad!*

70

Ad amalads.

XII.

*Dukur haun grqnd ils amalads,
Eir dy è noatt tzuond lungk firads,
Schi ls detta Deis sandad in lg spiert
A tour in paasch tzuond bain pardeart.
Saia lg Sènger ludad!*

75

*A queaus chi indüran da tuottas soarts
d' cuntradi.*

XIII.

*Lapyd, praschun, cuntuorbel blear,
Anguosscha greiua, grqnd stantar,
Indüran blears aint in quaist muond;
Ls agiüda, Deis, purtar quai tzuond,
Staar ch'eaus poassen proa ell.*

80 [359]

A ls lawraduors.

XIV.

*A queaus chi uellgen lawurar,
Pruomaingk lur chiasa nudriar,
Deis uellga faar chi ls poarta nütz
E ls faar eir bain redar lur früts.
Saia lg Sènger ludad!*

85

A ls pouwers.

XV.

*A ls pouwers Deis eir uellga daar
Iminchiady a ls cuffartar,
Qui ch'eaus a l'oarm è lg coarp haun bsceng,
Ch'eaus pillgn' in paasch è tuot par bæen.
Saia lg Sènger ludad.*

90

A ls ricks.

95

XVI.

*Richetza queaus ch'in lg muond qui haun,
 Laproa cun grnd pissèr eir staun,
 Cumparten our è s' penen proa,
 Ch'eaus saian ricks aquidawoa
 Aint in tschèl a saimper,*

100

XVII.

*E saluen nütz d' lg intèr pagiais,
 Chia lg pouwer uèng' da tücert dafaiß
 E tragn' uffauts cun hunestad.
 Quai ais da ls ricks ilg mëlger laud.
 Saia lg Sènger ludad!*

105

[360]

*A tuott pachiaduors.**XVIII.*

*Wuo pachiaduors deit tuots tscharchiar,
 Chi ws uèllga Deis proa ell mannar,
 E ws uoakua naun tuots proa seiß ditt;
 Ws parduna tuott ilg uoaß dabitt.
 Saia lg Sènger ludad!*

110

*A ls pradgiaduors.**XIX.*

*A queaus chi ns muossan la uardad,
 Dawent eir oastan la fudad
 E s' poartan bain cun dyr è faar,
 Deis uèllga gratz' è foartxa daar.
 Saia lg Sènger ludad!*

115

*La searra.**XX.*

*Quai tuots ruguain nuo tzuond da cour
 Ad essr' ün pæwel schkoa Deis uoul,
 Vn pæwl' huneist è sqingkia lgieut,
 Chi guarda tzuond sulett sün Dèu.
 Saia lg Sènger ludad!*

120

XXI.

125 *Cun nuo Deis saia cun seis maun,
 E ns uellg' ustar da tuott maal paun,
 Eir blear bun gnns cun gratzgia ns daar,
 In sy' amur faar queaus dwantar.
 Saia lg Sènger ludad!*

20.

Vna Christiauna chiantzun dawart la circuntzisiun.

T. B.

 [= G 85]

S'chiaunta schkoa: Gott hatt ein ewig püntnus gstelt.

I.

5 [361] *Deis ùna ligia fearm farmaa
 Cun Abraham a saimper.
 Cun queaus eir tuots ch' l' ha aint numbrad
 Da staar in seis sqingk taimpel.*

II.

10 *E quella stais s' haa in la chiarn,
 Moa txaintxa fyn ch' la stetta.
 La cretta uoul chia Deis etearn
 Seis spiert a nuo trametta.*

III.

15 *Lg uffaut in lg coarp seis uenn talgad
 Vair filg da sia mamma,
 Vair Deis da lg Bap d' natüra nad,
 S' cuwngyd cun nuo traas bramma.*

IV.

20 *Signd ilg Sènger circumtzyz,
 Schi stous la chiarn muryre.
 Par quai haa 'll wlgüd, ch'ell moart fuoß uys,
 Improa nun uous txuond pryre.*

V.

*Cun ell insemf haa 'll fatt aluar
La chiarn, ch' la saimper uyua,
Vschè haa 'll ligia wliid farmar.
Cun noassa chiarn chiatyua.*

VI.

Ch' l'ais huossa noaß è saimper staa, 25
*Ch'ingiün spartyr ans poassa,
Ch'ell in saisweß haa implantaa
Tuott chik chia Christ cuffessa.*

VII.

Quai ch' nuo in Christ huof' imprandain,
Ais d'Abraham la ligia. 30
*D' seis semm ilg muond uschè ais plain,
[362] Ch' las stailas nun lg alligian.*

21.

*Vn' outra chiantzun choa Christ s' haa fatt subgett
a la ledscha, è nuo da quella dalibrads. I. Z.*

[= G 86]

S'chiaunta schkoa: Der von dem gsatz gefryet was.

I.

Quell txuond d' la ledscha ch'eira largk 5
*E txaintxa tuott puchiadse,
Haa tuut par nuo improa siì lg chiarek,
Ch' nuo ngissen txuond schkiargiadse.*

II.

Quatraas nuo eir d' la ledscha frauncks
Suott quella plü brick èsschen. 10
*Spandrad nuo Christ haa cun seis saunk
Da lg giuff chia nuo hawesschen.*

III.

15 *Chia quai chia lg filg da Deis par nuo*
 Haa datt seis saungk, spoans oura,
 Ans poarta quell salüd amuo,
 Traas ledscha ch' nuo nun mouran,

IV.

20 *Ils quaus ilg filg haa sweß largiad,*
 Da lg giuff d' la ledscha mütschan,
 Parlgeß uain Iesus Christ numnad,
 Ch' nuo quell par noaß Raig büttchen.

V.

Improa eschn' nuo brick largss uschè
Pachiar chia huossa s' poassa,
Schkoa quai sai' huossa drett è bèè
Tngair fatt puträennga groassa.

VI.

25 *Ilg Sènger dysch: Eug sun teis Deis,*
 [363] *Indrett improa t' dapoarta.*
 Eug ilg thesaur plain d' bœn sun teis,
 Nun yr la uia toarta.

VII.

30 *Ah, Deis, amuossa ns quai indrett,*
 Teis spiert noaß cour inlgümna,
 Ch' nuo lg maal bandunen qui dandett
 E fatschen bain par üna,

VIII.

35 *Ch' nuo talgen tuott aschkrengs dawent,*
 A tai sü ans uffearran,
 Traas tia gratxgia txuond gu(a)gent
 Suott tia ucellga ns searren.

22.

La historia d' la paschiun da noass Sënnger Iesu
Christi, dachoa chia ls quatter Euangelists
l'haun scritta.

[— G 87]

S'poa eir chiantar schkoa lg psalm 119., è schkoa lg Pater 5
Næss, è schkoa: Hilff herre gott dem dinen knecht.

I.

Schkudiin pür crida seiß puchiads,
Chia Christ sün sai haa tuots purtads,
Dapæ ch' l'ais ngüd in terra,
Dad üna giuentschella naad, 10
Aqui par nuo ch' l' haa indütrad,
Par ch'ell paschaß la guerra.
Ils moarts pudett ell far aluar,
Las malatias eir madgiar,
Infyn chia lg temp prusmarwa, 15
[364] *Ch'ell deß sü ngyr uffcart par nuo,*
Quell fasch greiw d' noaß puchiads dschrür giuo,
La cruusch ad ell pasawa.

II.

Parchiai schkumbaut ch' la feista uenn,
Seiß giuuens tuots proa Iesum stenn; 20
Qua ls diß ell cun chiawailge:
Ilg filg da Deis uoul ngyr tradydt,
Miß sün la cruusch, schdängad eir trydt,
D' quai faun ls Iüdeaus cussailge.
In chiasa da Schimun Lawruus 25
Vndschett Maria lg Sènger pruus
Cun ün pratxius ütte.
Bruntlaun alchiünß da ls giuuens d' quai,
Iesus la dafandet tzuond dfai;
Quatraas fuo Iudas gritte. 30

III.

Proa ls prears prasuras s'addattaa,
 Ilg Sènger da tradyr guardaa
 Daners par trenta baudte.
 Praist Iesus cun seis giuuens uain,
 35 Mangiaa cun eaus la paschkua bain,
 Quell uorden fuo lgiwrade.
 Ell ans schantaa iin testamaint,
 Ch' nuo sia moart tènngn' ad imaint;
 Lauaa a tuots ils peise.
 40 Mattett awaunt la chiaritad,
 Choa 'll ngið dad eaus eir bandunad,
 Qua cuffartaa 'll ils seise.

IV.

[365] Sün lg muunt da lg celi ch'ell passaa,
 Tramlqnd è sa schquassqnd uraa:
 45 Valgad, diß, èd uraae.
 Vn boett d'ün crap gett inawaunt,
 Vyd d' seis sqingk Bab uraa 'll dintaut:
 O Bap, eug t' roug, quai faae,
 Chia quaist txüü uènnga tuudt da mai,
 50 Chia tuott pußibbel ais a tai,
 Improa tia ucellga dwainta.
 E quai ruguaa 'll la teartxa giaa,
 Proa seis schkulars ell tngett turnaa,
 Oun lg scenn eirn' eaus tuuts ainte.

V.

55 Ell diss: Durmyw wuo in meis læd?
 L'hur' ais aqua, tadlad quaist plæd,
 Ch'eug uèng a ngyr tradyde
 In mauns da ls pachiaduors, staad sü,
 Quell chi m' tradesscha gia ais ngüü,
 60 Lg urar ingiün imblida.

*Taunt ch'ell tschantschawa, Iudas uain
 Cun chiamp d' sudada gränd è plain,
 Cun astas, lgüms quell uenne.
 Ilg traditur dett ün singal:
 Leß quell ch'eug bütsch pilgad ingual;
 Guardad è lg mnaad a senne.*

65

VI.

*Signd ch'ell tuott uyuaunt ssawett,
 Bain baut incuntra ch'ell a ls gett,
 Ls dmandaa qua cun buntade:
 [366] Chi pür tscharchiaw wuo cun tngyn dguaut?
 Iesum, dissnai, è denn giuo baut;
 Chi 'll sai', haa 'll qua mussade.
 Qua Iudas baut a lg dett ilg bütsch,
 Salgy qua uia tuott quell röetsch,
 Denn Iesum d' maun cun ira.
 Petrus traß dagia cun chiawailg,
 Tschunkaa l'urailg' ad ün famailg;
 Qua Iesus suott a dyre:*

75

VII.

*Mett' aint, mett' aint la spada tia;
 Nun uousch ch'eug poarta la fadigia?
 Ell haa lg famailg madgiade.
 Proa Hannas Iesus fuo manad,
 Proa Caiphas eir intuorn strutzgiad,
 Ligiad è praschunade.
 Petrus gett aint dawoa in chiaa,
 Par saschkiudar proa fœck alaa,
 Schnagiala trais gia noaß Sènger.
 Lg ouaischk ilg tngeiwa pür dmandad,
 Pardüttas faussas eir tscharchiad
 Par far muryr ilg Sènger.*

80

85

90

VIII.

*Christus ils daw' ingiün raspuus;
 Aqua lg dmandaa lg ouaischk brick pruus:
 Chiai ssaasch sün quai tü dyre?*

- 95 *T'schkungiür eug traas ilg uyuaaint Deis,*
Ans dysch, sch' tü 'sch Christ ilg uair filg seis.
Diß Iesus cun ardyre:
 [367] *Eug lg sun, è ws dych qui brichia planu,*
Ch' wuo ngyd ilg filg da lg crastiaun
A uair nggnd in las niwlas,
 100 *Txetzand d' la dretta wart da Deis.*
Lg ouaischk schkiarpaw' ilg uistmaint seis,
Diß: Chiai wlains plü testmundgias?

IX.

- Wuo wsweß udyd, choa 'll haa schdangad*
Deis; chiai bsüingains tngair plü dmandad?
 105 *Eaus dissn': Ell dee muryre.*
Spüdaun' ad ell aint in seis rys
E lg dawan d' puongs è tngaiwan rys
Cun plæds schdanguuß a dyre,
La sia uista tngair txuppäd,
 110 *Alg daar pungadas, tngair dmandad:*
Dych: chi'ß quell chi t' haa datte?
Tuot la sudada la damaun
Bleara dmandad' a Iesu faun,
Davent mnad proa Pilatte.

X.

- 115 *E lg haun a quell datt aint a maun.*
Schkoa Iüda wsett quai, pouwer chiaun,
Schi s' haa 'll tngüid inrüglade.
A ls prears cusnaa ell ils danærs,
Diß: Eug pachiad nhag, ch'eug sun peartx,
 120 *Cuntschett sia puwertade.*
Ell s'appichiaa, schluppaa par mètz,
E ls prears prasuras baut sün lg pètz
Fenn par ls danars cussailge,
 [368] *D'ün hawner eaus cumpraun ün ær*
 125 *Par sapulyr ils eisters. Clær*
Fuo scritt quai nun chiawailge.

XI.

*Schkoa Iesus fuo awaunt Pilat,
 Vn plaunt aluaa grñd txuond afat
 Bain txaintxa fundamainte.
 A lg imperadr' haa 'll cuntradit, 130
 Ruuyna lg pæwel da partuott
 Cun seis ingiannamainte.
 Pilatt sün quai blear ilg dmandaa,
 Raspoast' ingiünna Iesus daa,
 Parch' ell nun feß batailga. 135
 Eir ad Herodes lg haa 'll tramiß,
 Quell s'allagraa, sün quai ell diß:
 Faa ns inqualch mürawailga.*

XII.

*Signd chia Iesus nun lg süngaa,
 Lg haa eir Herodes fick schbüttaa, 140
 Dcheau a Pilat cusnade.
 Pilat clammaa ls Iüdeaus è diß:
 Eug ad Herodes lg hag tramiß,
 Quell lg haa pruus santètxgiade.
 Vsauntx' hawaiiw wuo saimper tngüid 145
 Da ngyr ad ün praiß in agiüd;
 Eug Iesum ws uelg largiare.
 Tuots a bragyr ad auta uusch:
 Appichia Iesum sün la crusch,
 Par lg moarder wlains ruguare. 150*

XIII.

[369]

*Pilat fee Iesum giaschligiar,
 Traas la sudad' in chiaa schdangar,
 Vastyd in guisa d' raige.
 Vna curuna d' spinas faun
 E quellas traas seis cheau chiatschaun 155
 Cun üna chignna dfaie.*

160 *Ilg salüdawan raig cun schdeng,
 Blears schkrachs in sia uista lg denn,
 Seis cheau eir sqingk cutzywan.
 Pilatus diß: guardad quaißt huom,
 Eug aint in ell nun chiatt chiaschun.
 Pür plü ch'eaus s'implusywan.*

XIV.

165 *Bragywan tuots cun auta uusch:
 Hai, crutxifichia lg sün la crusch;
 Vschlgæ deisch ngyr in schgratzgia
 Cun lg Caiser: cur 'l udy quell plæd,
 Schi tmee 'll a ls faar mal adalæd,
 Laua mauns, uenn in gratzgia,
 E ls dett ilg moarder Barrabam,
 170 Moa Iesum aint pillga 'll a maun
 A lg faar dawoa lur uællga.
 Sia uistmainta lg trassen aint
 A lg mnar dawent cun schdengamaint,
 Purtqnd la crusch cun dællga.*

XV.

175 *In quai ch'eaus geiwan our cun ell,
 Schfurtzaun eaus Simon Cyrenell,
 Ch'ell alg giüdaß purtare.
 [370] Blear pœwel è dunnauns cridaun;
 Intuorn s'uuluett qua Iesus plaun
 180 E diß a ls auisare:
 He, nun cridad ingiün sün mai,
 Moa cryda pür schkudün sün sai
 E seiß uffaunts schmaalnadse.
 Wuo ngyd amuo a dyr: Bead
 185 Sun quellas chi nun haun purtad,
 Par paina d'uoafß puchiadse.*

XVI.

*Cur eaus riuaun sün lg læch da drett,
 Duus maalfadschaunts aqua s' hawett.*

Queaus fuon pandüds cun elle,
D' la drett' è da la sneistra wart, 190
Profetidxad fuo statt quai dwart.
Qua diß noaß Sngur fidele:
Parduna ls, Bap, ch'eous tscheart nun ssaun ilg 1.
Ilg grqnd puchiad aqui ch'eous faun. dals 7. plæds.
Pilatus quell scriwette 195
In trais languacks ils prüms da lg muond:
Raig da ls Iüdeaus ais Iesus tzuond.
A ls prears quai incresshette.

XVII.

Schkoa Iesus fuo crutzifichiad,
Sia uistmaint' haun eaus surtad, 200
Büttäun ils dads susüra.
Schkumbaut ch'ell sia mamma wsett,
Ioannem eir ala, ell dschett
Ad ella cun amüre:
 [371] *Quell (duonna) teis filg ais fidell,* ilg 2. plæd 205
Eug huossa l'arcumqnd a quell:
Ioan, guarda tia mamma.
Ils prears lur giamgias fawan d'ell
Cun auters blears dad Israel;
Schdangawan Deis insæmma. 210

XVIII.

E dscheiwan: sch' tü filg ésch da Deis,
Schi t' giüda da lg martuoiri teis,
Dscheiw' eir l'ün malfatture.
Improa s'uuhüett l'autr' incuntr' ell,
Dee laud a Deis ch'ell fuoß fidell, 215
T'algoarda d' mai, Singure,
Our tü uainsch in teis ragingm.
Ell diß: Hoatz uainsch our d' tuotta fqmm ilg 3. plæd
Cun mai in lg paradyse.
Intuorn las sès uenn la sch[k]ürdüen, 220
Christ a las nouw udyn schkudün
Bragiqnd (d' quai eaus haun ryse):

XIX.

- Meis Deis, choa m' haasch tü bandunad? ilg 4. plæd*
Feil èd aschait eaus lg haun purtad,
 225 *Cur ell diß: Eug nhag saye. ilg 5. plæd*
Schkoa Iesus haa quell insagiad,
Diß ell: Huoß' aisè tuott lgiwrad; ilg 6. plæd
O Bap, sulett a taie
In teis sqingk mauns eug arcummqnd ilg 7. plæd
 230 *Meis spiert, cun auta uusch tschandschqnd.*
Seis cheau laschaa 'll crudare.
 [372] *Dett sü seis spiert: è lg müir s' fandett,*
In lg taimpel bèlg parmètx dandet,
Las peidras a schluppare,

XX.

- 235 *La terra suott eir a stramlyr,*
Las sapultürras a s'awryr,
Ilg chiapitaun' è blearse
Haun ditt: Par lg uair quell eira giüst
Ilg drett uair filg da Deis è Christ,
 240 *E s' dawan d' puongs in ls course.*
Cur eaus ils malfattuors rumpenn,
Fuo Christus moart ch'ell ruott nun uenn.
Pundschett ün sia coasta.
Landroura uenn drett' aqua, saungk,
 245 *Ch' l'ais la funtauna, brick ün faunck,*
Chi ns laua sul è ns oasta.

XXI.

- Dapæ chia saira fuo lgiwraa,*
Ilg prius Ioseph Iesum pillgaa
D' la cruusch a lg sapulyre.
 250 *Quaproa eir Nicodemus uenn,*
Cun coastlich ütt eaus bain lg undschenn,
Aint lg hauné wlgüld uastire

*Aint in iin nett lantzœl plagiad,
 Qua eir iin crapp eir inchiauad,
 Bain iin nouw munimainte. 255*
*Quaint haunè noaß Sèngur luguad,
 Vn gr̃nd crappatsch lasur rudlad,
 S'ingenn, lasschaun ell lainte.*

XXII.

[373] *Amuo ls Iüdeaus fenn qua iin plaunt
 Par gr̃nd pissèr ch' lg haweivan taunt; 260*
*Christ uyw uenn cun cuffoarte,
 Par ch'ell ans feß giüsts, salws, beads,
 Cun ell in tschèl proa lg Bap manads
 Our d' quella greiua moarte. 265*
*Cuntuot ans denn nuo allagrar,
 Chia noaß saluadr' è Sènger chiar
 Ans haa surwngyd uittoargia,
 Vitt ilg puchiad, lg uffiern, la moart,
 Quell ais sulett ilg noaß cuffoart,
 Ns suruain sul misercoardgia. 270*

23.

*La chiantzun da ls sett plæds, chia Christ diss sün
 la crusch.

H. C.

I.

*Cur Iesus da ls Iüdeaus fuo prais
 E sün la crusch la stawa stais 5*
*Ushè cun gr̃nd dulure,
 Sett plæds cun sia bucca diß;
 Pillgain queaus bain a coure.*

II.

*Lg prüm diß ell dutschamaingk ingual
 Vy d' seis sqingk Bab celestial, 10*

Cuffoart gr̃nd da lg pachiader:
Parduna ls, Bap, ch'eaus tscheart nun ssaun,
Ch'eug sai' ilg uair saluader.

III.

T'allgoarda l'auter plü nawaunt,
 15 *Choa 'll pardunaa a lg malfadschaunt*
Vschè dsch̃nd gratziuse:
 [374] *Par lg uair hoatx uainsch a ngyr cun mai*
Aint in lg sqingk paradyse.

IV.

Ilg teartx ch'ell diß, denns bain intlër,
 20 *D' sia sqingka mamm' haa 'll tngüld pissèr:*
O duonna, uaisch teis filge?
Ioan, mèra tia mamma qua,
Parchiür la, faa lla lg mëlge.

V.

Ilg quart, chi ngiß cumplyd ilg ditt,
 25 *Chi fuo da Christ uiuaunt statt scrìtt,*
Schi diß ell: Eug nhag saide.
La profetxia qua s' cumply:
E lg denn feil èd aschaide.

VI.

Lg tschingkiau: d' l'anguosscha ws allgurdad,
 30 *Chiai Christ par nuo haa indürad:*
Meis Deis, meiß Deis, parchiai m' bandunasch?
Lg martuiri gr̃nd ch'eug qui indür,
Pür plü chia tü muntunasch.

VII.

Lg sèstaw denns tngair bain adimaint,
 35 *Quaist gr̃nd è sgür cuffoartamaint*
A tuotts nuo pouwer pachiaduors:
Aqui ais huossa tuott cumplid
Par pouwers, ricks, famailgs è snguors.

VIII.

*Lg settaw ans haa 'll wlgüd amuossar,
 A chi nuo ns denn arcummandar, 40
 Cur nuo d'aqui ns spartyne:
 Eug arcummqnd, Bap, in teis mauns
 My' oarma sün la fyne.*

IX.

[375] *Chi huondra Christ cun deuotxgiun
 E s' tain uy d' sia paschiun, 45
 Quell uoul Deis parchiürare
 In terra cun sia gratxgia bain,
 In tschèl saimpr' allagrare.*

24.

Ÿna chiantzun chi s'chiaunta a Paschkua &c. T. B.

[= G 88]

S'chiaunta schkoa: Christ ist erstanden uon dem tod.

I.

*Christ rasiüstad ais da la moart,
 In tuott' anguosscha uair cuffoart, 5
 Ÿn raig partuott fadaiwel,
 Lg puchiad traas ell ais flaiwel,
 Seis schdèsch ais huop' hundraiwel.*

II.

*Giaïn traas la cretta tuots proa ell,
 Ch'ell ais d'uardad noaß spuus nuwell, 10
 Ell poart' aunk las issainas,
 Purtad ch' l' haa noassas painas
 Dfai traas tuot sias auainas.*

III.

*Inua ais taunt falloa è uiers
 D' la faussa cretta par trauiers? 15*

*La foartxa d' Christ schdaschdada
 Voul huossa cun la spada
 D' seis plæd aluar nagiada.*

IV.

20 *Tü pitschna schkoassa, nun ta tmair,
 In teis cuntuorbel deisch ssawair,
 Traas Christ ch' tü uainsch a uendscher;
 [376] Quell teiẞ fadyws poa tendscher
 Nè lasscha ls seiẞ me stendscher.*

V.

25 *Sngur Iesu Christ, aluainta ns tuots,
 Ch' nuo our da tai nun crouden bluots,
 Ch'alchiün d' nuo nun s'intarda,
 Our tia uirtüd gialgarda
 Vain, chia tuott nggnd tai guarda.*

VI.

30 *Impraista ns, ch' nuo dintaunt ingual
 Nun ns ucellgen l'ün a l'auter maal,
 Ch' nuo fick malnützs tuots èsschen,
 Schguidada peartxa bèsschia,
 Schi ns tschearchia tü, ns indresscha.*

25.

ÿn' outra chiantzun da Paschkua. M. L.

[— G 89]

Schiaunta schkoa: Christ lag in todes banden.

I.

5 *Christ d' la moart ais statt praschun,
 Tradyd par noaẞ puchiadse;
 Rasüstad ais dcheau ilg bun,
 D' la moart ch' l'ans haa spandradse.
 D' quai ans denn nuo allagarar,
 Deis ludar è lg ingratzgiar,
 10 Chiantar eir: Halleluiah.*

II.

*Crastiaun ingiün in lg muond
 La moart schfurtzar pudeiwa.
 Da puchiads nett esser tzuond
 In lg muond alchiün nun uleiwa.
 [377] Traas quai uenn la moart bain baut 15
 E pillga sün tuots nuo dguaut,
 Prashun suott sai ans tngeiwa.*

III.

*Iesus Christus filg da Deis
 Ais aint in noaß læch ngüde.
 Noaß puchiads haa tuuts par seiß, 20
 La moart qua dschdrür pudüde.
 Tuut our d' mauns tuot drets è dguaut,
 Seis agualg ch' la moart bain baut
 E foartx' haa tzuond pardüde.*

IV.

*O chè guerra fuo pür quai 25
 D' la moart schych cun la uitta.
 Haa la uitta uitt par tai,
 Traguus la moart tzuond gritta,
 Schkoa lg ais statt profetidxad,
 Ch' l'ünna moart l'autr' haa malgad, 30
 La moart cun tuorp ais uitta.*

V.

*Quaist è lg drett angel paschkual
 Da Deis statt maniade,
 Ch'ais statt sün la crusch partial
 Cun lg fæch d' l'amur brassade. 35
 Seis saungk denns hawair in lg cour,
 Chia la moart nun ns poassa tour,
 Sün nuo nun hagia dguauide.*

VI.

40 *Saimper denns cunttuott firaar,*
Da cour ans allagrarè,
Tuots da faar eir maal pussar,
 [378] *Quailg wlain nuo tuots ruguare,*
Ell ans uèllga inlgümnar,
Cun seis spièrt noaß cour tuccar,
 45 *Ch'ell ais ilg drett sulaie.*

VII.

Huossa denn nuo uyuer bain
Cun paun dudsch tzaintz' aluoanne,
Lg plæd da Christ suul spür mandgiain,
Laschain ilg uèlg Adgmme.
 50 *Christ ans uoul ell paschantar,*
Sul noaß oarma cuffartar,
Falloa nun uoul ell auter.

26.

*La cummûna chiantzun chi s'chiaunta a Paschkua da
 la rasûstaunza da lg Sènger: fatta traas Philippum
 Gallitzium.

S'chiaunta schkoa: Christ ist erstanden.

I.

5 *Christ ais rasüstad sù*
Da tuott ilg seis martuiri.
D' quai denn nuo tuots staar leidamaingk,
Parchiai ch' lg ais noaß cuffoartamaint.
Halleluiah.

II.

10 *E sch'ell nun fuoß brick rasüstad,*
Schi fuoß ilg muond tuott rumas moart;
Moa damæ ch'ell ais rasüstad,
Schi ais traas ell tuott uiuantad.
Halleluiah.

III.

[379] *Ed uschè uaira ch'ell ais dcheau* 15
Ngüd uyw è da ls moarts naun turnaa,
Schi ngyn nuo tuots a rasüstar,
Pagialga darvoa noaß fats pillgar.
Halleluiah.

IV.

E schkoa ell d' huossa uia brick 20
Nè moura nè indüra plü,
Schi ngyn nuo tuots, chi qui 'ndürain,
Cun quell a saimper a staar bain.
Halleluiah.

V.

Halleluiah, Deis, sai ludad, 25
Deis saia ingratzgiad,
Chia lg noaß Christ ais tscheart rasüstad,
Chi uoul a nuo saimpr' agiüdar.
Halleluiah.

27.

Ÿna chiantzun chi s'chiaunta sün l'assentziun da Christ
 in la noatta da lg Psalm XV. &c.

A. B.

[= G 91]

I.

T'alleigra, prusa Christantad 5
E chiaunta, chi strasuna,
Ch' hoatz t'ais ilg tschèl aweart, pinad
Traas Christ, ch'ais in parsuna
Cun grqnd' hunur in tschèl aluad,
Sur tuott seis inamychs schantad, 10
Quearus uit, sün quell sul guarda.

II.

[380]
 15 *L' haa la lawur d' seis Bap cumplyd,
 Cuntaint' ais sia giüstia.
 La uélg' inamiauntxa dfnyd,
 D' la paasch aweart la uia.
 Ilg preir pradsura, schmaad ell ais,
 Fatt traas seis saungk la uia, prais
 Haa 'll la praschun manada.*

III.

20 *Parch'ell fuoß huossa tuott sur tuott
 In tschèl èd eir in terra;
 Lg puchiad, la moart, lg iffiern haa 'll ruott
 E uitt in quella guerra.
 Chiantad Iou Iou è us tngait fick buns,
 Chia lg tschèl quell penda plain d' tuott duuns,
 25 Ch' nuo a giudair queaus uènnigan,*

IV.

*Da seis sqingk Spiert, ch' l haa imprumiß,
 Chia quell ans deß absoatuer,
 Laproa chia uair traas quell s' pudeß
 Choa tuott ngiß bain a s'uoaluer,
 30 Dawoa lg cuntradi ngiß saliüd,
 La uitt' etern', hunur giüdüd
 A ls bain patzgiants è stawels.*

V.

35 *Moa choa pudeß iin cour star dschtuut,
 Chi poa tour aint tngyn chiaussas,
 Ngqnd nütz d' la cruusch, d' la moart eir tuut?
 Hunuors da lg muond sun faussas.
 Quell cour uain a salgyr in aut,
 Inua Christus tzètza aut
 Proa seis sqingk Bap a saimper.*

VI.

[381] *Cuntuott daa ns, Sènger, crett' è spiert,* 40
Schkoa eir a teiβ apoastels,
Chia teiβ fidels tuotts traas teis miert
Par üna uywn' èd oasta ls
Da lur fadyws, ch'eaus uènnagan nouws
E stetten starwels in tuott louchs 45
A saimpr' in tia ucellga,

VII.

Chia cur in lg plü dawoa tii uainsch
Sün tuott a daar santentxgia,
E ls moarts d' las sapultüras mainsch,
Chia tuott t' fatsch' ubedgèntxgia, 50
Proa tai ch' nuo stetten da lg drett maun,
E uyuan saimper traas teis paun
E chiaunten Halleluiah.

28.

Ûn' antra chiantzun da la Assentziun da Christi. I. Z.

[— G 92]

S'poa chiantar in las noattas da lg psalm 1. &c. è schkoa:
Vff disem tag so denckend wier.

I.

Sün quaist dy fains allgurdaschun, 5
Choa Christ a tschèl ais yde,
Ed ingratzgiain Deis, ch'ell ais bun,
Rugqnd par seis agiilde
A nuo qui pouwers pachiaduors,
In taunt grqnd priguels è duluors, 10
Chi fuossen txaintxa sprauntxa.
Halleluiah, Halleluiah.

II.

Moa laud a Christ, ilg qual ans haa
 La uy' in tschèl pardeartte,
 15 [382] Signd uywaunt quell tzuond sarraa,
 Ans lg haa 'll cun dguant awearte.
 Chi eraia quai, d'allgretzg' ais plain,
 Improa pardearscher s' dee ell bain
 Ad yr dawoa ilg Sènger.
 20 Halleluiah, Halleluiah.

III.

Chi sia uellga faar nun uoul,
 Nun lg ais datscheart proa lg Sènger,
 Parchiai our d' tschèl sarrar Deis soul,
 Saungk, chiarn, tzuond oura tènger.
 25 La cretta pagia, sch'ella deß
 Drett' esser, bain eir tscheart ün feß
 Bain quai chia Deis cummanda.
 Halleluiah, Halleluiah.

IV.

Vschè s' cummaintx' a tschèl ad yr,
 30 Infyn proa lg Bap ch' nuo ngyne,
 Taunt ch' nuo mütschain, cun lg muond nun pryr,
 Cun Deis eir ans cuwngyne
 Schkoa seiß uffauents, chi guardn' in sü
 E lg Bap a uall plü lèngk è plü,
 35 Infyn ch' nuo ngyn insemmel.
 Halleluiah, Halleluiah.

V.

Quell dy pür uain d'allgretzgia plain,
 Our Deis proa ell ans pillga,
 E ns faa, ch' nuo a seis filg sumlgain,
 40 Schkoa pruus seiß filgs è fillgas;

[383] *Qua s' chiatt' allgretxchia leidamaingk
Proa Deis a saimper plainamaingk;
Quell dun Deis ans impraista.
Halleluiah, Halleluiah.*

29.

Ÿn' altra chiantzun dawart l'Assentziun da lg Sènger,
chi s'chiaunta eir in la noatta dsura. I. Z.

[= G 93]

I.

*Eug crai in Deis ilg Bap meis uair,
Eir in seis filg d' natüra, 5
E m' tènq quatraas a ngyr par lg uair
Tzuond salw, cun sprauntxa sgüra.
Eug crai, schkoa Christ a tschèl ais yd,
Da ngyr traas ell dafais, bandyd,
Fyn' ch'ell proa sai am pillga. 10
Halleluiah, Halleluiah.*

II.

*Eug crai, chia quell d' la dretta wart
Da lg Bab cun foartxa tzetza.
Ell a lg Diawl' haa ruott sy' art,
A ls seiß salüd ell dritxa. 15
O Sènger Deis, o Iesu Christ,
Ans spoardscha saimper teis maun gütst;
Proa tai a tschèl ans tragia.
Halleluiah, Halleluiah.*

III.

*Eug crai chi uènnga lg tèmpe d' sia uusch, 20
Chia schkoa ell ais yd sile,
Tuorn' ell darcheau, quai ais dastrusch,
Bain ch' lg ais ilg dy taschtide:*

[384] *Moa las issainas nuo ssawain,*
 25 *Sun tæst passadas foartxa bain,*
 Aunt ch' nuo indrett quai paissen.
 Halleluiah, Halleluiah.

IV.

Ilg muond ad aura bütta tuott,
 Par fick cun plæds ch'ell lauda,
 30 *Pür chia lg puchiad nun stetta dsuott,*
 Tschert ad iffiern ch'ell auda.
 Ilg muond nun s' paissa sün lg dy grqnd,
 Sch'ell cun dukur alg uènnga ngqnd,
 Rüglèntscha qua fuoß tarda.
 35 *Halleluiah, Halleluiah.*

V.

Hoatz fain nuo tuots allgurdaschun,
 Choa Christ a tschèl sai' yde.
 Aunck saluan blears fick quell muntun,
 Chi dschfaa ilg tèmp tzuond tryde.
 40 *Lg uistmaint da notxas eaus nun haun,*
 Aunck uèngnè d' quai, ch'eous huossa faun,
 A s'allgurdar, moa tarde.
 Halleluiah, Halleluiah.

VI.

Deis ucellga ch' noassa bucc' è cour
 45 *Aint in uardad s'accoarden,*
 Ch' nuo ns paissen tuots: Damaun eug mour,
 Sün lg dy dawoa ns allgoarden,
 Ch' las nùwlas leiwn' eir nuo in aut
 Oun Christ noaß cheau a tschèl sù aut.
 50 *Dieu lg ucellga ch' nuo quai prouwen.*
 Halleluiah, Halleluiah.

30.

[385] *V*na chiantzun chi s' chiaunta a Tschinquaisma,
in la noatta da la Paschiun, &c. A. B.

[— G 94]

I.

D'allgretzia giüwla terr' è tschèl
Ls miracuels dych da Deis fidel, 5
Ch'ell fæ hoatz a la brünna
Vy d' seis schguidad pitschnett muntun,
Chi stawa quait in l'uratxgiun,
Vy d' Deis cun pasch par ünna,
Ch'eaus ngissen battigiads cun lg Spiert. 10
Quell uenn in guisa d' fæch datschiert
Cun tun ed aura fearma.
Partuott la chiasa ch'ell imply,
Spartydas linguas sün quell dy
S'wsenn, chi tschantschawan fearme. 15

II.

Sün eauß ils duns da tschèl s'awryn,
Par aiwers fuon schdangad plains d'wyn,
Tuott uenn plain d' mürawailga,
Ch'eaus tuots languacks tschantschawan praist,
Ls fidels ludawan Deis par quaist, 20
S' fenn sii a la batailga,
Ch'eaus cumbattessen cun ls fadyws,
Pradgiqnd sul Christ, chi ns haa fatt uyws,
Ch'ell fuoß ilg sngur, par choarda,
E chia lg puchiad s' deß bandunar, 25
In lg nuom da Christ s' faar battigiar,
Quai fuoß da Christ ilg uorden.

III.

[386] *O quun ün gratzius pardun*
Grqnd ais, sün lg qual la spandraschun
Da Deis partuott s' clqm' oura. 30

Quell thæn s'aras' in tuott ilg muond,
 Chia Deis ans haa spandrad bain tzuond,
 Ch'alchiün fidel nun moura,
 Our da lg iffiern, brick cun dancærs
 35 Neir outra rauba, praads nè ærs,
 Moa cun lg saungk d' seis filg Raige;
 Teis spiert haasch, Sèngr', a nuo tramiß,
 Par ün sagèlg tscheart pain ch'ell fuoß,
 Ch' nuo uèngn' a ngyr proa taie.

IV.

40 Ah, Sènger, faa, chia lg flaad d' quell Spiert
 Eir chiatta nuo cun paasch d' teis miert
 Vrgnd, è suooffla uia
 La puolwra da ls puchiads d' noaß cour,
 La chiasa d' la baselg' aimpl' our
 45 Cun crett' è cun giüstia;
 E noaßas linguas dwainten d' fœch
 E tschauntschen teis laud brick da giæch,
 A lg proaßem quai chi frütta.
 Dawent eir arda lg uèlg alugn,
 50 Ch' nuo t' saluen par noaß spuus tuott gnn,
 Scha bain la chiarn quai schbütta.

V.

Nuo huoß' hawain teis plæd udyd
 Lcengk, moa nun ais aunck tzuond cumplyd,
 La cretta tai chi huondra.
 55 [387] Teis ær ais bain samnad, saguad,
 Cuntuott deisch huossa ngyr ruguad,
 Chia lg bun frütt cressch' awuonda,
 Ch' tü dettesch tia bandischun,
 Traas gratzgia giuo da tschèl teis dun,
 60 E dsuringiuo uantüra,
 Ch' nuo traas teis spiert tzuond uèngan fearms,
 Ch' nuo paigers èsschen sur tuott tearms,
 Schi ns tragia, Bap, cun chiütra.

Aqui s' poa partyr la chiantzun, è ls gsatzs chi uènnengen dawoa,
chiantar cur la preidgia ais lgiwrada.

VI.

*Vè, o Sqingk Spiert, tii ütt da Deis,
Implesscha ls cours partuott da ls teiþ* 65
*Cun lg fæch d' tia chiaretza.
Da tai sulett stou ngyr mussad,
Chi deþ proa Deis ngyr inclinad
A s'uoluer cun farmetza.
Ilg crastiaun chiarnal nun haa* 70
*Intlèt da Deis da quai ch'ell faa,
In la uardad schi ns maina,
Tuott la ductrina ns faa dimaint,
Chia Christ haa datt è fatt scrywr' aint,
Ch' la noatza uènnnga plaina.* 75

VII.

*A lg Bap tii 'sch èd a lg filg cummiin,
In tai eaus uènnngen tuott in iin,
Tii 'sch lur ligiqm a saimper:*
[388] *Vschèa faa ns eir nuo tuots iin,
Chia d' nuo nun s' txaiwra our' alchiün,* 80
*Traas sectas our d' teis taimpel,
E salw' insemml' ils filgs da Deis,
Chi sun par lg muond rasads ils teiþ
Traas foartz' è faus ducture,
Ch'eous stetten stawels uy da lg cheau,* 85
*Nè schneigen Christ brick par iin peau,
Sul tschearchien sy' hunure.*

VIII.

*Traas tai staa sii lg now testamaint,
Deis txaintza tai nun uain cuntschaint,
Tii sul noaþ cours arnuuasch,* 90
*E clqmmasch tii in queaus Bap noaþ
E ns dritxas paasch è paus txuond groaþ,
Ns cuffoartasch, cur tii ns prouwesch,*

95 *Ch'eir indiürrar ans ais hunur,
 Cur tü in ls cours uainsch cun amur
 Spqnß our, a nuo t' palaintasch.
 Tü ns mainasch sün lg bell plaun chiamyn
 E reidsches qui noaß paß chiaryn,
 Sün lg dy dawoa ns aluaintasch.*

IX.

100 *Tü 'sch la funtaun' è lg uyw cunilg,
 Chi sagua la citad da lg filg
 Da Deis, d' la said bawraintasch.
 Traas tai in pee staa lg chiasamaint
 Da lg Bap, faasch ch'ün ais d' tai cuntaint
 105 *E s' fida, tuott paschaintasch.*
 [389] *Nuo èschn' ün fraschel martsch uaschèlg
 Our d' terra, flaiwel schk'ün chianwælg,
 Ountuott tü nuo cussalua
 E ns couscha bain cun teis fæch chiaud,
 110 *Chia lg inamych nun ns nouscha baut;
 Our nuo ns spartyn, ns absoalua.***

X.

115 *Nun ns lasscheß faar incuntra tai,
 Faans ch' nuo teis taimpel saian dfai,
 Cün cretta faa ch' nuo uren,
 Chia Christus Iesus uéng' in lg muond
 Traas tai in nuo cuntschüüd bain tzuond,
 Faa lg plæd par nuo tuott' hura.
 Noaß alimaint d' la chiarn amuo
 Ais fearm, tzuond blear amaunck' a nuo,
 120 *Nuo cun buntad chiestigia
 Par noaß puchiads è par teis drett,
 Par ch' nuo nun santètxgiain indrett,
 Ch' nuo passn' in gratzgia tia.**

31.

Ilg Veni Sancte Spiritus, a chiantar in noaß plæd. M. L.

[— G 113]

S'chiaunta schkoa: Kum heiliger geist herre gott.

I.

O Sqingk Spiert uè, o Sènger Deis,
Ed aimpla ls cours fidels da ls teið, 5
Lur senns cun gratzg' éd eir lur cheaus,
Teis fæch d' l'amur inuid' in eaus,
O Sènger, traas la tia lgüm,
 [390] *Haasch proa la crett' our d' la schkürdüm*
Raspad da tuot languacks ilg pœwel, 10
D' quai t' saia laud chiantad cun giüwel.
Halleluiah, Halleluiah.

II.

O sqinchia lgüm, ans uælgsch awryr,
Ilg plæd d' la uitt' ans faa lgüschyrr,
Amuossa ns ch' nuo cinguosschan Deis, 15
Da cour quell clammen: o Bap meis,
O Sènger, oasta ns d'eister crair,
Ch' nuo uelgan auter maistr' hawair
Ingiün, choa Christ, cun uaira cretta,
D'ell cun amur ans fiden dretta. 20
Halleluiah, Halleluiah.

III.

O tü sqingk fæch è dutsch cuffoart,
Agiüda ns eir traas metx la moart,
In teis saruetxi stawels staar,
Ch'intuorbl giuo nun ns poassa traar, 25
O Sènger, traas la tia uirtüdt
Faa ns fearms è daa ns ilg teis agiüdt,
Ch' nuo schkoa baruns giüstrqnd ns impatschen,
Proa tai traas moart è uitta ns chiatschen.
Halleluiah, Halleluiah. 30

32.

Vn auter Veni Sancte, da chiantar par ls uffauts. A. B.

[= G 74]

*S'chiaunta schkoa: Veni sancte spiritus, u: Kum mit guete
heiliger geist.*

I.

- 5 *O Sqingk Spiert uè cun buntad,*
 [391] *Aimpla ls noaß cours bè Cun crett' è cun uardad,*
 Lg puchiad quell haa nuo guast, Vè, noaß giast,
 Paschainta ns cun lg drett past.
 Tia naschèntschas ns müda,
 10 *Agiüda è guida,*
 Ch' nuo Iesum Christ cinguosschan,
 In lg Bap craian cun anguosscha,
 V ch' nuo filgs d' Adqm Stuaïn pryr d' fqm.

II.

- Cun sabgèntschas uè, Sqingk Spiert,*
 15 *Arda cun teis fæch tuot la nardad è tüært,*
 Inlgümna lg intellett bain indrett
 Ch'ell sai' awaunt Deis nett,
 Ch' nuo fæten la giuuentüdt
 Cun uirtüdt Teis agiüdt,
 20 *Queaus qmmen chi ns amuossan,*
 Oastn' ilg maal ch' nuo tuots fain huossa,
 Tramett' a nuo teiþ anguels giuo.

III.

- Cun farmetza uè, Sqingk Spiert,*
 Fæch d' la chiaretz' inuid' in nuo, teis miert
 25 *A noassa chiarn pillg' our Sy' amur,*
 Arnunua ns ün drett cour,
 A ls flaiwels schküd tü saiasch,
 E ns uaiasch, paruaiasch,
 Ch' nuo ns rendan suott a Deise,
 30 *Sain ubeidis èd huneistse,*
 Qui bain muossads, in tschèl beads.

33.

[392] ðn ræg uy da lg Spiert Sþinglk.

[= G 115]

S'chiaunta schkoa: Nun bittendt wier den heiligen geist.

I.

*Moa nuo ruguain aqui lg Spiert Sþinglk,
 Ch'ell cun dretta cretta ns tennng' in mþinglk 5
 Eir sün noassa fyn bain ans parchüra,
 Our d' misiergia ch' nuo passn' a la sgüra.
 Kyrieleison.*

II.

*Tü denga lgiim, daa ns la splandur,
 Ch' nuo cinguosschan Christ sul noaß Singur, 10
 Eir uy d' quest saluader dfai rumþngan,
 Chi ns haa mnaad in lg drett pagiais, our d' lnga.
 Kyrieleison.*

III.

*Ta gratzgia ns duna, dutsch Singur,
 Faa ns santyr ilg fæch d' la ty' amur, 15
 Ch' nuo da cour indrett l'ün l'autr' ans qmmen
 Ed in paasch par üna fraars ans clþmmen.
 Kyrieleison.*

IV.

*Tü aut cuffoart in tuott noaß bsceng,
 Giüda ch' nuo d' la moart nun hagian sceng, 20
 Ch' noaß senn aint in nuo tzuond brick sa schmetta,
 Scha lg fadyw plandscheß sü noaßa uitta.
 Kyrieleison.*

34.

Ÿna chia(u)ntzun nouua chi s'chiaunta a ruguar uy
d' la Sqingchia Trinitad par cuncoardgia
de la cretta.

[— G 116]

5 *Schiaunta schkoa: O allmęchtiger gott, dich lobt die Christen rott.*

[393]

Via da lg Bap.

I.

*O Deis, tũ tuott pussaunt,
Nuo tai ludain cun plaunt,
Bap da l'eternitad,
10 Sul giüst ę plain d' buntad,
La gratzg' impraista tũ,
Chia lg stausch tuudt uęnnga sũ,
Ad ũna uęnnga mnaad
Tzuond stawel in uardad
15 Intaunter teiř uffaunts,
Pachiaderř pouwers taunts.*

Via da lg filg.

II.

*Intaunter Christe uę,
Quaist ęrr tũ dritxa bę,
20 Signd tũ lg paschadur,
Ch' lg ais bain ũna dukur,
Ch'in tia chiasa sun
Taunt ęrrs, schi ls schdrũa bun,
E rougua lg Bap datschiert,
25 Ch'ell oasta ls seiř da tũert
Traas tai chi foartxa tuotta
Haasch sur la moart ę uitta.*

Via da lg Spiert Sqingk.

II.

*Eir giũda tũ, Sqingk Spiert,
30 Dritzar, oastar ilg tũert,*

[394] *Ch' tū fasch cuslgar sul bain;
 Noaß cour d'uardad faa plain:
 Lg inuida d' chiaritad,
 Ch' nuo ns fiden d' la buntad,
 Da lg Bap èd eir da lg filg, 35
 Agiüda tū ilg mèlg.
 O Trinitad sul sqingkia,
 Tia gratzgia nun ns amaunckia.*

35.

Vn' outra chiantzun a ruguar uia d' la Sqingkia
 Trinidad. M. S. F.

[= G 117]

Schiaunta schkoa: Zuo dier schry ich gott uatter herr.

Via d' Deis Bap. 5

I.

*Eug clqm proa tai: Deis Bap Singur,
 Da prümma naun a saimper;
 Traas teis sqingk plæd daa m' gratzg', amur,
 Ssiéntzgia tard è taimper.
 Da ta sabgéntsç' eir daa a mai, 10
 Da ta uirtiüd è foartzæ,
 Chia meis giawüsch uéng pruuus è dfai,
 Ch'eug uènga tia nuortza.
 In lg latsch d' l'amur am maina Sngur,
 Ch'eug uyw' in tia uèllga, 15
 Ch'eug poaß' eir yr teis drett cumplyr
 Txaintza fusdad è dællga.*

Via d' Deis Filg.

II.

[395] *La uia muossa m', Iesu Christ,
 Ad yr la dretta strada, 20
 Ch'eug fatscha drett, schk'ün sqingk é giüst,
 Brick par la uia lada,*

25 *Ch'eug m' reidscha, Sngur, dawoa teis plked,*
Dawoa teiẞ paẞ sul gèa,
Schi sun eug sgür da maal é d' læd,
A mai sul gratzgia sèa
Da tai, Sngur, chi m' haasch d' dulur
Taunt chiar cumprar uulgiide
 30 *Cun lg sqngk saungk teis, éd aqua, Deis,*
Our d' tias plagias ngiide.

Via d' Deis Sqingk spiert.

III.

35 *Singur Sqingk Spiert, eug brag proa tai*
Cun tia buntad mai uondscha,
Cun gratzg' è miert staa tü proa mai,
D' maal faar tü m'oast' è m giuondsche.
Traas tia foartxa daa m'aint quai,
La sgüra ch'eug chiamyna
Tuott mia uitt' incuntra tai,
Nun fatscha ch'eug m' ruuyna,
 40 *Moa ch'eug schl'ün sqingk tzuond hümlamaingk*
Poaẞ' indürar sur terra,
Ilg tücert da lg muond, ch'eug uènga tzuond
Bead our d' tuotta guerra.

36.

Vna outra chiantzun da chiantar proa lg battaisem in
 la noatta da lg. 119. psalm. I. Z.

[— G 69]

I.

5 *O Deis è Bap, tü d' gratzgia plain,*
Battaia ns tü è ns laua bain
 [396] *Tuott noassa chiarn pachiadra.*
Łs puchiads faa chiaẞ cun lg saungk da Christ
E lhura ns salw' in chiüra giüst
Traas teis Spiert cuffartader.

Ans faa, schkoa lg battem daa d'intlèr, 10
Pruus Christiaun è tzuond intèr,
La ty' amur ans chiatta,
Ch' la ligia da tia buntad
Sai saimper noassa in uardad;
Par teiẞ uffaunts ans tratta. 15

37.

Vn' altra chiantzun da chiantar proa lg battaisem, in
 la surditta melodia. I. Z.

[= G 70]

I.

Fadaiwel Deis, sü haasch dritxad
Na nouua ligia laint schantad, 5
Ils packs d' l'ün maun è d' lauter,
Traas ch' lg ais moart Christ tzuond innotxaint,
In gratzg' èschn' nuo cun tai ngüds aint,
Our d' suott l'anguossch' è clauter,
Ls uffaunts haasch eir laint innumbrad, 10
Sün teis bratsch tuuts, quattras mussad,
Amur è bainuulgèntscha.
Battaia ns eir, ch' nuo teiẞ uffaunts,
Ludar fick poassem cun noaẞ chiaunts,
Teis nuom d'virtüd prudèntscha. 15

Vn' auter chiaunt da chiantar proa lg battaisem, in la
 noatta da lg psalm 125. &c. T. B.

[397] *Faa ns, Sènger, schkoa ls uffaunts nouws naads*
Pitschnets cun innotzentzia,
Schkoa nuo cun l'aug' èschen lauads, 5
Proa lg pæwel d' tia bièntzia,
Sngur Christ, uyd tai chia lhura sai
Lg pachiader pouwer s' renda,
Sch'ell dee muryr, ch'ell nun stou pryr,
Rasiüsta txaintza menda. 10

38.

Vna chiantzun chi s'chiaunta aunt chi s' cummaintza
la preidgia dawart lg intraguidamaint da ls uffaunts.

I. Z.

[= G 72]

5 *In la melodia da lg psalm 119. V da la Paschiun, u da lg
Paternuess.*

I.

Tia gratzy' impraista, Deis Singur,
Da lg Spiert trametta ty' amur,
Ch'ell la uardad ans muossa,
10 E daa inlètt, senn, cour, ssawair,
A teis sqingk plèd ch' nuo poassen crair,
Chia quell proa tai ns uuolw' huossa.
O Deis, la gratzgia tia daa,
Chia chiaick chi dysch schkudiin u faa,
15 Proa ty' hunur s'abbütta.
Quai, ch'inguaryna, tschfaa tü quaist,
Moa quai, chi giüda, daa tü praist
Proa mèlydramaint d' la uitta.

II.

Ans tragia bain a tèmp, Singur,
20 Nuo nun ßawain chiai ilg temp daa our
[398] Neir quaunt Deis qui ans lasscha.
Teis spiert ans muossa sul hunur,
Paasch, cretta, temma, fai, amur,
Ch' nuo tzuond da næw ranasschen;
25 D' ductrina faussa ns oasta quell,
Da lg maal eir muond, fauß è rawell,
Chia quell nuo brick surbainta.
La tia buntad cumparta ns giuo,
Da lg tschël parsnawels faa tü nuo,
30 Ns dafenda d' quell chi tainta.

Cur la preidgia da ls uffaunts ais lgiwrada.

*Nuo huossa, Sènger, tai ruguain,
 La tia ductrina fearm sustain
 In tuott noaß cours da tauntse,
 Parchè par maals nuo saian tzuond, 35
 S[c]hi giawüschains improa ruggnd
 Ad esser teis uffauntse,
 Schi ns daa tü, Deis, la gratxg', amur,
 Ed aimpla d'arsantiün no[a]ß cour,
 D' chiaretza uair' è cretta, 40
 Ch' nuo poassen, Sengr', a teis plaschair
 Mnar noassa uitta, tai sul tmair,
 Cumgiad a lg muond baut detten.*

39.

Ůn' outra chiantzun aunt chis' cummaintza la preidgia
 da ls uffaunts in la melodia da lg Psalm 125. &c. T. B.

[— G 73]

I.

[399] *Ilg Sènger saia Deis ludad,
 Ch'ell ais noaß bap da tuotse, 5
 Quell ch'our d'inguotta ns haa cread
 E tolgüü quaißt cuort è muotxe,
 Ch' nuo saian seiß chiarischem filgs,
 Traas ilg Spiert Sqingk ranasschan,
 In Iesu Christ seis sul nad filg, 10
 Sün quell sulett ans lasschen.*

II.

*Signd damæ tü lg uair noaß bap
 E ssasch, chiai teis filgs bsænngan
 In lg pouwer muond plü düir ch'ün crap,
 Schi ns daa ch' nuo t' chiattn' è t' sænngen, 15
 Ch'alchiün proa lg muond nun crouda tzuond,
 Eir in cuncoardgia ns oasta
 Teis sqingk uair plæd da maal è d' læd,
 In ubeidgèntxg' a poasta.*

20 *Cur la preidgia da ls uffauts ais lgiwrada.*

III.

*Tü oarm' è coarp haasch paschantad,
Daa ns ch' nuo indret eir uyuan,
Ch' tü uènnasch fick da nuo ludad,
Traas crett', amur tzuond uiua,
25 Ch' nue eir traas tai ns inrüglèn dfai
Da noaß puchiads chia Christus
Ans haa lauad, d' lg iffiern spandrad,
Oun lg sqingk seis saungk, nuo trists tuots.*

40.

[400] *Vna chiantzun chi s'chiaunta in la schkoula par
ls uffauts. I. Z.*

[= G 75]

S'chiaunta schkoa: O Gott und uatter aller uetter leer uns.

5 *O Deis è Bap da tuot ls baps, amuossa ns,
O Deis è Bap da tuot uffauts, amuossa ns,
O Maister da tuot maisters, muossa ns,
Ductur da la uardad, amuossa ns,
Chia nuo proa teis uffauts Sqingk Iesum ans cumpoangen,
10 In seis exaimpel traas teis Spiert ans dritxen è boangen.
Seiß cumpa(u)nguns ch' nuo dwainten,
Vy d'ell a schkoula ns rainten,
Oreschn' in gratxgia, Spiert, buntad,
In sabgèntscha d' la uardad,
15 Ch' nuo tuots uffauts insemmel
Teis nuom è tai sul temman,
Fæten la baselgia tia, Deis. Amen.*

41.

Vna chiantzun chi s'chiaunta d' sairas par ls uffauts. I. Z.

[G = 76]

S'chiaunta schkoa: Ietz ist aber ein tag dahin.

I.

5 *Huof' ais darcheau ün dy dawent,
Sün lg qual eug esser deß gugent
Ngüld plü adeistr' è plü deuoatt;
Parlgeß daa Deis sün lg dy la noatt.*

II.

*Deis quai, ch'eug nhag damæ fatt maal,
Eir manchiantad quaist dy ingual
[401] Blear bæen, è lg tèmp maal intardad, 10
Ch'ell ais dawent nè uain turnad,*

III.

*E choa ch'eug m' hag surfatt, tngiud tikert,
Quai, Sènger, lassch' a terra mücert
Tzuond uaun è chiaß tras Iesum Christ;
Traas quell t' cuntaintasch da m' faar giüst. 15*

IV.

*Par bæen pillg' eir meis faar extearn,
Tü ssasch pür bain meis saungk è chiarn,
Choa eug sun laint è tzuond piertxuus,
A faar ilg bæen pauc fearm è pruus.*

V.

*Qual chiaußa d' bæen sch'eug fatt haweiß, 20
Lettr' è cumbailgs bain imprandeß,
Ch'eug salua faa, imblida brick,
Teis laud ch'eug saimper paissa dèck.*

42.

*ÿn' outra chiantzun chi s'chiaunta d' sairas par ls
uffaunts chi uaun a schkoula. I. Z.*

[= G 77]

S'chiaunta schkoa: Dis tagwerk ist ietx ouch volbracht.

I.

*Quaist dy d' lawur ais eir lgiwrad, 5
Ah, Deis, lg haweiß eug bain pissad,
Cun diligéntxgia bain tuut aint,
Ch'eug nütz chiattaß è mèlgdramaint.*

II.

10 *Taunt ch' lg ais ilg tèmp miß sura bain,
Taunt haasch tü, Deis, manad ilg frain.
Quai ch'intardad, lgeß ais da mai,
Ilg bæen uain tscheart sul tuott da tai.*

III.

[402] *Schi faa, ch'eug saimper chiatta tai,
Ch'eug plü adeister uènnig' è dfai,
15 Chia cur eug tuorn damaun darcheau,
Imprenda, choa ngyr pruuß deß eug.*

IV.

*Ch'eug metta sura bain teiß duuns,
A teis plaschair queaus douwra buuns,
Da tschèl ch'eug uènniga bain dastrad,
20 E brick dawoa quaist muond schgratzgiad.*

V.

*Dafenda m' huossa l'oarm' è lg coarp,
Ch'eug t' stett' in gratzgia brick schk'ün oarb,
Saimpr', è lg püstiütt la noatt chi uain,
M' parchiüra traas teis anguels bain.*

43.

*Vna chiantzun ad ingratzgiar Deis, cur lg ais lgiwrad
la tschaina da lg Sènger. C. K.*

[= G 78]

In la Melodia da lg psalm 53. 137. 139.

I.

5 *Ludad sai Deis èd ingratzgiad,
Ch'ell nuo insemmel maina
In uaira paasch, amur, uardad
Da lg Sèngr' a faar la tschaina,
Ingual schkoa ell haa miß awaunt
10 Cun paun è uyn sia chiarn è saungk,
Hawains ardschfud traas cretta,*

*E ns allgurdad d' la paschiun,
Choa Christ par nuo ais moart sul bun;
Quai ais la tschaina dretta.*

II.

[403] *Da quai alg denms graa grqnd ssawair, 15
Cun tuott hunur lg hundrare,
Seið pouwers traar in chia par lg uair
Ls uastyr è ls paschantare,
E ls amalads tscharchiar da cour,
Ils prashunèrs cuffoart denn tour, 20
Raspar denms aint ilg eister;
D' quai uoul ilg Sèngr' hawair par bæen,
Schkoa quai ad ell fuoß fatt dad ün,
E ns allagrar, ell, maister.*

III.

*Nun ch' l'ouwra fatscha sah w ingual, 25
Traas cretta stain nuo uyuer,
Ilg tschèl par ouwras ais brick wnal,
Moa Deis par gratzgia lg serywa.
Testmungia l'ouwra uain numnad,
Schkoa giuo da ls frütts ilg bæschk uain schmaad, 30
Ch' nuo mèlgdren noaßa uitta,
Da cour eir mettan noaß ssawair
A nun pachiar a noaß pudair;
Deis quella gratzgia ns detta.*

44.

*Ilg chiaunt da ludar Deis, dad Ambrosii èd dad
Augustini. Te Deum laudamus, &c. M. L.*

[— G 68]

S'chiaunta schkoa: Herr gott wier lobend dich, Herr gott, &c.

I.

[404] *Nuo, Sènger Deis, t' ludain, 5
Deis Sènger, t'ingratzgiain,
O Bap etearn è dfai,
Ilg muond tuott huondra tai.*

- 10 *Tuott anguels, chiamps da ls tschœls,*
Chi t' searun' awaunt teiẞ œlgs.
Cherubs èd eir Seraphs da strusch,
A saimper chiauntn' ad auta uusch.
Txuond sqingk ais lg aut noaẞ Deis,
 15 *Txuond sqingk ais lg aut noaẞ Deis,*
Txuond sqingk ais lg aut noaẞ Deis,
Singur sur tuott chiamps seiẞ.
La tia pussauntz' è magestadt
Trapassa lg tschèl aut, lungk è lad.
Teiẞ dudesch sqingks apoastels frars
 20 *E teis profets eir sqingks è chiars,*
Tuott marters pretzius dabain,
Deis, t' laudan, chia tuott clyngia plain.
L'intèra dennga Christentad
Fick lauda saimper tia buntad,
 25 *Tai, Deis noaẞ Bap, sün teis baunck aut,*
E teis sul filg d'ingual d' tuott gstaut,
Lg Spiert Sqingk, uair cuffartader deng,
Ch' la saimper huondr' è lauda creng.
Tü Raig, hundrad Sngur Iesu Christ,
 30 *Da Deis Bap filg etern tü esch;*
Ilg büst d' la uerna nun schbüttasch,
L' humauna schlatta tü spandrasch;
La foartxa dschdrütt haasch a la moart,
 [405] *A tuott fidels pardeart cuffoart.*
 35 *In tschèl d' la dretta wart da Deis*
Sumlgaunt tü txètzesch a lg Bab teis;
A santentzgiar tü uainsch a ngyr
Tuott uyws è queaus ch' haun stüid muryr;
Teiẞ saruiaints agiüda, Sngur,
 40 *Ch' tü cun teis saungk spandrasch d' dulur.*
Ans lasscha part in tschèl hawair,
Lg etern salüid cun ls teiẞ giudair,
A lg pœwel teis, Sngur Iesu Christ,
Agiüda l'hierta ch' tü bandisch;
 45 *Parchiür' la saimper bain è sgür,*

L'addautxa cun etern' hunur.
Iminchiady t' ludain nuo, Deis,
E tngain hundrad ilg sqingk nuom teis.
Parchüra ns hoatz, fadaiwel Deis,
Da tuott puchiads è txngur, ils teis. 50
Ans saiasch gratzius, Singur,
In lg bsœng agiüda ns cun amur.
Faa ns misercoardgia, Sènger Deis,
Schkoa noassa sprauntz' in tai sul ais.
Sün tai ans cuffartains, Singur, 55
Ch' tü mæ nun ns lassches ngyr a txngur. Amen.

45.

Quaist chiaunt chi uain aqui, ais ilg Sancti Spiritus
 adsit nobis gratia, chi ais in lg prüm statt da Ruperto
 Raig d' Fraundscha fatt in Latin, è dawoa da lg Latin
 [406] miss in Tudaischk, èd huossa da lg Tudaischk
 fatt oura in noass Romaunsch u Ladin. 5

[= G 114]

S'chiaunta schkoa: Die gnad des heiligen geistes sey mit uns.

Da lg Sqingk Spiert a saimper gratzgia sai cun nuo,
 Laqual' a lg fattscha our d' noaß cours na chiasa nouua:
 Schkiatschand dawent sturpgèntschas tuottas spirtualas. O tü 10
 Sqingk Spiert, uair lgümnadur da ls crastiauns, Noass cours
 nettaia d' las schgrischusas tü schkürdüns. O Sqingk, chi
 ammasch saimper ils impissamaints, inacoardschaunts, Tü
 gratziusamaing a noaß senns teis unguënt aint cula bain.
 Sqingk Spiert, tü chi nettaiasch tuottas noassas las sturpgènt- 15
 schas dschuobber. Eir uellgasch tü noaß œlgs faar nets da
 lg crastiaun dadaint in l'oarma. Chia nuo lg autischem creadur
 bain drett intlèr tzuond poassen, ilg qual ils œlgs dad ün nett
 cour sul nett poan uair cinguosscher. Tü a ls profets haasch
 sul datt aint a cuffessar par tuott chiantuns l'hunur è lg laud 20
 da Iesu Christi: Ed a ls apoastels haasch tü datt uirtüd da
 mnaar par tuott ilg muond a Christo la sia uitoargia. Cur Deis
 traas seis plæd haa schkiaffyd ilg tschèl, la terr' è lg mar è

tuotta quai ch'ais laint, Haasch tü, Sångk Spiert, tia uirtüd
 25 oura rasad sur tuot (ed. tuod) las aguas a las reidscher. Las
 aguas haasch tü fat früttar limargias uyuas laint. Cun teis
 schfladar faasch tü chia nuo drett spirtuals dwantain. Ilg
 muond dwisad haasch, [407] Sènger, tü traas trawsch è linguas
 bain adün' ardütt. Queaus ch' haun hundrad fauß Deiß, haasch,
 30 Maister, aut clamad, ch'eaus huondren ilg uair Deis. Cuntuott,
 Sångk Spiert, faa ns quella gratzgia, ch' tü ans taidlesch è
 noaß rougs exandasch: Chia tzaintza tai ais tuott uraar in-
 cuntra Deis, malnütz è par inguotta. Tü chi muossasch a ls
 fidels da tuott ilg muond tia diuinitad, queaus cun lg daar aint
 35 da teis spiert tü imbratschasch. Tü haasch hoatz ils apostels
 da Christ cun taunt duns fitad, chia mæ in lg muond nun fuo
 udyd nè uys tngyn chiaussas: Quell dy haasch tü fatt aut èd
 hundraiwel. Da lg Sångk Spiert a saimper gratzgia sai cun nuo.

46.

Ilg Media uita.

Vn plaunt da la noassa pouwra uitta. M. L.

[= G 118]

S'chiaunta schkoa: Mitten wier im læben sindt.

I.

5 *In metx la uitta éschn' nuo tzuond*
 Incrasads d' la moart belg aint.
 Chi ns main' in gratzg' a Deis in lg muond,
 Ch'ell da nuo sai tzuond cuntaint?
 Quai èsch sulett tü, Sènger.
 10 *Nuo rügla hawain da noaß puchiads,*
 Chi haun tai, Sènger, grittantad.
 O tü sqingk Sènger Deis,
 O tü Sqingk pussaunt Deis,
 Sqingk misercoardgaiwel saluadur,
 15 *O tü etern Deis,*
 [408] *Nun ns lasschar pryr, cur*
 Tü clqmsch traas la moart ils teiß.
 Kyrieleison.

II.

In métx la moart lg iffiern cun nuo
Tain giüstrad è pür tantad. 20
Chi ns uoul spandrar dawent cun pruo,
Ch' nuo nun tengan taunt stantad?
Quai èsch sulett tü, Sènger,
Tü 'sch quell, chi haasch cuschidramaint
D' noaß plaundscher è grñd manchiamaint. 25
O tü sqingk Sènger Deis,
O tü Sqingk pussaunt Deis,
Missercoardgiaiwei Sqingk saluader,
Tü etern Singur,
Nun ns lasschar deschmetter 30
Par anguosscha d' la dulur.
Kyrieleison.

III.

A metz l'anguosscha da lg iffiern
Lg puchiad tzuond aint ans chiatscha.
Inu' denns yr d' la fqm d' lg hiwiern, 35
Chia noaß Bap ans imbratscha?
Proa tai, Christ, sul sulette.
Ilg teis sqingk saungk haasch spqñß par nuo
E noaß puchiads lauad tzuond giuo.
O tü Sqingk Sènger Deis 40
O tü Sqingk pussaunt Deis,
Missercoardgiaiwei Sqingk Saluader,
 [409] *Tü etern dudsch Bap,*
Nun ns lasschar crudare
Giuo d' la cretta da lg drett crap. 45
Kyrieleison.

47.

Da pacem Domine. M. L.

[= G 119]

S'chiaunta schkoa: Verlich uns friden gnädiglich.

I.

Impraista ns paasch traas ty' amur,
Taunt ch' nuo uyuain, noaß Sènger, 5

*Improa ais autr' ingiün allgur,
Par nuo chi giüstr' u ns ténnga,
Choa tü sul, Deis noaß Senger.*

II.

10 *Tü, chi schkiafessches sqingk giawüsch,
Cussailg è drettas ouwras,
Quell cour ans faa traas tia lgüsch,
Ch' nuo stawl' in tuottas prouwas
Ans raintn' in lg plæd teis nouue.*

III.

15 *E quai chia nuo hawain puchiad,
In quint nun ns ucellgasch metter,
Moa traas amur è tia buntad
Da tai tzuond l'ira metta,
Tras Christ teis filg sul nette.*

IV.

20 *Nuo quai ruguain tuots uulantuus,
Ch' nuo ls dys da noassa uitta
Traas teis sustèng è maun bunduus
Sgiirs da ls fadyws cun cretta
Vywn' in teis laud indrette.*

48.

[410] *Ÿna chiantzun, chi s'chiaunta d' sairas par la
baselgia, in la melodia: Huss' ais darcheau ün dy
dawent. I. Z.*

[— G 121]

I.

5 *Moa s'uoul spartyr la noatt da lg dy,
Ch' nuo hagian paus iminchiady;
Quai ns lasscha Deis ridar in bain,
Cun gratxgia ns tènnga saimpr' in frain.*

II.

Elg ais sulduus è d' priguel plain
In lg schküer d' la noatt, nun ais cun main, 10
Schi chiüra, Deis, faa guargia tü,
Schi èschn' nuo sgürs la noatt schkoa lg dy.

III.

Ls puchiads parduna, blears ch'eaus sun,
Proa mèlgdramaint daa ns tèmp, saschun,
E muossa ns ch' nuo awaunt teið ælgs 15
Ans poartn' huneists è pruus fidels.

IV.

Parchiüra ilg lètt da uanitat,
E muossa ns dretta hunestad,
Chia scëmmis greiws nun ns nouschn' ingual,
Neir tuott ingiannamaint da lg maal. 20

V.

Quai, ch'eug sun lhura plünawaunt
Far mai u lg prossem meis culpaunt,
Ch'eug rougua, guarda, Bap tü proa,
T' lassch' esser tuott arcummandaa.

49.

Ŧn' outra chiantzun chi s'chiaunta d' sairas par la
 baselgia, in la noatta: Quaist dy d' lawur ais eir
 lgiwrad. I. Z.

[= G 122]

I.

[411] *Siqnd qua saira, ngqnd la noatt,* 5
Chia lg tèmp uaa tuott dawent daboatt,
Ed a durmyr nuo huossa giain
Nè tearm d' la uitta tscheart hawain,

II.

10 *Da cour damæ rugain nuo tai,
Impraista ns, Bap bun, pruuus è dfai,
Ch' nuo paussen in teis salw cundiütt
Traas ty' amur sgüers ilg pustüit.*

III.

15 *Eir, Sènger, dritza ns, teis uffauents,
Ad üina tuots, ch' nuo poassan taunts
Oun chick chi ns haa uulgiüd dschseruыр,
Oun paasch, chiaretz' yr a durmyr.*

IV.

20 *Maalsauuns cuffoarta, praschunèrs,
Ch' eaus sappian, choa ls cuntradis pèrs
Baut uènnigan uitts in lg muond qui chieendsch,
Ch' lg etern sahüd nun ais dakendsch.*

V.

*Daa ns, Sènger, eir quai chi ais plü bscengs,
Da nuo nun t'uoaluer brichia dengs;
Eug coarp èd oarma t'arcummqnd,
Chiarisschem Deis, nun m' schbüttesch txuond.*

50.

Christe qui lux es & dies. VV. M.

[= G 123]

Ÿna chiantxun eir, chi s'chiaunta d' sairas.

I.

5 *Christe, chi èsch la lgüm è lg dy,
E lg schküir d' la noatt schkuwearnasch tü,
Chi staasch in tuotta claritad,
Amuossa ns la tia uardad.*

II.

[412] *Nuo tai ruguain, o Sènger chiar,
Ch' tü ns uelgsch in quaista noatt ustar
10 Da tuott maal læd è tantamaint
E ns daar in tai bun pussamaint,*

III.

*Chia lg greiw scenn quell nun s' proassma naun
 Nè lg inamych nun ns detta dmaun,
 E ch' noassa chiarn nun lg uellg sgundar,
 Ans faar incuntra tai pachiar.*

15

IV.

*Noaß ælgs tü uellgasch durmantzar,
 Noaß cour faa saimpr' in tai ualgar;
 Parchüra ns tü cun teis maun drett,
 Ls famailgs chi qmman tai sulett.*

V.

*Noaß dafendader, guarda sü,
 Noaß inamychs tschassainta tü.
 Gubearna teiß famailgs in paasch,
 Chia cun teis saungk cumprads tü haasch.*

20

VI.

*T'allgoarda d' nuo, o chiar Singur,
 In quaist greiw coarp ch'ais pachiadur,
 Ch'èsch d' l'arma lg bastiun è schküdt;
 Cuntuott ans uè tü in agiüdt.*

25

VII.

*Proa tai clamain nuo, Sènger chiar,
 Nun ns uellgasch tü abandunar;
 Fastina, pür nun intardar,
 Nuo pouwers uellgasch agiüdar.*

30

VIII.

*Laud sai a lg Bap èd eir hunur
 A seis sqingk filg, sul noaß Singur;
 Lg Sqingk Spiert chi ns uoul eir cuffartar,
 Nuo hoatz è saimper denn ludar. Amen.*

[413]

35

51.

Vna christiauna bain affundada chiantzun. M. L.

[= G 124]

*S'poa chiantar eir in las melodias da lg priim psalm; uschlga
schkoa: Nun fræwt üch, lieben Christen gmein.*

I.

- 5 *Pür ws allagrad, tuott Christiauns,
Laschaa ns salgyr d'allgretzgia,
Ch' nuo chiaunten cuffartuus noaß chaunts
D' dalett è cun chiaretza:
Chiai Deis par nuo lasschaa custar*
10 *E tuott seis mirawlguus fearm faar;
Tzuond chiar lg haa 'll cunschüstade.*

II.

- Suott lg inamyeh staw' eug rantad,
Aint in la moart pardüde.
Eug dy è noatt staw' in lg puchiad,*
15 *In quell eir' eug naschiide;
Pür plü chiafuoll crudaw' eug laint,
Bæn tzuond ingiün hawèw' eug aint;
Eug da lg puchiad eir' agien.*

III.

- Meis bain faar nun m' pudett giüdar,
Oun quell tuott eira peartze,
Eug nun m' pudeiw' imweß spandrar,
Ingiün eir auter prearse.*
*L'anguosscha m fawa dubitar,
Ch'inguotta mai pudeß giüdar,*
25 *Ch'eug ad iffiern steß ire,*

IV.

- [414] *Chia Deis deß saimper cuschidrar
Mia grqnda puwertade;
D' sia misercoardgia ell s'allgurdaa,
D' misierg' ell m' haa giüdade.*

V'n cour da bap uoaluett uy d' mai 30
Vschè cun grōnda buna fai,
Ch' l' haa spaß ilg sieu ilg mëlger.

V.

Ell diß cun seis chiarißchem filg:
Lg ais tēmp da cuschidrare.
Cuntuott uaa giuo, bunduus angèlg, 35
Quell pouwer a spandrare.
Lg agiüd' our d' bsæng è ingyn furtün
D' la moart è pilga lg our d' suldiin
E lg lasscha cun tai uyuer.

VI.

Ilg filg a lg Bap fuo bain ubeid, 40
Ell uenn proa mai in terra
Dad üna giuuenteschella leid,
Ch'ell feß par nuo la guerra;
Txuond quat manaa ell qui seis dguaut,
Ell gie qui in meis pouwer gstaut, 45
Wous lg inamyck daar d' maune.

VII.

Qua m' diß ell: t' salua pür uy d' mai,
Eug huossa t'uelg giüdare;
Eug m' duun txuond in la moart par tai,
Par tai eug uelg luttare: 50
Parchiai tii 'sch meis èd eug sun teis,
Inu' eug suun, eir esser deisch;
 [415] *Lg fadyw nun ns dee spartyre.*

VIII.

A spqnder uain quell tscheart meis saungk,
Laproa m' tour la uitta; 55
Quai 'ndür eug tai par traar our d' faunck,
Quai salw' in fearma cretta.
Eug m' duun imweß txuond uia par tai,
Ty' oarma da puchiads nettai;
Quatraas uainsch tii beade. 60

IX.

A tschël sù proa ilg Sgingk Bap meis
 Da qui eug m' uèllg aluare,
 Qua uèllg eug essr' ilg maister teis,
 65 Ilg Spiert a tai uèllg dare,
 Ilg qual t' cuffoart' in turblatzgiun,
 Ammuoß' a tai, quun buun eug suun,
 In la uardad tai maina.

X.

Quai ch'eug nhag fatt éd ammuossad,
 Muossar è faar tü deische,
 70 Chi uènga traas quai adamgiad
 Ilg ragingm da Deise.
 T' parchiüra d' schantamaints da lg muond,
 V ch' tü peardsch ün thesaur fick grqnd;
 Quai t' lasch eug bainandada.

52.

Vna chiantzun dawart la ledscha è lg Euangeli. P. S
 Spoa chiantar schkoa l'huossa surscritta chiantzun, éd eir in
 la noatta da lg Aue uiuens, éd da lg Iesus Christus, &c. [416]
 Vschlgœ schkoa: Das heil das ist uns kummen her.

5 [— G 125]

I.

Lg salüd ais sul a nuo ngüid naun
 Traas gratxgia è buntade;
 Las ouvras quellas mæ nun haun
 Saluad nè parchiütrade.
 10 La cretta guarda Iesum Christ,
 Ilg qual par nuo ais sul fatt giüst;
 Ais sul ilg mediaunte.

II.

Quai ch'in in la ledsch' ais cummandad,
 Saluar chi nun s' pudeiwa;

Haa l'yr', anguossch' eir adamgiad 15
Awaunt Deis uschè greiua.
Ilg Spiert our d' chiarn nun wleiwa ngyr,
La ledsch pudeiwn' nuo brick cumplyr;
Cun nuo tuott eirè peartxe.

III.

Lg eir' üna fauß' opiniun, 20
Chia Deiß weß datt la ledscha,
Schkoa nuo pudessn' answeß cun nuom
Faar quai ch'ad ell plascheße,
Signd ün spègiel quell' ingual,
Chi muossa lg noaß nausch natüral 25
In noaßa chiarn tzuoppade.

IV.

Quell alimaint lasschar nuo brick
Da nuo answeß pudeiwan;
Bain chia suwent pruwad fuo fick,
Lg dalett da pchiaar crasschéiwa. 30
Deis oucras dad infendschadur
 [417] *Nun uoul, è da lg puchiad la txngur*
In noassa chiarn giascheiwa¹.

V.

Aunck s' haa la ledscha stüed cumplyr
V ch' nuo tuots pryr stueiwan. 35
Par quai ais Christ tramiß, ch'ell ngyr
Vair crastiaun daweiwa.
Ell haa la ledscha txuond saluad,
Quatraas ilg Bap eir buniad,
Cun lg qual nuo cirn' in schgratzgia. 40

1) *Vd uschè:*

Chèck bain, ch'ün txaintxa cretta faa,
Haa saimper Deis fearm cundamnaa,
Pussaiwel cun giüstia.

VI.

Hagiqnd cumplyd quell cun seis maun
Tscheart [t]xaintxa dubitauntxa,
Schi imprenda tü, pruus Christiaun,
D' la crett' üna süstauntxa:
 45 *Nun plü choa Sënnger ilg meis chiaar,*
Par mai haasch wlgüd la uitta daar;
Haasch qua par mai pagiade.

VII.

In lg qual eug nhag ingiün dubitt,
Teis plæd nun ssaa 'ngiannare.
 50 *Tü dysch a lg crastiaun indrett,*
Nè uainsch mæ autr' a faare:
Chi crai' in mai, uain battigiad,
A quell ais tscheart ilg tschël cumprad,
Ch'ell mæ nun uain a pryre.

VIII.

55 *Awaunt Deis giüst ais quell sulett,*
 [418] *Chi quella crett' aint pillga,*
E quell haa eir la crett' indrett,
Chi ais d' cummqnd a lg fillge.
La cretta staa tzuond bain cun Deis,
 60 *L'amur faa bain a lg proassem seis,*
Sch'ün ais da Deis naschiide.

IX.

Lg puchiad uain traas la ledsch cuntschüdt
E lg cour uain stramantade.
Qua lg euangel' uain in agiüdt,
 65 *Lg cour traas quell cuffartade,*
Dschqnd: T' lasscha proa la cruusch da Christ,
D' la ledscha paus nun uain, eir giüst
Nun s' uain traas sias ouwras.

X.

*Ls bunas ouwras uénngen naun
 Tscheart our d' la uaira cretta; 70
 Queaus chia la crett' indrett nun haun,
 Nun faun eir l'ouwra dretta.
 Improa faa giüst la cretta sul,
 Las ouwras muossn' a lg proassm' amur;
 Qua ais la dretta cretta. 75*

XI.

*Sün quai, chia Deis haa imprumiß,
 La sprauntxa spett' è s' ténnga;
 Nuo nun ssawain, neir Deis ans diß,
 Cur quell' allgretzgia uénnga.
 Cur ilg mèlg saia, ssaa el bain, 80
 Eir ingiannnd ch'ell mæ nun ns uain:
 Quai ns denn nuo d'ell fidare.*

XII.

[419] *Sch'ell bain s' fandscheß, schkoa ell nun wleß,
 Schi nun t' lasschar stramyre,
 Parchiai cur ell plü lèngk aunck steß, 85
 Schi uain ell baut a ngyre.
 Seis plæd t' lasschar deisch esser tscheart,
 Scha bain la chiarn dscheß d' nun bain speart,
 Schi nun t' lasschar schgrischare.*

XIII.

*Laud sai' a lg Bap Celestial 90
 Par lg bain, a nuo ch' l haa fatte,
 A Deis eir Filg, chi ns haa da maal
 Spandrads da fyne è fatte.
 Nuo denn ludar eir Deis Sqingk Spiert,
 Chi ns faa parsnawels tscheart da lg miert 95
 D' la paschiun da Christi.*

XIV.

Teis nuom fatt sqingk uènn' èd hundrad,
 Ch' tü uèngsch par lg raig saluade,
 E noaß giawüsch uènn dumaschkiad,
 100 Darwoa teis wlair müdade.
 Quai ch' nuo bsüngain, a nuo daa hoatz,
 Parduna ns eir tuott noaß puchiads;
 Da lg maal eir nuo tü spendra.

53.

Vñ' autra chiantzun, chi s' poa chiantar eir schkoa
 lg psalm 23, &c. [L. S.]

[= G 126]

Vschlgæ schkoa: Durch Adams fal ist ganx uerderbt.

I.

5 *In Adam ais tuott pirantad*
Noaß esser è natüra,
Quell tæßi wains uschè artad,
 [420] *Ch' nuo stawan in schwantüra;*
Cuffoart ans haa noaß Deis dunaa,
 10 *Tuuts our d' quella furtinna,*
Ch' la tzearp dritxaa, Eua surmnaa,
Cun Deis ngyr maal ad ünna.

II.

Da pæ ch' la tzearp Eua surmnaa,
Ch' la fuo crudada giuæ
 15 *Da lg plæd da Deis, ch'ella schbüttaa,*
Quatraas ch' l' haa in tuots nuæ
La moart manad, schi s' haa bsüngad,
Chia Deis ilg Bap ans deße
Seis sul chlar filg, quell nett angèlg,
 20 *Chia uywr' in quell s' pudesse.*

III.

Schkoa eistra cuolpa tuots ans haa
In Adam miß in schgratzgia,
Vschè ans haa dcheau accoorda[a]
In Iesu Christ la gratzgia.
E schkoa tuots nuo moarts èsschen giuo 25
Ch' Adqm hawett fallade,
Vschè haa Deis traas ilg filg seis
Quai ch'eira pryd schlubgiade.

IV.

Signd ch' l ans haa seis filg dunad
A nuo, seis inamychse, 30
Chi ais statt sün la cruusch utzad,
Moart èd in tschèl tscheart uyse,
Quatraas ch' l ans haa tuots txuond spandraa
D' l'anguosscha, sch' nuo ns fidaine,
 [421] *Schi chi fuoß quell taunt infidell,* 35
Chi tmeß a muryr baine?

V.

Ell ais la uia, lg üsch, la lgüm,
La uitt' è la uardade,
Lg cussailg da lg Bap èd autr' ingiün
E lg plæd ch' l ans haa dunade 40
Par ün bun schküdt uy d' seis agiüdt,
Ch' nuo ns deian bain fidare;
Cuntuott nun uain brick dguaut terrain
Our d' seis maun ans rubare.

VI.

ÿn infidel fuoß, Deis neir tmeß, 45
Lg salüd seis fuoß dalcëntosche,
Ilg qual utruo cuffoart haweß
Choa proa noaß Sënnger chicëdsche.

50 *Chia chi nun s'uoul aint in seis cour*
Da Deis sulett fidare,
Sün quell haa baut lg diawel dguaut,
Cun art a lg stramantare.

VII.

55 *A tuorp nun uain quell mæ a ngyr,*
Chi s' tain cun Deis cun uellga;
Ais sgür, ch'ell mæ nun uain a pryr,
Ch'ell sün la peidra scellga,
Scha blear gia bain cuntradi lg uain,
Nun croud' ell mæ in paina,
 60 *Ch' l' haa lg cuffoart seis schantad sün Deis,*
Chi lg giüda saimper è lg maina.

VIII.

[422] *O Sènger Deis, eug t' roug da cour,*
Chia tü ilg teis sqingk plæde
Num uellgasch our d' mia buocca tour,
Da tuorp mai oasta, d' læde.
 65 *In ty' amur eug tscheart schaint sul*
Bain tuott mia fidauntxa;
Staa fearm schl'ün mür, sch'èsch d' la moart sgür
Txuond txaintxa dubitauntxa.

IX.

70 *Teis sqingk plæd ais awaunt a mai*
Taunt clær ch'ell drett splandura.
La uia quell m'inguida d' fai,
Our quell plæd cun amure
In nuo aint uaa, bain baut quassaa
Ilg crastiaun quell duune,
 75 *Chia lg Spiert da Deis uoul daar a ls seiß,*
Ch' haun sprauntx' in ell sul bune.

Vna spirtuala chiantzun choa la cretta uènnga in lg
crastiaun. W. C.

[= G 127]

S'chiaunta schkoa: Ich bin ins fleisch zum tod geboren.

I.

	<i>Chiarn a la moart naschiid eug sun,</i>	5
	<i>Sün mai staw' ira, schmaldischun,</i>	
	<i>Cun uellg' è fats nun eir' eug bun,</i>	
	<i>D'ingiünna buna uaina,</i>	
	<i>In fyn chia Christ m' haa ranuud</i>	
	<i>E lg Bap tuott meis puchiads chiassad</i>	10
	<i>Traas Christ, ch'ais moart, ch'eug plii nun haa</i>	
	<i>Schgrischur d' lg iffjern nè d' paina.</i>	
[423]	<i>Ilg yr a tschèl foartx' è spiert seis</i>	
	<i>M' haa datt da tschèl splandur da Deis,</i>	
	<i>S' haa sweß mnaad aint in lg cour uair meis,</i>	15
	<i>Prudentsch', allgretxg' è uitta.</i>	

II.

	<i>Cuntuott, o Iesu, meis thesaur,</i>	
	<i>Saungk pratzius plii choa tuott aur,</i>	
	<i>Eug poart tai saimper in meis cour;</i>	
	<i>Tadlad, chiai dysch la cretta.</i>	20
	<i>Chi uoul uschè noaß Christ saluar,</i>	
	<i>Sy' aigna uellga stoul laschar,</i>	
	<i>Schkoa Iesus uoul, pissar è faar;</i>	
	<i>Quai ais la uia dretta.</i>	
	<i>Chi Iesum haa par seis cuffoart,</i>	25
	<i>Nun sænnga manguells nè la moart,</i>	
	<i>Quaist muond lg ais tuott aldium mardsch stoart,</i>	
	<i>Ch'ell qua seis sællg nun metta.</i>	

III.

	<i>Chi creatüras haa lasschad,</i>	
	<i>Cun lur brudgiæng nun s'haa 'mpalad,</i>	30

*Seis cour uyd Iesum tain rantad,
 Nun bscænn' hawair quell temma,
 Chia Christ haa lg spiert cuffartadur
 A chi nun haa cuffoart ingur,
 35 La cruusch poart' eir patxgiaint in lg cour,
 S'alleigr' in Deis, sch'ell dschemma.
 Lg ais tuott inguotta txaintxa Christ,
 A lg plæd seis chi nun cuntradysch,
 Lg cuffeß' in bæen è maal è lg dysch,
 40 [424] Haa 'mprais da lg Bap è lg temma.*

IV.

*Cuncoardgia salua, paasch in lg cour
 Nè wair agiüdt autr' our dadour,
 Sün Iesum guarda sul a lg tour,
 Seis crafft in lg cour t' daa uitta;
 45 Amur, giüstia, crett' in Deis
 Pillg' aint è salua in lg spiert teis,
 Sul t' lasscha reidscher Christ ils peið,
 Ch' l haa datt par tai la uitta,
 Ilg qual traas sai t'ingümna clær,
 50 E t'schaint' in tschèl cun ls sqingks a pær.
 Ah, quell cuffoart tour nun t' lasschar
 Cun art ilg maal dimuni.*

V.

*Ah, Iesu Christ, la gratxgia daa,
 Chia lg inamych nun ns nouscha mæ,
 55 Ch' nuo fearm awaunt Deis saimpermae
 Stætn' infyn a la fyne.
 Chè crafft pudeß uschlgæ staar sü?
 Fastina, Senger, giüda tü,
 Chia lg inamych nun ns possa plü
 60 Ans mettr' a tuorp, sch' nuo pryne.
 A tai wlains da lg drett maun da Deis,
 Chi ns haasch spandrads da txngur ils teið,
 Chiantar laud, taunt ch' nuo stain in peis,
 Infyn a ch' nuo muryne.*

55.

Aqui dawoa uènnan alchiünnas tzuond Christianaisas
chiantzuns, chi s' cuuèn[425]ngen tzuond cun la scrit-
tūra saingkhia, las qualas improa nun s' chiauntan
in baselgia. W. M.

[= G 128]

5

S'chiaunta schkoa: Hilff gott wie ist des menschen not.

I.

O Deis, quaunt grānd ilg bsæng mæ ais

Da lg huom,

Chi poa tuott quell numbrare?

Ell prais giasch', in la moart è stais

10

D' la fqm,

Nun stemma seis maal staare.

Cour, ardimaint, tuott senn ualaint

Ais pryd cun tuott la foartxa,

Tzuond sæck, martsch schk'üna schkoartxa.

15

Bæn ell nun ssaa, aunck main ch'ell faa,

Quai chia Deis uoul, ais cun seis cour

Mið incuntra sia uellga,

Deis giüda, Sngur,

Ch' nuo tramlain tuotts schk'üna fællga.

20

II.

Ingiin paus ell nun haa, sch' bain ün

Tscharchiaß,

Ingiün alg uoul dafender.

Schkudiün sün sai haa schmaldischun

Taunt schlaß,

25

Ch' nuo tuots stuain ans render,

Da lg fuond d' quaist puotx ns uuluain nuo tuots

Proa tai ilg plü aut bæne,

Daa ns in noaß cour teis tæne.

[426] *Sün tai ch' nuo ns tngain, aunt ch' la moart uain,*

30

Chi prain tuott sül, chi nuo s' poa plü,

Qua guarbyr la tia gratzgia.

O Sènnger Deis,

Nun ns lasschar pryr in tia schgratzgia.

III.

- 35 *Ah, choa ty' ira stawa ma*
Taunt fearm,
Cur teis plæd suott giascheiwa,
Moa qua ch' l'ais huossa dcheau turnaa
Proa lg tearm,
 40 *Nun lg sænng' ingiün ch'ell leiua.*
Ell s'auda bain, ilg taimpl' ais plain,
Moa eaus mëlgraar nun s'ucellgen,
Chiaa sün lg sablun ch'eaus sællgan,
Bleat mëlgy fuoß schy, mæ nun udy,
 45 *Choa cur ün lg aud, è lg schbütta baut,*
Quai ais üna grænd schgrischure.
O Sënnger Deis,
Faa ns dcheau nouws traas ty' amure.

IV.

- 50 *Sün nuo traas teis filg guarda giuo,*
Bap noaß,
Ch'in quell èsch tü cuntainte,
Tuott fuo traas quell pagiad par nuo,
Quell groaß
Dabitt ch' nuo weiwan ainte,
 55 *Ch' nuo allagrad, largks da ls puchiads*
Bain giaudan sia gratzgia,
 [427] *Seis saungk tuott læd ans schkiatzgia.*
Ty' yr' improa lassch' eir dawoa,
Imblyda lg pchiad, daa ns tia buntad,
 60 *Nuo 'rcunschain in tuot noaß mal farse.*
O Sènger Deis,
Pillga ns sù par teiße filgs chiarse.

V.

- 65 *Quaist eug t' roug, scha tü ns haasch darcheau*
Teis plæd
Tramiß aqui sur terra,
Schi m' faa saun da lg fadyw plagiaa,

*E d' læd,
 Ch' nuo lg uendschan in la guerra.
 E staa uy d' tai, ssawain sgiir quai,
 Tuott fuoß cun nuo tzuond peartze. 70
 Da quai bain èschn nuo tscheartse.
 Nuo nun guardar, eir brick noaß faar,
 Guard' ilg teis plæd chi ns oasta d' læd,
 Nuo uschlgæ tuots stessen pryre.
 Singur, teis filg 75
 Haa par nuo uulgiid muryre.*

VI.

*Staar leid, meis pœwel, wuo pudait,
 Chia wuo
 Da mai hawait la uitta;
 Guardad chia brichia uènnng schbüttad 80
 Da wuo
 La mia ductrina scritta,
 Ch'ais uoaß thesaur, è brick deiß d'aur,
 [428] Guardad chia quell nun ws mütscha,
 Lg schbüttqnd par minchia prütscha, 85
 Giuo nun lasschar d' quell duun pillgar,
 Parchiüra lg bain, ch' l'ais d' bæen tuott plain,
 Eug nun hag plü grnda chiaussa.
 O Sènnger Deis,
 Saiasch tü ludad, ch' nuo paussen. 90*

56.

Ÿna chiantzun dawart la uirtüd da lg plæd da Deis.

[= G 129]

S' poa chiantar in las melodias da ls psalms 23. 37. 125. 129.

E da la chiantzun: My' oarm' adautxa lg Sènger, &c.

Vschlgæ schkoa: O Herre gott din gœttlich wort. 5

I.

*O Sènger, teis diuin sqingk plæd
 Ais længk statt inschküryde,
 Infyn chia traas tia buntad
 Darcheau haa splanduryde*

- 10 *A lg muond narr uaul, quai chia Sqingk Paul*
 Haa è ls Apoastels scritte,
 Nuo t'ingraxgiain, chia nuo uiuain
 Quell temp, chia quai ns uain ditte.

II.

- Chia quell eir uain miß oura bain*
 15 *Pussauntamaink a nuoe,*
 Deis, t' lasscha ngyr puchiad d' queaus eir,
 Chi schneigian tai amuoe,
 [429] *E prédschan plü ductrinas ch' tü*
 Nuo uousch, plæds inspigiadse:
 20 *E faa ls intlèr teis plæd intèr,*
 Ch'eaus nun uènngn' ingiannadse.

III.

- Sch' tü uousch drett esser Christiaun,*
 Schi stousch in lg prüm drett craire,
 Schantar lg cuffoart teis in seis mann,
 25 *Sprauntx' èd amur hawaire.*
 Traas Christ sulett uainsch giüst indrett,
 E chiattsch amur a lg proassem,
 Eir nett teis cour tzuond plain d'amur,
 Ch'ingiüns ans daar quai poassen.

IV.

- 30 *Sul tü, Singur, faa ns par amur*
 Quai sul traas spüra gratzgia;
 Chi sün quai s' tain, spandrad ais bain,
 Ch' l'ais sgür è largk da schgratzgia.
 Sch' bain Papp u Raig ilg wleß par quai
 35 *Ell è teis plæd schkiatschare,*
 Schi uain lur dguant traas tai, Deis, baut,
 Suott peiß a stuair staare.

V.

- In tngyn furtünna giüda, Deis,*
 Chi s' poassen cuuertyre,

Eir queaus chi schbütt'n' ilg sqingk uierw teis, 40
Nè lg uellgen pür udyre,
Chi digien schlett: Quai ais brick drett
Nè ls ais quai lètt mæ statte;
Vdyd nun haun teis uair plæd saun;
 [430] *Quai ais ün pouwer fatte. 45*

VI.

Eug tuott quai crai, chia uaira sai,
Chia Deis haa datt par scritte,
Quai stou dwantar, aunt tuott sa dschfaar,
Schkoa Christ haa sweß quai ditte,
Teis plæd dee staar schi deß schluppar 50
A blears stinads ilg coure.
Eaus denn hawair dulur par lg uair,
Sch'eous nun s'uoaluen da coure.

VII.

Meis Sngur ésch, Deis, éd eug sun teis,
Ch'eug m' leiger da la moarte, 55
Quatraas tü ns haasch surwngyd la paasch
E traas teis saungk cuffoarte.
Eug 'ngratzg a tai, ch' tü daasch a mai
L'imprumischun ch'ais scritta.
Quai ch'eug ta dmqnd, nun m'uainsch tschunckqnd 60
In moart éd in la uitta.

VIII.

Sèngr', eug am têng, ch' ingiün nun uèng
Da tai mæ bandunade,
Chi haa indrett a teis plæd crett,
Quell fearm in lg cour schantade. 65
Tü ls haasch pardeart ilg tschèl aweart,
Nè lasschas queaus mæ pryre.
Sèngr', eug roug tai, ch' tü lasscheß mai
Gugent é leid muryre.

57.

Vna chiantzun uyd Deis a ruguar par blear duuns ad
amelgdramaint. W. M.

[= G 130]

[431] *S'chiaunta schkoa: O almächtiger herre gott.*

I.

5 *O tuott pußaunt, o Sènger Deis,
Nuo t' wlain ruguar traas ilg filg teis,
Ch' tül imprastar ans uellgasch
La gratzgia d' la diuin' amur,
Ch' nuo poassn' inprendr' indrett in lg cour*
10 *Ils duuns da teis spiert scëllgesch,
Ch' nuo ilg terrain qui paisen leiw,
Lg celestial bain stemmen greiw,
A las sturpgèntschas cuntrastar,
Vyd' las uirtüds fearms ans rantar;*
15 *O Deis, qua stouesch tweß aluar.*

II.

*Agiüda ns, ch' nuo nun sguonden piir
A ls nausch giawüschs da noaß cour düer,
L'hunur d' quaist muond nun scænngen;
Guincheschan ils dalets da lg coarp,*
20 *Faar noaß puchiads da lg noaß senn oarb,
Læd hagian gränd: ch' nuo bsænngen
Da malfats bain ans parchiürrar,
In quai ch'ais prylgl' a nun fallar
Nè ns parguagiagn' a santentzgjar,*
25 *Nuschaiwöl' üsauntzas giuo schfrachiar;
Quai staa uy d' tai sul a dunar.*

III.

*Plü tai ruguain nuo tzuond datschiert
Par ün bun cumpartaiwel spiert
A bain suffryr ils flaiwels,*
30 [432] *E quai chia nuo nun pudain chicentschar,*

Wlain nuo a tai arcummandar,
Quai faun ils dretts crattaiwels,
La pearchia faa ns eir bain suffryr,
E saimper pür plü buuns faa ns ngyr:
Ch' la schkoassa ch' tü chiar haasch cumpraa, 35
Stett' oura stawl' in la uardaa
Ed in allgretzgia saimpermae.

58.

Vna spirtuala chiantzun ruguar par cretta, chiaretza
è sprautza.

[— G 131]

Schiaunta schkoa: Ich Rueff xuo dier herr Iesu Christ.

I.

Eug clqm proa tai, Sngur Iesu Christ, 5
Ch' tü uellgsch udyr meis plaundscher,
M'impraista gratzgia da lg temp quaist,
Txuond nun m' lasschar tü stendscher.
La dretta cretta ch'eug manai,
Ch' tü m' uelgasch quella daare, 10
Agiildare,
Ch'eug searua bain dfai,
A lg proasm' a tai hundrare.

II.

Eug roug aunck plü, o Deis Singur,
Tü lg ssaasch a mai bain daare, 15
Ch'eug brick a tuorp uènnig' èd a txngur,
La sprautx' eir am dunare.
Lg pustüt, cur eug uèng qui dawent,
Ch'eug fearm süin tai am fida
Ed imblida 20
Tuott' autr' agiüdt gent,
Vschlgæ uain rilgla tryda.

[433]

III.

Impraista m' gratzgia, ch'eug da cour
 A meis fadyws parduna;
 25 Pardun' a mai eir tü, Singur,
 Faa m' üna uitta buna,
 Teis plæd paschainta saimper mai
 A nudriar my' oarma,
 Ch'eug nun doarma
 30 Ilg scen d' la chiarn fraid;
 Ountradi eir nun m' schkoarna.

IV.

Temm' è dalett nun m' lassches tü
 Mæ giuo da tai am traare,
 Ch'eug stætta saimpr' in pee drett sü,
 35 Quai pousch sulett tü daare.
 A chi tü lg daasch, quell lg haa par duun
 Ingiün nun poa guarbyre
 Nè surwngyre
 La gratzgia da lg bun
 40 Traas ouwras a nun pryre.

V.

Eug giasch in lg chiamp è cuntrastuun,
 O Sénnger, giild' a lg flaiwel,
 Vy d' tia gratzgia sul eug stuun
 Rantad, faa m' plü crattaiwel;
 45 Scha pür cuntradi am uain naun,
 Schi m'oasta ch'ell nun m'uendscha,
 Nè ch'eug stèndscha;
 Daa m' m lg bsceng tü dmaun,
 [434] Eug m' fyd d' tai txaintx' infendscha.

59.

La chiantzun da Maria Ragina dad Vngaria è da la
Bohemma.

[= G 132]

S'chianta schkoa: Mag ich unglück nit widerston.

I.

Sch'eug stou da lg muond grauauntz' hawair, 5
Par meis drett crair,
Nè poaß eir cuntrastare,
Schi ssaag eug quaist, lg indsching meis ais,
L'amur da Deis,
Eaus quella m' stoa laschare. 10
Deis ais brick lændsch, poack tèmpe ell chieendsch
Soul staa txuppad, ch'l haa baut stranglad
Queaus chia d' seis plæd mai dschoarffnan.

II.

Sch'eug schkoa eug wleß dritzaß meis fatt, 15
Eug flaiwla m' chiatt,
Sch'eug sul uy d' Deis nun rainte,
Eug ssaag chia dguant ingiün staa fearm,
Ch' l' haa baut qui tearm,
Tuott temporal baut dschwainta,
Quai ch' haa brick moart, daa drett cuffoart, 20
Sün quai eug scëllg, guagiar eug uëllg
Par leß thesaur la uitta.

III.

Tuott dèck ün tèmpe, lg prouerbi dysch,
Sngur Iesu Christ,
Tü m' staasch d'ammassduas wartse, 25
E guardasch sù lg cuntradi meis,
Schkoa quell fuoß teis,
 [435] *Vaisch mias cuntrapartse.*
Sch'eug stou guagiar, huoß a giüstrar,
Muond, qual tü uousch. Tü Deis chi pousch, 30
Meis schküdt uainsch saimpr' a staare.

60.

Vna spirtuala chiantzun a ruguar Deis par agiüdt à
sustèng in priguels da guerra. H. Z.

[— G 134]

S'chiaunta schkoa: Herr nun heb den wagen selb.

I.

5 *Sénger, maina tweß ilg chiarr,
Par trauiers geß uschlgæ tzuond,
Quai bell uiers feß lhur' a lg mnond,
Bain a ls teis fadyws incuntra Deis,*

II.

10 *Sèngr, addautxa lg nuom bain teis,
Deis chiasstigia ls nauschs udxous
Cun giüstia schkoa tü uouß,
Teis angeaus rasüsta ls é faalls beaus.*

III.

15 *Faa chia tuott feil gea chicendsch
Læendsch dawent è uélga fai,
Txuond gugent tuorn' awaunt sai,
Tai eir ch' nuo fick lauden dfai cun pruo.*

61.

Vna chiantzun in la noatta da lg psalm 125, queaus
chia pür qui lur sprauntza tzuond. F. I. V. A.

[— G 135]

I.

5 *Beads chi cun brai' è pissèr
Guardn' ilg sacrett da lg Sènger;
[I]lg tschearckn' indret cun cour indret,
[436] In senn uair ilg artènnengen,
Neir paigers suun cun seis bastuun
Ad yr tuot sias uias,
10 Schkoa pruus famailgs par seis cussailgs
Cun lg proassem a faar ligias.*

II.

*Beads chi cun cummandamaints
 Da pappas nun s'impatschan,
 E s' tragian our da ls schantamaints
 Da tuott maal luffs chi schdratschen, 15
 Ed haun sulett tuott lur dalett
 Bain ad ubdyr a lg Sènnger,
 Fqnd quai ch'ell uoul, s' lasschar ell sul,
 Tuot lur fats mnar è tènnger.*

III.

*Bead a chi Deis lassch' ilg paun 20
 Surungyr cun sia fadigia;
 A quell tramett ell saimper naun
 Seis frütt, nun tira uia.
 Sia mulgeir schk' üna uinng' eir
 Ais aint in sia chiasa, 25
 E seis uffauts a maisa sauns
 Intuorn, intuorn ch'ell raasa.*

62.

Ÿn' autra chiantzun spirtuala, in la noatta da lg
 psalm 125.

[= G 136]

I.

*O Christe uair, tü filg da Deis,
 Teis laud nuo saimper dschaine. 5
 A quell chi clqmma lg saingk nuom teis,
 Tü saimper giüdasch baine,
 [437] Tü mediaunt èsch sul awaunt
 Ilg Bap noaß Deis è Sènnger.
 Ty' ascha moart ais noaß cuffoart, 10
 Teis laud saimper s' mantènnga.*

II.

*Deis Bap a tai haa datt ilg dguant
 In tschél èd eir in terra,*

15 *Tuott noaß fadyws haasch dschdrütt tii baut*
E queaus tzuond miß par terra.
Proa quai ans haasch surwngyd la paasch
Vy d' Deis ilg Bap é Sénnger,
Ty' ascha moart ais noaß cuffoart,
Ilg laud saimper teis s'manténnga.

III.

20 *La gratzgia tuott' èsch plainamaingk,*
Teis cudeschs daun pardüta,
La uaira uia sulamaingk
Aint in l'eterna uitta.
 25 *Improa èsch tii schk'ün d'nuo pariüi,*
Naschüd dad üna uearna.
Ty' ascha moart ais noaß cuffoart,
Laud t'sa' hoatz in eterna.

63.

Vñ' outra chiantzun in la noatta da lg psalm 23.
 u. 125. &c. F. I. V. A.

[= G 137]

I.

5 *Ssawair tuott ais par nüllga spois*
Da Deis a guerbyr gratzgia;
La cretta sul surwngyr quai uoul,
A chi Deis daa la gratzgia.
 [438] *Chi quai nun haa ais intardaa*
Cun sias bunas ouwras.
 10 *Seiß rougs suun fauß, nè lg daun eir paus,*
Sch'la cretta nun lg arnouua.

II.

15 *La cretta muossa sul indrett*
Bain ad amaar ilg proassem,
A nun lg nuschair cun maal nè læd,
Lg amar drett schkoa sy' oassa.

*Quai ais ilg frütt chi soul pustütt
 Our da la cretta cresscher,
 Amar eir Deis, queaus durus plæds seiß,
 A ngyr salw faun incresscher.*

III.

*La cretta suul faa nett ilg cour, 20
 Indschendra uaira paasche;
 Vschlgæ ais fauß nè t'lasscha paus
 Chiaick ch' tü mæ dysch è faasche.
 O Sènnger Deis, in ls cours da ls teiß
 Adamgia tü la cretta, 25
 Daa ls ilg teis spiert, chia quell datschiert
 A lg dübbi cuntrastetta.*

64.

Ÿn' autra chiantzun in la melodia da lg psalm 53. 137. &c.

[= G 138]

I.

*Da lg tuott, o Sènger creadur
 Da lg schtèl è da la terra,
 Vantür' a nuo daa tü, Singur, 5
 Dawoa teis nuom txuond bleara,
 Signd chia tü t'haasch adangad,
 Ch' tü haasch par noaß amur cread
 [439] Tuunt næbbblas creatüras.
 Suott l'ira ty' eirn' nuo culpaunts, 10
 Ch' nus eiran peartxs, sch' nuo fuoßn' aunck taunts,
 A saimpr' in paimas düras.*

II.

*Sch'tü nun ns' hawessas pardunad,
 Tuott noaß puchiads, putcænngas,
 Traas spiira gratxgia d' tia buntad, 15
 Spandrad d' la moart, d' mantcænngas,
 Haweß tuott noaß' allgretxgia fyn*

20 *E fuoß müdad in grñd tappyn,
 Ch' nuo stessen saimper pryre.
 Cuntuott haasch sün lg surpassamaint
 Sü arnuuad ün testamaint (ed. testemaint),
 Nè ns haasch laschad muryre.*

III.

25 *La lett' improa in lg maun teis ais
 Dawoa noaß fall rumasa,
 Ch' tü t' haasch pardeart tngiud ün pagiais
 E pœwel d' tia chiasa,
 Vy d' quell muossad tuotta uirtüdt,
 Laud da teis nuom aut cun agiüdt,
 30 Ch'eir nuo pagiauns cuntschessen
 E sün lg dawoa eir ngissen uouts,
 Traas teis sqingk plæd fidels deuouts,
 Tia uardaa 'mprendessen.*

IV.

35 *Ty' ira tü mussasch datschiert,
 Ch' nuo guadangad hawessen.
 [440] Sch' tü wesses wlgüdt, dawoa noaß miert
 Chia nuo purtaar stuessen.
 Quai maniawa tscheart quell saungk
 Da lg muwel, spqnß chi ngywa taunt,
 Vffeart dawoa las ledschas
 40 Da ls prears in lg ueider testamaint,
 Ch' nuo ans cuntschessen aint dadaint
 Da stair muryr schkoa bedschas.*

V.

45 *Vffearrer auter tscheart nun ais
 Choa tour ad ün la witta,
 Quai guadangad hawains uy d' Deis,
 Ch' la chiarn s'turpaia tuotta,
 Signd ch' l haa fatt taunt maal indrett,
 Chia par noaß grñds puchiads stuett*

*Ngyr Christ, sgürtad ch'ell pagia,
Dqnd sia uitta schkoa lg ais scritt,
Schkoa par seis agien uair dabitt,
In gratzgia mnads ch' l'ans hagia.* 50

VI.

*Parchiai sch' tü pillgasch sü sgürtad
Par noassas chiatiwiergias,
E ch' nuo ns hawain sün quai lasschad, 55
Schi èschn' nuo our d' las fiergias,
Moa nu signd statt suffixgiaint
Sgürtad in lg Veider testamaint
Ilg muwl' uffearst schkiannade,
Schi ns haasch tü datt ün crastiaun, 60
Chia quell pagiaß tuott par seis maun,
Vair Deis da tai ngüd naade.*

VII.

[441] *La tia giüsty' haasch qua muossad,
Moa cun amur, buntade,
Schk'ün bap, chi saia tuott dritxad, 65
Ty' ira buniade,
Parchiai signd ch' t' haasch tuudt sün ell
E fatt purtar la paina quell,
Sch' èschn' nuo cun tai ad ünna;
Traas sia moart, pantitzi greiw, 70
Ais tuott noaß fasch a nuo ngüd leiw,
Ch' nuo nun fundain d' schmurdünnne.*

VIII.

*Ountuott signd ell statt ilg preir
Sü ad utxar l'uffearst,
Ch'ell sün la cruusch cumplyd haa eir, 75
Randüda sü pardearta,
Schi eirè bsæng eir üna gia,
Chia l' hierta a tuotta ngiß manaa
Oun ün singal insemmel,*

80 *Qua haa 'll schantad sü paun é uyn,
Ch' nuo lg gïaudan txaintxa tuott schguardyn,
Par iina lg laudn' è temman:*

IX.

*Chia lg eir' ün fearm cummandamaint
Saluad aint in la ledscha,
85 Chia par mandgiar deß ngyr tuudt aint
D' l'uffearta tschearta petxa,
Chia ls drett hertawels s'cungusscheß,
A ls quaus l'uffeart' udiß è steß,
Giüstia la da lg Sènger.
90 [442] Bain chia lg fatt staaw' eir our dadour,
Chia Deis haa quaist eir tngüid a cour,
Ch'ell seiß fidels susténnga.*

X.

*Cuntuott, creader Sènger Deis,
Nuo l'ingratxgiain da coure,
95 Ch' tü traas l'uffearta da lg filg teis
Ans haasch tuudts our d' dukure
E fats hertawels traas teis filg,
Fats netts è sqingks traas quell angélg,
Da tuot ils noaß puchiadse,
100 Da quai in quaiста tschaina nuo
Tuott teis hertawels aquí giuo
T' ludain ch' tü ns haasch spandradse.*

65.

Vñ' outra chiantzun in las noattas da lg psalm 13. &c.

I. B.

[= G 139]

I.

*O Sengr' è Deis sur tuotts chiamps teiß,
5 Proa tai clammain nuo pouwers,
Tü txaintxa fyn ssasch noaß tappyn,*

*Quai, Sènnger, t' lasscha mouuer,
 Dawoa teis plæd ans oasta d' læd
 Dua ns gratzgia, salws ch' nuo uènnigan,
 Teis gratzius plæd ualarus 10
 Ns cuffoart' è sul sustènnga.*

II.

*Maintain teis laud, dafenda lg plæd
 Da ls fauß dits Christiaunse,
 Chi tschearchian lur nütz èd hunur
 Sulett cun peis è maunse. 15
 [443] Quun længk, Singur, indiürasch lur
 Malitzgia, tücert è foartxa?
 Inlgümna ns, Sngur, proa ty' hunur,
 Chia nuo guarbesschan gratzgia.*

III.

*Tuott noaß bain faar mæ guadangar 20
 Nun poa la uitt' eterna,
 Tü, Sènger, uais quai ch' noaß maungl' ais,
 Teis wlaïr dwaint' in eternum.
 Teis plæd ais fearm sur fyn è tearm,
 Pussaunt sur tuottas chiaussas, 25
 Faa ns tü sulett la cretta nett,
 Sch'èschn' nuo brick nuortzas faussas.*

66.

ÿn' outra chiantzun in la melodia da lg psalm 67 &c.

[= G 140]

I.

*Sch'in Deis uousch craïr, patzentg' hawair
 Tü stouesch, quai imprenda,
 Scha tü nuo ssaasch qui tour in paasch 5
 Schi haa teis craïr aunck menda.
 Quai a lg fidel ais paun da tschèl.
 In lg uair thesaur txuppade,*

10 *Ch' tü traas quell paun nainsch sabbi, saun,
Da tuott pissèr schkiargiade,
D'uandetta surleiwgiade.*

II.

15 *Sch'ün fatt t' manaß intaunter l'aß,
In greiw' anguossch'è paina,
Chia tü nun ssaasch, choa mæ tü staasch
[444] V chiai la fyn pür maina,
E dsura staa la cretta qua,
S' lasschar schkurchiar iin stoua,
In tngyn iffick nun t' schmetter brick,
Agüdt da Deis qua rougua,
20 Patzèntzgia uendscher stoua.*

III.

25 *La prouwa faa, ch'ün uain chiattaa,
Choa ell la pearchia poarta.
Qua uain imprais, patzgiaint sch'ün ais,
Dawoa ch'ell qua s' dapoarta.
Quell Deis sulett cinguossch' indrett
Chi suott la cruusch staa stawel,
In tngyn furtiün faa patzeng' iin
Da lg drett cuffoart parsnawel,
Ch'ün s'oasta da lg diawel.*

67.

*Ÿna bella chiantzun tratta our da ls plæds cuffoartus
chia Christ diss Matthei cap. 11: O wuo tuots chi
hawait fadigia èd èschat chiargiads, ngyd naun proa
mai, èd eug ws uèllg rafraschkia. &c. I. D.*

5 [= G 141]

S' chiaunta schkoa: Maria xart.

I.

*Eug plaundsch, suspyr blear dys cun dyr:
Ilg meis cuntuorbel cresscha.
Eug ssag, Singur, autr' yr inlgur*

Choa sul proa tai impresscha, 10
Parchiai tii haasch saliid è paasch
Traas Christ wnal par inguotta,
 [445] *Ch'ell spoardscha gratxgia tuotta.*
Proa mai ngyd tuots chiargiads è ruots,
Traas grqnd dschkuffoart fyn a la moart 15
D' puchiads ud eir d' sturpgèntschas;
Proa mai ws uuluait cun cour brick fraid,
Ch'eug daar ws uoellg beadéntschas.

II.

Sul imprandai a ngyr da mai
Drett hümmels cun ßientxgia, 20
Ws pillgnd awaunt datschiert dintaunt
Suffryr tuott cun patxèntxgia;
Traas quell giawüsch ws uain mia ualysch
E giuff plü chieendsch' è leiua.
Sch' wuo in fadigia greiua 25
Ngyd qui cun mai chialchiads d' la sai,
D' pain' è d' dulur, lg cuffoartadur
Meis Bap uain a ws trametter,
Seis sqingk bun Spiert, chi uain tuott tücert
E maal par terr' a metter. 30

III.

Tuott laud, hunur a tai, Singur,
Datt cun tuott stüdi uénga,
Chia lg paun ingual celestial
Traas Christ nuo tuots susténnga,
Ch' nuo tzaintxa fqm in lg ragingm 35
Da Christ uywn' in allgretxgia,
Txuond leids tzaintxa grametxgia
Traas seis Sqingk Spiert, chi faa traas miert
Da Christ, ch' nuo stain qui stawel bain,
 [446] *Ch' nuo lg nuom da Deis fick lauden* 40
Traas our èd our cun leng' è cour;
Quell ræg noaß Sènger auda.

68.

Vna nouua chiantzun in la surscritta noatta, ud in la
melodia chi s' chiaunta in Tudaisck: Maria zart, &c.

H. S.

[= G 142]

I.

- 5 *Iesu chiaryn, Sqingk filg diuyn,
Tii ræsa txaintxa spinas,
Chi traas buntad haasch dcheau spandrad
Las peartxas oarmas wschynas,
Traas quai ch' Adqm schbüttaa tai lqm*
10 *Da lg Bap t' fuo datt la letta
Da tour sü la uandetta
Da meis puchiad. Gratzg' haasch chiattad,
Chia tuott ais schmoart, dschurffnad d' cuffoart,
Nè gratzgia poa guarbyre*
15 *Chi tai nun haa, ch' l'ais parguagiaa,
Ch'ell stoua saimper pryre.*

II.

- O Christ d'uardad, tii haasch quidad
A ls uelgs l'incrasschantünne,
Ch' haun dys èd qnns suspyrs datt grqnds,*
20 *Ch' tii ngisses par schkudünne;
Clammawn: 'O Deis', da tuott cour seis,
Da lg tschél faa sü las poartas,
Trametta ch' tii ns cuffoartes
Teis raig undschüd, ch'ell cun uirtüd*
25 *La pain' haa txuond tuudt uy' a lg muond*
[447] *Traas seis sqingk saungk chi ns laua
Da tuott puchiad. Ell uain hundrad,
D' la moart ell sul ans chiaua.*

III.

- O Iesu nett, tii èsch sulett*
30 *Cuffoart da lg pouwer pchiader;
Qua traas haa tai lg etern cussailg*

Tscharnüd par iin paschader,
Ch' tü ésch ngüd naun uair crastiaun,
Chi uainsch a dschfaar par lg uaire
Queaus chi nun t'uællgen craire. 35
O sqingk frütt deng, tuott meis artèng
Eug nhag proa tai, ch' tü haasch a mai
Suricgnyd eterna uitta.
Vyd' tai eug m' fyd nè ma t' imblyd,
Sch' tü m' daasch la gratzgia ditta. 40

IV.

O Christe grønd næbl' è pussaunt,
Partuott eir buntadaiwel,
Cun chè buntad m' haasch tü clamad,
Ch'eug uènnnga dcheau crattaiwel
Traas teis sqing[k] plæd? My' oarm' haa læd 45
Suffryd da nauschs poetse,
Quai ais, da fauß profetse,
Ch'eaus surmnamaint traas fendschamaint
M' haun amussad ch'eug m' hag fidad
Sün mias agnas ouvras. 50
O Sønnger chlar nun chiastigiar
Par quai las oarmas pouvras.

V.

[448] *O Iesu bell, teis plæd fidel*
Schkoa lg clær sulai splandura,
A mnaar schkudiün our d' la schkürdün, 55
Chia tuott tai sul adura.
Nè paasch nè paus nun haun ils fauß
In d' crastiauns ductrinas,
Teis plæd daa sul madschinas,
Agiüda tü, ch'ell stetta sü, 60
Daa tü cuffoart chi haasch d' la moart
Spandrad sulett tuott pouwels,
Chia sul a tai tuott detta fai,
E brick a martschas ouvras.

VI.

- 65 *O Christe deng, scha teis plæd creng*
 Wleß our da mai spartyre,
 Schi uè proa mai, m' dafenda dfai
 E nun m' lasschar sur yre,
 Da tai inlgur traas fendschadur
 70 *Cun faussa sia ductrina*
 Numnada sqingk' è fyne.
 E daa improa naun süen lg dawoa
 La dretta moart, teis plæd cuffoart
 Daa sul è uaira uitta.
 Daa m' sul quell paun cun teis sqingk maun,
 D' tia ductrina scritta.

VII.

- O Iesu Christ, tü 'sch uair Deis giüst,*
 Ch' in tai nun ais qualck menda,
 Neir huom da lg muond taunt poa qui tzuond
 [449] *Ch'ell teis laud oura stenda.*
 Teis sqingk nuom aut staa dsura d' laud,
 Tuott staa suott tai randiude,
 Chèck ch'ais in lg muond naschiude,
 Ed eir cread, o raig ludad,
 85 *Our quai uain naun ch' tü m' chiatschas maun,*
 Chia lg coarp quai dee muryre,
 Schi giüda mai ch'eug poassa dfai
 In teis sqingk plæd spartyre.

69.

Vn' outra chiantzun a rugnar deis datschiert par üna
 buna hura da la moart, eir in la surditta noatta, ud in
 quella da Maria zart, &c.

[= G 143]

I.

- 5 *Deis Sngur faa m' salw, proa tai ch'eug m' uoalw,*
 Da mai tü brick guinchiesscha,
 Bain süen la fyn, quell fearm tappin,

*Ch' la moart uain naun impresscha,
 Ch' la clqmma mai, ch'eug poassa tai
 Cunguoscher sul par Sènnger, 10
 Chia lg maal giuo d' tai nun m' tènnga,
 Sün quell grqnd puingk, chia preir nè muingk
 Nun poa m' giüdar, d' la moart m'ustaar,
 Cun mai ch' la lhura luotta.
 Greiw ais la cruusch, chi m' schquitscha struusch, 15
 Nun m' lasscheß metter suotte.*

II.

*O Iesu Christ, signd ch' tü èsch
 La uia, uitta uaira,
 [450] Schi m' giüda, ch'eug sgür poassa dcheau
 Am rendr' a tai è t' craire, 20
 Sün lg drett chiamyn in tuott tappyn,
 Darwoa teis plæd brick paiger
 A faar bain saimper leiger,
 La chiarn, o Deis, am staa impeiß,
 Nè uoul staaar sù, plü længk è plü, 25
 Cun piertxa sürchiargiada,
 Ch' l'ais grouba tzuond, proa teis lqud grand,
 Sngur, mett' la tü in strada.*

III.

*O tü sqingk Spiert, uè lg plü datschiert,
 Cur nuo giain in la traischkia. 30
 Our d' quaist tèmp schkicendsch nun m' staaar da læendsch,
 Cun gratzgia lg cour m'arfraischkia,
 Schi uèng eug saun qua traas teis maun
 Ad yr in uaira cretta;
 Proa ls anguels teiß am metta, 40
 Quai eug agrai, faa quai a mai,
 Am staa tü proa sün lg plü darwoa
 Da tai ardschfild ch'eug uènnnga.
 Ah, Sqingk Bap meis, eug filg suun teis,
 Sü pillga m' é m' sustènnga. 45*

70.

Vna chiantzun da laud, dawart Christ: la noatta da
la quala ais sùdsura missa proa lg psalm 46: Deis
E. E. Koch, 2, 131. ais noass schküd è foartza, &c.

I.

5 *O Christ, uair Deis è Sënnger,*
 Da lg Bap sul filg etern,
[451] *Da quell naad chi sustènnga*
 Tuott sul cun seis gubearn,
 La stail' ésch tü diauna,
 Chi lændsche splandura sauna
10 *Sur autras stailas cler.*

II.

Par nuo tuudt chiarn humauna
 In lg tèmpe d' la part dawoa,
 D' la mamma netta sauna,
 Chi saimper uearna staa,
15 *Par nuo ésch moart suott terra,*
 Ilg tschèl aweart d' la searra,
 La uitt' haasch turnantaa.

III.

In tia cunquosschèntscha
 Faa ns cresschr' in ty' amur,
20 *Ch' nuo stett'n' in tia sabgèntscha*
 E t' searwn' in lg spiert da cour
 Ch' nuo insagiar qui poassen
 Tai, la dutschetza noassa,
 D' quell hagian sait, Singur.

IV.

25 *Creader d' tuottas chiaussas,*
 Tü foartza sul da lg Bap,
 Rèdschqnd d' l'ün cheau a l'auter
 Da lg muond cun agien dguaut,

*Noaß cours proa tai tii uoalua,
 Nuo d' noaß puchiads absoalua, 30
 Ch'eaus nun ns inierren baut.*

V.

[452] *Mürainta ns traas tia foartza,
 Traas gratzgia faa ns dcheau uyws;
 Ilg uèlg Adqm tii schfoartza,
 Traas quell naschains chiatyws, 35
 Ch' nuo qui in lg muond sur terra
 Cun tai nun hagian guerra,
 Cun ls cours ans faa gualyws.*

71.

Ÿna chiantzun chi s'chiaunta da lg tèm̃p da lg cun-
 tradi è da lg attitzgiamaint da ls puchiads, &c.

[G = 145]

S'chiaunta schkoa: Ach gott ich thuon dich rueffen an.

I.

*Ah, Deis, eug t' clqm in meis agiüdt, 5
 Par dschuudt è dschmoart ch'eug suun;
 Meis mæc fadyw ch'eug nhag cuntschiid,
 Ais mia chiarn è saungk;
 Quai t' plaundsch eug taunt datschierte,
 Nhag saimper da giüstraar 10
 Né poaß tzaintxa spierte
 L'artngair è l'infrainar.*

II.

*Dyr maal èd eir blaschmar tzuond fick,
 Quai ssaa' lla cun chiawailg;
 Allchiün uair bæc tscharchiar tzuond brick, 15
 Sgundar pür seis cussailg.
 Chiampesch' la saimpr' è saimper
 Incuntra tai, Singur,
 Nè uoul tour sii drett taimper,
 Ilg giuff d' tia ledscha tour. 20*

III.

[453] *Deis, auda tû la mia uusch,*
Ch'eug t' plaundsch quai tzuond da cour,
Purtar nun uoul la chiarn la cruusch,
Eir yr dawoa nun uoul.
 25 *Eug nun la poaß schfurtzare,*
Schi, txaintza ty' amur,
Ch' la saimpr' am uoul manare
In grqnd puchiads è txngur.

IV.

30 *Ligiad è praschunad eug suun*
E tuott meis senn guastad;
Cuntuott tèng eug ruguad tai buun
Par gratxg' è tia buntad,
Cumparta ns quell a tuotse,
Ils quaus t' cinguosschen bain,
 35 *Ch' nuo dcheau nun croud'n in lg puotze*
D'ilg iffiern chi plain nun uain.

V.

Aunck üna chiaussa maunck' a nuo,
Ch'eug tæst haweck schmanchiaa:
Chi uair' amur nun braunck', amuo
 40 *La crett' indrett nun haa.*
Cuntuott daa ns uair' amure,
Quell næbbel grqnd thesaur,
Ch' nuo ns douwren tzuond da coure
In tia ledscha d'aur.

VI.

45 *O Sènger Bap è Deis sul sqingk*
In tschèl sün teis aut baunck,
Nun bandunar ils teið our d' maingk;
 [454] *Ngyr t' lasch' awaunt meis plaunt.*

*O Deis, nun m' staar dalcendsche,
 Parchiai tii 'sch meis cuffoart, 50
 Ch' allchiün nun s'uoalua chieendsche
 Da teis plæd in la moart.*

VII.

*Bap, in teis sqingk aut ragingm
 Tii saluasch chiaick ch' tii dysch;
 Anguosscha nuo hawain è fqm, 55
 Da teis sqingk spiert giawüsch,
 Ch' nuo autr' a maun nun pi(e)llgen
 Choa sul cuncoardg' è paasch,
 Giüstia, nè ns dantillgen;
 Ns cuntainten d' quai, ch' tii ns daasch. 60*

VIII.

*Cumparta ns, Deis, la dretta tii,
 La grãda tia buntad,
 Adampgia ns uaira cretta sü,
 Ils flaiwels têng giüdad.
 Noaß cour tii, Sënnger, tuocka 65
 Cun teis crengischem flüm,
 D' la gratzgia ch' nuo nun schluocken,
 E ns main' our d' la schkürdün.*

IX.

*La ty' amur amuossa ns bain,
 Ty' amigiaiwlitad, 70
 Ch' nuo mæ nun t' schneigen, sch' huossa uain,
 Ch'ün ngiß anguosschiad;
 Our ün steß staar praschune,
 La gratzgia tii nun lg tour,
 [455] Ch'ell stetta stawl' è bune 75
 In fyn la fyn da cour.*

72.

Ůna spirtuala chiantzun, in la melodia da lg 23. psalm,
 è da lg psalm 125. èd da: My' oarma adautza, è da:
 Traas Adam ais tuot. &c. L. I.

[— G 146]

I.

- 5 *Teis, teis dee meis cour esser, Deis*
 È Sènger amigiaiwel,
 Tü m' haasch uastyd, ch'eug sgür sun yd
 Dawoa teis plæd plaschaiwel.
 Traar our da tai, sch' tü staasch proa mai
 10 *Nun m' dee amur nè foartxa,*
 E scha bain gia la chiarn suruaa,
 Nun dee meis cour tour peartxa.

II.

- Teis, teis dee meis cour eßer, Deis,*
 Tscharnüld tü Iesu Christe;
 15 *Leidetxa daasch cun paus è paasch,*
 E faasch sul pruuus è giülste.
 Tuott meis giawüsch, dalett è lgüsch
 Vy d' tai staa cun allgretxgia,
 Tü 'sch meis sustèng, teis sqingk plæd deng
 20 *Tuott schkiattscha mia grammetxgia.*

III.

- Teis, teis dee meis cour esser, Deis,*
 Agiüldt, cuffoart da ls pouwers,
 Tü guarda lg stausch, ch'eug pouwer nausch
 Poart: quai ilg cour t' dee mouwer.
 25 *Tèng ilg fadyw è lg pchiad chiatyw,*
 Quai, Sengr', a teis laud dwainta.
 [456] *Am trag' a tai è faa in mai*
 La cretta cresscher saimper.

73.

Vn' autra chiantzun. H. S.

[= G 147]

S'chiaunta schkoa: Wach uff myns hertzen schœne.

I.

Staa sii, meis amor chiare,
Schkoassetta tii da Christ, 5
E taidl' ilg dudsch chiantaare,
Quell nett plœd da Deis giist;
Quell cling' uschè gratxgiaiwel,
Splandur' ingual schkoa lg clær sulai,
Traas noaß Deis buntadaiwel. 10

II.

Ls profets bain daclaradse
Ans uènnigen huossa dcheau,
Chi suun statt længk txuppadse,
Eir lg Euangeli eug
Huoß' aud uschè txuond dudsche, 15
Chia blears cours uènnigen huossa largks,
Ch' uschè strett eirn' attuudtse

III.

Cun blears fauß schantamaintse,
Cummandamaints è bqnnns,
Cun latschs, raitz è badaintse, 20
Da blearas soarts ingiqnns.
Quai uain miß' huoß a schdèsche,
Tuott par spürads ingiannamaints,
Mantzœnnigas tschient gia dèsche.

IV.

[457] *Christ seis meß ans trametta,* 25
Chi ns preidgen ilg seis plœd,
Blears uènnigen par la cretta
Schdangads cun maal è læd,

30 *La uardad par stüdtantare;
O christantad, spusa da Christ,
Guard' è nun t' stramantare.*

V.

35 *Nun crair plü ad infendschas
Neir ad infendschaduors,
Ta schgryscha d' lur ductrinas,
Sch' lg haun bellas bain culuors.
A quell plæd sul daa cretta,
In lg qual Deis sia uulantad
Awaunt ælgs clær ans metta.*

VI.

40 *A quell plæd t' renda praise
Nè wair incresschantiün
D' quai ch'ell cummqnd', ais bæen,
Quai ch'ell lubbesch' ais frye;
Chi autr' amuossa, dysch Sqingk Paul,
Schmalditt quell saimper sèa.*

VII.

45 *Quell plæd t'oasta d' dulure,
Da pain' è cuolpa tzuond;
Sch' tü lg craiasch bain da coure,
Schi uainsch tü nett da fuond,
Spandrad eir da la moarte,
50 *Quell t' muossa chia, Christ, tzuond sulett
Vair saia teis cuffoarte.**

VIII.

[438] *Bain ditt quell dy èd hura,
Sün lg qual ilg plæd da Deis
Awaunt t'ais dcheau ngüid lhura,
55 *A l'oarma lg sustèng teis;
Plü chiar inguotta t' saia,
Nè anguels, creatiuras neir,
Ch' in tschèl è terra s'uaia.**

IX.

O Christantad, bain taidla
Ilg uair plæd da Deis drett; 60
In quell ais uitta quaida
D' las oarmas txuond parfett,
Quell ch'in quell plæd sa sparta,
Vyw' in allgretxgia in etern:
Da Christ ch'ell mæ nun parta. 65

74.

Ÿna chiantzun è datschiert bragir proa Deis, ch'ell
 ucellga saluar è dafender la sia hunur. &c.

[= G 149]

In la noatta, chi uain dawoa: Christ dysch, pro mai ngyd,
chi haa sait. 5

I.

O Sqingk bun Deis, cuschidr' improa,
Chiai foartxa ls teiẞ indüran, oh,
Tü noaẞ puchiads parduna,
Ch' nuo teis sqingk plæd taunt leiw prædschain,
Eir la grandischa nun lasschain 10
Nè tai amain sul bune.

II.

D' quai chiasstigiads ans haasch è tuudt
Ilg Zuingli quell sqingk huom dauout,
 [459] *Bain tuudt in tia chiüra,*
Cun ell eir bleara lgieut dabain, 15
Ils quaus d' la moart nun sa schgrischaun,
Lur saungk t' haun datt d' fai sgüra.

III.

Vschè la pearck' haasch yr laschad,
Ilg prüm tia chiasa schcudichiad
Dawoa tia uèlg' üsauntxa. 20
Ountuott fuoẞ huossa fatt cun nuo,
Sch' nuo nun chiattassen gratxg' amuo
Traas ræg cun uaira sprauntxa.

IV.

25 *Cuntuott clamain nuo fearm, Singur:*
Giùo metta tü la tuorp è txngur,
Chia lg plæd teis huof' indiira.
La sqingkia tia giüsty' uschlgæ
Stueß las giqmgias, schdengs è gie
Talgar cun spada düra.

V.

30 *Ah, muossa ns, Deis, la uèlga fai,*
Arnua ty' amur par quai,
Schkoa fèsch ad Exechia.
Quell ngyr lasschasch in grænd tapyn,
 35 *Chia ls seiß in grænd furtünna ngyn,*
Fuon dschmiß d' la gratzgia tia.

VI.

Dawoa teis sqinglk cummandamaint
Rumpe 'll tuott giætschs, utars fatts aint,
Sün lg qual ls fadyws blear tngeiwan,
E quai dawoa ilg trawan sü,
 40 *Ch' l haweiß da Deis la pag' ardschfüü,*
Par quai ch'ell fatt haweüwa.

VII.

[460] *Raig Senherib lg schmalмнаа lg pagiais,*
Ilg pruuß suffry grænds schdengs blear mais,
Chia faussa fuoß sia cretta;
 45 *Quatraas ngisch, Sènger, è ls battèsch,*
Tuots traas teis anguel tü dschdrüèsch,
Fèsch tü par ls teiß uandetta.

VIII.

50 *Eir huof' uschè patxgiaints faa ns tü,*
Ch' nuo stawels spettn' ilg maun teis plü,
Noaß seasch Deis fadaiwel,
Teis plæd sustènnga, daa ns ün cour
Txaintx'ira, quait, è uæd d' dulur,
Faa ns dcheau noaß senn crataiwel,

IX.

*Ch' nuo tai, uair Deis è Sngur sulett,
 Huoß' èd in tuott noaß bsceng indrett 55
 E uairamaingk cinguosschan,
 E Iesum, teis chiar filg diuyn,
 D' la gratzgia sul lg etern uair scring,
 Cun uaira cretta lg huondren.*

75.

Ÿn' outra chiantzun. L. I.

[= G 150]

I.

*Misercoargiaiwl' è bun eir Deis
 A quell tscheart ais,
 Chi rügla da ls puchiads haa seiß, 5
 Cun sprauntx' indrett da uyuer.
 Quell huom, ch' haa quaist, cummaintxa praist
 Ad essr' huneist,
 Indrett s' dapoart' awaunt seis Deis,
 Nè chiausa faa chiatywa. 10
 [461] Quai ch' l haa, a Deis proa scriwa,
 E douwra bain, schkoa è s' cuuain,
 Ch'ell poassa saimpr' a Deis plaschair;
 Cun lg proassem ais ell giüst par lg uair,
 Ch'ell saimper Deis indrett uoul tmair. 15*

II.

*La chiarn chiastig' ell dy è noatt,
 Ais hümmel tuott.
 Vrqnd datschiert ualg' ell daboatt,
 Ilg tantamaint ch'ell schkiattscha;
 Cun Christo in la moart ell ais 20
 Chi lg haa dafais,
 Eir sapulyd è moart tzuond stais,
 Quell cun giawüsch imbratscha.
 Qua cun pissèr ch'ell s' chiattscha,*

25 *Ch'ell saia txaintx' infendschamaints*
Vair rasiustad è uyw indrett,
Ad auters schkiandel ch'ell nun dett,
Incuntra tuott fadyws parfett.

III.

30 *La cruusch dawoa ch'ell poart' a lg Sngur,*
Giauwisch' inlgur
Vandetta. Leid indür' ell txngur
Da lg muond, ch'ell plasch' a lg Sènger.
La sprauntza ch'ell sün Deis fearm s' tain,
A tuorp nun uain,
35 *E sch'ell muryr dawew eir bain,*
Nun croud' ell, traas ch'ell s' tènnga
Sün Deis chi tuott sustènnga,
[462] *Traas ch' l qmma quell patzgiaint fidell,*
La pearchia poart' ell d' seis bap pruu,
40 *Proa quell txuond s'uoalw' ell uulantus,*
Traas oura stawel staa 'll bunduus.

76.

Vna spirtuala chiantzun, in la noatta da la chiantzun
chia queaus chiantawan, chi geiwan a Gallitzi a tschar-
chiar Sşing[k] Iachiam. I. X.

[= G 148]

I.

5 *Chi uoul indürar grànda fadigia,*
Quell leiua sù è tyra uia
Bain sün la dretta strada;
Bap, mamma, rauba ed hunuors
Saisweß stou 'll bandunare.

II.

10 *Bastun è pearck' ell stou hawair*
La uia da Deis yr è ssawair,
Schkoa David cun ardimainte,
Las hawnas d'Egipta nun süngar
La chiarn neir coatta lainte.

III.

La dretta funtauna stou 'll tscharchiar, 15
Paliüds nun baiwer nè guardar,
Sch' ell saun uoul esser baine,
Seis fasch eir poart' è s' dritza d' paun,
Chi mæ nun uènnig a lg maine.

IV.

Giai' inawaunt pür quaunt ch'ell poa, 20
Nè guarda mæ brick inawoa,
Moa lassch'yr fantaschia;
Deis ilg qual paschainta tuott
 [463] *La lgieut parsechoarg'eir sia.*

V.

Sch'ell chiatt' iin fraar siin quell chiamyn, 25
Schi lg dee 'll seis paun partyr è uyn,
Lasschar nun lg dee 'll eir manguel,
Pardun è gratzg'ais in quaist muond,
In tschèl nun s'uain mæ staungel.

77.

* Vn' autra chiantzun eir in quella noatta. C. & H. Cam.

I.

Sch' tü uousch hawair grōnda fadigia,
Schi guarda, nun la büttesch uia
E uaa la dretta strada;
Ilg plæd da Deis ais quella uia, 5
Christ t' l' haa bain amuossada.

II.

Sqīngk Iachiem quella strad' ais yd,
Sch' tü lg uousch chiattar, schi uaa 'll eir tü,
Tuott büttasch uschlgæ uia
Cun yr aint a Gallitzi, bain 10
Danærs éd eir fadigia.

III.

Sch' tü uousch Sqingk Saluadur chiattar,
 Quell Christ, chi salw sulett t' poa faar,
 Nun bsœnngasch yr in Spqinga;
 15 El tzetx' in tschël, faa lg plæd par nuu,
 Tscharchian quella muntqnga.

IV.

Chiai ysgiasch sü par lg Munt Sarrad?
 Vn bleck qua chiattasch sururad,
 Nun crair chi sai Maria.
 20 [464] Tü fesses mël原因 a staar a chia(sa),
 Sparngar quella fadigia.

V.

Scha tü ls apoastels uousch chiattar,
 Talosa tü nun bsœngsch tscharchiar,
 Faa bain è staa qui oura;
 25 Amuossa bain a ls teiẞ uffauts,
 Schi faasch üna mël原因' ouwra.

VI.

Chiai uaasch a Noassa Duonna D'guaut?
 A muonchs nun haa datt Deis seis dguaut,
 Ch'œaus sweẞ sun plains d' puchiadse;
 30 Bsüngassen Deis ruguar par sai,
 Chi ls ngissen pardunadse.

VII.

Chi tschearchia Petrum è Sqingk Paul
 A Ruomma, quell ais narr è uaul;
 Qua s' chiattan chiativiergias
 35 Plü choa in auters louchs da lg muond,
 Da tuottas soarts d' miniergias.

VIII.

Eir queaus, chi uaun a Sqingk Guadèngk,
 Nun faun schkoa lg bun drett Sqingk Lurèngk,

*Aunek main schkoa auters Sqingkse,
Moa faun bain aunt schkoa ls Phariseaus, 40
Chi suun lur uair cumpqngse.*

IX.

*Chia ls Phariseaus huondrawan fick
Ils coarps da ls moarts, moa ls uyws tzuond brick
E s' ingeiwn' a faar fick baine,
Ed eirn' improa incuntra Christ, 45
Lur cours d' putraennga plainse.*

X.

[465] *Vschè als tragia Christ sü tzuond
In lg euangeli, imnatschqnd:
Trist, pouwr' infendschaduorse,
Pür faad schkoa uoaß baps pardawaunts, 50
Chi dschfenn ils sqingks ductuorse.*

XI.

*A Deis in tschël sul saia laud,
Pasch, gratzgia, uaira cretta baut
Deis in ls noaß cours adampgia;
Aquadawoa haa 'll imprumiß 55
A ls pruus la uitta saimper.*

78.

*Vna chiantzun fatta dad ün bun fraar è fidel prad-
giadur da lg Euangeli, in lg prüm chia quell traas
gratzgia da Deis cummantzaa awaunt war trent' è
duus qnns a ngyr pradgiad in noassa terra. P. G.

I.

*Ludad Deis, wuo fidelse, 5
Ws tngait buuns è ws allagrad
In Dieu traas Iesum Christe,
Chi ns haa uschè lgümnad
Cun lg seis uairisschem plède,
Ch' l ans ha lasschad par scritt 10
In la scrittüra sqingkia,
Chi ns uain cker huossa ditt.*

II.

15 *La quala ns fuo miß giuoe*
Da lg Pappa cun seiß prears;
 [466] *Lascuntr' haun ditt a nuoe*
Lur sweß spiads fauß uearß.
Cun ls quaus eaus haun surmnade
Ilg muond, quaunt ch'ell ais statt,
 20 *Chi deiwa ngyr mussade*
Dad eaus, proa Deis ngyr tratt.

III.

25 *La messa, bargiatœli,*
Duus sprêdschamaints da Christ,
Ais statt la marchiantia
Da prears da lg Antichrist,
 30 *Cun ls quaus eaus haun sprêdschade*
La paschiun da Christ,
Saisweß ingrasschantade,
Famailga da lg Anticrist.

IV.

30 *Queaus wgielgias è trentaisems*
Stueiwan nuo faar faar,
Par wlaïr our d' bargiatœli
Noaß moarts cun quai spandrar.
Quell fœch ngywa stiüdade
 35 *Cun duuns d'argient è d'aur,*
 40 *Schkoa Deis ch' haa tuott creade,*
Haweß bsœng d' noass thesaur.

V.

40 *Schkoa Iesus Christ saluader*
Da lg muond, uair filg da Deis,
Martuir' hag' indûrade
 45 *Par tour tuots nuo da schdèsch,*
Da schdèsch da l'eternala
 [467] *Oundamnatxgiun, èd eaus*
Ad ell stoun agiüidare,
Sch' l'ans deß pudair faar salws.

VI.

O wuo fidels da Dieue, 45
Ws lasschad bain yr par cour,
Chiai prears haun tuudt a maune
Par wlaïr ilg muond schbluottar,
Ch'eaus tzuond nun s' haun schmurydse
A wlaïr eaus sweß schantar 50
La Messa, neir schnaguidse,
Oun quella Deis sprèdschar.

VII.

Muonchs è trachoatts ans ngywan
A claustras par raspar;
A Deis uschè saruywan 55
Oun saisweß schmalgantar,
A ls schlechts dschqnd, ch'eaus giagitinnen
E fattschen abstinentzia,
Signd plü graß ch'inginne
Oun tuotta lur pantentzia. 60

VIII.

Signd eir quell strasuorden
Ch'in claustra uain manaa,
Incuntra Deis, par choarda,
Par uaira ch'eug quai ssaa.
Vpægia ch' la scrittüra 65
Chia Christ ans haa lasschad,
Nun saia uair' é sgüra,
Süm Deis d' quai tscheart ws fidad.

IX.

[468] *Eir meß da sqingks blears ngywan*
Par wlaïr ad eaus ruguar; 70
A Sqingk Guadengk guarbywan
Sqingk Spiert è Saing[k] Niclau,
Schkoa Deis ad eaus nun wesse
Dunad ilg paradys,
Proa ell neir uywer poassen, 75
Ch' nuo ls stouan, nuo, faar richs.

X.

Schkoa ls sqingks schkiattschaads giuo d' tschéle
In terra saian ngüds,
Ch' nuo qui in taimpels d' müre
 80 *Ils uëstan schkoa ils nüds,*
Ch'eaus uelgan ch' nuo ls paschainten
Oun rauba temporala,
E brichia ch'eaus s' cuntainten
D' la spaisa celestiaa.

XI.

85 *Huof' eir chia lg muond chiatt' cëlgse*
Lur chiatiwiërg' a uair,
Ad eaus plü daar nun uëllgen
Tuott quai ch'eaus wlessn' hawair,
Cummaintxn' eaus a salgire,
 90 *Chi ls uain tuock in lg büngun,*
E spüdn' è faun mantyre
Nè ls ais ingiün drett bun.

XII.

Vschè cun lur sumlgèntschas
Ch'eaus haun ilg muond surmnad,
 95 *Oun lgisschas è parèntschas*
Ils schlechts haun cradantad,
 [469] *Ed ais improa lur esser,*
Ch'eaus haun bain ingüü a maun,
Tuott nassas statt da peschse,
 100 *Schguatzad qua traas ch'eaus haun.*

XIII.

Deis ingratxgiain, Singure,
Chia Christ ans haa spandrad,
Oun lg meß ch' l ans haa tramisse,
Chi ns haa seis plæd purtad,
 105 *Traas quell ch' nuo imprandaine*
La uia da Iesu Christ,
Quatraas nuo eir uadzaine,
Chia ls prears sun lg Antichrist.

XIV.

Guardain choa Deis saluader
Da lg muond, uair filg da Deis, 110
Ans haa tuott amuossade,
Chiai nuo deen faar, ils seis,
In sia ductrina scritta,
Ch' nuo auter lasschen staar,
Sch' nuo wlain ngyr in la uitta, 115
Ch' noaß Bap a nuo uoul daar.

79.

* Vn Et in terra in Ladin, fatt qui dawaunt in lg ann
 da lg Sènnger 1530 dad ün fidel fraar, in Ingadina.

C. C.

I.

Et in terra, lg bargiatæli ais par terra, Lg ais statt
grand' hur' è uulantad da Dieu. Laudamus te, Chia la messa 5
quell' haa ruott ün pee. Adoramus te, E brichia queaus idels,
chi nun poan star sün pee. Ngratzgiad [469] saia Christ,
ch' l ans haa spandrad, Cün lg seis sqingk plæd ch' l'ans
lgümnads, Ch' nuo nun uènnigan plü surmnads.

II.

Queaus chi deiwan nuo intraguidar, bain tschüchias è 10
bloacks ans fawan adurar, Cün aur èd argient chi ls fawan
surdurar, Ch' nuo ngissen suwent a ls uffearrer èd hundrar,
Cün quai ils schmalgantar, Cün lg pqnn da ls uffauents
uastywn' eaus lur dunnauns, Cün lg paun da las uaidguas
implywan eaus lur uainters, Oragiñd chi düra saimper 15
quella malnütza famailga da lg Antichrist.

III.

E nun bastaw' as numnar in læch da ls Apoastels,
Ch'eous s' haun addutzads, ch'eous saian in læch da Dieu,
Par ingualar lur anguel Lucifer, Ilg qaal ais statt ün anguel
da lg Pappa, èd eir da ls Chiardinals, èd eir da ls ouatsckks, 20

cun tuotta lur diauns, cun tuotta lur awads, è cun tuotta lur prears, Oun tuotta lur strassuorden ch'eous haun manad, ün uorden da lg Antichrist.

80.

**Vn Patrem, in Ladin, eir fatt da lg tèmp surditt.*

C. C.

Patrem. Ilg Pappa haa pardiüd la pussauntz', ell la stoua lasschar a lg creader da lg muond, Quell chi haa cread ilg
 5 *tschèl èd eir la terra, Tuottas creatiuras èd eir ilg sulai è la lgünna.*

Ingratzgiad saia Christ, quell chi ns haa spandrad sün lg lain da la cruusch. Ell ais statt ilg noaß uair sacer[471]dot: Oun sia buocc' haa 'll ditt, ch'ell hagia par nuo tuott cumplyd.

Christ ais statt moart è sapulyd, ais yd ad iffiern èd
 10 *haa spandrad ils noaß pardawaunts, chi eiran statt passads, èd eir ils uèlg profets; è lg bun Sqing[k] Ioan Battist.*

Inua mæ ais statt quel Bargiatæli, ch' la cradentscha nun lg haa chiattad, nè ls dudesch Apoastels, nè ls quattr' Euangelists, Neir ils uèlgs profets nè lg bun Sqing[k] Ioan
 15 *Battist?*

Par lg uaira quell farèr, chi fawergiaa ilg bargiatæli, ais statt ilg maister, ais statt quell maister, chi fawergia la Messa. L'haa uastyd ilg Pappa, prears è chiardinals, è lg muoinch da Pustlaw.

81.

**Vn Aue uiuens hostia, in Ladin. C. C.*

I.

Ingratzgiad sai' ilg uyw Deis quell chi ns haa cread, è lg seis chiar filg, chi ns haa spandrad, la sia moart sün la cruusch ch' l haa indiürad, quell wlain nuo saluar par lg
 5 *noaß uair sacerdot, cun la sia moart ch' l ans haa spandrad, saimper in eternum.*

II.

*Christ ais statt ilg noaß uair pontifex, Christ ais sul ilg
noaß preir. Quell ans haa fatt ilg uair sacrifici, ell ais
statt la noassa uair' uffcarta, ell ais statt üna uouta sü udxad,
tuotta ls noaß puchiads sün la cruusch ch'ell haa purtad.* 10

III.

*Las uffcartas è la Messa chia lg Pappa sü dritxaa, ais
txuond schk'ün füm in üna chiaa, schküresscha la [472] lgüm,
è faa ils ælgs da füm, è tuotta queaus, chi s' fidan in quai,
uain par la uia da la schkürdün.*

IV.

*Ingratzgiad saia lg uyrw Deis omnipodaint, da tuott ilg 15
bain ch'ell ans haa fatt, ell ans paschainta, 'l ais quell chi ns
daa la uitta, l'ans haa lasschad ilg seis sqingk plad, traas qual
ch' nuo cunquosschan ilg seis chier filg, Christum in eternum.*

82.

*Vñ Iesus Christus nostra salus, in Ladin, &c.
C. C. & H. C.

I.

*Iesus Christus, ilg noaß salüd,
Par ls pouwers pachiaduorse
Ais our da lg Bap in quaist muond ngild 5
Par tour noassas duluorse.
Ell dysch: Tuott queaus chi sun chiargiads,
Denn ngyr proa mai, sch'eaus haun puchiads,
Schi ls uællg eug arfraschkiare.*

II.

*Ilg Sqingk deng sacramaint da Christ, 10
Ch'ell sweß ans haa lasschade,
Nun uain schkoa quell da lg Antichrist
In fneistras adurade,
Moa quaist ais ilg drett sacramaint,
Chi uain dawoa ilg urdnamaint 15
Da lg Maister Christ saluade.*

III.

Sai' ingratzgiad, noaß Deis da tsché,
 Nuo ns denn brick stramantare,
 Sch' nuo bain par mur d' seis euangél
 20 Inguerts stain indürare,
 [473] Sch'eaus bain dys schaintan cun cussailgs
 Incuntra Christ è seiß famailgs,
 Schkoa David haa chiantade.

IV.

Moa Deis la foartz' haa in seis maun,
 25 Chia ls infidels nun poanne
 Oumplyr tuott quai, ch'in lg cour eaus haun
 A faar a ls fidels dñne.
 Ans detta deis la gratxgia pür,
 Ch' nuo stawels poassen staar schk'ün mür
 30 Sün Christ, la uaira peidra.

V.

Quaist fuossen las chiantxuns dad eaus,
 Ch'eaus wlessen, chi s' chiantasse
 Chiantxuns d'amour, da mats eir beaus,
 S' sunaß è chi s' suttasse,
 35 Hundrar lur pardunauntz' uschè,
 Nun ssaun ilgs sqingks hundrar eir mè,
 Signd Saing[k] Ioan quatras moarte.

VI.

O cumpartaiwel Deis, choa ls pousch
 Vschè længk indürare?
 40 Spattar par bain tü saimper uousch,
 Ch'eaus s' poassen brick schküssare,
 Nuellas dèck tadlassn' è bain,
 Teis plèd, chi d' la uardad ans uain,
 Nun uellgnè pür süngare.

VII.

Cunttuott cun eaus uainsch a cumplyr 45
 Ilg ditt dad Esaias;
 Lur cœlgs uainsch tii a ls inschküryr,
 [474] Ch'eous nun uaian tias uias,
 A lur urailgas insurdir,
 Lur cours eir uainsch ad indüryr, 50
 Ch'eous udiqnd nun intlegian.

VIII.

In Deis ilg Bap cragiains bain tal,
 Ch'ell sai' ilg uair creader,
 In Deis eir Filg, ch'ais ad ingual,
 Ch'ell sai' ilg uair spandrader, 55
 In lg Sqingk Spiert cuffoartader meis,
 Chi saian trais tuott sul ün Deis,
 A lg qual laud saia saimper.

83.

*Vna chiantzun a ludar Deis, par quai ch' l'ans
 haa tramiß la sia lgüm, quatraas ell ans haa spandrads
 our dsuott la schkürdün da lg Antichrist, schkoa ell
 haa tngüd imprumiß: è par quai ch'ell mantènnga la
 uardad, è faa quella yr inawaundt, a daspèck da tuott 5
 seis inamychs. Fatta in lg ann 1550. dad ün bun fraar.

H. C.

I.

Ludain, fidels, Deis baine,
 Fick ingratzgiar nuo lg daine,
 Ch' l ans haa spandrads da lg maale, 10
 Oun lg seis sqingk plæd ch' l ans haa lgümnads,
 Da lg uorden fauß Pappale,
 Ch' nuo nun uènnan plü surmnade.

II.

[471] Quell ais statt sü dritxade,
 Oun fauß indsching spiade 15

*Incuntra lg plæd da Deise,
 Da lg qual nuo èschen sgürs è tschearts,
 Ch'ell staar nun poa in peise,
 Ch' lg Antichrist dee esser peartx.*

III.

20 *Quai haa ilg Spiert da Deise
 Ditt traas Sqingk Paul a ls seise,
 A ls da Thessalonicke,
 Chia lg plæd da Deis uain a lg schfurtzar
 Pauck a pauck pür plü ficke,
 25 A lg giuwnnessem dy chiassar.*

IV.

*Quai haa Deis cummantzade,
 Martin Luter schdaschdade,
 Ilg qual chiatschad haa manne,
 Dandett ilg Zwingli ngüd dawoa
 30 Yd inawaunt plaun plaune,
 Ch' la uardad stützar nun s' poa.*

V.

*Chia lg Antichrist nis giade,
 In grqnd guisa matzade
 In ls cours da ls Christiaunse,
 35 In ls quaus ell foartx' haa brichia plü,
 Chia ls huommens è dunnaunse
 Taunt nun lg craian schkoa lg haun tngüü.*

VI.

*Sch'ell bain faa rauaschia
 Cun stü'd' è fantaschia,
 40 Eir douwra tradimainte,
 [476] Cun quai uschè wleß sü mantngair
 Seis fauß ingiannamainte,
 Ruuinad ch'ell stoua uair.*

VII.

*Par quai haa 'll fatt cusailge,
Ch'ell schdaischda seis famailge, 45
Cun nuom lg imperadure,
Chi haa miß suott sias citads.
Quai ais dwantad parmure,
Ch'eaus nun s' haun indrett purtads.*

VIII.

*Quai ais dwantad (ed. dwandad) uywaunte 50
In lg Veider testamainte,
In lg Nouw eir fick suwente,
Chia Deis seis pœwel t' haa chiastigiad,
Improa ais quadawente
Saimper seis dguaut adampgiad. 55*

IX.

*Raig Diocletziaune,
Quell grqnd crudel tiraune,
Quittaa ch' l haweß miß giuœ
Tuott ils fidels è la uardad;
Quai txuond fallad a lg fuœ, 60
Lg Euangeli plü 'nwidad.*

X.

*Quai dwainta bain eir huossa,
Dawaunt proa quai sa muossa,
Chia lg Raig dad Ingel Terra
Crudad da nœw ais huossa naun 65
Cun paasch è txaintxa guerra;
Messas plü qua prears nun faun.*

XI.

[477]

*Quai haa noaß Deis fatt cresscher,
Büttad qua giuo la Messa,
In blear eir auters louchse 70
D' la Lombardia s'uoul rasaan,
Gia inuidad ils fouchse,
Ch' la uardad nun poa stüdar.*

XII.

75 *Eir our in las cittedse*
Chi sun bain chiastigiadse,
Schia ls prears bain gia faun Messa,
Nun poan eaus ils fidels schfurtzar,
Ch'eous craian aint in lessa,
Ch'eous aunt s' lasschan martriar.

84.

*Vn uexilla regis prodeunt in Ladin. C. & H. C.

I.

Iesus Christus chi ns haa saluads,
Ais ngüd in lg muond par noaß puchiads:
Chi sait haweß nè maungl' allchiün,
 5 *S'uoalua proa quell, proa autr' ingiün.*

II.

Ell dysch: Ngyd tuots proa mia moart,
Ch'ais la funtauna d'uoß cuffoart.
Quell, chia süin quai nun s' lasscha starwel,
Nun uain ad esser seis hertawel.

III.

10 *Ilg saungk da Christ ais lg æli sqingk,*
Cun lg qual ans uondscha ilg Spiert Sqingk.
Quell chi uoul lg æli aunt da ls prears,
Vain eir cun eaus ad esser peartx.

IV.

15 *Christ haa in lg hüært datschiert ruguad*
Seis Bap, schi fuoß alchiün drett gstaund
 [478] *Par auter mæd da ns schlubigiar,*
Ch'ell nun stueß la cruusch purtar.

V.

20 *Qua Messas nun giüldaun da prears,*
Agiüd dad auters sqingks neir blears;
Ountuott chi uoul cun quai ngyr giüst,
S' rafüda txuond da lg miert da Christ.

25*

VI.

*Christ ais statt moart è sapuly,
Noaß uèlg Adqm cun ell mury,
Chia schkoa l'ais rasüstad d' la moart,
Vschè schkudiin indrett s' dapoart.*

25

VII.

*Cunttuott nun ais drett Christiaun,
Chi uoul faar maal èd esser saun.
Vschè faun aunt ils drett pappals,
Ilg Papp'è tuott seis chiardinals.*

VIII.

*Queaus haun fatt rienw è fick schgiarbad,
Sun yds a sout, haun amatxad,
Sün sprauntxa da ngyr tzuond absouts
Da tuott lur maal traas prears deuouts.*

30

IX.

*Ilg Papp' haa eir raspad grqnd chiamp,
Cun guerra fatt blear spander saungk,
Blear oarfans, uaidguas qua fatt ngyr,
Ch'ell uèllga seiß parduns awryr.*

35

X.

*Lg haun eir dritxad sü bell schischaiwer
Lasschad suttar, faar maal, ngyr aiwer,
Quaraunta dys fatt faar pantèntzia,
E lhura datt darcheau licèntzia.*

40

XI.

*Vschè haa tngüed ilg Antichrist
In la baselgia tscheart da Christ
Vn cuwel fatt da moarders düer,
A faar laint maal èd esser sgür.*

45

XII.

*Quai eir hawenn ils Fariseaus
Fatt our da lg taimpel da ls Iudeaus;
Sch'ün bain fæß maal è mnaß ün bouw,
Schi fuoß ell dcheau nett, bell è nouv.*

XIII.

50 *Inqual schkoa faun eir tuott pultruns,
Chi guetan giuo da tour ils buns,
Ed haun ün cuwel in lg sacrett,
Pissqnd dad esser sgürs indrett.*

XIV.

55 *Quai haa la cretta fauß' eir aint,
Ch' la daa proa lg maal grqnd ardimaint.
Moa queaus chi sun drett Christiauns,
Haun grqnd pissèr d' hawair nett mauns.*

XV.

60 *Moa chiai pür dei eug dyr da queaus,
Chi uellgen faar tuott maal eir caus,
E dygien: Deis ans daa in lg spiert,
E lg faun uschè txuond foartz' è tüert?*

XVI.

65 *Queaus sun par lg uaira blear plii maals,
Choa mæ nun saian ils pappals,
Ch'eous uellgn' our d' Deis faar ün mantèlg
Da tuottas chiatiwiergias bèlg.*

XVII.

*Improa nun detta cuolp' allchün
A queaus, chi preidgian a schkudiin
Ilg uaira, digien: Maal nun faar,
Scha bain ilg muond nun ls uoul tadar.*

XVIII.

- [480] *Vousch ngyr proa Christ, schi lg tscheack' in tschél, 70*
Quai ans amuossa lg Euangél.
Ell ais la uia, la uardaa,
Sulett la uitta saimper daa.

85.

E lg ais üna chiantzun, ch' la sudada chi guardan sün
 las curunas da lg Raig d' Frauntscha, soulen chiantar,
 la quala cummaintza uschèa:

Sü fraischkiamaing buns cumpanguns, Da næw eug
s' ws uœlg chiantar Nuuellas bunas è chiantzuns, Chia 5
noaß Bap Raig bain chier Ans uoul manar huof' our' in
lg felt, Cuntuott nun wait pissèr par gelt, Ch' l ans uain
pagiqnd bain d' faie Cun curunas da lg sulaie, &c.

In la noatta da quella chiantzun ais quaista chi uain
 dawoa, fatta, dawart ilg drett uair Raig spirtual, èd aut chia- 10
 pitaun è da ls fidels, Christ, choa quell pillga sū sudada, è
 che sout quell daa, è dawart seis uorden da guerra. E quella
 s' chiaunta uschèa.

D. Gl.

I.

- Wuo Christiauns sudadse, 15*
Tadlad bain, chiai eug ws dych;
Nouuas da fraischk lagradse,
Chia lg noaß Bap Raig amyeh,
Ilg qual tschasü in tschél txèt' aut,
 [481] *Traas seis filg Christ, noaß Sènger baut, 20*
Voul ell nuo tour sü tzuonde,
Ch'ais ngüed par nuo in lg muonde.

II.

- Duus chiamps uain l'a raspere*
In Vall da Iosaphat,
Schi ns dènns priuus dapurtare 25
Awaunt sia magestad,

30 *Ch'ell ucellga nuo tuots txuondafatt
Traas sia gratzg' èd eir buntad
Schantar da seis maun drette
Proa seis sqingk muntunette.*

III.

*Gialgardamaingk giüstraine
Par lg nuom d' la sy' hunur,
Eir brick plü længk spattaine,
35 Ch'ell ais ilg uair Singur;
Quell daar ans uoul iin rick bun sout,
Chi passa argient èd aur fick aut,
Eir peidras pratziusas;
Schbuttain autras murusas.*

IV.

*Ell uain nuo dafandqnde
40 Cün lg fearm seis bastiun,
Chia nuo nun ns uènnigan tmqnde
A stair daar a muntun,
Schkoa ls ragingms da tuott quaist muond,
Chi stouan baut yr tuots a fuond,
45 Parchiai chi douwran foartxa,
Signd lur pütta d' schkoartxa.*

V.

[482] *Ans ucellga Deis müdare
E ns daar seis intellett
Traas Christ, noaß Sènger chiare,
50 Ch'ais noaß saliüd sulett.
Txaintx' ell nun ais ingiün cuffoart,
Ch' l ans haa sulett spandrads d' la moart
E fearm ans dschkummandade:
Creatüras nun hundrade.*

VI.

55 *Tschèl' è terr' haa 'll schkiaffyde,
Eir tuotta quai ch'ais laint,*

*D'ingiün uain 'll abaryde
 Choa traas seis filg ardaint,
 Ch' l'haa in ls cummandamaints in lg prüm
 Ditt: Auter deiß nun hag' ingiün; 60
 Eir haa 'll schmalditt tzuond quelle,
 Chi huondr' auter choa elle.*

VII.

*Deis nun haa wlgüü create
 La Veargina Maria,
 Ch' la deß tngyn fatts dritzare, 65
 Moa ch' la fuoß mamma sia,
 Mamma da Christ noaß saluadur;
 Par quai schi l'auda quell' hunur,
 Ch' la poarta la curuna
 Sur tuottas femnas buna. 70*

VIII.

*Eir brick l'haa 'll inchiargiada
 D' fatschendas autr' allgur,
 Traas gratxgia l'haa 'll dunada
 Bain quella ditt' hunur.
 Dad autr' hunur nun haa 'lla bsæng, 75
 Eir ch' nuo l'aduren brichia sæng;
 L'haweß bain blear da faare,
 Sch' la steß schkudün tadtare.*

[483]

IX.

*Christ ais ilg iisch sulette,
 Chi main' a paradys, 80
 Queaus chi rainw' aint da tette,
 Nun sun brick seis amychs.
 Moa uënnen queaus ad esser peartxs,
 C'un tuott lur aur, raub' è danærs,
 Eir lur dalett bain tzuonde, 85
 C'heaus haun aqui in ly muonde.*

X.

A Christ hawains giürade,
 Suott sia ordinauntza
 Ch' nuo deian ngyr müdadse
 90 Dawoa sia tamprauntza.
 Aqua tragiain nuo leidamaing,
 Ch'ell uain txuond buntadaiwelmaing
 Proa nuo a saimper staare,
 Mæ nun ns abandunare.

XI.

95 Eug ws stou impa guidare
 La strada, ch' nuo stain traar,
 Anguossch' è cruusch purtare,
 Cuntradi indürrar,
 Ruuina blear da Snguors mundauns,
 100 D' lur chiapilaun' è d' seis uffauents,
 [484] Chi ns wlessen mettr' a txngure,
 Ans trqnd giuo da lg Singure.

XII.

Pillgad moa la chiaplina
 D' la cretta è d' l'amur,
 105 Ch'ais fatt in la fudschina
 Da lg plæd da noaß Singur.
 D' quell sagiattqm sa schmoura txuond
 Ilg noaß fadyw, ch'ell croud' in lg fuond,
 Ch' l haa tuot seis dguaut pardüde,
 110 Cur Christ in lg muond ais ngüde.

XIII.

La uitt' eterna ns uain ell dqnd,
 Quai ais ilg sout ch' l ans daa,
 Eir taunt ch' nuo èsschen in quait muond,
 Nun ns lassch' ell manguell mæ;
 115 Eir ngyns in seis sqingk ragingm
 Schkoa stailas, chi splanduren lqm
 Eir nuo a splanduryre;
 Vschè ns uoul Deis uastyre.

XIV.

*Schi nun ns lasschain incresscher
 Parmur d' quaist sqingk uistmaint; 120
 A nuo uain quell a cresscher
 Traas gratxgia d' noaß guaraint.
 Quai ais la rassa d' la giüstia,
 Chi mæ nun s' rumpa cun fadigia;
 Vschè ns uain Deis fitqnde, 125
 Martinadas anguels fqnde.*

XV.

[485] *Eug ws wleß bain amuossare
 Culuors proa quaist uistmaint,
 Chia lg Sènger soul purtare
 Par seiß singal dapaint, 130
 Prudèntscha, paasch èd eir cuncoardgia,
 Christ ais sulett noassa uittoargia,
 Cur nuo dain d' maun l'amure
 D' la cretta da lg Singure.*

XVI.

*D' pussauntz' èd eir d' farmetza 135
 Nun s' chiatta d' seis cungual,
 Eir brichia da richiétza;
 A quell nun poa yr maal,
 A chi Deis awra seis thesaur,
 Quell scænnga pauck dancærs èd aur, 140
 Neir bsænng' hawair pissère,
 Ch'ell stoua d' fqmm muryre.*

XVII.

*Quell Raig haa miß a fracke
 Ils mücærs d' Ierusalem,
 Ell yr nun poa a sacke, 145
 Ilg Tüæreck eir ch'ell nun temm,
 Lg dimuni neir nè chi lg sustain,
 Quai suun tuott queaus chi nun faun bain;
 Queus stouen tuots yr suotte,
 Cur Deis santèntxgia tuotte. 150*

XVIII.

Sch' bain raig ud eir imperadur,
Tüerck, Papp' è chiawallèr,
Giüstraßn' incuntra noaß Singur,
Schi ais l'ün tngyn huster,
 155 [486] *Ch'ell schainta a schkudün seis tearm,*
Quun længk lur fatt deeß qui staar fearm.
Quell tēmp ell nun imblida,
Dschdrüg' eir, chi d'ell nun s' fida.

XIX.

160 *Las stailas a lg daun laude,*
Eir tuott ilg fermamaint;
Huondrain eir nuo quell aute,
Schi ngyns eir nuo cuntschaint,
Schi sch' nuo tadelain la sia uusch,
Purtain dawoa eir ell la cruusch,
 165 *E stain uia d'ell stawels,*
Schi èschn' nuo seiß hartawels.

XX.

170 *Sch' las stailas saa 'll numbrare,*
Paschainta tuott utscheaus,
Schi wlains sün quell guardare,
Chi nuombra noaß chiaweaus;
Cuntuott wlains quell par chiapitauni,
Chi minchiady ns daa uyn è paun.
Ell uain a ns nudriare,
Vistmaint' eir ans urdnare.

XXI.

175 *Eug uelg tai, Bap ruguare,*
Par quai ch'eug nhag eir bsæng,
Lg trastüt teis a saluare
Traas teis filg chi m' sustèng.
Vschè paigr' ais la chiarn tschert mia,
 180 *Ch' la s'uoul bain sün la dretta uia*
Txuond pauck lasschar chiattare;
 [487] *Voul pür dawoa strützare.*

XXII.

*Schi nun m' lasschar schgiudaire,
 Sch' la chiarn bain ais tardaunta,
 Ch'ell' ais d'indrar par lg uaire* 185
*Dawoa teis plæd uaruauka.
 Cuntuott trametta m' teis Sqingk Spiert,
 Crett' ed amur bain tras ilg miert
 Da teis sqingkisschem fillge:
 Meis senn am müda in mëllege.* 190

XXIII.

*Nuo clær chiattains par scritte,
 Ch' la chiarn txinuua schkoa fluors,
 Sch'ün fuoß baingia fick gritte
 Giuo da quellas rumuors.*
Deis, sch'eug pudeß pür la müdar, 195
*Ch'eug pruuß darcheau pudeß durantar,
 Lasschar dawoa lg maal uëlge,
 Impa ranasscher mëlge,*

XXIV.

*Schi t'uualua naun proa maie,
 Dysch Deis noaß chiar Singur,* 200
*Ch'eug exudyr uællg taie,
 Quai m'ais la mæx hunur.
 Cur wuo cragiat a meis sqingk ditt,
 Dunar eug ws uælg tuott uoaß dabitt;
 Smachiad pür bain uoaß course,* 205
Schi m' suun in qmm uoaß rongse.

XXV.

Eug d' quai t'uællg, Bap, ludare ·
Saimpr' in fyn a la moart,
 [438] *Dfaimaingk eir t'ingratxgiare,*
Parchiai tü 'sch noaß cuffoart. 210
*Schi, quell chi sguonda teis cussailg
 A saimper schk'ün fidel famailg,
 Cun quell uain bain ad yre,
 Chiantqnd uain 'l a murire.*

86.

Vn' outra chiantzun spirtuala.

S'chiaunta schkoa: Kumpt hær xuo mier, spricht gottes sun.

I.

Christ dysch: Proa mai ngyd, chi haa sait,
 Wuo tuots chi qui fadig' hawait,
 5 D' puchiads fick greiw chiargiadse;
 Vêlgs, giuwens, huommens è dunnauns,
 Schi uellg eug tscheart wuo tuots faar sauns,
 A wuo eir tuots daar pause.

II.

Meis giuff ais dudsch, meis fasch ais leiw,
 10 Chi uaa dawoa mai, nun haa greiw,
 Lg iffiern uain 'll a guinchyre;
 Eug lg uellg dfaimaingk giïdar purtar,
 Oun meis agiïd a cunchiïstar,
 Meis ragingm surwngyre,

III.

Schkoa eug nhag fatt èd indiïrad,
 15 Aint in quaist muond da tuot amdad,
 Dei wuo uschè eir faare.
 Malaschi auter wsweiß nun ws dad,
 Da quai ch'eug ws duun, pür ws cuntantad,
 20 Lgeß deiws in paasch pillgare.

IV.

Gugent ilg muond salw esser wleß,
 [489] Scha pür cuntrad' ingün s'haweß,
 Chia tuott fidel indiïra;
 Schi sappiasch pür chia quai stou esser,
 25 Cuntuott tü nun t' lasschar incresscher,
 Sch' tü uousch yr a la sgüra.

V.

*Quai daa testmugia tuott ilg muond:
 Tuott quai ch'ais uyw par tuott bain txuond,
 Sia cruusch stoua purtare.
 Chi uoul brick lhur' in lg nuom da Deis 30
 Gugent tour sü lg cuntradi seis,
 Ilg fœch stou' indürare.*

VI.

*Hoatz ais ün giuuen bell è lungk,
 Damaun ais ell txuond flaiwl' è tschuungk,
 Baut stou ell txuond muryre; 35
 Txuond sehkoa las fluors da la uardüra,
 Vschè nun haa 'l ingünna düra,
 Quaist muond uain tuott a pryre.*

VII.

*Quaist muond sa schgryscha giuo d' la moart,
 Our ün nun haa qui plü cuffoart 40
 Da staar aqui plü lœnge;
 L'ün qui è l'autr' haa tseha da faar,
 Paucks uellgen lur sakiid süngar,
 Da lg qual ilg plü fuoß bsœnge.*

VIII.

*E cur ün poa brick plü qui staar, 45
 Cummaintx' ell lhur' a s'inrüglar,
 Voul lhura ngyr fidele.
 Eug temm chia Deis cun sia buntad,
 [490] Sch'ün tœnnga quella pür schbüttad,
 Vœng' a s' traar our da quelle. 50*

IX.

*A lg rick nun giüda sia richietxa,
 A lg giuwn' eir brick sia luschetxa,
 Ch'œaus stoun our d' quaista ualle.*

55 *Sch'ün bain hawep qui tuott ilg muond,
Argient èd aur, eir pür bain tzuond,
Aunck stou ell in quell balle.*

X.

60 *A ls alatrads nun giüd' eir brick
Lur bain ssawair niaunck ün tzick,
Chi stouen tuots muryre;
Chi s' rendr' in Christ aqui nun uoul,
Dintaunt ch'ell uyua aunt ch'ell mour,
Vain in etern a pryre.*

XI.

65 *Tadlad sü bain, wuo tuots tscharnüds,
Ils quaus ws hawait a Dèu randiüds,
Chia lg fasch nun ws saia greiwe;
Ws artngait fearm uy da lg plæd da Deis,
Chia saimper uoaf cuffoart quell ais,
Quell la ualysch ws faa leiua.*

XII.

70 *Wuo brichia maal par maal randait,
Moa innotxaints in lg priim uyuaît,
Lasschad ilg muond pür faare;
A Deis laßchad tuott la uandetta,
Yd saimper eir la uia stetta,
Deis uain a lg chiastigiare.*

XIII.

75 *Schi gep quai tuott dawoa noaf senn,
[491] Sandad è rauba, chiaick ch' nuo wlain,
Baut fuoßn' nuo arfradadse;
Cuntuott trametta Deis cuntradi,
Chia noassa chiarn uèng dumaschkiade,
80 E saimper nuo saluadse.*

XIV.

*Scha lg fasch ws sumailga brichia leiw,
 Ws pissad d' lg iffiern, quaunt quell ais greiw,
 In lg qual ilg muond tzuond s' chiattscha;
 Qua coarp èd oarm' haun saimper paina,
 A quell fœch mæ nun mauncka laina, 85
 Ch'ell tscheart mæ nun sa spattscha.*

XV.

*Moa wuo dawoa quaista tristetza
 Hawaii cun Christ a sa[i]mpr' allgretxia;
 D' quai ws deiw wuo allgurdare. 90
 Huom uyw in lg muond nun poa dyr our
 Quell grœnd cuffoart, chi mæ nun mour,
 Chia Deis uain a ws dunare.*

XVI.

*E quai, chia lg buntadaiwel Deis
 Haa imprumiß aint in lg spiert seis,
 Giürad par seis sqingk nuomme, 95
 Quai salw' ell tscheart txaintxa dubitt,
 Quell ans parduna noaß dabitt
 Traas Iesum Christum. Amen.*

87.

*Eir üna chiantzun spirtuala.
 S'chiaunta schkoa: Hilff gott das mier gelinge.*

I.

*Am uœllgasch, Deis, giüdare,
 Nœbbel creader meis,
 [492] Chi m' poassa bain addar a 5
 Chiantar da lg laud bain teis,
 Ch'eug leid tzuond poassa cummantzar
 Da lg teis sqingkisschem plæde
 Oun teis agiüd chiantar.*

II.

- 10 *Impee saimper staa lg teis plæde,
Schkoa lg profet Sqingk Esaias
In seis cudesch haa dît clære,
Aunt uain ilg muond in miglas
E chiaick chia Deis haa mæ schkiaffyd*
15 *Vain aunt bain tuott a pryre,
Ch'ell tschessa d'ün seis ditt.*

III.

- Iesus, ilg plæd da lg Bape,
Ais ngüid aint in quaist muond;
Grand mirackuels ch'ell haa fatte,*
20 *Par danærs uandiid eir tzuond
Traas Iüda bain da ls dudesch ün,
Aint in la moart tradyde
Par ls pchiads bain da schkudiin.*

IV.

- Dapæ ch'æaus wenn mandgiade,
Lg anguel ditt sursalgida,
In mauns haa 'll qua pillgade
Ilg paun chi nun s'imblida.*
25 *Diß: Toudt, mandgiad, quaist ais meis coarp,
Ilg qual uain par ls puchiadse
Da lg muond datt in la moart.*
30

V.

- Da baiur' ls fæ 'll eir toure*
[493] *Ilg wyn our da lg bachær,
Ch' nuo dessn' hawair a coure
Quai ch'ell ans haa ditt clær,
35 Choa ell cun seis saungk è seis coarp
Ns baurainta è ns paschainta,
Sch' nuo cragiain in sia moart.*

VI.

*A ls schkulars lauua 'll ils peise
Da lessa bain saschun,*

E ls diß eir chiaï quai aise, 40
Schkoa 'll ais ilg maister bun:
Ws amad l'ün l'auter schkoa bun fraars,
Wy d' quai uain a s' cinguosscher,
Ch' wuo saiat meiß schkulars.

VII.

Eir haa 'll spattad in lg hüerte, 45
Our ell hawett urad,
Ls Iüdeaus, chi lg haun fatt tüerte
Chi strett lg haun tngiüd ligiad
E lhura mnad awaunt Pilatt
Oun gïaischlas èd eir spinas 50
Apnad partuott ais statt.

VIII.

Aut siin la cruusch pandiide
Ais statt noaß uair Singur,
Par nuo lg haa incraschiide,
Tngiüd sait eir cun dulur, 55
Tngiüd sait haa ell par noaß saliüd,
Feil èd aschait bauwiide,
Schkoa lg profet ditt aunt haa tngiüd.

IX.

[494]

Cun seis cheaus inclinade
Randiüd haa 'll sii seis spiert, 60
Schkoa dysch bain la uardade:
Sul salws ngyns traas seis miert.
Ell fuo tudt giuo è sapuly,
Dawoa dcheau rasistade
In cheau bain da lg teartz dy. 65

X.

Sqingk Lück' ans schriw' eir bëlge,
Choa Christ sai' yd a tschël;
Nuo nun pudain faar mëlge
Choa staar proa l'Euangeli,

70 *Chia Deis haa datt traas seis sqingk filg.*
 Ingiin poa quell stiidare
 Oun foartx' è cussailg stily.

XI.

'L ans haa eir tngiild tramisse
 Ilg uair cuffoartadur,
 75 *Schkoa bain haa imprumisse*
 Iesus noaß uair Singur.
 Quell wlain nuo in agiild clamar,
 'L ans uain brick bandunqnde,
 Dfaimaingk ans agiildar.

XII.

80 *Lasschaa ns eir dfai ruguare*
 Par tuott superiuors,
 Sch' nuo stessen indüirare
 Inguertxs ud eir duluors,
 Chia Deis als uellga pardunar.
 85 *Quai chiaunt' ün Cristiaune,*
 Praschun sch'ell stoua staar.

[495]

88.

Vna chiantzun dawart la batailga da lg Spiert è da la
 Chiarn, choa queaus chiampeistan l'ün cun l'auter,
 dachoa chia Sqingk Paul a ls Galaters scriwa, in lg
 5. chiapitel & Rom. 7. cap.

5 *S'chiaunta schkoa: Nun hærendt xuo ier Christen lüth.*

I.

Fidels da Christ, tadlad sili bain,
 Aqui choa duus d' nuo cumbattain.
 Ilg spiert ais buun, la chiarn lg artain;
 Queaus duus aqui sur terra
 10 *Hauu saimpr' insemmel guerra.*

II.

*La Chiarn dysch: Eug sun giuwn' è saun,
 Blears dys nhag eug awaunt ilg maun;
 Aunt ch' la uelgdün am uenga naun,
 Uellg eug staar fraischkiamaingke
 E uyuer leidamaingke.* 15

III.

[496] *Ilg Spiert dysch: Eug nun t'ilg cussailg;
 Nun temmesch Deis, tü nausch famailg,
 Ad ell t' haasch ubligiad bain a lg
 Vbdyr èd a lg sgundare,
 Seis plæd a nun schbüttare.* 20

IV.

*La Chiarn dysch: Eug sun tzuond chiaryn
 Cun buun cumpqings proa lg ueider uyn;
 Qua beaus è leids ch' nuo saimper ngyn,
 Salgyr eug è suttare,
 La schauntza uellg guagiare.* 25

V.

*Ilg Spiert dysch: Ssaasch, choa tschell richiun
 S' dee grqnd dalett è tèmp fick buun,
 Stuet muryr sch'ell bain schmaa d' nun?
 In lg foech d' lg' iffier ch'ell ngitte,
 Schkoa Christus sweß haa ditte.* 30

VI.

*La Chiarn dysch: Che pissèr da quai?
 Blear dys nhag eug awaunt a mai,
 Ch'eug m' poaß melgdrar aunck bain da quai.
 Scha lg maal s'uoul agrauare,
 Schi m'uælg eug inrüglare.* 35

VII.

*Ilg Spiert dysch: Tü nun haasch ilg dguaut;
 Saisch giuwn' u uèlg, schi mourasch baut;*

Deis ad ün tratt t' haa cumpichiad;
 La sair' è la damaune
 40 Nun ssaasch, cur lg tèmp uain naune.

VIII.

La Chiarn dysch: D' sair' èd eir d' damaun
 Vaig eug, chia lg muond tuott pillg' a maun,
 Schkudün s'impaisa sün lg mundaun;
 Vschè ucellg eug eir faare,
 45 Dintaunt ch'eug poaß qui staare.

IX.

Ilg Spiert dysch: Quell tèmp uoul prusmaar,
 Ch' tü stouesch qui dawent passar;
 Chiai uain qua raub' a t'agüdar?
 In puolwra stouesch yre,
 50 In quella baut schmartschyre.

X.

La Chiarn dysch: Quai am faa grqnd maal,
 Lg dalett abandonar chiarnal.
 [497] Cuntuot stou eug muryr par tal,
 Sch'eug deß a lg Spiert sgundare,
 55 Schi m' stou eug tzuond müdare.

XI.

Ilg Spiert dysch: Tweß nun èsch tü pruuus,
 Deis uoul ch'ün hagia cour bunduus,
 Ch'ell s' müda tzuond, par ch' l ais menduus.
 Schkudün our d' terr' ais ngüde,
 60 In terr' a ls uearms tscharnüde.

XII.

Cuntuott dschain: O Singur meis Deis,
 Am giüda traas Christ ilg filg teis,
 Sqingk Spiert, la crett' am dritz' in peis,
 Ch'eug poassa qui suffryre,
 65 Proa tai tschauia ngyre.

XIII.

*Vschè wsain nuo chia lg Spiert haa drett,
Scha bain ilg uain da paucks qui crett,
O Christ: tü èsch ilg giüst sulett,
Dafenda ns da lg tantader,
Ch' tü 'sch sul ilg uair spandrader.*

70

XIV.

*Vschè ais fnyd quaista chiantzun.
Ans detta Deis discretziun,
Ch' nuo laschn' ilg maal è pillgn ilg bun,
Schi uain 'll a ns cuffartare,
Allgretzgia saimpr' ans daare.*

75

89.

*Vna chiantzun fatta dawart la schlaschetza da lg
suttar. A. B.*

S'chiaunta schkoa: Strada cummüna ad yr a sullatzar.

I.

[498]

*Dyr da lg suttar eug uellge,
Chiai grqnda dschunestad,
Qua s' txuotzla, s' saut' è s' sallga,
Ch'a blears amaunck' ilg flaad;
Cun quai s' wlaire faar ualaire,
S' bassqnd cun quai plü baut,
Las fillgas mnaar a faira,
Ch' las chiammas s' lasschen uaire,
Schwulqnd ils pqnns in aut.*

5

10

II.

*Currgnd uaunai intuorne
Cun chiaud è grqnd sügiur,
Schkoa muwel uaul è stuorne,
Ch'ingiun nun sæng' hunur.
Las giuwnas s' denn pissare*

15

20 *E bain s' faar surasenn,
Chiai que s' poa guadangare,
Chiai frütts poart' ilg suttare,
Da lg qual bœn mæ nun uenn.*

III.

25 *Tuott eug nun ssaa spunyre,
Par blear maal frütts ch' laint ais,
Dschuneists sturpgius da dyre,
Chi uègn' in lg ball imprais.
E cresschen a muntune
Plü choa in auter læch,
Aqua cun grønd schquadrune
Buttatsch è flæta suna,
30 Ilg qual inuyda lg fæch.*

IV.

[499] *Schi s' deß uschè tngair tasse
Vn' hura, duas u taunt
In chiaussas chi pagiasse,
Schi ngissnè fænd grønd plaunt,
35 Cun pitschn' è grønd a dyre,
Grønd allmantauntza faar;
Quai chi nun s' poa suffryre
In chiaussas dad hunure,
Indiïrmai in lg suttar.*

V.

40 *Supearwigia grønda cresscha,
Grandyscha tscheart aqua,
Ilg bœn lascuntra dschcresscha,
Par lg uair uain pauck pissaa.
Lg diawl' haa qua dalette
45 A schnarrantar la lgieut,
Guerryn, schguardyn dandette
Rutzqm ad ell d'effette
Qua uain urdyd è mieut.*

VI.

Schkudiin uoul metter cuoste
Da ngyr qua bain pardeart, 50
Cun blears soarts d' culuorse
Pissèr grqnd metta tscheart,
Schi dwaint' in laud da Deise,
Nun lg ssaag eug brichia dyr;
Chia lg plæd quai digia seise 55
E dritxa quai in peise,
Nun dee ingiün mantyr.

VII.

[500]

Quai faun noaß Christiaunse
Cun fillgas lur è fillgs,
Schi fuossen drett pagiaunse, 60
Narrs, oarbs chi huondran bilts
Nè mæ hawefn' intlette,
Quun grqnd puchiad quai ais,
Amuo dessnai da drette
Fuar gigmgias da quell fatte, 65
Par fick narraischk chi lg ais.

VIII.

Chiai deß eug pür blear dyre?
S' guard' ilg dapoartamaint,
Oun saida, wliüd s'uastyre,
Cun auter furnamaint, 70
Schkoa dyr: Guard', eug suun wnaale,
Vschè staa tuott fittad.
Wleß Deis chi nun fuoß tale,
Chi nun fuoß cun taunt male
Ilg muond uschè chiargiad. 75

IX.

Hundraiwel ün uistmainte
Staa bain, sai' fæmn' ud huom;
Ilg plü bell fætamainte
Ais tmair noaß Deis cun nuom.

80 *Fillgs è fillgas ustare*
Da quell strasuorden bèlg,
Prudèntscha ls ammuossare,
On Dèu hunur s' giùdare,
Par lg uaira fuoß blear mèlg.

X.

85 [501] *Ilg plü Sqingk Christiaune,*
Ilg buun Sqingk Ioan Battist,
Haa peartx seis cheau traas maune
Da Raig Herodis trist
Par lg saut d'üna roatzetta,
 90 *Sch'ell bain fuo maal cuntaint,*
Wignd ell datt la letta
A quella pitaunetta;
Cumpli 'll seis saramaint.

XI.

Blear milli huommens d'arma
 95 *Aint in lg desiart muryn,*
Parden qua coarp èd oarma
Intuorn ilg wdèlg salgyn.
Quai s' pillga (ed. piglla) bain a coure,
Lg strasuorden biüttad.
 100 *La pearchia uain a ws toure,*
Deis a chiattar ws uain oura,
Sch' wuo quai nun bandunad.

90.

Vna chiantzun chi s'chiaunta in la noatta da: Christ
ais rasüstad sū, &c. C. C.

[— G 90]

I.

Christ ais bain rasüstad
 5 *Da tuott ilg seis marturi,*
D' quai denn nuo tuots staar leidamaingk,
Parchiai ch' lg ais noaß cuffoartamaint, Halleluiah.

II.

*E sch'ell nun fuoß dcheau rasiistad,
 Schi fuoß illg muond tuot pirantad;
 Moa signd ch'ell ais rasiistad,* 10
 [502] *Schi ais traas ell tuott turnantad. Hal[l]ehuah.*

III.

*Scha Messas da prears ans hawessen pudiüd giüdar,
 O, Christ nun haweß bsüngad indiürar.
 Vschè chi nun ns haun pudiüd agiüdar,
 Christ cun sia moart ans haa spandrad. Halleluah.* 15

IV.

*La Messa chia lg Papp' haa sü dritxad,
 Ais stat üna marchiantia da mnaar raub' in chiaa.
 Anguaus è wélgias è trentaisems,
 Ais statt lur Deis aint in lur uainters. Halleluia.*

91.

**Ÿn' outra chiantzun in la noatta da ls sett plæds.*

C. C.

I.

*Pudains bain plaundschr' è suspirar,
 Nuo pouwers uschè plains d' puchiads
 Txuond txaintxa temma da Deise,* 5
*La ragysch dad Adam hawains hertad,
 Deis mèllgers ans arnuua.*

II.

*Noaß Bap, s' lusschaa d' nuo ngyr puchiad,
 Sia misercoardg' haa cun nuo duworad,
 Ÿn bun cussailg par nuo chiattad,* 10
*Ilg seis chiar filg ch' l ans haa dunad,
 In lg muond in taunta puwertad.*

III.

15 *Trent' anns è trais haa 'll indürad,
 Ilg seis sqingk plæd ch' l ans haa purtad,
 Da tuott maals ch'ell ils haa madgiads,
 Moa ls infidels nun haun lasschad,
 Ch' lg haun da lg matzar tscharchiade.*

IV.

20 *Sün la tschain' haa 'll tngüid giawüschamaint
 Da muryr, lasschad ün testamaint,
 Ch' nuo d' sia moart ns allgoarden.
 Sia moart (ed. moard) ais noassa uitta tscheart,
 'Ngratzgiad sai 'll hoatz è saimper.*

V.

25 *Our prears, Iüdeaus, ouaischks, mastraus,
 Cuitaun Christ ad hawair matxad,
 Tuott seis schkulars eir taschantad,
 Schi fuo 'll plü püssaunt è fearm
 In tschèl cun sia magestad.*

VI.

30 *O, pouwers raigs, ouaischks, mastrals,
 Ls fidels pissaws a taschantar
 Cün uoaf æls oarbs è uanità?
 Schkoa wuo pudait lg sulai ustar,
 Vsché ls pudaiw wuo taschantar.*

VII.

35 *Par ün fidel ars, schkiawatzad
 Haa Deis dèsch auters illgümnad;
 Sia raschun uènngn a purtaar,
 Sün lg dy da lg Sènger ad aluar
 Leids da la dretta warte.*

VIII.

*Sün ls infidels uain schantad greiw plaunt,
 Ch'èaus a ls fidels haun spqns lur saungk:*

Yd, wuo schmaldits in lg fœch eternal, 40
Ilg qual da længk ais statt pardeart
A lg diaw' èd a seis anguels.

IX.

Leid dy ls fidels haun awaunt maun,
Chi suun d' la cretta d' Abraham:
Bainditts, ngyd naun è pußidait 45
 [504] *Ilg ragingm chi ais pardeart*
A Christ èd a seiß nembers.

92.

Vna chiantzun dawart la chiampeista da l'agua è da
 lg uyn, chi s'chiaunta in la noatta da la chiantzun da
 lg Spiert è da la Chiarn. La quala cumbain ch' l ais
 impaa da faar ryr, improa siand ch' la daa bèlg ad
 intlèr ilg nütz chi s' pillga our dad ammas duas quellas 5
 chiaussas, traas la buntad da Deis, chi haa tuott cread
 ad üttel da lg crastiaun, scha quell douwra graa è
 temma da Deis: è lascuntra amuossa ilg dānn chi
 cresscha our da quellas duas chiaussas traas cuolpa
 da lg crastiaun, chi douwra las bunas creatūras da 10
 Deis maal indrett, & tzaintza racunguschèntscha è
 temma da Deis, quatraas ell guadānga, chia Deis ilg
 chiastigia proappi cun quellas chiaussas, chia ell haa
 tngūd cread a nütz da lg crastiaun, traas ch'ell nun
 haa quai uulgūd racunguosscher: par quellas chiaschuns 15
 (dych eug) nhag eug eir quella chiantzun uulgūd
 metter aqui.

I.

Bragiada, qui tadlad sü bain
Da l'agua è dawart ilg uyn;
Ilg mèllger esser uoul schkudiin, 20
Nè s'uellgen cumpartare,
L'ün drett a l'auter daare.

II.

[505]
 25 *Ilg Vyn diß: Eug main la bandèra,
 Fatsch staar la lgieut cun buna tschèra.
 Sch' la duonna schclqmma schk'ina püdèra,
 Fattsch eug ilg huom qua stàare,
 Ch'ell d'gicech uoul sa schkualgare.*

III.

30 *A lg Vyn diß l'Agua: Nun t' ludar,
 Malnütza lgieut bain ssaasch tü faar,
 Chi ssaun inguott' indrett dritzar
 Auter choa faar rumure,
 Tuott mettr' in chiaa suotsura.*

IV.

35 *Ilg Vyn diß: Agua, eug m' turpai
 In lg tschker èd in lg magicel da tai;
 Pür ligia faar tü uousch cun mai
 E t'uouch cun mai maschdare
 A m' rumper è m' guastare.*

V.

40 *Moa l'Agua dæ raspoastas sias:
 Tü d' sairas faasch tias barunias;
 Sün lg dy chiauns paren par las uias.
 Da sabbi uousch eir faare,
 Ilg qual fick maal t'uoul stare.*

VI.

45 *Ilg Vyn diß: Sch'eug fatsch aiwer ün,
 Nun temma quell brick iminckün,
 Doarm' eir sün baunck è sün aldüm.
 Qua poa 'll pür bain durmyre
 Nè s' daa büß nè pissère.*

VII.

*Diß l'Agua: Quai taunt dqnn nun fæß,
 Scha pür schkudün taunt senn haweiß,*

[506] *Ch'ell a durmir, cur tèmpe ais, gieß;* 50
Sch'ün massa haa bawile,
Voul ell pür lhura plüe.

VIII.

Ilg Vyn diß: Agua, lasscha m'yr;
Eug m' ssa brick bain cun tai cuwngyr,
Stou blasem blear par tai udyr, 55
Suwent par tai schgiudaire,
Blastemmas grqndas tmaire.

IX.

Diß l'Agua: D' quai am uousch tü maal,
Ch'eug t' ssaag ilg uaira dyr par taal,
Duonnauns èd huommens mettsch a maal, 60
L'hunur mettsch in ruuyna,
La raub' eir in bragyna.

X.

Ilg Vyn diß: Tia crudelitat
Ruuyna chiasas è citad
E mett' a pearder eer è prad; 65
Schkudiün t' wleß gent schkyuyre,
Ils peiß nun t' poan suffryre.

XI.

Diß l'Agua: Vyn, am taidl' indrett,
'Our d' mai s' faa bqing a ls uffautets,
In mai staun eir queaus beaus pesschetts: 70
Eug moall eir la farina,
Laaw tuott in la cuschina.

XII.

Ilg Vyn diß: Our ün aiwer ais,
Insta 'll a duus u bain a trais,
Faa bell tramalg a Snguors, a Raigs 75
Ingual schk'üna schimgetta
Da prears, chi s' faa baretta.

XIII.

[507]

*Diß l'Agua: Meiß frütts suun plü buuns,
 Ch'eug laaw uschè queaus beaus mantschuuns,
 80 Eir las chamyschas da ls mattuns,
 Eug oast a blears la saite;
 Proa mai s'arfraischkian quait.*

XIV.

85

*Lg Vyn diß: Eug suun taunt bain uulgiüi,
 Ch'eug uèng in tatzas d'aur miß siüi,
 Pagiad eug uèng eir mèlg choa tü,
 E m' baiwen leidamaingke,
 Da tai sa schgrysch' ilg paingke.*

XV.

90

*Moa l'Agua diß: Eug main ilg brais
 Partuott ils ragingms pagiaiß,
 Ch' alchiün huom uyw in lg muond nun ais,
 Chi txaintxa mai poa faare,
 Faar paun è cuschinare.*

XVI.

95

*Ilg Vyn diß: Mai parchiürnè mèlg,
 Ch'eug miß uèng in ün grqnd uaschèlg;
 Nun ais quai, Agua, blear plü bèlg?
 Tai lasschn è saimper yre,
 Dawoa teis uang curryre.*

XVII.

100

*Diß l'Agua: Quai pür saimper s'uai,
 Choa eug las hearbas belg nudrai,
 Tuott frütts, chi suun suott ilg sulai;
 Proa quai a faar mütrailga
 Am douwran la purailga.*

XVIII.

*Ilg Vyn diß: Taidla quai ch'eug t' dych:
 Cur ün lawura tuotta dy,*

[508] *Alg pillg eug uya lg stanguel fry* 105
E lg mett eir a chiantare,
Salgyr èd a suttare.

XIX.

Diß l'Agua: Taunt eug poaß ualair,
Chia tuott ilg muond am stou hawair,
Vtscheaus, limargias eir par lg uair, 110
Quaist stou eug tuott giildare,
Neir tzaintxa mai pousch faare.

XX.

Ilg Vyn diß: Agua, laa m' cun paasch,
Eug uellg a tai daar drett, è taasch;
L'hunur è brais tü saimper haasch 115
Proa sngnuors, awaunt ilg raige
Nun poaß faar tzaintxa taie.

XXI.

Da l'Agua suun ils mëlgers frütts,
Parchiai ch' la poarta lg mæer eir nütz,
Improa nun l'gmman brichia tuots. 120
Ounttuott laud eug ilg uyne,
Ch'ell uèng' in meis butschyne.

XXII.

Ilg Vyn faa bain daschüttla lgieut,
Rutxauns, trachoats, chi lg baiwa dschguieut,
D'utuon è d' staad u saia dschieut, 125
Vyn, næbbila tü bawrgnda,
Tü puwertad faasch grqnda.

XXIII.

O Vyn, o uyn, tü 'sch bell è fyn,
Chi t' baiw' indrett cun intellett,
Sch'èsch mëlger blear choa qual cuffett; 130
Chi massa tai strapatscha,
Schi lg rumpesch la chianwatxa.

FINIS.

93.

[509] A la Christianaisa giuuentüd. A. B.

Moa sü, tü giuwen leid saungket,
 In Deis imprend' hawair dalett.
 Cun courp' ed oarma t' rend' a quell,
 5 Cun uitta, cour è senn laud' ell,
 Cun Psalms ed eir chiantxuns da lg spiert,
 Schi t' uain allgretzgia saimper spücert,
 Grammetzgia greiw' è tantamaint
 Pillg' ilg chiantar, daa ardımaint.
 10 David ilg Lutanist da Saul
 A lg surleiwgiawa lg sen narr uaul.
 Elisa prophetand qual giadas
 Lg chiantadr' alg fawa matinadas.
 Ilg chiaunt ranchiur' è fantaschia
 15 Faa yr dawent a lgieut chiria.
 Vaisch choa ls utscheaus bain chiauntan aut,
 Chia muunt è uall strasun' ilg guaut;
 Quell duun gratzgiaiw' ilg pesch nun haa
 Nè lg muwel greiw ch'in terra uaa,
 20 Moa Deis lg haa datt a ls suls utscheaus,
 Chi schwoul'n' in lg aer tzuond leids è beaus,
 Manwailg siin boaschks è siin la ramma,
 Grand laud da deis cuffessn' è clamman;
 Tauntr' eaus ingiün faa la mensur,
 25 Aunck dudsch chiantar ais tzuond ilg lur;
 [510] Insemmel chiauntan tschient d' lur uuschs
 E laudn' ilg nuom da Deis da strusich,
 Chi ls uest è cun buntad paschainta.
 Cuntuott t'impaisa, quaist nun t' mainta,
 30 Chia lg chiaunt ais fatt celestial,
 Madschyn' a chi cun lg senn staa maal;
 Chiantar da Deis tü saimper amma,
 Chiantxuns tü uaunas schbütt' è schlamma,
 Schi uainsch mussad cun leiw fadigia,
 35 Proa Deis manad l'allgretzgia tia.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

27

*E cresch' in tai uair crett', amur,
 Ilg qual thesaur nun s' peard' ingur,
 Sch' bain int'acura nauschs tirauns
 Ilg plæd da Deis skiatschiassen chiauns,
 La preidgia, bybla dschcummandassen
 T' pquusch cuffartar, sch'eaus bain crapassen,
 Cun quai ch' tii haasch in ls psalms imprais.
 Rumalgasch schk'ün wdèlg nett chi ais,
 Am sguonda tènnga quaist fick taiss.*

40

Schquitschad a Basel, in lg Ann da lg Sènnger 1562.
 in chiasa da lachiam kündig: moa a cuost da Durich Chiampel
 da Susch, a dœwer è par amur da las baselgias dad Ingiadina.

[26] **Aqui uain huossa ün cuort Ragistrett, inua è sün
chè fölg u pagina da quaist cudesch, iminchia Psalm
u Chiantzun sa chiatta.**

Ad Esaia sängk prophet dchia [346]¹⁾ 267
Ah Deis cur allgurdar t' uousch d' mai [61] 25
Ah Deis eug t' cläm in meis aggüdt [456] 364
A lg Raig teis u supariuors [227] 168
Am salua Deis, ch'eug m' fyd sün tai 29 [67]
Am schdrappa meis Deis our da mauns [211] 154
Amuo my' oarma dee guardar [219] 160
Am uellgasch Deis giüdare [491] 400
Ans uelga Deis bain cumpartyr [222] 163
Aut addutzar eug t' uelg meis Deis raig [303] 232
Baruuns ludad ilg Sennger [100] 65
Bead ais quell chi sabgiamaink [159] 109
Bead ais quell chi temma Deis [285] 216
Bead quell huom ilg qual nun uaa [34] 1
Beads chi cun brai' è pissèr [435] 349
Beads suun tuotta queaus chi uaun [258] 194
Bragiada qui tadlad sü bain [504] 409
Brick brick a nuo, Etern o tü Deis [249] 188
Chiai in malitzgia t' tennesch buun [196] 140
Chiantad a lg Sennger ün laud da næw [316] 242
Chiantar nuo wlain, ludad deis, leidamaingke [252] 190
Chiarn a la moart naschüd eug suun [422] 338
Chi uoul indürar grānda fadigia [462] 373
Choa ais ilg pœwl' uschè our d' senn [35] 2
Christus cun seiss schkulars giëtt sü [339] 261
Christ rasüstad ais da la moart [375] 294

1) Die alte Zählung steht in Klammern.

- Christ d' la moart ais staat praschun [376] 295
 Christ ais rasüstad sü [378] 297
 Christ dysch: Proa mai ngydt chi haa sait [488] 397
 Christ ais bain rasüstad [501] 409
 Christe chi èsch la lgüm è lg dy [411] 327
 Cun buocc' ilg narr cuffessa bain [63] 26
 Cun paasch è pauss eug pass dawent [327] 250
 Cur in tammäing eug priguel stuun [215] 148
 Cur Israel our d'Egipta trass [248] 186
 Cur Iesus da ls Iüdeaus fuo prais [373] 292

 D'Allgretzgia giüwla terr' è tschèl [385] 304
 D'allgretzg' insemmel daad da ls mauns [179] 126
 Da lg sapingk spiert a saimper gratzgia sai [406] 322
 Da lg tuott, o Sènnger creadur [438] 352
 D[e]is ais noass schküdt è foartza [176] 123
 Deis auda bain ilg meis bragyr [217] 159
 Deis hagianch misercoardgia [207] 150
 Deis staa inmètz ilg seis cummün [235] 175
 Deis taidla bain my' uratzgiun [201] 144
 Deis traas teis nuom cussalua mai [199] 143
 Deis tü hawèsch nuo fick schbüttads [215] 157
 Deis üna ligia fearm farmaa [361] 281
 Deis Sngur faa m' salw, proa tai eug m' uoalw [449] 361
 Dyg' Israel da lg infidel [286] 217
 Dyr da lg suttar eug uelge [498] 406
 D' nuo Sènnger t' lasscha ngyr puchiad [344] 265
 Drett tènnga Sènger auda lg giüst [69] 31

 Eug brag proa Deis cun mia uusch [298] 228
 Eug bunas nouuas uelg chiantar [172] 119
 Eug clàm proa tai Deis Bap singur [394] 312
 Eug clàm proa tai Sngur Iesu Christ [432] 346
 Eug crai in Deis Bap tuottas chiaussas [335] 302
 Eug crai in deis ilg bap meis uair [383] 257
 Eug m' fid Singur sün tai sulet [223] 164
 Eug schaint sün Deis ilg meis Singur [57] 27
 Eug sènnger mia farmetza [72] 33

Eug sprauntza nhag sün tai Singur [115] 70
 Eug stawlamaingk spattad nhag ngand [154] 104
 Eug uöllg ilg Sènger Deis ludar [128] 81
 Eug plaundsch, suspyr blear dys cum dyr [444] 357
 Et in terra lg bargiatœli ais par terra [469] 380
 Faa m' misercoardgia Sènger meis [193] 137
 Faa ns sènger schkoa ls uffauts nouws naads [397] 314
 Fadaiwel Deis sù haasch dritsad [396] 314
 Fidels da Christ, tadlad sù bain [495] 403
 Huoss' ais darcheau a ün dy dawent [400] 317
 Intlègia bain meis plaeds Singur [40] 8
 Iesu chiaryn sängk filg diuyn [446] 359
 Iesus Christus ilg noass salüd [472] 382
 Iesus Christus chi ns haa saluads [477] 387
 Ilg narr quell dysch è nun ais Deis [198] 142
 Ilg Raig Sengr' in tia uirtüd [84] 44
 Ilg Sènger ais ilg meis pastur [91] 50
 Ilg Sèngr' ais mia lgüme [101] 59
 Ilg Sèngr' ais gränd è fick ludad [181] 128
 Ilg Sèngr' eug dee datschiert ludar [239] 179
 Ilg Sènger saia fick ludad [399] 316
 Ilg Sènger exudesscha tai [83] 43
 Ils quaus lur sprauntza qui pür tzuond [282] 214
 Ils tschèls mettn' oura beèlg ilg laud [79] 39
 Impraisa ns paasch traas ty' amur [409] 324
 In mètzt la uitta èschn' nuo tzuond [407] 322
 Intauntr' ils flüms da Babilon [291] 222
 In tia paasch meis Sènger wraasch [328] 251
 In Adam ais tuot pirantad [419] 335
 Ingratziad saia lg uyw Deis quell &c. [471] 381
 La beadétsch' haa Christ mussad [342] 263
 La chiatiwiergia d' lg infidel [137] 89
 Laud' oarma mia lg Sènngr Deis [242] 181
 Laud daad a lg Sènngr par chiaschun [253] 191
 Lg ais naad ün filg in Bethlehem [348] 269
 Lg salüd ais sul a nuo ngüd naun [416] 331

- Ludad sai' ilg Singur meis schküd [299] 229
 Ludad Deis par chiaschune [308] 236
 Ludad Deis wuo fidelse, noass Deis è [310] 238
 Ludad ilg Sènngrer tuot fidels [313] 240
 Ludad Deis Sèngr' in sia sandad [317] 243
 Ludad sai ilg noass Sènngrer Deis [325] 248
 Ludad tü sèasch Iesu Christ [350] 271
 Ludad sai Deis èd ingratzgiad [402] 319
 Ludad Deis wuo fidelse [465] 238
 Ludain fidels Deis baine [474] 384

 Meis Deis meis Deis parschè m' haasch tü [87] 46
 Meis stausch tü Sènngrer pillga [132] 85
 Misercorgiawl è bun eir Deis [460] 372
 My' oarma lauda Deis Singur [304] 234
 My' oarm' addautza lg Sènger meis [323] 246
 Moa nuo ruguain aqui lg Spiert Saingk [392] 310
 Moa s'uoul spartyr la noatt da lg dy [410] 325

 Ngand eug da lg infidel schdangad [152] 101
 Noass Bap (ed. Bad) tü quell ilg qual chi èsch [329] 252
 Noass Bap da lg raginam da ls tschèls 255 [332]
 Nun m'uellgasch Sènngrer chiaschiar [147] 98
 Nuo tuots cragiain in ün sul Deis [335] 257
 Nuo Sènngrer deis „t' ludain, deis Sènngrer [405] 320

 O Christe uair tü filg da deis [436] 350
 O Christ uair deis è Sènngrer [450] 363
 O deis è bap tü d' gratzgia plain [395] 313
 O deis è bap da tuotts ils baps ammuossans [400] 317
 O deis quun grand ilg bsceng mæ ais [425] 340
 O deis tü tuot pussaunt [393] 311
 O deis giüstia mia sul [39] 6
 O deis udyd ch' nuo wain quidawunt [167] 115
 O guarda Deis da tschèl pür bain [59] 23
 O oarm' a lg Sènngrer deis daa laud [246] 185
 O quun bead ais mæ quell huom [120] 75
 O Səingk buun deis cuschidr' improa [458] 370
 O səingk spiert uè o Sènngrer deis [389] 301

- O Sångk spiert uè cun buntad [390] 309
 O sènnger' è deis sur tuots chiamps teis [442] 355
 O Sènnger teis diuyn sångk plæd [428] 342
 O sènnger chi mæ uain a staar [65] 28
 O Sènnger eug t' uelg ingratzgiar [113] 68
 O Sènnger noas singur quun aut [46] 12
 O sènnger quaunt fadyws meiss suun [38] 5
 O singur tia schkoassetta [52] 27
 O tuot pussaunt o sènnger deis [431] 345
 Our d' chiafuoll bsceng brag eug proa tai [289] 219
 Our d' bsceng chiafuoll eug clàm proa tai [289] 220
 Our da lg Bap ans ais nasschüde [353] 274

 Patrem, ilg Pappa haa pardüd la pus [470] 381
 Proa tai meis cour eug leiw Singur [95] 53
 Proa tai o Sènger Sul eug clàm [108] 64
 Pruus Christiaun nun t' grittantar [140] 92
 Pudains bain plaundschr' è suspiraar [502] 410
 Pudaiw wuo foars ilg uaira dyr [209] 152
 Pür ws allagrad tuott Christiauns [413] 329

 Quaist dy d' lawur ais eir lgiwrad [402] 318
 Quaist suun ls cummandamaints indrett [337] 259
 Quell chi rapauss' a la sumbriua [237] 177
 Quell dy ais bain fick allagruus [354] 275
 Quell tzuond d' la ledscha ch'eira largk [362] 282
 Quun buun ais deis ad Israel [232] 171

 Santentzgia m' tü, Singure [98] 56
 Santentzgia m Deis, maina meis stausch [165] 114
 Scha lg Sènnger deis proa nuo nun ngiss [280] 212
 Scha deis la chiaa nun giüd' in peis [283] 216
 Sch'eug stou da lg muond grauauntz' hawair [434] 349
 Sch'in deis uousch crair, pantentzg' hawair [414] 356
 Sch' tü uousch hawair grànda fadigia [463] 374
 S[c]hkudün pür crida d' seis puchiads [363] 284
 Schk'ün tschierui tscherarck' a ngyr proa ilg flüm [163] 111
 Sènnger, maina twess ilg chiarr [435] 349
 Siand qua saira ngand la noatt [411] 326

Siand da lg Sènngr tuott ilg muond [93] 51
 Siand ilg muond in la schkurdün [187] 133
 Singur tū m' haasch tzuond indraschy [294] 255
 Ssauair tuott ais par nüllga spais [437] 351
 Staa sū meis amour chiare [457] 368
 Sūn quaist dy fains algurdaschun [382] 300
 Sū leidamaingk ans woellga faar [356] 276
 Sūn tai Sengr' eug cun sprauntza stuun [44] 10
 Tai senger' eug uellg ludare [48] 13
 T'alleigra prussa Christandad [379] 298
 Teis teis dee meis cour esser deis [455] 367
 Tia gratzg' impraista deis singur [397] 315
 Ty' ira balchia Sènngr buun [42] 9
 Tuots leidamaingk da cour chiantain [352] 272
 Vdyd tuott powwels s' taidla bain [183] 130
 Vè o sgingk spiert tū ütt da Deis [387] 306
 Vñ fearm friungk ilg noass Deis ais [175] 122
 Vñ uffantschluott uschè ludad [347] 267
 Wuo Christiauns sudadse [481] 390
 Wuo tuots chi èschet pruuss è giüsts [124] 78.

Ils nuoms impart da queaus chi haun üna part da
 ls Psalms u chiantzuns chia quiaint staun fatt in
 Tudaisck: èd impart da queaus, chi haun üna buna
 part da quaist Psalms u chiantzuns in lg prüm
 dritsad in Ladin.

A. B. Ambrosius Blaurer.	I. X. Ioannes Xylotectus.
A. K. Andreas Knoppen.	I. Z. Ioannes Zwick.
A. R. Adam Ryser.	I. I. Iustus Ionas.
CC. Caspar Chiampell, Ladin.	L. H. Ludwig Hetzer.
C. K. Claus Keller.	L. I. Leo Iuda.
E. H. Erhardus Hegenwald.	L. O. Ludwig Oeler.
F. I. V. A. Fritz Iacob non Anwil.	L. S. Lazarus Spengler.
G. Gletting.	M. G. Mattheus Greiter.
H. S. Hans Sachs.	M. L. Martinus Luther.
H. V. Heinrich Vogther.	M. L. Michel Stiffel.
H. C. Huldrichus Chiampell, Ladin.	M. S. F. Mathias Schyner Form- schnyder.
H. Z. Huldrichus Zwinglin.	P. S. Paulus Speratus.
I. A. Ioannes Agricola.	P. G. Philippus Gallitzius.
I. B. Ioannes Botzheim.	S. P. Symphorianus Pollio.
I. D. Iacob Dachser.	T. B. Thomas Blaurer.
I. E. Ioannes Eudlich.	W. C. Wolfgang Capito.
I. F. Ioannes Frosch.	W. D. Wolfg. Dachstein.
I. S. Ioannes Schweinitzer.	W. M. Wolfgang Mœsel.

Anmerkungen.

- 1, 9 *in chiai stetta* 'worin bestehe'.
1, 14 *chiaik chia* 'was immer'.
1, 15 *sa dschoarfnan* 'berauben sich'.
1, 16 *nè part nè art*: Reimformel.
1, 19 *cresscha tuott bun frütts*: schönes Beispiel von nicht übereinstimmendem vorausgehendem Prädikat und Attribut.
1, 25 *pachiaduors* ist die Vollform zu *pchiaduors*, während *puchia-*
duors den Einfluß des *p* erlitten hat. 51, 33 haben wir
pchiads, 51, 36 *puchiads*, 51, 65 *pechiaduors*; *pachiadur* —
pachiduors, weil im Plur. das *o* in engad. Position steht.
1, 26 *trawsch* 'Verkehr' wohl Verbals. zu *trawschar* (traversiare).
1, 28 *tuotta seis dalet*: *tuotta* ist ein erstarrtes Neutrum plur.
1, 33 *d' saschun* 'zur rechten Zeit'.
1, 37 *fluus*, bei Pall. *flux*, ist ein indirektes Zeugnis für die Ent-
wicklung eines Gutturals nach *u*: *flur* — *flugr*.
1, 48 *suttülg* ist Vollform neben *stülg* 2, 46.
2, 23 *lg* ist Dativ.
2, 31 *uainsch a ryr*: unser Text kennt die durch Juxtaposition mit
habere gebildeten Futura nicht, wie doch schon in einzelnen
Spuren Bifrun.
2, 33 *s' pailan* 'sich raufen'.
2, 38 *wuo schbüttade* 'ihr habt verworfen', histor. Perf.
2, 48 *powels*, eigentlich *powls*, verhält sich zu *pæwel* wie *fluors*
zu *flur*.
2, 55 *metsch* ist Kurzform zu *mettasch*; das *sch* ist für *s* (*mittis*)
aus der Inversion *mettastü* erwachsen.
2, 56 *miglas* 'kleine Stücke', *miculæ*, fr. miette.
2, 60 *ubeidi* ist vielleicht ein alter Nom. praesentis *obvedians*.
2, 66 *chia wuo nun lg agrittaintet* wie *nua nun lg agrittainten*,
mit zurückgezogenem Akzent im Kj. aller Konjugationen.
3, 6 *attuute* = *attolitus; *iffchiad* befestigt = infictatus.
3, 8 *dfaimaingk*, Adv. zu *dfai treu*, dieses eine Bildung wie lat.
profanus, fr. adroit(e).

- 3, 26 *schgryngar* 'die Zähne fletschen'.
- 3, 28 *giützar* ist die Kurzform zu *agiützar*, wie *duwrar* zu *aduwrar*; man hat das *a* für die Präposition angesehen; vgl. auch *giüdar* 130b, 34, wo *a* allerdings nicht mehr gezählte Präposition ist.
- 4, 10 *giustia*: lat. vortoniges *ü* wird mit *ü* und *u* wiedergegeben.
- 4, 14 *stinad* 'hartnäckig', *obstinatus*.
- 4, 15 *wlai-ws*; darnach entstand die gewöhnliche alte Form *wlaiw*.
- 4, 18 *reidscha mürawgluse*: das anscheinende Adjektiv, die einfache Adverbialform — gegenüber der mit *maingk* = *menti* — kommt in unserm Text recht häufig vor.
- 4, 33 *redan* 'ergeben' von der Ernte. S. C 19, 87. — *chi* Kurzform für *chia*.
- 5, 24 *ingnair hanodaa*: *ingnair* als Hilfsverb mit *havair* konkurrierend, findet sich häufig in unserm Text.
- 5, 32 *mücerw* (*morbus*) scheint hier eine ähnliche Bedeutung wie das fr. *morve* (Rotz) angenommen zu haben.
- 6, 14 *dschfichiad* ist das Gegenteil von *iffichiad*. (v. 3, 6).
- 6, 16 *balchiar* scheint mir **ballicare* einwiegen, besänftigen.
- 6, 21 *mitxguilg* neben *miguolg* = Mark. Das Wort weist im fr. metathese auf (*moëlle*). Sollten sich zwei Formen *medulla* und *mudella* gekreuzt haben?
- 7, 24 *schdaschiar* 'mißachten' ist vielleicht von *schdesch* (Verbals. zu *exdecere*) weitergebildet; s. 137, 29. Aber *i* ist überflüssig.
- 8, 34 *eer* 'Luft'.
- 9, 21 *dats giuo in rain* 'auf die Lenden gefallen'.
- 9, 41 *hawesch*: (du) hattest.
- 10, 96 *rappa* ist mir unklar. Der deutsche Text hat bloß: da hilft kein Kunst oder Witz.
- 10, 100 *dschkiaffattain nuo*: das Deutsche hilft auch hier nicht: kein Unglück uns nimmer rührt.
- 10, 118 *cuorr'l'a la schmanda*; Orig. tut er pochen.
- 10, 136 *dantett*, wie der Druck hat, ist wohl in *dondett* zu bessern. 17—21 haben keine deutschen Originale.
- 18, 31 *bragick* 'ich schrie'.
- 18, 54 *fouchs* zu *fæch*, wie *rougs* zu *ræg*, *louchs* zu *læch*.
- 19, 24 *saclautra* = *sa clautra*.
- 19, 70 *fladun* 'Waben'.
- 22, 28 *schy* 'ja', oft zur Verstärkung.
- 22, 125 verstehe ich nicht.
- 23, 36 *chia* Kurzform neben *chiasa*.
- 24, 14 *sastouan* = *sa stouan*.
- 25, 17 *suruaun* 'sich vergehen'; s. 27, 100 *suryr*.

- 27, 34 *mardsch è müsich*: alliterierende Formeln in unserm Texte:
tard è laimper, giamgia è giech, rgm è ragisch, pauss è
paasch, pass è punts, bain u bsceng, vaun è ved.
- 27, 65 *crasar intuorn* 'umkreisen', jetzt *incrasar* (*incresar* 32, 77);
 s. z. B. 27, 97 *clèr sü* = lesen auf = auflesen.
- 29, 9 *par fearms et auts ch'caus mæ saian* 'so fest und hoch sie
 auch sein mögen'.
- 35, 17 *daar dmaun* 'packen'. *dguaut* ist wohl auch aus der Ver-
 bindung *tour d'guaut* (mit Gewalt nehmen) erwachsen.
- 37, 94 *tzinuau* 'gehen weg' zu *tzinyr* = se inde ire; s. 59, 83.
- 37, 99 *ingyna daschüttlamainta*: *ingyn* ist gewöhnlich flexionslos,
 doch s. 137, 57.
- 39, 26 *parfick ch'ell mæ am ingess schdangá* 'obschon er mich noch
 so sehr verachtet'.
- 39, 51 *ramur* 'Lärm'; es finden sich in den rom. Sprachen *rūmor*,
rīmor und *rāmor*.
- 39, 85 *impa rcuurare*; vgl. 42, 31 *tai rfraskhidde*; das *a* ist nach
 vorhergehendem Vokal unnötig.
- 41, 19 *nembra* durch Dissimilation aus *membra*, das auch vorkommt.
- 42, 8 *ingiua* = indeubi.
- 42, 75 *tschunk*, Verbaladj. zu *tschunckar* abschneiden 124, 36; also
 eigentlich abgeschnitten.
- 42, 81 *dyien*, 2, 29 *dygien*; so auch *rai* und *raig*, *sai* und *sait*.
 Es bestehen also ein älterer (mehr feierlicher) und ein jüngerer
 (mehr volkstümlicher) Zustand nebeneinander.
- 44, 61 *mettesch* Vollform gegenüber 42, 67 *trametsch*.
- 44, 73 *nuo wain* Kurzform für *hawain*.
- 45, 22—24 *tschintásch*, *giüstrásch*, *schdrügisch* sind Perfekta.
- 45, 59 *bellexza* 'Schönheit', auch im Akk., ein Kompromiß von
bellá und *bellexza*.
- 45, 77 *fuond* 'Grund = Ende'.
- 46, 14 *ramüers* 'Befestigungen', eine Bildung wie fr. *rempar(t)*,
 verhält sich zu *ramür* wie *fluors* zu *flur*.
- 46, 33 *tmuoss* 'voller Furcht'; *timosu* gäbe *tmus*, wie *amorousus*
marus; *tmuoss* setzt einen alten Nom. *timosus* voraus.
- 46, 37 *daar giuæ* 'fallen'.
- 48, 51 *as far sura senn* 'aufpassen'.
- 49, 29 *spüert* zu *spoardscher* 'reichen'.
- 49, 90 *audan* 'gehören'.
- 49, 94 *immaint* 'Verstand' ist aus *in mente* erwachsen; *ingnair ad*
immaint 'im Sinne haben'; vgl. altit. *nabisso* Hölle, aus *andar in*
abisso, ebenso *ninferno*.
- 50, 13 *sastrydan* = *sa strydan* 'streiten um'.
- 50, 46 *sangküttisch*, sozusagen *santuuccio* 'falscher Heiliger'.

- 50,123 *cungualar* 'vergleichen'; aus *aequalis* wurde *igual-ingual* (*agual*), gemacht, in als Präposition angesehen und mit *cun* vertauscht; vgl. it. *angoscia*, sp. *congoja*. S. auch hier 119,239 *insagiär* < *exagiare*.
- 56,38 *giaa* Kurzform für *giadas*.
- 58,34 *Lur cours ch'eaus piir indüran*; *chia* zur Verstärkung expletiv häufig in den rom. Sprachen; vgl. 119,39.
- 58,41 *s'atschunqua* = *sa tschunqua*.
- 71,81 *prun* = lat. *pronus*.
- 73,20 *E lg ua seis fatt d'effette* 'und seine Absicht geht ihm in Erfüllung'; *d'effette* = *ad effette*.
- 91,30 *tuock* Verbaladj. zu *tuockiar*: 'getroffen'.
- 103,25 *aulga* 'Adler'.
- 104,57 *incesscher?* für *incresscher?*
- 104b,15 *früts da tesser* 'Früchte, die man zieht'.
- 119,231 *uaun la sgiira* 'den sichern Weg'; s. C 35,37. C 86,26.
- 119,364 *sa tour awaunt* 'sich vornehmen'.
- 119,449 *tour surmaun* 'überhand nehmen'.
- 130,37 *sptawa* Kurzform für *spettawa*.
- 144,53 *schneistr* Kurzform zu *schaneister*.
- C 5,43 *stain* Kurzform für *stuuain*.
- C 10,52 *gia* = *chia* = *chiasa?* doppelter Fall von Satzphonetik.
- C 19,21 *südrett* = aufrecht.
- C 19,106 *deit* Kurzform für *duweit*.
- C 20,18.20 *stous* ist nach *uous* gebildet; vgl. venez. *chi vuole puole*.
- C 22,46 *ün bœtt d'ün crap* 'ein Steinwurf'.
- C 22,104 *chia bsüngains tngair plü dmandad?* 'was brauchen wir weiter zu fragen?' Andere Beispiele der überperfektischen Tempora in der gleichen Strophe.
- C 22,109 *La sia uista tngair tzuppad* 'sein Gesicht haben sie zugedeckt'; sog. hist. Infinitiv.
- C 25,4 *praschun* 'Gefangener', wie afr. *prison*.
- C 27,23 *sa tngair bun* 'sich verlassen'.
- C 30,73 *ns faa dimaint* 'erinnere uns'; *dimaint* Kurzform für *adimaint*.
- C 30,85 *peau* ist nach plur. *peaus* gebildet wie fr. *cheveu*.
- C 32,7 *quell haa nuo guast*. Das Verbaladj. wird also hier wie im Ital. mit verbaler Kraft gebraucht.
- C 32,18 *fäten* nach *däten*.
- C 33,5 *in maingk* = *in menti*; C 71,47 *our d' maingk*.
- C 34,30 *oastar* nach *oasta*, phonetisch *ustar*.
- C 35,12.13 *uèng* Kurzform, *uènga* Vollform.
- C 35,35 *giuondscher* 'helfen'?
- C 36,7 *far chiass* 'vernichten'.

- C 36, 1.10 *battaisem* und *battem*.
 C 43, 26 *stain* Kurzform = *stuuain*, ebenso C 44, 38 *stüd* für *stovüd*.
 C 46, 8 *sai* Kurzform = *saia*; 17 *clqmsch* für *clqmasch*.
 C 50, 7 *la tia uardad*, jetzt ohne Artikel.
 C 50, 9 *uclgsch* = *uclgasch*.
 C 53, 67 *sch'èsch* 'so bist du'.
 C 54, 42 *our dadour* 'durchaus'.
 C 55, 37 *giaschair suott* 'unterliegen'.
 C 55, 57 *schkiazgia* ist mir nicht bekannt. Das Original hat:
 'sein Blut soll uns entsprießen.'
 C 56, 16 *s' laschar ngyr puchiad* 'Mitleid haben'.
 C 64, 42 *bedschas* steht im Reim.
 C 68, 85 *chiatschar maun* 'packen'.
 C 77, 31 *ls* Dativ.
 C 78, 3 *war* = *vel*.
 C 79, 21 *diauns* 'Dekane'.
 C 86, 16 *amdad* 'verfolgt'?
 C 86, 18 ist *malaschi* in *madaschi* = *magis de sic* aber sicher!
 zu ändern?
 C 86, 52 *luschetza* 'Hoffahrt', im oberl. ganz gewöhnlich.
 C 86, 86 *sa spattschar* 'in Stücke gehen'.
 C 89, 78 *fætamaint* = *fittamaint*.
 C 91, 23.28 *mastraus* ist der phonetische, *mastrals* der mechanische
 Plural.
-

Glossar.

- abaryr* C 83, 57.
abynar, s'- C 19, 46 übereinstimmen.
abbüttar, s'- 10, 17; C 38, 15 sich vereinen.
afundar, s'- 19, 94 sich gründen.
aguæt C 11, 12 hinterhalt.
agrittantar 2, 66 erzürnen.
agualiw 41, 65 gleich.
aindadaint 19, 90 dadrinn.
allgurdaschun C 28, 5 gedächtnis.
allgur C 47, 6 anderswo
amiauntza 49, 6 liebe.
amigiaivilat C 71, 70 freundschaftlichkeit.
ammuossar 8, 10 lehren.
anasar 27, 51 beriechen.
angurdiar 42, 79 plagen.
antschur 148, 85 vorfahr.
ariging 56, 34 spinne.
arbagia 37, 167 lorbeere.
arfilar 33, 28 einreihen, ordnen.
arsagiär 42, 33 brennen.
arsantiim C 38, 39 durst.
arturnantar 42, 11 wiederherstellen.
asadullar 36, 49 sättigen.
attantar 2, 68 versuchen.
attast 33, 23; 150, 15 (*tuccar*-)griff.
attour 3, 6; 9, 76 versenken.
- atschæwer* 53, 28; 55, 88 Pall.
tschæwer Hut.
atzuppar 19, 8 verbergen.
awieul 118, 41 biene.
awuirar C 19, 9 wünschen.
badaischk 62, 65 zank.
bagiar 37, 139 schwatzen.
bainandada C 51, 74 abschied.
bandischun 3, 22 segen.
bqnn 10, 77; 83, 92 befehl, bann.
baschkiaunt 33, 20 baß.
batxun 7, 47 Blitz.
blaug 29, 32 blau.
bougua 149, 36 fessel.
bumbarda 7, 50 bombe.
braia 10, 66; 37, 51 mühe.
briglar 104, 79 schnell laufen.
brottar 10, 69 murren.
brinna C 30, 6.
biignun 38, 31, 35 eiterbeule.
bundetza 36, 50 güte.
bunduus C 51, 35 gut
buniar C 52, 39 versöhnen.
bucergia 18, 147 dreck.
büschkia 16, 42 hölzchen, los.
büttar giu 2, 25 abwerfen.
clammentar C 6, 8 berufen.
coarvet 147, 86 kleiner rabe.
coastlich C 22, 251 köstlich.
c(h)rafft 38, 47 kraft.

crappatsch C 22, 257 großer stein.
craur 36, 20 riß.
crass 19, 38; 22, 63 kreis.
cuitar 14, 20 denken.
cumbailg 55, 47; 59, 5 rank, intrigue.
cumpartaiwel C 57, 28 mitteilksam.
cumpichiar C 88, 38 stoßen.
cunteignament 1, 8 inhalt.
cuntzapid Ptcp. Perf. C 7, 6 empfangen.
cuopgia 47, 46 reichthum.
curduombel 26, 37 Zank.
cutzyr C 22, 159 schlagen.
chiallar 119, 68 aufhören.
chiamp C 44, 9 heerschar.
chiampar C 71, 17 kämpfen.
chiarnuilg 139, 61.
chiarra Neutr. plur. 45, 75 wagen.
chiartlgn 22, 64 knorpel.
chiaruing 104, 92 aas.
chiass, far- C 36, 7 vernichten.
chiawailg 2, 28 sorgfalt.
chicentschar C 57, 30 fertig machen.
chicer 119, 289.
chicera 39, 74 motte.

dagia 26, 29 degen, schwert.
dalibrar 3, 7; 5, 2 befreien.
damalgar 59, 86 zumessen.
damanauntza 18, 83 benehmen.
dantilg 31, 121 gezänk.
dapoartaunxa 36, 7 aufführung.
daruotta 18, 105 niederlage.
dariui 29, 68 tau.
daschiüllamainta 37, 99 schlechtes pack.
daspèck 148, 16 ärger.
dchiapp C 5, 66 fall.
dchiappar 37, 185 begegnen.
dcheau 7, 31 wieder.
dfai 20, 33 treu.
dguaut 2, 32 gewalt.

dinrar 10, 58 selten.
diauna, staila- C 70, 8 morgenstern.
dæwer 104, 10 verwendung.
dschantill 48, 15 edel; Pall. *gentil*.
dscharvir 59, 30 beleidigen.
dschreßscher C 89, 42 abnehmen.
dschdrür 5, 9; 10, 37 zerstören.
dschearw 39, 32, *dschearwgia* 36, 64 herb, sauer.
dscheng 42, 15 entrüstung.
dschfar 6, 29 zerstören.
dschfiad 119, 386 treulos.
dschfichiar 6, 14 aus der not befreien.
dschflinchir 42, 42 ermatten.
dschguieut C 92, 124.
dschguidar 32, 64 verleiten.
dschieut C 92, 125 kalt.
dschmair 31, 73 seufzen.
dschmetter 31, 49; 32, 53 verstoßen.
dschplachair 5, 10 mißvergnügen.
dschtuudt 42, 84 versunken, erschrocken; benommen.
dschuobber C 45, 16 sauber.
dsoap 51, 50 weihwedel.
dsuringiuo 48, 23 von oben nach unten.
dsuroura 17, 60 von oben nach außen.
dundagiar 16, 50 wiegen.
duom 22, 85 tempel.

earr 19, 82; *err* C 34, 19 irrweg; vgl. *ierr*.
exrudir 6, 14, 17 erhören.

fadaiwel C 24, 6 treu.
fadiw 5, 10, 25 feind.
falloa 20, 26; 21, 27 (freudenfeuer) freude.
famailgia 8, 24 gesinde.

famglæl 17, 39 knecht.
farmaglia 26, 61 abmachung.
feist 21, 41 fest.
felt C 85, 7 feld.
flingk 27, 86 matt.
fluus 1, 17 berghau; Pall. *flux*.
frack 2, 55 gebrochen; *metter a-*
 in stücke schlagen.
fradar 45, 46 riechen.
fradi 147, 28 wild.
fradatsch 147^b, 32 kälte, schauer.
frashkia 29, 64 zweig?
fraschel C 30, 106 gebrechlich.
fraschletza 38, 8; 39, 11 gebrech-
 lichkeit.
frass 21, 17 gebrochen.
fruslar 58, 45 rosenstrauch.
fry 10, 66 frei.
fudschina 147^b, 31 esse.
fundar 10, 45 versinken.
furer C 2, 47 quartiermacher.
furim 119, 404.
fusdad 5, 30 falschheit.
füergia 2, 34 wut.
fuut 9, 78; 35, 28; 59, 75 ver-
 senkt.
fuutschar, s'- 104, 106 sich bilden.

gelt C 85, 7 geld.
giagliardentscha 45, 7 fröhlichkeit.
giaschligiar C 22, 151 geißeln;
 Pall. *giaschler*.
gidwer 14, 55 wenigstens.
giesch 21, 70; 115, 14 götze;
 Pall. *götsch*.
grandischa 37, 47 hochmut.
gravauntza C 59, 5 beschwerde.
groub C 69, 27 grob.
gruuing 3, 27 schnautze.
gstaut C 44, 26 gestalt.
güstrar 18, 124 kämpfen.

hawdar 1, 40 wohnen.
hawdaunza 15, 16 wohnung.

hertawel 2, 52 erbe.
hierta 2, 51 erbe.
hiwiern 18, 27 winter.
hurella 37, 141 langweile.
hysgiar 119, 443 } hetzen
ysgiar C 77, 17 } (afrc. *hicier*).

ierr 2, 55 irrthum; s. *earr*.
iffick 17, 8 not.
iffichiad 3, 6; 13, 8 in not, ge-
 plagt.
illgümner 19, 10; 27, 6 er-
 leuchten.
imagna 16, 16, 37 bild.
imblidar 9, 34, 95 vergessen.
impatschar, s'- C 31, 38; C 61, 13
 sich einlassen.
implusyr, s'- C 22, 162 wütend
 werden.
improachia 2, 8 weil.
imprumaschun 19, 10 ver-
 sprechen.
inacordschaunt C 45, 13 ver-
 ständig.
inawauntetza 45, 8 voraus sein.
inchiautz 119, 537 verfolgung.
inchiautzar, s'- 57, 38 sich ver-
 folgen.
inerrar, s'- sich verirren.
infürgiar, s'- 2, 17 wütend
 werden.
inquarnyr C 6, 52 versehen.
inquert C 87, 83 unrecht.
inqualilgur 50, 107 anderswo.
inspigiari C 56, 19 ersinnen.
intuorbel C 31, 25 verwirrung.
intuty 48, 21 verschlingen.
invildgia 37, 8 neid.
issaina 10, 132 zeichen.

krafft 22, 63 kraft.

largk 32, 10 frei.
lascuntra 1, 10 dagegen.

leaugua 44, 94 (er) lauert.
legier 27, 35 lager.
lend 26, 33 lausei.
lgim C 12, 19 schwelle.
lidoarna 57, 40 schnecke.
hubbir C 73, 42 erlauben; Pall.
alubir.
lungnar 91, 60 verlängern.
lungnyr 31, 94 verlängern.
luoch 27, 86 sofort, schnell?
luocque 16, 44 locker, schwd. luck.

madaschi C 86, 18 sicher.
malvaisch 45, 33 schlecht.
mansnaraishk 27, 14 lügnerisch.
mansnaer 5, 20 lügner.
manster 10, 91 handwerk.
mantschun C 92, 79 handkrause.
marmungnar 41, 57 murren.
marchiantia C 78, 23 ware.
mastriar 39, 8 meistern.
mediaunt C 62, 8 mittler.
metter sura C 42, 9 aufsetzen.
mimcergia 6, 19 gedächtnis.
miniergia 14, 61 art; Pall. maniera.
mitzguilg 6, 21 mark; Pall. mi-
guolg.
muinch C 69, 12 mönch.
muotz C 39, 7 abgeschnitten.
mücerw 5, 32 krankheit: Pall.
mörv kränklich.
müsch 27, 34 abgestorben.
mütttyr 10, 124 verstummen.

narraishk C 89, 66 närrisch.
nawdailga 27, 42 herrschaft.
nüllga C 63, 4 nichts.

pagiar C 28, 25 schwer wiegen;
wichtig sein.
pantëntxgia 1, 41 reue.
pantitzi C 64, 70 reue.
parëntscha 31, 90 aussehen.
parguagiagnar C 57, 24 sich ver-
messen.

parguagiar C 68, 15 sich ver-
messen.
parngyr 38, 27 gelangen.
parpissar 41, 18 durchdenken.
parschurgiar 14, 64 hüten; kreuz-
zung von *parchürar* + *pasur-
giar*?
parsnawel 27, 131 anteilhaft.
partuottaffat 42, 61 überall.
parütta 73, 24 aussehen.
parwangiar 44, 68.
patxentxgia 6, 8 geduld? daneben
steht *rüglëntscha* also ist wol
pantentxgia zu lesen.
pe, in — 147, 17 sofort.
piertzuus C 41, 18 faul, lässig.
pigiqng 42, 68 steg.
pisse 31, 105 keil; schwd. *bisse*.
pitschnel 14, 60 ganz klein.
plütscha 18, 142 haut; Pall.
plütscha.
pewlett 10, 115 völkchen.
prapäst 43, 6 vorsatz.
prasura 47, 49 oberst.
proappi C 92, 13 gerade.
proassmar 10, 131 nähern.
prumaschun 56, 24 versprechen.
prütscha C 55, 85.
püdera C 92, 25 wanze.
püdyr 49, 56 stinken.
puingk C 69, 12 punkt.
puingar 41, 59; 44, 52 ringen.
purailga C 92, 102 bauernvolk
pustab 119, 22 buchstabe.
pussamaint C 50, 11 ruhe.

quassar C 53, 73.
quattras 1, 13, 18 dadurch.
quett 52, 34 ruhig.
quidar C 68, 17 erlassen.

raar 52, 37 wegreißen.
racummiß 91, 39 empfohlen.

rafymar 22, 21 aufhören.
ramaint 23, 11; *ir ra* - irre gehen.
ramischun 32, 8 erlaß.
ramür 14, 67; 46, 14 befestigung.
ramurar 46, 36 befestigen.
ramuilg 26, 20 niere.
rapissar, *sa* 55, 45 sich wieder bedenken.
rappa 10, 96; 31, 72.
ras 41, 66 eben.
raspuus 13, 23 antwort.
rauantüra 37, 17 lärm.
rawaus 37, 56 ruhe.
rawell 11, 19 aufrührerisch.
rawi 41, 74.
reischdar 145, 40 hersagen.
reisi 119, 373 gefahr.
rial 7, 41; 18, 82, 93 tüchtig, aufrichtig.
richiun C 10, 17 sehr reich.
rienu 15, 29; 72, 71; 84, 30 wucher.
roatzetta C 89, 89 Dirne.
ræg 9, 66 gebet.
rudæra 23, 19 wagengeleise.
rüglèntscha 6, 8 reue.
ruoign 18, 160; 55, 45 grunzen.
rugnar 18, 160 grunzen.
rutzqm C 89, 47.
runus 53, 22 zernagt.

sack, *metter a-* 40, 111 plündern.
saingchissem 1, 46; 3, 22 heiligst.
sangkiüttsch 50, 46 Seufzer.
saschun 1, 33. *d'saschun* zur rechten Zeit.
ssaura 55, 39 Zeit.
schoassetta 10, 32 kleine heerde.
sengaradi 11, 9 herrschaft.
sèsaw C 23, 34 sechst.
settaw C 23, 39 siebent.
sieugua 25, 30 nach.
sistar 139, 70 auferwecken.
sout C 85, 35 sold.

sulsulett 1, 29 seelenallein.
sumbriwaunt 48, 13 schattig.
superogia 10, 106 hochmut.
superwi 18, 99, 123 hochmütig.
surtar C 22, 200 auslosen.
sururar C 77, 18 übergolden.
schainck 55, 94 butter.
chantamaint 2, 41 satzung.
schantar 5, 37 setzen.
scharpf 57, 34 scharf.
schbalantschar 35, 19 schleudern.
schbletzgiar 18, 130 gleiten.
schbrinzagiar 124, 18 funkeln.
schbrüür 42, 63 brüllen.
schcursnyr 31, 94 verkürzen.
schdangar 2, 64; 7, 20 verachten.
schdardun 33, 40 Lärm.
schdardunar 38, 39 lärmern.
schfräschlar 58, 37 zerbrechen.
schgrazchiad C 42, 20 der gnade beraubt.
schgrysschar, *sa-* C 74, 16 erschrecken.
schguast 14, 8 verderbt.
schguaun 118, 52.
schguerrar 35, 23 bekämpfen.
schguerra 46, 13.
schgiarbar 62, 18 unannehmlichkeit.
schkaina, 20, 42 unannehmlichkeit.
schkiafischun 104, 8 (schöpfung), ende.
schkialtramaint 119, 403 kniff.
schkialvar 25, 41; 119, 491 durchschneiden, brechen.
schkiamiar 22, 60 ändern.
škiar 137, 64 schneiden, mähen.
schkiaramyr 10, 98 fechten.
schkicendsch C 69, 31 schwer.
schkornar C 58, 31 höhnen.
schkryng 10, 50 schrei.
schlass 18, 80 ausgelassen.

schlaschezxa C 89,1 ausgelassenheit.
schlawatzar 9, 93 wegwerfen.
schlecht 19, 55; C 78, 57 einfältig.
schlœndschar 103, 43 entfernen.
schluockiar C 71, 67 locker werden.
schmaldaschun 128, 19 verwünschung.
schmqnda 10, 118; *currir a-* pochen O.
schmurdünne C 64, 72 trauer.
schmurir 25, 45.
schneister 144, 53 links.
špallatzar 60, 10 verwerfen.
špandraschun C 30, 29 erlösung.
špatlar 1, 22 erwarten.
špattschar, *sa-* C 86, 86 in stücke gehen.
špantanar C 17, 29 ausschütten.
špègiel C 52, 24 spiegel.
špisa 19, 69 speise.
šplümmar 18, 99 entfедern.
šplydir 118, 78 zurückweisen.
schquitar 73, 30 zerplatzen.
špredschamaint C 78, 22 verachtung.
špunyr C 89, 22 auseinander setzen.
štartagliaint 52, 27 schneidig.
štatxuna 27, 58 Wohnung.
štoaltz 31, 135 stolz.
štoaltzamaing 17, 46 stolz.
štramlyr C 22, 235 erbeben.
štramlunn C 12, 19 balken.
štramuing 2, 36 schrecken.
schtravers 52, 48 verdreht;
 s. *travers*.
štraschyr 53, 23.
štræwel 43, 11 drängend?
šturpgèntscha 9, 42 schändlichkeit.
suwa 129, 26 seil.
švangiauntza 18, 166 rache.
schwartiütad 104, 24 b voller kraft.

taimper 18, 163 holzwerk.
tammqing 56, 10 so groß.
lampeista 18, 48 wetter.
tarschinar C 9, 22 ziehen.
tass 42, 51 still.
tattar 22, 45 säugen.
tèsüra 18, 25 schlinge.
tiertz 33, 20 dritte stimme.
tissüra 57, 41 schlinge.
tingyn 4, 26 solch.
t(h)ön C 30, 31 gerücht.
trabück 56, 56 falle.
tragunder 55, 65 verschlingen;
 cf. *traguus* 124, 17 pt. perf.
tramlatzgiun 55, 28 zittern.
trastütt 19, 50 satzung.
travers 27, 24 verkehrt.
trentaisem C 78, 29 Totenmesse.
træw 19, 23 laut.
trui 25, 33 pfad.
trumbla 150, 14 trommel.
trutz chia 73, 27 kaum daß.
tschasü C 85, 19 dadroben.
tschell 37, 28; 39, 18 jener.
tschibagia 37, 169.
tschingkiaw C 23, 29 fünft.
tschiungar 21, 52; 32, 66 mit den augen zwinkern.
tschunk 42, 75 plötzlich.
tschunkar 11, 7 abschneiden, hindern.
tuocque 16, 42 zugefallen.
tzambriar 104, 10 zimmern.
tzarclar 12, 33 jäten.
tzgiar 22, 63 abschneiden.
tzipplar 115, 15 schnitzeln.
tzngur 9, 77 unehre.
tzuond a fatt 18, 64 ganz und gar.
tzuotzlar, *sa-* C 89, 6.
tzuopp 55, 101 schwieriger augenblick.
uffearrer 51, 92 opfern.
urdnar 11, 30; 33, 84 ordnen.

urdnamaint 2, 43 ordnung.
uffartgèntscha 10, 44 hochfahrt.
uffauntschluott C 13, 5 kindlein.
urnamaint 9, 63 zierde.
urur 10, 57 schauder.

vagia 37, 105; 55, 102 wagnis.
vannar 24, 40 *sa-* sich rühmen.
vapp 22, 58; 113, 50 heiß?
varuaunka C 185, 186 etwas.
vaug C 92, 97 flußbett.
uau C 56, 10 töricht.

varetza C 5, 55 = *avarezza*.
verna C 44, 31 jungfrau.
viar C 2, 47 senden.
vidguargias 144, 58 lebensmittel.
vidar, *sa-* 18, 40 anzünden.
vulantus C 47, 19 gern.
vuut 22, 94; 27, 78; antlitz.

wnal C 43, 27 käuflich.
wrasch 55, 80 wahrhaftig.
wnysch 33, 29 käuflich.
wungua 36, 14 ekel.

Bemerkte Druckfehler.

S. 9, 19	corr.	<i>txaintxa</i>	S. 169, 36	corr.	<i>infidels</i>
14, 24	"	<i>dritxade</i>	169, 48	"	<i>incronga</i>
21, 127	"	<i>voul,</i>	198, 148	"	<i>plæd</i>
22, 31	"	<i>cuffoarta</i>	219, 14	"	<i>rugar</i>
29, 21. 23	"	<i>dowoae-poe.</i>	220, 46	"	<i>chiantar</i>
29, 8	"	<i>cun</i>	234, 2	"	<i>æd.</i>
30, 17	"	<i>sacrisifitxis</i>	235, 11	"	<i>nudriar</i>
40, 10	"	<i>la</i>	244, 19	tilge	<i>f</i>
42, 96	"	<i>'m prumatesche</i>	246, 17	corr.	<i>virtüds</i>
47, 58	"	<i>uapp'</i>	265, 5	"	<i>lasschia</i>
52, 21	"	<i>intauntr'</i>	275, 39	"	<i>chiaunta</i>
52, 34	"	<i>teng'</i>	276, 35	"	19
65, 7	"	<i>tuott</i>	279, 92	"	<i>oarm'</i>
68, 5	"	<i>Ell</i>	287, 126	"	<i>cun</i>
72, 64	"	<i>dritxad</i>	300, 55	"	<i>autra</i>
81, 7	"	<i>deutschetxa</i>	317, 25	"	<i>nuo</i>
85, 13	"	<i>stausch</i>	329, 11	"	<i>cunchiüstade</i>
99, 16	"	<i>roug'</i>	331, 13	tilge	<i>in</i>
104, 4	"	<i>dfaimaingk</i>	335, 14. 16	corr.	<i>giuoe e-nuoe.</i>
114, 71	"	<i>chiantgnde.</i>	336, 46	"	<i>dalentsche</i>
126, 19	"	<i>insemmel</i>	347, 36	"	<i>duum;</i>
140, 5	"	<i>damaian</i>	352, 4	"	<i>tsehël</i>
153, 44	"	<i>hura</i>	354, 76	"	<i>pardearta</i>
161, 20	"	<i>tschasa</i>	363, 3	tilge	<i>E. E. Koch.</i>
162, 60	"	<i>infendscher</i>			

Inhalt.

Vorwort des Herausgebers	v
Einleitung	vii
Geleitwort und Vorwort der Originalausgabe	xvi
Psalmen	1
Geistliche Lieder	245
Register	419
Anmerkungen	426
Glossar	431
Bemerkte Druckfehler	438

Buchdruckerei des Waisenhauses in Halle a. S.

Princeton University Library

32101 067187862

